

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Кваліфікаційна наукова праця
на правах рукопису

СИЗЬКО МАРІЯ ФЕДОРІВНА

УДК 811.134.2'272'282.3(866)'373.45'42:821.134.2(866)-92]:316.722(043.3)

ДИСЕРТАЦІЯ

**ВПЛИВ МОВ КОРИННОГО НАСЕЛЕННЯ ЕКВАДОРУ НА ЛЕКСИЧНІ ТА
СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ
(НА МАТЕРІАЛІ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ ЕКВАДОРУ)**

035 «Філологія»

Подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

М.Ф. Сизько

(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Науковий керівник:
Корбозерова Ніна Миколаївна
доктор філологічних наук, професор

Київ-2026

АНОТАЦІЯ

Сизько М. Ф. Вплив мов корінного населення Еквадору на лексичні та синтаксичні особливості іспанської мови (на матеріалі публіцистичного дискурсу Еквадору). – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія. – Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Міністерство освіти і науки України, Київ, 2026.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню функціонування індигенізмів у сучасному іспаномовному публіцистичному дискурсі Еквадору. У центрі уваги перебуває автохтонний компонент еквадорської іспанської, сформований унаслідок тривалого контакту іспанської мови з кічва, шуар, ваорані, ачуар та іншими корінними мовами країни.

Еквадор є багатомовною державою, у якій поряд з іспанською функціонують понад десять індигенних мов. У постколоніальному соціальному контексті індигенний компонент не лише зберігається в локальних спільнотах, а й активно репрезентується в публічному просторі. Публіцистичний дискурс розглянуто як інституційно організований простір виробництва соціальних смислів, норм і легітимованих способів репрезентації культурної та національної ідентичності.

Метою дослідження є комплексний опис і пояснення функціонування індигенізмів у публіцистичному дискурсі Еквадору 2019–2024 років на лексичному, синтаксичному та дискурсивно-ідеологічному рівнях на основі спеціально сформованого авторського корпусу.

Емпіричну базу становить корпус публіцистичних текстів обсягом 822 425 слововживань, що охоплює матеріали восьми провідних еквадорських медіа (El Comercio, El Universo, El Telégrafo, La Hora, Expreso, El Mercurio (Cuenca), Primicias, Crónica (Loja)) за 2019–2024 роки. До корпусу включено тексти різних жанрів (новини,

аналітика, колонки) та тематичних сфер (культура, суспільство, екологія, політика, гастрономія, традиції, територіальне управління).

Методологія дослідження ґрунтується на поєднанні корпусного аналізу (частотні списки, розподіл за жанрами і роками, конкорданси типу KWIC), соціолінгвістичного підходу до варіативності та норми, теорії мовного контакту, концепції індексації соціальних значень, моделі audience design та аналізу мовних ідеологій. Такий інтегрований підхід дозволив розглядати індигенізми не лише як лексичні запозичення, а як багаторівневий ресурс, що поєднує частотну стабілізацію, синтаксичну інтеграцію та ідеологічне позиціонування в межах медіакомунікації.

У результаті дослідження встановлено, що індигенізми мають чітку тематичну концентрацію: найвищу частотність засвідчено в матеріалах, присвячених традиційним святам, ритуалам, гастрономії, концептам території (páramo, chakra, ayllu), екологічним конфліктам і дискусіям щодо прав корінних народів. Частотний аналіз виявив нерівномірність розподілу: поряд із високочастотними одиницями, що функціонують без пояснювального супроводу, зафіксовано контекстуально марковані лексеми, які супроводжуються дефініціями, перекладом або апозитивним уточненням. Це дозволило виділити різні ступені інтегрованості індигенізмів у текст — від повної нормалізації до експліцитного маркування як «культурно специфічних» елементів.

Семантичний аналіз засвідчив, що індигенізми у публіцистичному корпусі функціонують не лише як засоби номінації реалій матеріальної чи духовної культури, а як елементи, здатні акумулювати й транслювати оцінні, символічні та ідеологічно навантажені смисли. На базовому рівні вони виконують денотативну функцію — позначають конкретні предмети, явища, соціальні інститути або культурні практики (традиційні свята, форми спільної праці, елементи гастрономії, концепти території). Однак у контекстах аналітичних матеріалів, репортажів або колонок ці лексеми часто виходять за межі суто референтного значення і набувають додаткових конотативних нашарувань.

У низці випадків індигенізми активізують культурні фрейми, пов'язані з уявленнями про автохтонність, історичну глибину, зв'язок із землею, колективну пам'ять і міжпоколінну тяглість традиції. Наприклад, уживання назв традиційних практик або концептів на кшталт *rachamama*, *minga*, *ayllu* в матеріалах про екологічні протести чи соціальні ініціативи актуалізує фрейм гармонії з природою, спільнотності, альтернативної моделі розвитку. У таких контекстах індигенізм виконує роль символу певної системи цінностей і стає маркером позитивно оціненої «автентичної» моделі світу.

Водночас зафіксовано випадки, коли індигенні одиниці функціонують у рамках фреймів периферійності або «іншування». Це відбувається тоді, коли лексема супроводжується надмірним поясненням, графічним виділенням або контекстуальним дистанціюванням, що підкреслює її «незвичність» для уявної аудиторії. У таких ситуаціях індигенізм стає маркером культурної відмінності, а інколи — маргінальності, що відображає напруження між домінантною іспаномовною нормою та автохтонним компонентом.

На підставі цих спостережень запропоновано континуум «лексема → конотація → соціальний індекс». На першому етапі індигенізм функціонує як нейтральна номінативна одиниця з мінімальним оцінним навантаженням. На другому — набуває конотативних відтінків унаслідок контекстуального оточення, тематичної сфери або жанрової специфіки. На третьому етапі лексема перетворюється на соціальний індекс у значенні показника певної ідентичності, ідеологічної позиції чи культурної належності. Таким чином, індигенізм може сигналізувати підтримку автохтонних прав, орієнтацію на інтеркультурність або, навпаки, дистанціювання від «традиційного» способу життя.

Запропонований континуум дозволяє описати поступовий перехід від денотативної функції до індексації соціальних значень і ідеологічного позиціонування в межах публіцистичного дискурсу. Він демонструє, що індигенізми є не статичними запозиченнями, а динамічними семантико-прагматичними ресурсами, через які медіа

конструюють і репрезентують складну взаємодію норми, варіативності та культурної ідентичності в сучасному еквадорському суспільстві.

На синтаксичному рівні виокремлено типологію моделей інтеграції індигенного матеріалу: дефініційні конструкції з поясненням значення; апозитивні моделі з уточнювальним компонентом; альтернативні конструкції з перекладом або дублюванням; цитатні включення у пряму мову представників індигенних спільнот; делеговані конструкції, що передають локальне знання через авторитетні джерела; гібридно-перелікові моделі у перерахуванні культурних реалій. Ці моделі характеризуються структурною регулярністю та редакційною стабілізацією, що свідчить про інституційно закріплені способи інтеграції індигенних елементів у журналістський текст. Водночас не зафіксовано системного перенесення граматичних принципів індигенних мов у синтаксичну організацію публіцистики, що дозволяє визначити контакт як інкорпоративний.

На дискурсивно-ідеологічному рівні індигенізми функціонують як маркери локальної й національної ідентичності, інструменти легітимації автохтонних практик і способи позиціонування медіа щодо соціально значущих подій. Виявлено стратегії нормалізації (індигенізм без маркування як звична частина медіа-норми) та екзотизації (акцентоване пояснення, графічне виділення, дистанціювання), що залежать від жанру, тематики та очікуваної аудиторії.

Наукова новизна роботи полягає у створенні спеціалізованого корпусу еквадорської публіцистики для аналізу індигенного компоненту, поєднанні корпусного аналізу з теорією індексації та розробленні типології синтаксичних моделей інтеграції індигенного матеріалу.

Теоретичне значення дослідження полягає у внеску до контактної лінгвістики, соціолінгвістики варіативності та медіалінгвістики через розроблення інтегрованої моделі аналізу індигенізмів як частини інституційного дискурсу. Практичне значення пов'язане з можливістю використання результатів у викладанні соціолінгвістики,

контактної лінгвістики, медіадискурсу та корпусних методів, а також у лексикографічній та редакційній практиці.

Ключові слова: мовний контакт; мовна політика; інтеркультурність; іспанська мова Еквадору; публіцистичний дискурс; медіалінгвістика; індигенізми; мовленнєва інновація; семантика; смислове поле; синтаксична інтеграція; індексація соціальних значень; культурний код; дискурсивний аналіз; корпусна лінгвістика.

ABSTRACT

Syzko, Mariia *The Influence of Indigenous Languages of Ecuador on the Lexical and Syntactic Features of Spanish (Based on Ecuadorian Journalistic Discourse)*. – Qualifying scientific work, manuscript.

Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in Specialty 035 Philology. – Educational and Scientific Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ministry of Education and Science of Ukraine, Kyiv, 2026.

This dissertation offers a comprehensive analysis of the functioning of indigenisms in contemporary Spanish-language journalistic discourse in Ecuador. The study focuses on the autochthonous component of Ecuadorian Spanish, which has developed through prolonged contact between Spanish and Kichwa, Shuar, Waorani, Achuar, and other Indigenous languages of the country.

Ecuador is a multilingual state in which more than ten Indigenous languages coexist alongside Spanish. In the postcolonial social context, the Indigenous component is not confined to local communities but is actively represented in the public sphere. Journalistic discourse is conceptualized as an institutionally organized domain in which social meanings, norms, and legitimized forms of cultural and national identity are constructed and negotiated.

The aim of the study is to provide a systematic description and explanation of the functioning of indigenisms in Ecuadorian journalistic discourse from 2019 to 2024 at the

lexical, syntactic, and discursive-ideological levels, drawing on a specially compiled authorial corpus.

The empirical basis of the research is a corpus of journalistic texts comprising approximately 1.6 million word tokens. The corpus includes materials published between 2019 and 2024 in eight leading Ecuadorian media outlets (El Comercio, El Universo, El Telégrafo, La Hora, Expreso, El Mercurio (Cuenca), Primicias, Crónica (Loja)). It encompasses multiple genres (news reports, feature articles, analytical pieces, opinion columns) and thematic domains (culture, society, ecology, politics, gastronomy, traditions, and territorial governance).

The methodological framework integrates corpus-based analysis (frequency lists, distribution across genres and years, KWIC concordances), the sociolinguistic approach to variation and norm, contact linguistics, the theory of social indexicality, the audience design model, and the study of language ideologies. This combined approach makes it possible to examine indigenisms not merely as lexical borrowings, but as multi-level resources characterized by frequency stabilization, syntactic integration, and ideological positioning within media communication.

The findings reveal a clear thematic concentration of indigenisms. The highest frequencies occur in texts addressing traditional festivals, rituals, gastronomy, territorial concepts (e.g., *páramo*, *chakra*, *ayllu*), ecological conflicts, and debates concerning Indigenous rights. Frequency analysis demonstrates an uneven distribution: alongside high-frequency items used without explanatory support, contextually marked lexemes accompanied by definitions, translations, or appositive clarification are also observed. This makes it possible to distinguish varying degrees of textual integration, ranging from full normalization to explicit marking as culturally specific elements.

Semantic analysis shows that indigenisms in the journalistic corpus function not only as means of naming material or spiritual cultural realities but also as elements capable of conveying evaluative, symbolic, and ideologically charged meanings. At the most basic level, they perform a denotative function, referring to concrete objects, phenomena, social

institutions, or cultural practices (such as traditional celebrations, forms of collective labor, gastronomic items, and territorial concepts). However, in analytical articles, reports, and opinion columns, these lexemes frequently extend beyond purely referential meaning and acquire additional connotative layers.

In a number of cases, indigenisms activate cultural frames associated with autochthony, historical depth, connection to land, collective memory, and intergenerational continuity. For instance, the use of terms such as *pachamama*, *minga*, or *ayllu* in coverage of environmental protests or social initiatives evokes a frame of harmony with nature, communal solidarity, and alternative models of development. In such contexts, the indigenism functions as a symbol of a particular value system and serves as a marker of a positively evaluated “authentic” worldview.

At the same time, instances are identified in which Indigenous lexical items operate within frames of peripherality or othering. This occurs when a lexeme is accompanied by extensive explanation, graphic highlighting, or contextual distancing that emphasizes its perceived unfamiliarity for the intended audience. In such cases, the indigenism becomes a marker of cultural difference and, at times, marginality, reflecting tensions between the dominant Spanish-language norm and the autochthonous component.

On the basis of these observations, the dissertation proposes a continuum “lexeme → connotation → social index.” At the first stage, the indigenism functions as a neutral nominative unit with minimal evaluative load. At the second stage, it acquires connotative nuances as a result of contextual factors, thematic domain, or genre. At the third stage, the lexeme functions as a social index, signaling a particular identity, ideological stance, or cultural affiliation. Thus, an indigenism may indicate support for Indigenous rights, an orientation toward interculturality, or, conversely, distancing from a “traditional” way of life.

This continuum captures the gradual shift from denotative function to the indexicalization of social meanings and ideological positioning within journalistic discourse. It demonstrates that indigenisms are not static borrowings but dynamic semantic-pragmatic

resources through which the media construct and represent the complex interaction between norm, variation, and cultural identity in contemporary Ecuadorian society.

At the syntactic level, a typology of integration models for Indigenous material is identified, including: definitional constructions with semantic explanation; appositive structures with clarifying components; alternative constructions involving translation or duplication; quotation insertions in the direct speech of Indigenous representatives; delegated constructions transmitting local knowledge through authoritative sources; and hybrid enumerative structures listing cultural realities. These models display structural regularity and editorial stabilization, suggesting institutionally established patterns of integrating Indigenous elements into journalistic texts. No systematic transfer of grammatical principles from Indigenous languages into the syntactic organization of journalistic discourse has been identified, which allows the contact situation to be characterized as incorporative.

At the discursive-ideological level, indigenisms function as markers of local and national identity, as instruments for legitimizing autochthonous practices, and as means of media positioning in relation to socially significant events. Strategies of normalization (use without special marking as part of the media norm) and exotization (emphatic explanation, graphic highlighting, distancing) are identified, depending on genre, thematic focus, and intended audience.

The originality of the study lies in the creation of a specialized corpus of Ecuadorian journalistic discourse for the analysis of the Indigenous component, the integration of corpus-based methods with indexicality theory, and the development of a typology of syntactic integration models.

The theoretical contribution of the dissertation consists in advancing contact linguistics, sociolinguistics of variation, and media linguistics through the development of an integrated framework for analyzing indigenisms within institutional discourse. The practical significance of the study lies in the potential application of its findings in teaching

sociolinguistics, contact linguistics, media discourse, and corpus methods, as well as in lexicographic and editorial practice.

Keywords: language contact; language policy; interculturality; Ecuadorian Spanish; journalistic discourse; media linguistics; indigenisms; speech innovation; semantics; semantic field; syntactic integration; indexicality of social meanings; cultural code; discourse analysis; corpus linguistics.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1) Сизько, М. Ф. (2022). Еквадорський варіант іспанської мови: майбутній час замість імперативу. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики, 41, 93–99. <https://doi.org/10.17721/2663-6530.2022.41.09>

2) Сизько, М. Ф. (2025). Автохтонний компонент еквадорської іспанської: контактна лінгвістика в дії. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики, 48, 223–241. Посилання на публікацію: https://www.researchgate.net/publication/396877293_THE_INDIGENOUS_COMPONENT_OF_ECUADORIAN_SPANISH_CONTACT_LINGUISTICS_IN_ACTION

3) Сизько, М. (2025). Особливості функціонування лінгвокультурних метафор Кічуа в еквадорському медіадискурсі (2019–2024 рр.). Вісник науки та освіти. Серія «Філологія», 10(40), 880–894. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-880-894](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-880-894)

4) Сизько, М. (2026). Корпусний аналіз уживання лексем кічуа в іспанськомовному медіадискурсі Еквадору (2019–2024) на базі CORPNA. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія, 28(2), 130–137. <https://doi.org/10.32589/2311-0821.2.2025.351785>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1) Сизько М. Ф. Варіативні особливості еквадорського варіанта іспанської мови. –17-а Міжнародна наукова конференція «Мова як світ світів. Граматика і поетика текстових структур», 9–10 листопада 2023 р.

2) Сизько М. Ф. Лексичні сліди мов кечуа і шуар у публіцистичному дискурсі Еквадору: між мовною запозиченістю та прагматичним маркуванням. – IX Всеукраїнські наукові читання за участю молодих учених «Філологія ХХІ століття: нові дослідження і перспективи», 10–11 квітня 2025 р.

3) Сизько М. Ф. Індигенізми як маркери національної автентичності та ідеологічного фреймінгу в еквадорському медіадискурсі (2019–2024). – Всеукраїнська наукова конференція «Сучасна філологія: лінгвістика, літературознавство, перекладознавство, фольклор», 13–14 листопада 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	14
РОЗДІЛ I.	30
МОВНИЙ КОНТАКТ ТА ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ ДИСКУРС У СУЧАСНОМУ ЛІНГВІСТИЧНОМУ ВИМІРІ	30
1.1. Мовний контакт як лінгвістичне явище	30
1.2. Соціолінгвістичні параметри мовної варіативності.....	38
1.3. Публіцистичний дискурс у сучасних лінгвістичних дослідженнях.....	53
1.4. Іспанська мова Еквадору в умовах мовного контакту	71
1.5. Критичний дискурсивний аналіз і корпусні дослідження публіцистичного дискурсу 85	
ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	90
РОЗДІЛ II. КОРПУС ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ ТА АНАЛІТИЧНА МОДЕЛЬ ЙОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	93
2.1. Публіцистичний корпус еквадорських медіа як матеріал дослідження	93
2.2. Аналітична модель дослідження публіцистичного дискурсу	102
2.3. Індигенізми як об'єкт корпусного аналізу в публіцистичному дискурсі	110
2.4. Корпусні інструменти та процедури аналізу публіцистичного дискурсу.....	117
ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ	129
РОЗДІЛ III. ЛЕКСИЧНІ ТА СИНТАКСИЧНІ ПРОЯВИ МОВНОГО КОНТАКТУ В ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ЕКВАДОРУ	132
3.1. Індигенізми в публіцистичному дискурсі Еквадору	132
3.2. Семантичні та прагматичні характеристики індигенізмів.....	145
3.3. Частотність і функціонування індигенізмів у корпусі	158
3.4. Синтаксична організація індигенного матеріалу та межі структурного впливу в публіцистичному дискурсі Еквадору	170
3.5. Дискурсивні функції лексичних і синтаксичних контактних одиниць у ЗМІ.....	187
ВИСНОВКИ ДО ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ	203
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	206
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	209
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	226
ДОДАТКИ	323

Додаток А. Інвентар індігенізмів у публіцистичному корпусі (2019–2024)	323
Додаток Б. Інвентар топонімів у публіцистичному корпусі (2019–2024).....	331
Додаток В. Інвентар етнонімів, демонімів і мов у публіцистичному корпусі (2019–2024).....	347

ВСТУП

Мовний розвиток сучасного Еквадору відбувається в умовах тривалого та структурно значущого контакту іспанської мови з автохтонними мовами, передусім із кечуа/кічва, а також із мовами амазонського ареалу. Історичне становлення іспанської в Латинській Америці зумовило формування регіональних варіантів, у яких контактний компонент є не периферійним, а системоутворювальним чинником (Lipski, 1994; Lope Blanch, 1993; Moreno Fernández, 2015). У межах андійського простору контакт іспанської з кечуа має багатовікову історію, що спричинила як лексичні, так і структурні зміни різного ступеня стабілізації (Rivarola, 2001; *Sintaxis histórica...*, 2006; Oesterreicher, 2004). Для еквадорського різновиду іспанської характерною є взаємодія з кічва та іншими індігенними мовами, що відображено у діалектологічних і соціолінгвістичних описах (Haboud, 2010; Zimmermann, 2014; Гуз, 2016).

Теоретичною рамкою такого аналізу виступає контактна лінгвістика, яка розглядає мовні зміни як результат тривалої взаємодії мовних систем, соціальних груп та інституційних практик (Thomason, 2003; Winford, 2003; *Contacto lingüístico...*, 2009; *Variedades lingüísticas...*, 2005). У сучасних підходах контакт тлумачиться не лише як передача мовного матеріалу, а як складний процес конкуренції, відбору та стабілізації елементів у межах певної мовної екології (Mufwene, 2002, 2008). У цьому контексті індігенізми постають не як ізольовані запозичення, а як індикатори соціально зумовленої динаміки варіантності та нормативних очікувань.

Особливого значення набуває медіадискурс, оскільки саме медіа функціонують як інституційний простір виробництва мовної норми, легітимації соціальних категорій і конструювання ідентичностей. Дискурс мас-медіа не лише відображає соціальну реальність, а й активно її формує, виконуючи роль «соціального дзеркала» та механізму інтерпретації подій (Charaudeau, 2003). У межах дискурсивного підходу медійні тексти розглядаються як жанрово організовані й прагматично спрямовані комунікативні практики, що функціонують у конкретному соціальному контексті

(Бацевич, 2004, 2001; Gee, 2014; Schäffner, 2001). Відтак уживання індігенізмів у публіцистиці є не випадковим лексичним явищем, а частиною ширшої стратегії представлення локального знання, культурної специфіки та соціальної позиційності.

Традиційно індігенізми описувалися переважно як лексичний шар іспанської мови Америки або як елемент регіональної варіантності (Alvar, 1990; Asociación de Academias..., 2010; Academia Ecuatoriana..., 2024). Проте сучасні дослідження соціопрагматичних параметрів вибору запозичень демонструють, що такі одиниці можуть виконувати індексикальні функції, сигналізуючи належність до певної спільноти, оцінну позицію або ідеологічну орієнтацію (Crombez et al., 2022; Martin & White, 2005). У багатомовному середовищі вони здатні переходити від денотативної номінації до маркування соціальних значень, набуваючи статусу символічних ресурсів культурної репрезентації.

Таким чином, наукова проблема дисертації полягає у необхідності комплексного з'ясування того, яким чином індігенний компонент (передусім кечуа/кічва та інші автохтонні мови) функціонує у сучасній іспаномовній публіцистиці Еквадору — на лексичному, синтаксичному й дискурсивному рівнях — і які наслідки це має для співвідношення норми та варіативності, для механізмів інституційної легітимації мовних практик і для відтворення або трансформації мовних ідеологій у медійному просторі. Перехід від розуміння індігенізмів як ізольованих лексем до їх інтерпретації як системних індикаторів контактної динаміки та дискурсивних практик становить концептуальну основу пропонованого дослідження.

Проблематика функціонування індігенних елементів у сучасній іспанській мові Латинської Америки перебуває на перетині кількох дослідницьких напрямів: контактної лінгвістики, соціолінгвістики варіативності, медіалінгвістики та дискурсивного аналізу. У межах контактної лінгвістики запозичення традиційно розглядаються як результат міжмовної взаємодії, що може охоплювати лексичний, семантичний і структурний рівні (Thomason, 2003; Winford, 2003). Сучасні підходи наголошують на соціальній зумовленості контактних змін, механізмах конкуренції й

відбору мовних форм у конкретній мовній екології (Mufwene, 2002, 2008), а також на ролі соціальних доменів у стабілізації запозиченого матеріалу (Contacto lingüístico..., 2009; Variedades lingüísticas..., 2005). У латиноамериканському контексті взаємодія іспанської з індігенними мовами — передусім кечуа — описана як тривалий і різнорівневий процес, що охоплює лексичні інкорпорації, синтаксичні адаптації та дискурсивні стратегії пояснення іншомовного матеріалу (Lope Blanch, 1993; Sintaxis histórica..., 2006; Rivarola, 2001; Sintaxis histórica..., 2006).

Лексикографічні праці відіграють важливу роль у фіксації індігенізмів та їх нормативного статусу. Зокрема, *Diccionario de americanismos* (Asociación de Academias..., 2010) та *Diccionario académico de ecuatorianismos* (Academia Ecuatoriana..., 2024) репрезентують кодифіковані форми індігенного походження, засвідчуючи ступінь їх інституційного визнання. Дослідження американізмів (Alvar, 1990) доповнюють картину функціонування регіональної лексики, однак здебільшого зосереджуються на описовому рівні, не аналізуючи її дискурсивну динаміку в сучасних медіа.

Соціолінгвістичні підходи до варіативності розглядають мовні зміни як результат взаємодії соціальних факторів, групової ідентичності та комунікативних практик. Варіативність у медійному середовищі може набувати статусу нормотворчого чинника, оскільки журналістські тексти одночасно відображають і формують узус (Tagliamonte & Denis, 2008; Stark & Widmer, 2020). Вибір запозичених або локальних форм часто зумовлюється соціопрагматичними параметрами та орієнтацією на аудиторію (Crombez et al., 2022), що засвідчує взаємозв'язок між мовною формою й очікуваннями реципієнтів.

У межах медіадискурсивного аналізу публіцистика розглядається як інституційно регульований простір, у якому мовні ресурси виконують не лише інформативну, а й оцінну та ідеологічну функції (Charaudeau, 2003; Schäffner, 2001). Теоретичні засади дискурсивного підходу, зокрема розмежування тексту, дискурсу й жанру, окреслені у працях Ф. Бацевича (2004, 2001), а прагматичний вимір комунікації

детально розроблений у межах лінгвістичної прагматики (Бацевич, 2009, 2008). Дискурс-аналіз у сучасному розумінні передбачає врахування соціального контексту, позиційності мовця та механізмах конструювання значення (Gee, 2014).

Важливим теоретичним напрямом є дослідження індексації та оцінності мовних одиниць. У межах теорії оцінювання показано, що лексичні вибори здатні реалізувати авторську позицію, конструювати солідарність або дистанціювання (Martin & White, 2005). Соціопрагматичні дослідження засвідчують, що запозичені елементи можуть функціонувати як індекси соціальної належності чи культурної орієнтації (Crombez et al., 2022). У латиноамериканських контекстах індигенізми часто стають маркерами «локального знання» або інструментами репрезентації *alteridad* (Zimmermann, 2014).

Методологічний вимір сучасних досліджень дедалі більше пов'язаний із використанням корпусних інструментів і кількісних методів аналізу. Корпусна лінгвістика забезпечує можливість виявлення частотних закономірностей, розподілу одиниць за жанрами та доменами, аналізу контекстів уживання (KWIC) і статистичної верифікації результатів (Дарчук, 1976; Gries, 2009; Johnson, 2008; Levshina, 2015). Такі підходи дозволяють поєднати кількісний опис із якісною дискурсивною інтерпретацією, що є особливо важливим у дослідженні медіатекстів.

Попри значний масив праць, присвячених контактній лінгвістиці, варіативності та іспанській мові Америки, системний корпусний опис індигенізмів у сучасному медіадискурсі Еквадору залишається недостатньо розробленим. Наявні дослідження або зосереджуються на історичному аспекті контактів (Rivarola, 2001; Sintaxis histórica..., 2006), або аналізують мовну політику й ідеології в ширшому соціолінгвістичному контексті (Haboud, 2010; Zimmermann, 2014), не поєднуючи кількісний аналіз із прагматичною та індексикальною інтерпретацією. Відсутньою залишається інтегрована модель, що пов'язує частотність і доменну локалізацію індигенізмів із їх прагматичними функціями, механізмами індексації соціальних значень та синтаксичними моделями інтеграції у журналістському тексті. Саме цю дослідницьку прогалину й покликана заповнити пропонована дисертація.

Актуальність дисертації зумовлена поєднанням соціальних, наукових і методологічних чинників.

Соціальна актуальність пов'язана з особливостями сучасного еквадорського суспільства як багатомовного й інтеркультурного простору, у якому питання автохтонних прав, мовної політики, екологічної справедливості та культурної спадщини активно обговорюються в публічній сфері. Концепти на кшталт *Pachamama, justicia indígena, defensa del territorio* виходять за межі локального вжитку й набувають статусу символічних маркерів суспільних дискусій. Соціолінгвістичні дослідження Еквадору засвідчують, що мовні практики тісно пов'язані з ідеологіями ідентичності, репрезентації та культурної легітимності (Haboud, 2010; Zimmermann, 2014). У медійному просторі ці процеси інституційно оформлюються через добір лексичних засобів, моделі пояснення й маркування індигенних одиниць, що робить аналіз їх функціонування суспільно значущим.

Наукова актуальність дослідження полягає в необхідності інтеграції кількох теоретичних підходів. Контактна лінгвістика детально описує механізми запозичення та структурних змін (Thomason, 2003; Winford, 2003; Mufwene, 2002, 2008), однак рідко розглядає медіадискурс як окремий домен стабілізації контактних форм. Дискурсивні студії та аналіз медіа демонструють, що журналістські тексти виконують не лише інформативну, а й ідеологічну функцію (Charaudeau, 2003; Schäffner, 2001), проте індигенний компонент у цьому контексті зазвичай не стає об'єктом системного корпусного аналізу. Соціопрагматичні дослідження доводять, що вибір мовних ресурсів може відображати орієнтацію на аудиторію й позиційність автора (Crombez et al., 2022; Martin & White, 2005), однак зв'язок між частотністю індигенізмів, їх прагматикою та індексикальною функцією в еквадорській публіцистиці залишається недостатньо описаним. Таким чином, існує потреба поєднати корпусний опис із теорією індексації, мовних ідеологій та аудиторного дизайну в межах єдиної аналітичної моделі.

Методологічна актуальність зумовлена розвитком корпусної лінгвістики та кількісних методів аналізу, які забезпечують відтворюваність і верифікованість результатів (Дарчук, 1976; Gries, 2009; Johnson, 2008; Levshina, 2015). Використання процедур частотного аналізу, конкордансів (KWIC), розподілу за жанрами й медіа у поєднанні з ручним кодуванням прагматичних і синтаксичних патернів дозволяє перейти від інтуїтивного опису до системного й емпірично обґрунтованого моделювання контактної динаміки. Такий підхід відповідає сучасним вимогам до лінгвістичних досліджень, що передбачають поєднання кількісного та якісного аналізу в межах інтегрованої методики.

Мета дисертації полягає у комплексному описі та поясненні функціонування індигенізмів у сучасному іспаномовному публіцистичному дискурсі Еквадору (2019–2024) на лексичному, синтаксичному та дискурсивно-ідеологічному рівнях на основі спеціально сформованого авторського корпусу, а також у моделюванні механізмів їх частотної стабілізації, прагматичної реалізації та індексації соціальних значень у медійному просторі.

Досягнення цієї мети передбачає не лише фіксацію індигенізмів як лексичних одиниць контактного походження, а й виявлення закономірностей їх розподілу за жанрами, тематичними доменами й типами медіа; аналіз способів синтаксичної інтеграції індигенного матеріалу в іспаномовну граматичну систему журналістського тексту; інтерпретацію прагматичних функцій і механізмів індексації, через які індигенні елементи беруть участь у конструюванні ідентичностей, легітимації локального знання та відтворенні або проблематизації мовних ідеологій.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі взаємопов'язані **завдання**:

1. Уточнити теоретичні дефініції індигенізму в контексті еквадорського медіадискурсу та сформулювати критерії відбору одиниць для аналізу з урахуванням словникової кодифікації та контекстної верифікації; описати

процедури перевірки їх статусу на основі лексикографічних джерел і фактичного функціонування у текстах.

2. Сформувати та охарактеризувати авторський корпус іспаномовної публіцистики Еквадору (2019–2024), визначивши його склад, жанрову структуру, регіональне представлення, тематичні домени, обсяг і принципи добору матеріалу.
3. Встановити частотність і розподіл індигенізмів у корпусі, з'ясувати їх жанрову та тематичну локалізацію, визначити домени концентрації й показники регулярності функціонування.
4. Описати семантичні типи індигенізмів та проаналізувати їх прагматичні функції в публіцистичних текстах, зокрема механізми номінації, пояснення, перекладу, маркування та оцінювання.
5. Пояснити механізми індексації соціальних значень через індигенні одиниці та встановити їх зв'язок із мовними ідеологіями й орієнтацією тексту на гетерогенну аудиторію.
6. Виокремити та типологізувати синтаксичні моделі інтеграції індигенного матеріалу в іспаномовний журналістський текст (дефініційні, апозитивні, альтернативні, делеговані, цитатні, гібридно-перелікові тощо), визначити їх структурні характеристики та дискурсивні функції.
7. Встановити межі структурного впливу мовного контакту на синтаксичному рівні, з'ясувавши, чи наявні ознаки системного перенесення граматичних принципів індигенних мов або ж інтеграція має інкорпоративний характер у межах іспаномовної граматики.
8. Узагальнити отримані результати у вигляді моделі контактної динаміки в еквадорській публіцистиці, що поєднує частотний опис, прагматичний аналіз, індексацію соціальних значень і типологію синтаксичних моделей інтеграції.

Об'єктом дослідження є сучасний іспаномовний публіцистичний дискурс Еквадору, репрезентований медійними текстами 2019–2024 років, що функціонують у національному та регіональному інформаційному просторі. Йдеться про інституційно

організовані тексти мас-медіа, які охоплюють різні жанри журналістики (новини, аналітичні матеріали, колонки) і виступають майданчиком формування та трансляції мовної норми, соціальних оцінок і культурних моделей інтерпретації дійсності.

Предметом дослідження є індігенізми як контактні зумовлені мовні одиниці автохтонного походження та синтаксичні й дискурсивні механізми їх інтеграції й індексації в публіцистичних текстах. У межах предмета аналізуються частотність і розподіл індігенізмів у корпусі, їх семантичні та прагматичні характеристики, моделі пояснення й перекладу, способи номінації культурно значущих концептів, а також типологія синтаксичних конфігурацій, через які індігенний матеріал включається до іспаномовної журналістської граматики.

Матеріалом дослідження слугує спеціально сформований авторський корпус іспаномовного публіцистичного дискурсу Еквадору за період 2019–2024 років. Корпус містить 1616 текстів загальним обсягом 822 425 слововживань і репрезентує різні сегменти національного та регіонального медійного простору.

До корпусу включено матеріали провідних еквадорських медіа: *El Comercio*, *El Universo*, *El Telégrafo*, *La Hora*, *Expreso*, *El Mercurio* (Cuenca), *Primicias*, *Crónica* (Loja). Такий добір забезпечує регіональну збалансованість (Сьєрра, Коста, Амазонія), поєднання загальнонаціональних і локальних видань, а також охоплення різних редакційних стратегій і стилістичних практик.

Корпус охоплює тексти різних жанрів — новини, аналітичні матеріали, колонки — і тематичних доменів (культура, суспільство, міське управління, гастрономія, традиції, екологія, політика). Така жанрово-тематична варіативність дозволяє простежити функціонування індігенізмів у різних комунікативних ситуаціях і визначити їх доменну локалізацію.

Одиницями аналізу виступають лексеми-індігенізми та їх контекстуальні реалізації у форматі конкордансів (KWIC), а також синтаксичні конфігурації інтеграції індігенного матеріалу в іспаномовний текст. До уваги беруться номінативні та предикативні конструкції, дефініційні й апозитивні моделі, альтернативні форми

подання (з перекладом або поясненням), цитатні та гібридно-перелікові структури, у яких індигенні одиниці виконують смислотворчу й прагматичну функцію.

Методологія дослідження має комплексний характер і поєднує загальнонаукові, корпусно-кількісні, дискурсивно-аналітичні та контактено-синтаксичні підходи, що забезпечує системність, інтерпретаційну глибину та відтворюваність результатів.

На першому етапі використано загальнонаукові методи аналізу й синтезу, індукції та дедукції, узагальнення й наукової інтерпретації, що дали змогу концептуалізувати об'єкт дослідження, уточнити дефініційний апарат і сформулювати логіку побудови аналітичної моделі. Теоретичним підґрунтям для цього слугували положення дискурсивної теорії тексту й жанру та засади лінгвістичної прагматики (Бацевич, 2001, 2004, 2008, 2009).

Другий етап передбачав застосування корпусних методів аналізу. За допомогою частотних списків і розподілу лексем встановлено кількісні параметри функціонування індигенізмів у корпусі; використання конкордансів (формат KWIC) дозволило простежити типові контекстуальні патерни та регулярні синтаксичні конфігурації. Для мінімальної кількісної верифікації стабільності моделей застосовано елементи статистичного опису відповідно до принципів кількісної лінгвістики (Дарчук, 1976; Gries, 2009; Johnson, 2008; Levshina, 2015).

Третій етап охоплював дискурсивно-аналітичну інтерпретацію матеріалу. Публіцистичний текст розглядався як інституційно регульований комунікативний простір, у якому мовні одиниці виконують не лише інформативну, а й оцінну та ідеологічну функції (Charaudeau, 2003; Schäffner, 2001). Аналіз прагматичних функцій індигенізмів і механізмів їх смислотворення здійснювався з урахуванням сучасних підходів до дискурс-аналізу та теорії оцінності (Gee, 2014; Martin & White, 2005).

Окремий блок становив контактено-синтаксичний аналіз, спрямований на виявлення моделей інтеграції індигенного матеріалу в іспаномовну граматичну систему журналістського тексту. Теоретичним підґрунтям цього етапу стали положення контактної лінгвістики щодо структурних змін і меж граматичного впливу

(Thomason, 2003; Winford, 2003), а також історико-синтаксичні описи іспанської мови в умовах контакту (*Sintaxis histórica...*, 2006) і концепція соціально зумовленої конкуренції мовних форм (Mufwene, 2002, 2008).

Поєднання зазначених методів дозволило розробити інтегровану модель аналізу, яка пов'язує частотні показники функціонування індигенізмів із їх прагматичними характеристиками, механізмами індексації соціальних значень та типологією синтаксичних моделей інтеграції у сучасному еквадорському медіадискурсі.

Теоретико-методологічне підґрунтя дисертації сформоване на перетині контактної лінгвістики, соціолінгвістики варіативності, дискурс-аналізу та корпусної лінгвістики.

Базовою рамкою виступає контактна лінгвістика, яка розглядає запозичення та структурні зміни як результат соціально зумовленої взаємодії мовних систем (Thomason, 2003; Winford, 2003). У дослідженні враховано положення про конкуренцію, відбір і стабілізацію мовних форм у багатомовному середовищі (Mufwene, 2002, 2008), а також історико-синтаксичні описи іспанської мови в умовах контакту (*Sintaxis histórica...*, 2006). Такий підхід дозволяє інтерпретувати індигенізми не лише як лексичні одиниці іншомовного походження, а як елементи динамічної контактної системи.

Важливим складником теоретичної бази є уявлення про іспанську мову Латинської Америки як варіативну систему, що формується в умовах тривалого співіснування з індигенними мовами (Lipski, 1994; Lope Blanch, 1993; Moreno Fernández, 2015; Rivarola, 2001). Соціолінгвістичний вимір функціонування індигенного компонента в еквадорському контексті враховує дослідження мовної ідентичності та багатомовності (Haboud, 2010; Zimmermann, 2014), що дозволяє розглядати індигенізми як маркери культурної та соціальної позиційності.

Дискурсивна складова дослідження спирається на концепції тексту, жанру й інституційного дискурсу (Бацевич, 2004, 2001; Gee, 2014), а також на уявлення про медіатекст як простір виробництва соціальних смислів і норм (Charaudeau, 2003;

Schäffner, 2001). Прагматичний вимір аналізу враховує засади лінгвістичної прагматики (Бацевич, 2009; O’Keeffe et al., 2011) та теорію оцінності, яка пояснює механізми позиціонування автора й оцінного конструювання дійсності (Martin & White, 2005).

Методологічну основу емпіричного аналізу становлять принципи корпусної та кількісної лінгвістики, що забезпечують системність обробки матеріалу й верифікацію результатів (Дарчук, 1976; Gries, 2009; Johnson, 2008; Levshina, 2015). Поєднання частотного аналізу, конкордансів (KWIC) і якісної дискурсивної інтерпретації відповідає сучасним тенденціям інтеграції кількісних і якісних підходів у мовознавстві.

Наукова новизна дисертації полягає у комплексному корпусно-дискурсивному дослідженні індигенного компонента сучасного іспаномовного публіцистичного дискурсу Еквадору та може бути узагальнена в таких положеннях.

- Уперше створено та концептуалізовано спеціалізований корпус еквадорської публіцистики (2019–2024), який не лише слугує емпіричною базою дослідження, а й функціонує як відтворювана аналітична модель для вивчення індигенного компонента в умовах медіадискурсивної нормалізації мовного контакту.
- Запропоновано інтегровану аналітичну модель дослідження індигенізмів, що поєднує корпусно-кількісний опис (частотність, розподіл, доменна локалізація) з дискурсивно-прагматичною інтерпретацією та аналізом індексації соціальних значень.
- Уперше здійснено типологізацію синтаксичних моделей інтеграції індигенного матеріалу в іспаномовний журналістський текст (дефініційні, апозитивні, альтернативні, делеговані, цитатні, гібридно-перелікові конструкції) з описом їх структурних параметрів і дискурсивних функцій.

- Обґрунтовано інкорпоративний характер контактної динаміки на синтаксичному рівні: індигенні елементи інтегруються в іспаномовну граматичну систему без системного перенесення структурних принципів індигенних мов.
- Розроблено концептуальний континуум «лексема → соціальний індекс», який описує механізм переходу індигенізму від денотативної номінації до індексації соціальних значень і ідеологічного позиціонування у публіцистичному дискурсі.
- Поглиблено уявлення про роль медіа як інституційного середовища стабілізації контактних форм, у якому індигенізми виконують функції нормалізації, легітимації або маркування культурної відмінності.

Положення, що виносяться на захист

1. Індигенізми становлять системний, а не маргінальний компонент сучасного іспаномовного медіадискурсу Еквадору; їх частотність, доменна концентрація та жанрова стабільність свідчать про інтегрованість у локальну медіа-норму.
2. Функціонування індигенізмів у публіцистичному дискурсі утворює континуум від денотативної номінації до індексації соціальних значень та ідеологічного позиціонування, що забезпечує їх участь у конструюванні ідентичностей і легітимації локального знання.
3. Синтаксичні моделі інтеграції індигенного матеріалу є структурно стабільними та відтворюваними; вони виконують посередницьку функцію між локально маркованим змістом і гетерогенною аудиторією, забезпечуючи пояснення, переклад або контекстуалізацію індигенних одиниць.
4. Контакт на синтаксичному рівні має інкорпоративний характер: індигенні елементи інтегруються в іспаномовну граматичну систему без системного перенесення граматичних принципів індигенних мов, що свідчить про збереження структурної автономії іспанської журналістської граматики.

5. Медіа реалізують стратегії нормалізації та/або маркування індигенного компонента залежно від жанру, тематики й комунікативної орієнтації, що пов'язано з мовними ідеологіями та орієнтацією на різномірну аудиторію.
6. Поєднання корпусно-кількісного аналізу з дискурсивно-прагматичною інтерпретацією дозволяє моделювати контактну динаміку індигенного компонента як багаторівневий процес, у якому взаємодіють частотна стабілізація, синтаксична інтеграція та індексація соціальних значень.

Теоретичне значення дисертації полягає у розвитку контактної лінгвістики, соціолінгвістики варіативності та дискурс-аналізу через інтеграцію корпусного опису з інтерпретацією індигенного компонента як соціально й ідеологічно значущого ресурсу медіакомунікації.

По-перше, результати дослідження уточнюють положення контактної лінгвістики щодо механізмів інтеграції запозичень і меж структурного впливу в умовах тривалого мовного контакту (Thomason, 2003; Winford, 2003). Обґрунтування інкорпоративного характеру синтаксичної інтеграції індигенних елементів конкретизує уявлення про конкуренцію, відбір і стабілізацію мовних форм у багатомовному середовищі (Mufwene, 2002, 2008) на матеріалі сучасного медіадискурсу.

По-друге, дисертація розширює дискурсивний підхід до аналізу публіцистики, демонструючи, що індигенізми функціонують не лише як номінативні одиниці, а як інструменти смислотворення, позиціонування та конструювання соціальної реальності (Gee, 2014). У цьому аспекті дослідження поглиблює розуміння механізмів оцінності й ідеологічного маркування мовних одиниць у журналістському тексті (Martin & White, 2005).

По-третє, запропонована інтегрована модель «частотність → прагматика → індексація → синтаксична інтеграція» розвиває теоретичні підходи до опису контактної динаміки в інституційних текстах і може бути застосована для аналізу інших багатомовних медіапросторів.

Практичне значення дисертації полягає у можливості використання її результатів у науково-освітній, лексикографічній та прикладній комунікативній діяльності.

Матеріали й висновки дослідження можуть бути використані у викладанні курсів із соціолінгвістики, контактної лінгвістики, медіалінгвістики, дискурс-аналізу та корпусних методів дослідження мови. Запропонована методика поєднання корпусних процедур із дискурсивно-прагматичною інтерпретацією може слугувати зразком для підготовки магістерських і докторських досліджень у галузі аналізу медіатекстів і багатомовних комунікативних середовищ.

Сформований авторський корпус публіцистики Еквадору 2019–2024 років та укладений перелік індигенізмів із їх частотними, семантичними й синтаксичними характеристиками можуть бути використані як емпірична база для подальших досліджень мовного контакту, медіадискурсу та іспаномовної варіативності в Латинській Америці.

Результати роботи є корисними для лексикографічної практики, зокрема щодо уточнення маркування індигенізмів, опису їх функціональних характеристик та рівня інтегрованості в сучасний узус. Вони також можуть бути враховані в редакційній практиці медіа — у процесах пояснення, перекладу або контекстуалізації індигенних одиниць для гетерогенної аудиторії.

Крім того, висновки дослідження можуть бути застосовані у сфері аналізу мовної політики, міжкультурної комунікації та стратегій репрезентації автохтонних спільнот у публічному просторі.

Апробацію матеріалів дисертації було здійснено у формі доповідей на таких наукових заходах: 17-а Міжнародна наукова конференція «Мова як світ світів. Граматика і поетика текстових структур» (9–10 листопада 2023 р.); IX Всеукраїнські наукові читання за участю молодих учених «Філологія XXI століття: нові дослідження і перспективи» (10–11 квітня 2025 р.); Всеукраїнська наукова конференція «Сучасна

філологія: лінгвістика, літературознавство, перекладознавство, фольклор» (13–14 листопада 2025 р.).

Публікації. Основні результати дослідження викладено у чотирьох одноосібних наукових статтях у фахових виданнях України, а також у трьох тезах наукових доповідей.

Структура та обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 350 сторінок, із них 207 сторінок основного тексту, 115 сторінок списку використаних джерел та 28 сторінок додатків.

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, визначено об'єкт і предмет дослідження, сформульовано мету та завдання роботи, окреслено методологічні засади, розкрито наукову новизну, теоретичне й практичне значення одержаних результатів, наведено положення, що виносяться на захист, подано відомості про апробацію результатів і публікації.

Перший розділ присвячено теоретико-методологічним засадам дослідження: розглянуто мовний контакт у постколоніальному та багатомовному контексті Еквадору, проаналізовано стан наукової розробленості проблеми індигенізмів у латиноамериканській іспаністиці, окреслено підходи контактної лінгвістики, соціолінгвістики варіативності та дискурсивного аналізу, що становлять концептуальну основу роботи.

У **другому розділі** описано авторський публіцистичний корпус еквадорських медіа 2019–2024 років, обґрунтовано принципи відбору й верифікації індигенізмів, подано методику корпусного та дискурсивного аналізу, сформульовано інтегровану аналітичну модель дослідження індигенного компонента в медіадискурсі.

Третій розділ містить результати емпіричного аналізу: встановлено частотність і розподіл індигенізмів у корпусі, охарактеризовано їх семантичні типи та прагматичні функції, описано механізми індексації соціальних значень і зв'язок із мовними

ідеологіями та аудиторною орієнтацією, виокремлено та типологізовано синтаксичні моделі інтеграції індигенного матеріалу в іспаномовний журналістський текст.

У **загальних висновках** узагальнено основні результати дослідження та окреслено перспективи подальших наукових розвідок.

Список використаних джерел налічує 220 позицій. У додатках подано систематизовані матеріали, що конкретизують емпіричну базу дослідження, зокрема: інвентар індигенізмів, зафіксованих у публіцистичному корпусі 2019–2024 років; інвентар топонімів індигенного походження, репрезентованих у корпусі; а також інвентар етнізмів, демонімів і назв мов, уживаних у публіцистичному дискурсі зазначеного періоду.

РОЗДІЛ І. МОВНИЙ КОНТАКТ ТА ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ ДИСКУРС У СУЧАСНОМУ ЛІНГВІСТИЧНОМУ ВИМІРІ

1.1. Мовний контакт як лінгвістичне явище

Поняття мовного контакту є одним із ключових у сучасній лінгвістиці, адже саме через контактні взаємодії пояснюються процеси мовної варіативності, змін і розвитку мовних систем. У найзагальнішому розумінні мовний контакт — це взаємодія двох або більше мов, що виникає внаслідок регулярної соціальної комунікації їхніх носіїв. У вайхрайхівському розумінні контакт постає як результат альтернативного використання кількох мов тими самими мовцями, а отже — як явище, безпосередньо пов'язане з білінгвізмом і практиками повсякденного мовлення (Weinreich, 1953). Відповідно, мовний контакт доцільно трактувати не як абстрактне співіснування мовних систем, а як соціально й комунікативно зумовлений процес, що реалізується в мовленні індивідів і спільнот та здатний породжувати як варіативність, так і системні інновації.

У подальшому розвитку контактної лінгвістики ідеї У. Вайнрайха були уточнені й розширені з урахуванням розмежування індивідуального та суспільного білінгвізму. Індивідуальний білінгвізм характеризує мовну компетенцію окремого мовця, тоді як суспільний білінгвізм охоплює стійкі й соціально закріплені моделі використання кількох мов у межах певної мовної спільноти. Саме цей тип білінгвізму створює передумови для тривалих і системних мовних змін, оскільки забезпечує регулярність, повторюваність і соціальну релевантність контактних явищ (Matras, 2009, 2020; The handbook of language contact, 2010). У такій перспективі мовний контакт постає як структурований соціолінгвістичний процес, а не як сукупність випадкових мовленнєвих відхилень. У межах цього дослідження визначальним є саме суспільний білінгвізм як умова стабілізації та поступової інституціоналізації контактних зумовлених інновацій.

Подальший розвиток теорії мовного контакту пов'язаний із переходом від статичного опису мовних впливів до динамічного аналізу контактних процесів. У сучасних підходах мовний контакт трактується як безперервний процес вибору між мовними ресурсами, що здійснюється білінгвальними мовцями в конкретних комунікативних ситуаціях. Така перспектива дає змогу розглядати запозичення, інтерференцію та мовну варіативність не як порушення мовної норми, а як закономірні наслідки функціонування мов у багатомовному соціальному просторі (Sankoff, 2001; Winford, 2010). Відповідно, мовні зміни осмислюються як результат акумуляції дрібних інновацій, що виникають у мовленні та з часом можуть закріплюватися в мовній системі.

У новітніх лінгвістичних дослідженнях мовний контакт дедалі частіше осмислюється як універсальний і структурно значущий чинник мовної еволюції. Узагальнюючі праці з цієї проблематики підкреслюють, що більшість мов світу формувалися і продовжують розвиватися в умовах тривалої взаємодії з іншими мовами, що дозволяє розглядати мовний контакт як типову, а не маргінальну ситуацію мовного розвитку (Matras, 2009; *The handbook of language contact*, 2010). У такій перспективі контакт охоплює широкий спектр явищ — від лексичних інновацій до глибинних змін у синтаксичній організації висловлення. Це положення є особливо релевантним для еквадорського іспаномовного простору, сформованого в умовах тривалої асиметричної багатомовності, де іспанська мова перебуває в постійній взаємодії з автохтонними мовами й зазнає системного контактного впливу.

Важливим теоретичним аспектом аналізу мовного контакту є чітке розмежування між самою контактною ситуацією та її структурними наслідками. Наявність контакту між мовами не завжди автоматично спричиняє зміни в мовній системі: у багатьох випадках взаємодія може залишатися поверхневою або обмежуватися рівнем індивідуальної мовленнєвої практики. Водночас за умов інтенсивної, тривалої та соціально значущої взаємодії мов контакт перетворюється на потужний каталізатор системних змін на різних рівнях мовної структури. Саме з цієї

причини в сучасній контактній лінгвістиці акцент дедалі більше зміщується з простого опису контактних явищ на аналіз механізмів, що забезпечують їх закріплення та функціональну стабілізацію в мовній системі (Heine & Kuteva, 2003; Winford, 2010). У межах цього дослідження виявлення й інтерпретація таких механізмів стабілізації розглядаються як концептуальне ядро аналізу, що дозволяє простежити перехід від мовленнєвих інновацій до відносно усталених структурних моделей.

Узагальнюючи сучасні підходи, мовний контакт постає як інтегративне лінгвістичне явище, що поєднує соціальні, когнітивні та структурні чинники мовного розвитку. Такий підхід уможлиблює зв'язок між індивідуальним мовленням білінгвів і довготривалими процесами трансформації мовних норм і структур, розглядаючи мовний контакт як внутрішній механізм еволюції мовної системи.

Важливим аналітичним виміром сучасної лінгвістики мовного контакту є типологізація контактних ситуацій, яка слугує інструментом для систематизації різних форм мовної взаємодії та пояснення варіативності її наслідків. Характер контакту значною мірою визначає напрям, інтенсивність і глибину мовних змін, однак самі типологічні моделі не становлять окремої теорії, а виконують допоміжну аналітичну функцію. Типологічні підходи ґрунтуються на поєднанні лінгвістичних і соціальних параметрів, серед яких ключовими є тривалість взаємодії мов, рівень білінгвізму мовців, соціальний статус мов і сфери їх використання (Matras, 2009). Залежно від конкретної конфігурації цих параметрів контактні ситуації можуть зумовлювати як локальні лексичні інновації, так і глибші структурні зрушення, що є важливим для інтерпретації емпіричного матеріалу в межах цього дослідження.

Одним із принципових висновків сучасної контактної лінгвістики є те, що тип контактної ситуації безпосередньо корелює з характером мовних інновацій. За умов обмеженого контакту зміни зазвичай зосереджуються на лексичному рівні. Натомість інтенсивний і тривалий контакт у поєднанні з масовим білінгвізмом створює передумови для переосмислення граматичних і синтаксичних моделей. Такий підхід

пояснює різну глибину контактної зумовлених змін у різних мовних спільнотах і слугує теоретичною основою для аналізу конкретних мовних ситуацій.

Принципово важливим для розуміння механізмів мовного контакту є аналіз дискурсивних практик білінгвальних мовців, адже саме на рівні мовлення контактні процеси виявляються найраніше й найінтенсивніше. У цьому зв'язку особливу увагу зосереджено на явищах кодового перемикавання та мовного змішування, які в сучасній контактній лінгвістиці трактуються не як хаотичні відхилення від мовної норми, а як структурно й прагматично вмотивовані комунікативні стратегії. Дослідження А. Бакуса переконливо засвідчують, що регулярні патерни кодового перемикавання в білінгвальному дискурсі здатні формувати усталені моделі використання мовних ресурсів у повторюваних комунікативних ситуаціях, створюючи підґрунтя для подальших мовних змін (Backus, 1996, 2005). У межах цього дослідження релевантними для аналізу публіцистичного дискурсу Еквадору є передусім частотні та стилістично марковані дискурсивні прояви контактної взаємодії, що виконують ідентифікаційні, експресивні або прагматичні функції й мають потенціал виходу за межі індивідуального мовлення в публічний мовний простір.

У цьому контексті є необхідним розмежування кодового перемикавання як дискурсивної стратегії та мовного змішування як можливого індикатора глибших структурних зрушень. Якщо кодового перемикавання здебільшого зумовлюється ситуативними, прагматичними або ідентифікаційними чинниками, то мовне змішування характеризується вищим ступенем регулярності й передбачуваності структурних поєднань. Саме повторюваність і частотність таких поєднань у мовленні створюють умови для їх когнітивної автоматизації, що з часом може сприяти їх переходу з рівня дискурсу на рівень мовної системи (Backus, 1996; Sankoff, 2001). У межах цієї роботи мовне змішування не розглядається як самостійний об'єкт аналізу, а трактується передусім як аналітичний індикатор потенційної структурної зміни, що опосередковує зв'язок між індивідуальними дискурсивними практиками та системними мовними трансформаціями.

Важливу роль у поширенні та стабілізації таких дискурсивних патернів відіграють публічні домени комунікації, насамперед медійний і публіцистичний дискурс. На відміну від приватного мовлення, публічні тексти забезпечують широку циркуляцію мовних моделей, їх повторюваність і соціальну видимість. Це створює сприятливі умови для легітимації контактної зумовлених мовних явищ, які можуть поступово сприйматися як стилістично допустимі або нейтральні. У такій перспективі медійний дискурс функціонує як канал трансляції контактних інновацій від локальних мовних спільнот до ширшого мовного простору.

Центральним питанням сучасної теорії мовного контакту є з'ясування механізмів, за допомогою яких контактні явища переходять із рівня дискурсивної практики на рівень мовної структури. У межах цього дослідження ключовими вважаються два взаємопов'язані механізми — контактна зумовлена граматикалізація та реплікація структурних патернів, тоді як інші контактні процеси виконують допоміжну, пояснювальну функцію. Контактна зумовлена граматикалізація трактується як процес формування нових граматичних значень і функцій під впливом іншої мови. У працях Б. Гайне та Т. Кутеви наголошується, що в умовах мовного контакту граматичні зміни відбуваються не шляхом прямого запозичення форм, а через переосмислення й функціональне переорієнтування наявних ресурсів мови-реципієнта відповідно до семантико-функціональних моделей мови-джерела (Heine & Kuteva, 2003). Такий підхід уможливлює пояснення появи нових граматичних конструкцій без порушення формальної цілісності мовної системи та створює теоретичне підґрунтя для аналізу стабілізованих контактної зумовлених структур.

Тісно пов'язаним із контактною граматикалізацією є механізм реплікації патернів, який розглядається як один із ключових шляхів структурних змін у мовному контакті. Як зазначають Ю. Матрас і Я. Сакел, у контактних ситуаціях мови здебільшого переймають не конкретні морфологічні або синтаксичні форми, а абстрактні структурні схеми та функціональні відповідності (Matras & Sakel, 2007). Реплікація патернів дає змогу мовам зберігати власну формальну ідентичність,

водночас адаптуючи нові способи організації мовного матеріалу. Саме цей механізм є особливо релевантним для аналізу мовних змін у типологічно відмінних мовах, що тривалий час перебувають у контакті.

Важливою умовою реалізації контактної зумовлених структурних змін є тривалий і стабільний білінгвізм, за якого мовці мають регулярний доступ до ресурсів обох мов. У таких умовах дискурсивні інновації поступово закріплюються, набуваючи статусу звичних і соціально прийнятних. Саме поступовість і кумулятивний характер контактних змін пояснюють, чому їх результати часто стають помітними лише в діяхронній перспективі. На синхронному рівні такі явища нерідко сприймаються як варіативні або стилістично марковані.

Особливе місце серед структурних наслідків мовного контакту посідають синтаксичні зміни, які традиційно вважалися найменш вразливими до зовнішнього впливу. Проте сучасні дослідження переконливо засвідчують, що за певних соціолінгвістичних умов контакт може істотно впливати на синтаксичну організацію висловлення. Зокрема, аналіз контактної зумовленої варіативності аргументної структури демонструє, що регулярна взаємодія мов із різними синтаксичними моделями здатна призводити до переосмислення обов'язковості або факультативності окремих компонентів речення (Lavidas & Tsimpli, 2019).

Дослідження явищ опущення об'єкта в контактних ситуаціях засвідчують, що такі конструкції формуються не як випадкові відхилення, а як результат систематичного впливу іншої мови, у якій відповідні структури є граматично або прагматично допустимими (Lavidas & Tsimpli, 2019). За умов тривалого білінгвізму подібні синтаксичні моделі можуть поступово інтегруватися в мовну систему як варіантні, а згодом — як нормативні в окремих функціональних доменах. Це дає підстави стверджувати, що синтаксис не є закритим рівнем мовної системи, а здатний адаптуватися до нових комунікативних і соціальних умов.

Окремий вимір аналізу мовного контакту пов'язаний із лексичними та ономазіологічними інноваціями, що виникають унаслідок тривалої взаємодії мов.

Сучасні підходи наголошують, що лексичний контакт не зводиться до простого запозичення назв для нових реалій, а охоплює складні процеси переосмислення способів номінації. У дослідженнях, присвячених ономазіологічним інноваціям, підкреслюється, що в умовах мовного контакту мовці переосмислюють і пристосовують наявні концептуальні схеми до нових комунікативних потреб, унаслідок чого виникають гібридні або трансформовані моделі номінації (Zenner & Kristiansen, 2018).

Лексичні контактні інновації часто виконують ідентифікаційну та символічну функції, особливо в публічному дискурсі. Вони слугують маркерами локальної ідентичності, культурної специфіки або соціального досвіду мовців. У медійному просторі такі елементи набувають додаткового значення, оскільки не лише відображають мовні процеси, а й активно формують уявлення про мовну норму та допустимі варіанти мовлення.

Сучасні дослідження мовного контакту дедалі виразніше наголошують на необхідності поєднання структурного аналізу з ширшим типологічним і соціолінгвістичним контекстом. Зокрема, у працях, присвячених аналізу світових варіантів англійської мови, мовний контакт розглядається як ключовий чинник формування нових регіональних і національних різновидів, що виникають у постколоніальних умовах і поєднують локальні мовні ресурси з глобальними моделями престижної мови (Onysko, 2016). Принципово важливим у цьому підході є уявлення про поступову легітимацію контактних зумовлених рис через публічні й медійні домени, а також про роль соціальних і ідеологічних чинників у закріпленні нових мовних норм. Застосування цього принципу є особливо продуктивним для аналізу еквадорського іспаномовного простору, де в умовах постколоніальної багатомовності та асиметричного мовного контакту медійний дискурс виступає одним із ключових механізмів інтеграції й часткової нормалізації контактних лексичних і синтаксичних інновацій.

Особливу увагу в цьому зв'язку привертає мовна ситуація в Латинській Америці, де іспанська мова функціонує в умовах тривалого й інтенсивного контакту з численними автохтонними мовами. Дослідження, присвячені мовному різноманіттю амазонського регіону, засвідчують, що контактні процеси тут мають системний характер і впливають на сучасні різновиди іспанської мови на лексичному, морфологічному та синтаксичному рівнях (Spanish Diversity in the Amazon..., 2023). У цих працях наголошується, що мовний контакт в Амазонії є стабільним і соціально значущим, що створює передумови для глибоких і тривалих мовних змін.

Еквадорський контекст становить репрезентативний приклад такої контактної динаміки. Тривале співіснування іспанської мови з мовами корінних народів відбувається в умовах соціальної асиметрії, але водночас масового й стабільного білінгвізму. За таких обставин контактні впливи не обмежуються локальними мовними практиками, а проникають у ширші комунікативні домени, зокрема публіцистичний і медійний дискурс. Це створює умови для фіксації, поширення та часткової легітимації контактних зумовлених лексичних і синтаксичних моделей у загальнонаціональному мовному просторі.

У теоретичному вимірі аналіз мовного контакту в постколоніальних суспільствах потребує особливої аналітичної обережності, оскільки контактні зумовлені явища можуть перетинатися з внутрішньомовними процесами розвитку. Саме тому сучасні дослідники наголошують на необхідності комплексного підходу, який поєднує структурний аналіз з урахуванням соціолінгвістичних параметрів, типологічних обмежень і дискурсивних умов функціонування мовних елементів (Matras, 2009; The handbook of language contact, 2010). Такий підхід забезпечує наукову обґрунтованість інтерпретацій і дозволяє уникнути спрощених висновків.

Отже, теорія мовного контакту становить методологічну й теоретичну основу цього дослідження, оскільки дає змогу комплексно пояснити походження та функціонування лексичних і синтаксичних особливостей іспанської мови Еквадору. Застосування положень, сформульованих у класичних і сучасних працях з контактної

лінгвістики, дозволяє розглядати ці особливості не як випадкові або периферійні відхилення, а як закономірні результати тривалої соціально вмотивованої мовної взаємодії (Weinreich, 1953; Sankoff, 2001; Winford, 2010). У межах цієї дисертації базовими є підходи, що трактують мовний контакт як динамічний соціолінгвістичний процес і зосереджуються на механізмах стабілізації контактних інновацій, тоді як типологічні класифікації та окремі моделі опису контактних явищ виконують допоміжну, інтерпретаційну функцію. Це забезпечує логічний і теоретично вмотивований перехід до подальшого аналізу конкретних проявів контактної зумовлених мовних явищ у публіцистичному дискурсі Еквадору.

1.2. Соціолінгвістичні параметри мовної варіативності

У сучасній соціолінгвістиці мовна варіативність трактується як закономірний, внутрішньо впорядкований спосіб існування мови в суспільстві, а не як випадкове «відхилення» чи периферійний феномен. Мовна система функціонує через співіснування альтернативних реалізацій одних і тих самих одиниць, вибір яких залежить від соціальних ролей мовців, комунікативної ситуації, жанру та умов взаємодії; саме завдяки цьому мова зберігає здатність гнучко реагувати на зміни соціального середовища. Як наголошує П. Траджилл, варіативність є фундаментальною характеристикою природних мов і безпосереднім наслідком їхнього соціального буття (Trudgill, 2000).

З аналітичного погляду доцільно розрізняти, по-перше, типи варіативності за соціальною локалізацією (територіальна, соціальна, стилістична), а по-друге — джерела варіативності, пов'язані з конкретними історичними й соціокультурними процесами, зокрема з інтенсивними мовними контактами (Chambers, 2003). Контактно зумовлена варіативність актуалізується тоді, коли елементи або моделі іншої мови входять до мовного репертуару спільноти й набувають функцій у межах локальних норм та оцінок (Масенко, 2010). Для еквадорської іспанської, сформованої в умовах тривалої взаємодії з індігенними мовами, цей вимір є принципово важливим: у

медійному дискурсі саме контактні лексеми та синтаксичні моделі (а також способи їхнього маркування, легітимації чи стилістичного «вписування» у стандарт) становлять релевантний матеріал для аналізу варіативності як соціально й жанрово зумовленого вибору мовних засобів.

У цьому ракурсі варіативність постає не як альтернатива мовній системності, а як один із механізмів її функціонування: мовна система організована таким чином, що допускає співіснування кількох реалізацій однієї одиниці, пов'язаних між собою регулярними структурними й соціальними відношеннями та піддатних передбачуваному розподілу в мовленні (Chambers, 2003). Відповідно, варіанти доцільно розглядати не як формальні відхилення від норми, а як контекстуально зумовлені реалізації, що актуалізуються залежно від жанру, ситуації спілкування й соціальних очікувань адресата.

Водночас ці реалізації є соціально нерівнозначними: різні варіанти включені в ієрархії престижу, офіційності та символічної маркованості, що визначають їхню прийнятність у певних дискурсивних просторах (Trudgill, 2000). В умовах еквадорського соціолінгвістичного контексту така нерівнозначність особливо виразна, оскільки мовні форми співвідносяться з опозиціями «стандартна іспанська — індігенні елементи», «міське — сільське», «інституційне — неформальне», які активно відтворюються та переосмислюються в медійному просторі. Саме тому варіанти виконують функцію ресурсів мовного вибору, через які мовець або автор публіцистичного тексту позиціює себе щодо домінантної мовної норми, очікувань аудиторії та ідеологічних рамок публічного дискурсу.

Такий підхід дозволяє інтерпретувати мовну варіативність не лише як абстрактну структурну характеристику мовної системи, а як інструмент соціально значущої комунікації, у межах якої мовні форми стають соціально «читабельними» й набувають відносно стабільних інтерпретацій. У цьому зв'язку доцільно звернутися до поняття культурного коду, що використовується в культурній антропології для пояснення механізмів інтерпретації значень у межах певної спільноти. У концепції К.

Гірца культура розглядається як «павутина значень», яку люди самі створюють і в якій вони одночасно існують (Geertz, 1973). У такому розумінні культурний код охоплює систему колективно поділюваних символічних значень, через які інтерпретуються знаки, соціальні практики та мовні форми.

У соціолінгвістичній перспективі звернення до поняття культурного коду дозволяє трактувати мовну варіативність не лише як сукупність формальних альтернатив, а як частину ширших символічних систем, у межах яких мовні одиниці набувають соціальної та культурної значущості. Вибір певної лексеми або мовної моделі може активувати відповідні культурні асоціації, сигналізувати належність до певної традиції або репрезентувати специфічні історичні та соціальні досвіди. Таким чином, мовні форми виступають не лише засобами комунікації, а й носіями культурних смислів, через які відтворюються уявлення про локальність, колективну пам'ять, традиційні практики та соціальні цінності.

Таке розуміння є особливо важливим для аналізу публічного дискурсу, оскільки дає змогу побачити, що вибір мовних форм визначається не тільки структурними властивостями мовної системи, а й культурними моделями інтерпретації, інституційними нормами та уявленнями про престижність, нормативність і комунікативну доцільність мовлення. У цьому сенсі культурний код постає не як нейтральний інструмент передачі інформації, а як соціально й культурно навантажена система символічних значень, у межах якої мовні ресурси беруть участь у відтворенні відносин престижу, дистанції, солідарності або символічного включення й виключення.

Для цього дослідження звернення до поняття культурного коду є продуктивним передусім тому, що воно дозволяє пов'язати мовну варіативність із процесами культурної інтерпретації та ідеологічного оцінювання мовних форм. У медійному й публіцистичному дискурсі різні мовні елементи — зокрема контактні зумовлені — можуть сприйматися як більш або менш прийнятні залежно від жанру, типу аудиторії, редакторської політики та домінантних уявлень про «належну» мову публічної

комунікації. Саме тому мовна варіативність розглядається тут як частина ширших культурних механізмів виробництва значень. Із цієї позиції у подальшому аналізі публіцистичного дискурсу екваторських медіа варіативність трактуватиметься як показник культурних моделей інтерпретації, соціальних ідеологій та дискурсивних стратегій легітимації або маргіналізації контактних зумовлених мовних елементів.

Ключовим теоретичним питанням у межах соціолінгвістичного аналізу є співвідношення мовної норми та варіантності. У межах традиційної нормативної парадигми мовна норма тривалий час інтерпретувалася як єдина правильна форма, тоді як варіантність розглядалася як відхилення, що підлягає усуненню або мінімізації. Сучасна соціолінгвістика, натомість, пропонує інше бачення норми — не як статичного еталона, а як соціально й історично зумовленого регулятивного механізму, відкритого до внутрішньої диференціації.

У цьому контексті базовим є підхід О. О. Тараненка, який визначає мовну норму як динамічну категорію, що допускає співіснування кількох нормативно санкціонованих форм і змінюється разом із соціальними умовами функціонування мови (Тараненко, 2004). Варіантність у такому розумінні не руйнує норму, а становить її внутрішній ресурс. Подібну позицію відстоює й Л. Т. Масенко, наголошуючи на соціальній природі норми та її залежності від мовної практики: норма формується на перетині кодифікації й реального вжитку, а варіативність виступає механізмом мовної еволюції, через який відбувається поступове оновлення нормативних моделей відповідно до нових комунікативних потреб (Масенко, 2010).

Для аналітичних цілей доцільно розмежовувати норму як узус, тобто сукупність домінантних мовних практик певної спільноти, та норму як кодифікацію, зафіксовану в граматиках, словниках і стилістичних настановах. Саме напруга між цими двома вимірами створює так звані «зони коливання», у межах яких паралельні форми можуть тривалий час співіснувати, розподіляючись за жанрами, регістрами та дискурсивними сферами (Масенко, 2010; Тараненко, 2004). У цих зонах варіантність набуває

особливої аналітичної цінності, оскільки відображає не лише мовні, а й соціальні та ідеологічні процеси.

У межах цього дослідження мовна норма розуміється передусім як динамічний баланс між узусом і кодифікацією, який у публіцистичному та медійному дискурсі додатково модифікується редакторською практикою, жанровими конвенціями й ідеологічним контролем. Відповідно, варіантність розглядається не як порушення нормативності, а як показник того, як мовні форми легітимуються, обмежуються або переосмислюються в умовах публічної комунікації.

У цьому контексті особливого значення набуває розмежування дескриптивного та прескриптивного підходів до мовної норми як двох різних, але взаємопов'язаних способів її осмислення й регуляції. Прескриптивний підхід спрямований на фіксацію та відтворення кодифікованих мовних стандартів і реалізується передусім через інституційні механізми — мовну політику, систему освіти та редакторську практику загальнонаціональних медіа. У таких умовах пріоритет надається уніфікованій «нормативній іспанській», тоді як варіативні, зокрема контактні зумовлені, елементи часто маркуються як небажані, стилістично обмежені або такі, що потребують пояснення чи нейтралізації (Масенко, 2010). Для еквадорського медійного простору це означає орієнтацію на загальноіспанські стандарти та обережне, ідеологічно контрольоване залучення індигенних мовних елементів.

Натомість дескриптивний підхід, характерний для соціолінгвістики, зосереджується на аналізі реального мовного вжитку й розподілу форм у різних соціальних групах, комунікативних ситуаціях і жанрах мовлення, не зводячи варіативність до порушення норми. Саме дескриптивний аналіз дає змогу виявити закономірності функціонування варіантів і пояснити соціальні механізми їх легітимації або маргіналізації, розглядаючи мову як динамічну систему, вкорінену в соціальній взаємодії (Chambers, 2003).

У цьому дослідженні застосовується поєднання дескриптивного аналізу мовних практик із критичною увагою до прескриптивних механізмів, що діють у

публіцистичному та медійному дискурсі Еквадору. Такий підхід дозволяє простежити, як кодифіковані стандарти взаємодіють із жанровими вимогами, редакторськими стратегіями та ідеологічними уявленнями про «нормативну» мову, а також як у цьому процесі позиціонуються й інтерпретуються варіативні, зокрема контактні зумовлені, мовні елементи.

Класичний варіаціоністський підхід у соціолінгвістиці сформувався в межах емпіричних досліджень другої половини ХХ століття та пов'язується насамперед із працями В. Лабова, у яких мовна варіативність була осмислена як систематично впорядковане явище, що підлягає кількісному аналізу та демонструє регулярні кореляції із соціальною структурою суспільства (Labov, 2001). У цій теоретичній перспективі варіативність трактується не як випадкове коливання мовних форм, а як показник соціальної організації мовлення, через який стають видимими соціальні відмінності, ієрархії та процеси мовної зміни.

Методологічною основою варіаціоністської моделі є виокремлення мовних змінних і їхніх варіантів, фіксація частотності вживання та зіставлення результатів між соціально диференційованими групами мовців і типами комунікативних ситуацій (Tagliamonte, 2012). Водночас у межах цього дослідження варіаціоністський підхід не розглядається як універсальна пояснювальна схема, а використовується як аналітичний інструмент, що потребує адаптації до конкретного соціолінгвістичного й дискурсивного контексту. Його евристична цінність полягає передусім у можливості виявляти структурованість мовного вибору та співвідносити її з релевантними соціальними параметрами, а не в механічному застосуванні повного набору класичних змінних.

У класичній варіаціоністській традиції центральне місце посідають соціальні змінні, зокрема соціальний клас, вік, стать і рівень освіти. Соціальний клас розглядається як один із ключових чинників мовної диференціації, оскільки інтегрує економічні, професійні та культурні параметри, що впливають на мовну поведінку індивідів; мовні варіанти часто розподіляються за шкалою соціальної стратифікації, а

форми, асоційовані з вищим соціальним статусом, зазвичай наближаються до престижної норми (Labov, 2001; Trudgill, 2000). Вік використовується як індикатор мовної зміни в реальному часі: молодші покоління частіше виступають носіями інноваційних форм, тоді як старші мовці демонструють більшу стабільність традиційних варіантів (Chambers, 2003; Tagliamonte, 2012). Гендерний чинник також має регулярні прояви: численні дослідження засвідчують, що жінки, як правило, частіше орієнтуються на престижні форми або ініціюють мовні зміни «згори», тоді як чоловіки частіше зберігають локально марковані або нестандартні варіанти (Trudgill, 2000). Рівень освіти, зі свого боку, пов'язаний із доступом до стандартизованих мовних практик і інституційної норми та впливає не лише на мовну компетенцію, а й на здатність мовців адаптувати мовлення до жанрових і комунікативних очікувань (Chambers, 2003).

У сукупності ці змінні дозволяють описувати варіативність як систему соціально диференційованих мовних виборів, що відображає закономірності розподілу мовних ресурсів у суспільстві, а не випадкові індивідуальні коливання (Labov, 2001). Проте в межах цього дослідження класичні соціальні змінні розглядаються переважно як фонові параметри, що створюють загальну соціальну рамку інтерпретації мовних даних. Аналітичний пріоритет надається тим чинникам, які безпосередньо впливають на відбір, оцінювання та легітимацію мовних форм у публіцистичному дискурсі Еквадору.

Ключовими для цього аналізу є параметри, зумовлені специфікою еквадорського соціолінгвістичного простору, зокрема етномовна ідентичність, тривалий контакт іспанської мови з індігенними мовами (передусім кечуа та шуар), регіональна диференціація медіапростору, а також ідеології мовного престижу, що формуються в умовах асиметричних мовних відносин. Особливого значення набувають також належність мовців і текстів до міських або регіональних медіаполів, жанрові конвенції публіцистики та редакторські стратегії, які визначають допустимість, маркованість

або стилістичну легітимацію варіативних і контактних зумовлених елементів у медійному мовленні.

Такий підхід дозволяє поєднати кількісну логіку варіаціоністської традиції з якісним аналізом соціально й ідеологічно значущих мовних виборів у конкретному національному контексті. У результаті варіативність постає не лише як статистично фіксований розподіл форм, а як індикатор глибших соціокультурних процесів, що визначають статус індегенної лексики та інших контактних зумовлених елементів у сучасному еквадорському публіцистичному дискурсі.

Одним із ключових положень класичного варіаціоністського підходу є ідея кореляції мовних змін і соціальної стратифікації. Лабов показав, що мовні зміни не відбуваються хаотично, а мають чітко виражений соціальний вимір: інновації поширюються через певні соціальні групи й проходять передбачувані етапи дифузії в суспільстві (Labov, 2001), тож соціальна структура виступає своєрідним «фільтром», який визначає швидкість і напрям мовних змін. У цьому контексті поняття мовної зміни трактується як результат тривалої конкуренції варіантів, зумовленої соціальними чинниками; за С. Тальямонте, мовна зміна є емпірично спостережуваним процесом, який можна зафіксувати через статистичний аналіз варіативних даних і пояснити з урахуванням соціальних параметрів мовців (Tagliamonte, 2012). При цьому важливо, що варіативність у варіаціоністській традиції розглядається не лише як «фон» мовлення, а як механізм, через який можна реконструювати траєкторії зміни: саме конкуренція варіантів і їхній нерівномірний соціальний розподіл роблять зміну видимою та інтерпретованою (Labov, 2001; Tagliamonte, 2012). У підсумку класичний варіаціоністський підхід закладає методологічні основи аналізу соціальних чинників мовної варіативності, розглядаючи мову як соціально стратифіковану систему, у якій варіанти відображають і водночас формують соціальні відмінності, що є принципово важливим для подальшого дослідження мовної варіативності в публічному та медійному дискурсі.

Подальший розвиток соціолінгвістичної теорії виявив обмеженість пояснювальних можливостей аналізу, що спирається виключно на макросоціальні стратифікаційні змінні, і зумовив перехід до вивчення міжособистісних зв'язків та локальних соціальних конфігурацій мовлення. У цьому контексті ключове місце посідає теорія соціальних мереж, розроблена Л. і Дж. Мілроями, яка дозволяє поєднати макрорівень соціальної структури з мікрорівнем повсякденної мовної взаємодії. Соціальна мережа трактується як сукупність стабільних і повторюваних соціальних контактів, у межах яких формуються, відтворюються та контролюються певні мовні норми (Milroy & Milroy, 1992).

У межах цього підходу мовна варіативність пояснюється не стільки формальною соціальною належністю мовців, скільки щільністю, інтенсивністю та множинністю їхніх соціальних зв'язків. Щільні, тісно інтегровані мережі сприяють збереженню локальних мовних особливостей і чинять опір стандартизації, тоді як розріджені мережі з менш регулярними контактами створюють умови для поширення інноваційних або надлокальних мовних форм (Milroy & Milroy, 1992; Chambers, 2003). Інтенсивність контактів визначає механізми мовної зміни: у середовищах із частими й повторюваними взаємодіями мовні норми закріплюються швидше, а відхилення від усталених зразків підлягають соціальному контролю; натомість у відкритих мережах із різноманітними й епізодичними контактами мовна система демонструє підвищену варіативність і більшу динамічність. У цьому сенсі стабільність мовної норми постає не як абстрактна властивість мовної системи, а як результат конкретних соціальних практик і конфігурацій взаємодії (Chambers, 2003). Такий підхід зміщує аналітичний фокус із «великих» соціальних категорій на реальні траєкторії соціальних контактів, у межах яких мовні інновації або поширюються, або блокуються локальними механізмами солідарності й нормативного контролю (Milroy & Milroy, 1992).

Подальшим розвитком цього напрямку стало введення поняття спільноти практики, яке дозволяє деталізувати аналіз мовної варіативності, зосередивши увагу на спільній діяльності, повторюваній взаємодії та процесуальному конструюванні

соціальних значень. Спільнота практики визначається як група людей, об'єднаних регулярною спільною діяльністю, у межах якої формуються спільні мовні репертуари, норми та інтерпретаційні схеми (Eckert, 2000). На відміну від класичних соціальних категорій (клас, вік, стать), цей підхід акцентує не стільки соціальну приналежність, скільки участь у конкретних практиках, унаслідок чого мовна варіативність постає як ресурс соціального позиціювання всередині спільноти.

У такій перспективі варіанти мовних одиниць набувають соціального значення через повторюване використання в межах спільних практик і функціонують як маркери групової належності, професійної ідентичності або ідеологічної позиції (Eckert, 2000). Відтак варіантність осмислюється не лише як результат впливу зовнішніх соціальних параметрів, а як спосіб активної участі в соціальному житті, у межах якого мовні форми стають елементами групових стилів і носіями колективних досвідів.

У межах цього дослідження теорія соціальних мереж використовується як пояснювальне ядро для аналізу механізмів поширення та стабілізації мовних форм у публічному дискурсі, тож концепція спільноти практики слугує інтерпретативним інструментом для аналізу соціальних значень мовних варіантів. У застосуванні до еквадорського публіцистичного дискурсу релевантними постають, зокрема, спільноти професійної медійної практики — редакції національних і регіональних видань, журналістські колективи, а також пов'язані з ними ідеологічні спільноти інтерпретації. Важливим є також протиставлення центральних національних медіа й локальних або регіональних медіаполів, а також відмінності між переважно іспаномовними й двомовними (іспансько-кечуанськими) комунікативними середовищами, у межах яких формуються різні моделі мовної допустимості та престижу.

Сучасний етап розвитку соціолінгвістики характеризується переходом від суто кореляційного аналізу мовних змінних до інтерпретативних підходів, у межах яких мовна варіативність осмислюється як форма соціальної дії. Якщо класична варіаціоністська соціолінгвістика зосереджувалася передусім на встановленні

статистичних кореляцій між мовними варіантами та соціальними категоріями мовців, то сучасні моделі спрямовані на з'ясування того, як саме і з якою соціальною мотивацією мовці використовують певні варіанти в конкретних дискурсивних і соціальних контекстах (Eckert, 2012). У цьому ракурсі варіативність перестає бути лише емпіричним показником соціальної диференціації й постає як інструмент активної участі мовців у соціальному житті.

Ключову роль у цьому переосмисленні відіграє концепція П. Екерт, згідно з якою мовна варіативність не відображає соціальну структуру пасивно, а слугує засобом її постійного конструювання. Мовні варіанти розглядаються як елементи репертуару, за допомогою яких мовці здійснюють соціальне позиціонування, актуалізують групову належність або, навпаки, дистанціюються від певних соціальних категорій (Eckert, 2000). У такій перспективі варіант не має фіксованого значення поза контекстом: його соціальний сенс формується в процесі використання й інтерпретації в межах конкретних практик мовлення.

Аналітичним підґрунтям такого підходу є поняття мовної ідеології, під якою розуміється сукупність соціально поділюваних уявлень про мову, її «належні» форми, функції та соціальну цінність. У цьому дослідженні мовна ідеологія розглядається не як абстрактна система переконань, а як рамка інтерпретації, що визначає, які мовні форми вважаються престижними, нейтральними, маркованими або небажаними в публічному дискурсі. Саме в межах таких ідеологічних рамок мовні варіанти набувають соціальної значущості й стають об'єктами оцінювання в медійному просторі.

Механізмом реалізації мовних ідеологій на рівні мовлення виступає індексація соціальних значень, концептуалізована М. Сільверстайном. Мовні форми здатні індексувати соціальні характеристики мовця, комунікативну ситуацію або ідеологічні позиції, причому ці значення є багаторівневими, контекстуально змінними та залежать від соціальної інтерпретації мовлення (Silverstein, 2003). Унаслідок цього варіативність постає як ресурс, через який соціальні значення не лише відтворюються,

а й трансформуються: один і той самий мовний елемент може індексувати різні, іноді суперечливі, смисли залежно від дискурсивного середовища (Eckert, 2000; Silverstein, 2003).

У застосуванні до еквадорського публіцистичного дискурсу такий підхід дозволяє аналізувати мовну варіативність у тісному зв'язку з домінантними мовними ідеологіями, зокрема щодо індигенних елементів у іспаномовному медійному просторі. Вживання лексичних і синтаксичних елементів індигенного походження може індексувати солідарність, автентичність або локальну ідентичність, але водночас підлягати екзотизації, стилістичному маркуванню чи обмеженню певними жанрами й контекстами. Саме тому інтерпретація мовної варіативності як соціальної практики є методологічно продуктивною для виявлення ідеологічних механізмів легітимації, маргіналізації або символічного переосмислення контактної зумовлених мовних форм у медійному дискурсі Еквадору.

Важливим напрямом у дослідженні мовної варіативності є аналіз стилістичного варіювання, зумовленого орієнтацією мовця на адресата та комунікативну ситуацію. У цьому підрозділі стилістичне варіювання розглядається як базова аналітична рамка для пояснення динаміки мовних виборів у публічному дискурсі, а не як допоміжний аспект варіативності. Стиль трактується не як сукупність індивідуальних мовленнєвих рис, а як соціально мотивований вибір мовних засобів, що відображає взаємодію між мовцем, адресатом і дискурсивним середовищем та дозволяє пояснити регулярність і передбачуваність варіативних рішень у реальному мовленні (Labov, 2001).

Теоретичною основою такого підходу є теорія *audience design*, запропонована А. Беллом, згідно з якою мовці систематично модифікують своє мовлення залежно від типу аудиторії, на яку вони орієнтуються (Bell, 1984). При цьому вплив на мовний вибір здійснюють не лише безпосередні адресати комунікації, а й опосередковані або уявні аудиторії, які конструюються в процесі мовлення. У межах цієї теорії стилістичне варіювання розглядається як закономірний процес: у формалізованих ситуаціях і за наявності соціально значущих адресатів активізуються престижні або

стандартизовані варіанти, тоді як у менш формальних контекстах частіше використовуються локальні, розмовні або стилістично марковані форми, що узгоджується з положеннями про стильову стратифікацію мовлення у варіаціоністській традиції (Labov, 2001).

Комунікативна ситуація функціонує як ключовий параметр стилістичної варіативності, оскільки визначає ступінь публічності, інституційності та нормативного контролю мовлення. Стилiстичні відмінності в такому разі відображають не випадкові коливання, а регулярні моделі мовної поведінки, які можуть бути емпірично зафіксовані й проаналізовані за допомогою варіаціоністських методів (Tagliamonte, 2012). У цьому дослідженні стилістичне варіювання операціоналізується через аналіз жанрів публіцистики, представлених у корпусі, зокрема новинних повідомлень, аналітичних статей і авторських колонок, що відрізняються рівнем формальності, ступенем редакторського контролю та характером звернення до аудиторії.

Особливого значення стилістична варіативність набуває в публічному та медійному дискурсі, де адресат є множинним і часто анонімним, а мовці змушені одночасно орієнтуватися на кілька уявних аудиторій. У контексті еквадорської публіцистики такими аудиторіями можуть виступати національна іспаномовна спільнота, міські освічені читачі, регіональні або локальні громади, а також міжнародна аудиторія. Крім того, у певних жанрах і тематичних сегментах медіа конструюється уявна індигенна аудиторія, що впливає на допустимість і стилістичне оформлення індигенних мовних елементів. Унаслідок цього мовні вибори в медійному дискурсі набувають підвищеного соціального значення й функціонують як інструменти символічної репрезентації, солідарності або дистанціювання, що робить стилістичну варіативність ключовим параметром аналізу публіцистичного дискурсу Еквадору (Bell, 1984; Labov, 2001).

У сучасній соціолінгвістиці мова розглядається як один із ключових інструментів конструювання соціальної та культурної ідентичності. Мовні вибори

індивідів і груп не лише відображають їхню соціальну належність або ціннісні орієнтації, а й беруть активну участь у формуванні та переосмисленні позицій мовців у соціальному просторі. У цьому сенсі мовна варіативність постає не як вторинний наслідок соціальних відмінностей, а як механізм, за допомогою якого ідентичність актуалізується, коригується й набуває соціальної видимості в процесі мовленнєвої взаємодії (Bucholtz & Hall, 2005).

Теоретичне осмислення цього зв'язку спирається на когнітивно-дискурсивний підхід, який акцентує взаємодію мовних структур, когнітивних моделей і соціального контексту. У межах цього підходу ідентичність розуміється як динамічний дискурсивний конструкт, що формується в конкретних комунікативних ситуаціях і опосередковується вибором мовних засобів та способами їх інтерпретації (Селіванова, 2017). Соціокультурна модель, запропонована Бухольц і Голл, додатково підкреслює процесуальний характер ідентичності, розглядаючи її як результат постійної взаємодії, у якій мовні форми набувають значення через позиціювання, індексацію та соціальну інтерпретацію (Bucholtz & Hall, 2005). У такій перспективі варіативність мовлення стає ключем до аналізу не індивідуальних уподобань, а колективних практик, у межах яких мовні варіанти закріплюються як символи спільної ідентичності або як засоби внутрішньої соціальної диференціації (Eckert, 2012).

Для цього дослідження принциповим є зв'язок мовної варіативності з мовними ідеологіями та механізмами індексації ідентичності в публічному й медійному дискурсі. Саме ці параметри дозволяють простежити, як у публіцистиці мовні форми використовуються для конструювання національної, регіональної, професійної або культурної належності, а також як індигенні або контактні зумовлені елементи набувають символічного значення в межах домінантних дискурсивних рамок. Інші підходи до аналізу ідентичності — зокрема когнітивні або інтеракціоністські — виконують у роботі допоміжну, пояснювальну функцію.

Водночас аналіз мовної варіативності потребує історичного й типологічного виміру, оскільки мовні варіанти формуються й функціонують у конкретних соціально-

історичних умовах. Діахронний підхід дає змогу простежити, як трансформації соціальної організації, мовної політики та комунікативних практик впливають на розподіл мовних форм і закріплення певних норм. У цьому контексті важливим інструментом є типологія мовних ситуацій в історичній соціолінгвістиці, яка розглядає мовні ситуації як динамічні конфігурації кількох мов або різновидів однієї мови, що перебувають у відносинах функціонального розподілу, конкуренції та ієрархії (Мацюк, 2021). Такі конфігурації змінюються в часі, модифікуючи структуру варіативності та соціальні значення мовних форм.

Особливої ваги набуває аналіз колоніальних і постколоніальних мовних контекстів, у яких варіативність формується в умовах асиметричних владних відносин. Нав'язування мови метрополії як престижної та офіційної поєднується з маргіналізацією місцевих мов, а контактено зумовлена варіативність відображає нерівний розподіл символічного капіталу та соціальну стратифікацію (Масенко, 2010; Мацюк, 2021). Показовим у цьому сенсі є дослідження Додгсона, Чен і Західо, яке демонструє, як інновації в колірному лексиконі маорі, спричинені контактами з домінантною мовою, інтегруються в локальну систему значень і водночас відображають глибші соціально-історичні процеси (Dodgson et al., 2025). Цей приклад підтверджує, що контактено зумовлена варіативність у постколоніальних суспільствах є не лише лінгвістичним, а й соціокультурним феноменом, тісно пов'язаним із мовними ідеологіями, престижем та інституційними режимами мовлення.

Узагальнюючи, розглянуті підходи дозволяють вибудувати узгоджену авторську рамку аналізу мовної варіативності, у якій ядром дисертації є три взаємопов'язані концепти: *audience design* як механізм стилістичної адаптації мовлення до (реальної й уявної) аудиторії (Bell, 1984), мовні ідеології як нормативно-оцінювальна рамка, що визначає «престижне/допустиме/марковане» у публічній комунікації (Масенко, 2010; Chambers, 2003), та індексація соціальних значень (Silverstein) як інструмент пояснення того, як саме варіанти набувають соціальної «читабельності» й працюють на позиціювання та конструювання ідентичності в дискурсі (Silverstein, 2003; Eckert,

2012). Інші блоки — класична варіаціоністська традиція, соціальні мережі та спільноти практики — виконують у роботі підтримувальну функцію: вони забезпечують опис структурованості розподілу форм і контекстів їх відтворення, але не підмінюють інтерпретацію соціальних смислів мовного вибору (Labov, 2001; Milroy & Milroy, 1992; Tagliamonte, 2012). Саме така пріоритизація є принциповою для аналізу публіцистичного та медійного дискурсу, де мовлення функціонує в умовах множинної аудиторії, підвищеної нормативної чутливості та редакторського контролю, а варіативні рішення залежать від жанру, адресата й домінантних ідеологій «нормативної» мови (Bell, 1984; Chambers, 2003). У застосуванні до еквадорського матеріалу ця модель буде операціоналізована на корпусі публіцистики (новини, аналітичні статті, колонки) через зіставлення центральних і регіональних медіа та аналіз того, як у різних жанрах і медіа-нормах легітимуються, маркуються або нейтралізуються контактні зумовлені індигенні елементи (у контексті асиметрії «стандартна іспанська — індигенні мови»), зокрема через вибудовування уявних аудиторій, індексацію «локальності/автентичності/престижу» та ідеологічні режими прийнятності (Масенко, 2010; Trudgill, 2000; Silverstein, 2003).

1.3. Публіцистичний дискурс у сучасних лінгвістичних дослідженнях

У сучасній лінгвістиці публіцистичний дискурс посідає чільне місце серед об'єктів наукового аналізу, оскільки саме він відображає динамічну взаємодію мови, суспільства та комунікативних практик мас-медійної сфери. У межах дискурсології та медіалінгвістики публіцистичний дискурс розглядається не як сукупність ізольованих текстів, а як цілісна система мовленнєвої діяльності, зумовлена соціальними, ідеологічними та прагматичними чинниками. З позицій сучасної дискурсології дискурс трактується як соціально вмотивований процес і результат мовленнєвої діяльності, що включає як мовні форми, так і позамовні параметри їхнього функціонування — інституційний контекст, учасників комунікації, комунікативні цілі та цінності. У цьому сенсі, за Дж. Бломмаертом, дискурс постає як форма соціальної

дії, нерозривно пов'язана з владою, ідеологіями та соціальною стратифікацією мовних ресурсів у суспільстві (Blommaert, 2005). Публіцистичний дискурс, відповідно, функціонує як особливий тип інституційного дискурсу, що реалізується в просторі мас-медіа та спрямований на формування громадської думки, інтерпретацію соціальних подій і легітимацію певних соціальних смислів (Blommaert, 2005).

У межах медіалінгвістичних досліджень важливим є розмежування та водночас співвіднесення понять дискурс, медіадискурс, медіатекст і публіцистичний текст. Медіадискурс розглядається як ширше поняття, що охоплює всі типи мовленнєвої діяльності в медійному просторі, включаючи новинні, рекламні, розважальні та публіцистичні жанри. За С. Потапенком у праці «Медіадискурс як об'єкт лінгвістичного аналізу» медіадискурс визначається як складне комунікативне утворення, у якому мовні структури інтегруються з візуальними, аудіальними та технологічними компонентами, утворюючи багатовимірний семіотичний простір (Потапенко, 2014). У цьому контексті публіцистичний дискурс постає як функціонально та жанрово окреслена частина медіадискурсу, зорієнтована на аналітичне, оцінне й інтерпретаційне осмислення суспільно значущих подій (Потапенко, 2014).

Поняття медіатекст використовується для позначення конкретного мовного продукту медіакомунікації — статті, репортажу, колонки, інтерв'ю тощо. Як зазначає Д. Сизонов у статті «Категорії медіатексту та медіадискурсу в контексті медіалінгвістичних досліджень», медіатекст є матеріальною реалізацією медіадискурсу, в якій відображаються його категоріальні ознаки: адресованість, інституційність, інтертекстуальність, оцінність та прагматична спрямованість (Сизонов, 2013). Публіцистичний текст, у свою чергу, є різновидом медіатексту, що характеризується підвищеним рівнем авторської суб'єктивності, аргументативності та ідеологічної маркованості (Сизонов, 2013). Важливою рисою публіцистичного дискурсу є його соціально-комунікативна зумовленість: у ньому зосереджується не

тільки опис подій, а й їхнє інтерпретаційне «прочитання» з певної позиції, що задає рамку сприйняття для реципієнта.

Щоб уникнути термінологічної розмитості, у роботі послідовно розрізняємо рівні аналізу. Базовим теоретичним поняттям є публіцистичний дискурс як система інституційного мовлення та практик смислотворення в медіа. Натомість медіатекст і публіцистичний текст розглядаємо як операційні одиниці емпіричного матеріалу, придатні для корпусної фіксації та кількісного порівняння; медіадискурс використовується як контекстуальне поняття для позначення ширшого медійного простору, в межах якого функціонує публіцистика. Така ієрархія дозволяє, з одного боку, зберегти дискурсивний рівень інтерпретації (ідеологічні рамки, оцінні стратегії, фреймінг), а з іншого — забезпечити відтворюваність аналізу через чітко визначені одиниці корпусу.

Як підкреслює А. Белл у праці *The language of news media*, мова новин і публіцистики формується в умовах інституційного виробництва, де мовленнєві вибори журналістів і редакторів залежать від професійних норм, очікувань аудиторії та комерційних і політичних інтересів медіаорганізацій (Bell, 1991). У цьому сенсі публіцистичний дискурс виступає формою інституційної мовленнєвої практики, у межах якої відбувається стандартизація мовних засобів, конструювання новинної цінності та відтворення домінантних соціальних ідеологій (Bell, 1991). Сучасні дослідження новинного та публіцистичного дискурсу, зокрема праці М. Беднарек і Г. Кепл — *News discourse* (Bednarek & Caple, 2012) та *The discourse of news values: How news organizations create newsworthiness* (Bednarek & Caple, 2017) — акцентують увагу на дискурсивних механізмах створення значущості подій, оцінності та авторської позиції. Публіцистичний дискурс при цьому розглядається як простір взаємодії інформаційної та інтерпретаційної функцій, де мовні засоби слугують не лише для передачі фактів, а й для їхнього осмислення та ідеологічного фреймінгу (Bednarek & Caple, 2012, 2017).

Публіцистичний дискурс у сучасних мас-медіа функціонує як багатожанрове та стилістично різнорідне утворення, інтегроване в ширшу систему жанрів мас-медійної комунікації. У межах цієї системи публіцистичні тексти співіснують із новинними, інформаційно-довідковими, рекламними та розважальними жанрами, водночас зберігаючи власну функціонально-комунікативну специфіку. Як зазначає М. Конбой у праці *The language of newspapers: Socio-historical perspectives*, історичний розвиток мови газет і журналів сприяв формуванню публіцистики як окремого жанрового поля, у якому поєднуються інформативна, інтерпретаційна та оцінна функції, зорієнтовані на активне залучення аудиторії до суспільного діалогу (Conboy, 2007). У жанровій типології мас-медійного дискурсу публіцистичні тексти охоплюють такі жанри, як авторська колонка, аналітична стаття, редакційна стаття, коментар, есе та інтерв'ю з елементами оцінки й інтерпретації. На відміну від суто новинних повідомлень, що орієнтовані на мінімізацію авторської присутності, публіцистичні жанри характеризуються підвищеним рівнем аргументативності та експліцитного позиціонування автора. За А. Беллом, жанрова диференціація медійних текстів безпосередньо впливає на мовний вибір, визначаючи допустимий ступінь формальності, оцінності та характер взаємодії з аудиторією (Bell, 1991).

Аналітичним ядром опису публіцистичного дискурсу в цьому дослідженні є поняття реєстру, яке, за Д. Бібером, охоплює сукупність мовних ознак, зумовлених конкретними умовами комунікації, зокрема комунікативною метою, тематикою, каналом передачі інформації та соціальними ролями учасників взаємодії (Biber & Conrad, 2019). Саме реєстрова перспектива дозволяє системно пояснити варіативність мовних засобів у публіцистичних текстах залежно від ситуації спілкування, типу адресата та інституційного контексту. Публіцистичний дискурс вирізняється гнучкою реєстровою організацією, у межах якої можуть поєднуватися елементи формального публічного мовлення з розмовними, експресивними або колоквиальними рисами, спрямованими на зниження комунікативної дистанції та встановлення контакту з читачем (Biber & Conrad, 2019).

Поняття стилю у цьому контексті розглядається як похідний, інтерпретативний параметр, тісно пов'язаний із реєстровими налаштуваннями мовлення. Як підкреслює Н. Коупленд у праці *Style: Language variation and identity*, стиль у публічному мовленні виконує функцію соціального позиціювання та сигналізує належність мовця до певних соціальних, ідеологічних або інституційних груп (Coupland, 2007). У публіцистиці стиль виступає інструментом реалізації авторської позиції та оцінного впливу, проте його конкретні прояви значною мірою детермінуються жанровими обмеженнями та реєстровими умовами комунікації (Coupland, 2007).

У межах публіцистичного дискурсу доцільно розрізняти новинне, аналітичне та інтерпретаційне мовлення як функціонально-стилістичні різновиди, що реалізують різні реєстрові конфігурації. Новинне мовлення, за спостереженнями К. Коттер у праці *News talk: Investigating the language of journalism*, тяжіє до стандартизованих мовних форм, формульності та обмеженої оцінності, що зумовлено вимогами оперативності та інституційної нейтральності (Cotter, 2010). Аналітичне мовлення характеризується складнішою синтаксичною організацією, розгорнутими аргументативними структурами та активним використанням термінології й міжетекстових посилань (Cotter, 2010). Інтерпретаційне публіцистичне мовлення вирізняється вищим ступенем суб'єктивності та стилістичної свободи, однак, як наголошує А. Белл, навіть у цьому випадку мовний вибір залишається регульованим інституційними нормами та очікуваннями цільової аудиторії (Bell, 1991).

Разом із жанровими та стилістичними вимірами публіцистичний дискурс характеризується складною системою дискурсивних категорій і прагматичних механізмів, за допомогою яких медійні тексти не лише інформують, а й інтерпретують соціальну реальність, формують оцінки та впливають на громадську думку. У межах сучасних лінгвістичних досліджень особлива увага приділяється таким категоріям, як оцінність, авторська позиція та ідеологічне конструювання, які визначають прагматичну спрямованість публіцистичного мовлення. Категорія оцінності є однією з базових у публіцистичному дискурсі, оскільки саме через неї реалізується ставлення

автора до описуваних подій, явищ або соціальних акторів. За С. Ханстон і Дж. Томпсоном у праці *Evaluation in text: Authorial stance and the construction of discourse*, оцінність у тексті охоплює систему лінгвістичних засобів, що виражають емоційне, етичне або епістемічне ставлення мовця, а також позиціювання щодо істинності та значущості інформації (Hunston & Thompson, 2000). У публіцистичних текстах оцінність може бути як експліцитною, вираженою через оцінну лексику та модальні конструкції, так і імпліцитною, задовоною в синтаксичних структурах, виборі фактів або способах їхньої презентації (Hunston & Thompson, 2000).

Авторська позиція в публіцистичному дискурсі формується через поєднання оцінних засобів, дискурсивних маркерів і стратегій аргументації. Вона відображає не лише індивідуальне бачення автора, а й інституційну позицію медіа, в межах якого створюється текст. У цьому контексті публіцистичний дискурс постає як простір ідеологічного конструювання, де мовні ресурси використовуються для репрезентації соціальних груп, подій і конфліктів відповідно до домінантних або альтернативних ідеологічних рамок. Як показують дослідження П. Бейкера, К. Габріелатоса та Т. Макенері у праці *Discourse analysis and media attitudes: The representation of Islam in the British press*, дискурсивні вибори в медіа відіграють ключову роль у формуванні стійких соціальних уявлень і стереотипів, зокрема через систематичне повторення певних оцінних патернів (Baker et al., 2013).

Важливим елементом прагматичної організації публіцистичного мовлення є система новинних цінностей, які визначають, які події вважаються вартими висвітлення та яким чином вони подаються аудиторії. За М. Беднарек і Г. Кепл у праці *The discourse of news values: How news organizations create newsworthiness*, новинні цінності реалізуються не лише на рівні відбору тем, а й на рівні мовної репрезентації, зокрема через лексичні, синтаксичні та дискурсивні засоби, що підсилюють значущість, актуальність або емоційний потенціал подій (Bednarek & Caple, 2017). Фреймінг як прагматичний механізм полягає в організації інформації таким чином, щоб спрямувати інтерпретацію читача в заданому напрямі, акцентуючи певні аспекти

події та маргіналізуючи інші (Bednarek & Caple, 2017). Прагматичні стратегії впливу в публіцистичному дискурсі охоплюють широкий спектр мовних і дискурсивних прийомів, спрямованих на переконання, легітимацію або делегітимацію соціальних акторів і позицій. До таких стратегій належать аргументація, апеляція до емоцій, авторитетів або колективних цінностей, а також використання контрастів і протиставлень; при цьому в публіцистичних текстах вони нерідко реалізуються в завуальованій формі, що підсилює маніпулятивний потенціал медіакомунікації (Baker et al., 2013; Bednarek & Caple, 2017).

Окрему увагу в дослідженнях публіцистичного мовлення приділено феноменам полемічності та конфліктності. Публіцистичний дискурс нерідко функціонує як арена символічної боротьби між конкуруючими поглядами, де мова стає інструментом конфронтації. Як зазначає Дж. Калпепер у праці *Impoliteness: Using language to cause offence*, мовні засоби конфліктності та імпліцитної агресії можуть реалізовуватися через порушення норм ввічливості, використання іронії, сарказму, негативних пресупозицій або стратегій дискредитації опонента (Culpeper, 2011). У публіцистиці такі засоби часто маскуються під нейтральну або аналітичну подачу інформації, що надає їм особливої прагматичної ефективності (Culpeper, 2011). Імпліцитна оцінка відіграє ключову роль у створенні полемічного ефекту, оскільки вона дозволяє автору передавати ставлення без прямого висловлення оцінних суджень: вибір лексики, синтаксичних конструкцій, порядку подання фактів і навіть граматичних форм може слугувати засобом непрямого впливу на інтерпретацію тексту реципієнтом (Hunston & Thompson, 2000). Таким чином, конфліктність у публіцистичному дискурсі набуває багаторівневого характеру, поєднуючи експліцитні та імпліцитні механізми мовного впливу. Отже, дискурсивні категорії оцінності, авторської позиції та ідеологічного конструювання, а також прагматичні механізми новинних цінностей, фреймінгу й полемічності формують функціональну основу публіцистичного мовлення й дозволяють глибше зрозуміти, яким чином публіцистичний дискурс виконує не лише

інформативну, а й інтерпретаційно-впливову функцію в сучасному суспільстві (Baker et al., 2013; Bednarek & Caple, 2017; Culpeper, 2011; Hunston & Thompson, 2000).

Публіцистичний дискурс у сучасних суспільствах постає як важливий простір реалізації соціолінгвістичних процесів, у якому відображається мовна варіативність, соціальна стратифікація та динаміка мовних норм. У межах соціолінгвістичного підходу публіцистика розглядається не лише як канал передачі інформації, а й як інструмент соціального конструювання, через який актуалізуються відмінності між мовними варіантами, стилями та ідентичностями. Як підкреслює Дж. Бломмаерт у праці *The sociolinguistics of globalization*, дискурс у глобалізованому світі функціонує в умовах нерівномірного розподілу мовних ресурсів, що зумовлює ієрархізацію мовних форм і надання їм різної соціальної цінності (Blommaert, 2010). Публіцистичний дискурс є одним із ключових майданчиків соціолінгвістичної варіативності, оскільки саме в медіа відбувається публічна циркуляція різних мовних варіантів — регіональних, соціальних, етнічних і стилістичних. У цьому контексті публіцистичні тексти фіксують як стандартизовані форми мови, так і елементи нестандартного, маркованого або контактено зумовленого мовлення. За Г. Гаєм у розділі *Variationist sociolinguistics* варіативність у мові є системною та соціально зумовленою, а її прояви в публічному дискурсі відображають соціальні структури, ідентичності та мовні ідеології, домінуючі в конкретному суспільстві (Guy, 2011).

В умовах глобалізації роль медіа суттєво змінюється, оскільки вони стають каналами циркуляції не лише локальних, а й транслокальних мовних ресурсів. За Бломмаертом, глобалізація спричиняє формування складних комунікативних просторів, у яких мовні практики виходять за межі національних кордонів і поєднують елементи різних мовних систем та норм (Blommaert, 2010). Публіцистичний дискурс у таких умовах часто демонструє гібридність мовних форм, запозичення, кодові перемикування та інші прояви мовного контакту, що водночас відображають локальну специфіку й глобальні комунікативні тенденції (Blommaert, 2010). Локальні мовні ресурси в публіцистичному дискурсі виконують функцію маркерів ідентичності та

культурної належності, тоді як транслокальні ресурси слугують засобами інтеграції в глобальний інформаційний простір. Баланс між цими двома вимірами є динамічним і залежить від мовної політики медіа, очікувань аудиторії та домінантних ідеологій. Як зазначає В. Вельк у праці *Towards a classificatory matrix for linguistic varieties*, класифікація мовних різновидів у багатомовних суспільствах завжди має умовний характер, оскільки реальні мовні практики часто виходять за межі жорстких типологічних рамок, особливо в публічному медійному просторі (Wölck, 1987). Особливу роль у публіцистичному дискурсі відіграють соціальні ідеології, що визначають уявлення про мовну норму, престижність і допустимість варіантів. Медіа не лише відображають існуючі мовні норми, а й активно беруть участь у їхньому формуванні та легітимації. За Р. Пенні у праці *Variation and change in Spanish* мовна варіантність у межах однієї мови є історично й соціально зумовленим явищем, а процеси кодифікації та стандартизації завжди супроводжуються маргіналізацією альтернативних форм (Penny, 2000). У публіцистиці це виявляється у вибіркового використанні варіантів, що відповідають уявленням про «правильну» або «престижну» мову, тоді як інші варіанти можуть набувати стилістично маркованого або ідеологічно навантаженого статусу (Penny, 2000). Таким чином, публіцистичний дискурс у соціолінгвістичному та глобалізаційному вимірах постає як складний комунікативний простір, у якому перетинаються мовна варіативність, соціальні ідеології та глобальні процеси циркуляції мовних ресурсів, а його аналіз дозволяє виявити механізми соціального оцінювання мовних форм, динаміку мовних норм і роль медіа в репрезентації та трансформації мовного різноманіття в сучасному суспільстві (Blommaert, 2010; Guy, 2011; Penny, 2000; Wölck, 1987).

Публіцистичний дискурс є одним із найбільш інформативних джерел для вивчення мовного контакту, оскільки саме в медійному просторі відбувається регулярна та публічна взаємодія різних мов і мовних різновидів. На відміну від спонтанного усного мовлення, публіцистичні тексти поєднують елементи стандартизованої письмової мови з рисами живої комунікації, що робить їх особливо

чутливими до контактної зумовленості мовних явищ. У цьому сенсі медіа виконують роль каналу фіксації мовних змін, які виникають унаслідок тривалого або інтенсивного контакту мов у багатомовних суспільствах. У класичній теорії мовного контакту, започаткованій і концептуально розвиненій у праці *Language Contact, Creolization, and Genetic Linguistics* С. Томасона та Т. Кауфмана, контактні явища розглядаються як результат соціально зумовленої двомовності та альтернативного використання мов у межах однієї мовленнєвої спільноти (Thomason & Kaufman, 1988). З цієї перспективи публіцистичний дискурс постає як інституційно опосередкований простір, у якому результати мовного контакту проходять процес відбору, редагування та часткової нормалізації. Це зумовлює специфіку прояву контактних елементів у медіатекстах, де вони можуть функціонувати як стилістично марковані, ідеологічно навантажені або соціально індексовані одиниці (Thomason & Kaufman, 1988).

Механізми контактної-індукованої змін у публіцистичному мовленні охоплюють широкий спектр явищ — від лексичних запозичень і калькування до структурних змін на морфологічному та синтаксичному рівнях. За Я. Матрасом у праці *Language contact* тип і глибина контактних змін залежать від інтенсивності контактів, соціального статусу мов і функціональних доменів їхнього використання (Matras, 2009). У публіцистичному дискурсі ці механізми часто реалізуються вибірково: найбільш помітними є лексичні запозичення та семантичні зсуви, тоді як граматичні впливи зазвичай мають обмежений і контекстуально зумовлений характер (Matras, 2009). Важливий внесок у розуміння структурних аспектів мовного контакту зробили Б. Хайне та Т. Кутева у праці *Language contact and grammatical change*, де граматичні зміни трактуються як результат повторюваних дискурсивних практик у багатомовному середовищі (Heine & Kuteva, 2005). У публіцистичному дискурсі такі зміни можуть проявлятися у вигляді нестандартних синтаксичних конструкцій, варіативного використання граматичних форм або розширення функцій уже наявних мовних засобів (Heine & Kuteva, 2005). Однак інституційний характер медіа часто стримує

повну граматикалізацію контактних елементів, залишаючи їх на периферії норми або в межах стилістично маркованого вживання.

З погляду моделі мовного вибору К. Майєрс-Скоттон, представленої у праці *Contact linguistics: Bilingual encounters and grammatical outcomes*, публіцистичний дискурс є результатом стратегічних рішень щодо використання мовних ресурсів, де чергування кодів, запозичення або змішування мов виконують символічні та прагматичні функції (Myers-Scotton, 2002). У медійному контексті мовне змішування може слугувати засобом автентизації, маркером локальної ідентичності або інструментом репрезентації культурного різноманіття, водночас підлягаючи редакційній селекції, що впливає на частотність і форму реалізації таких явищ (Myers-Scotton, 2002). Дискурсивна репрезентація багатомовності в публіцистичних текстах також пов'язана з ідеологічними установками та мовною політикою. За А. Айхенвальд у розділі *Areal diffusion and mechanisms of contact-induced change* ареальні процеси та контактні механізми формують специфічні мовні профілі регіонів, які можуть по-різному відображатися в медіа (Aikhenvald, 2010). Додатково, у збірнику *Grammars in contact: A cross-linguistic perspective* (ред. А. Айхенвальд, Р. Діксон) показано, що контактні впливи можуть проявлятися як у лексико-семантичній сфері, так і в граматичній організації, залежно від типологічної сумісності мов та соціальних умов контакту (Aikhenvald & Dixon, 2006). Публіцистичний дискурс може як легітимувати багатомовність, включаючи елементи різних мов у публічний простір, так і маргіналізувати її, обмежуючи використання контактних форм або подаючи їх як відхилення від норми (Aikhenvald, 2010; Aikhenvald & Dixon, 2006).

Поплак у збірнику *The Cambridge handbook of language contact* наголошує, що аналіз контактних явищ у публічному дискурсі потребує поєднання якісних і кількісних підходів, оскільки лише системне дослідження частотності та контекстів уживання контактних елементів дозволяє відрізнити стабільні контактно-індуковані зміни від випадкових або стилістично мотивованих відхилень (Poplack, 2021). У цьому сенсі публіцистичний дискурс є цінним емпіричним матеріалом для вивчення мовного

контакту, оскільки він поєднує соціальну значущість, регулярність і доступність текстів для аналізу. Отже, публіцистичний дискурс у контексті мовного контакту виступає як інституційно структурований простір, у якому відображаються та трансформуються контактні зумовлені мовні явища, а його аналіз дозволяє простежити механізми мовних змін, виявити стратегії репрезентації багатомовності та оцінити роль медіа у формуванні мовних норм і ідеологій у багатомовних суспільствах (Heine & Kuteva, 2005; Matras, 2009; Myers-Scotton, 2002; Poplack, 2021; Thomason & Kaufman, 1988).

Публіцистичний дискурс у країнах Латинської Америки формується в умовах тривалого й інтенсивного мовного контакту між іспанською мовою та мовами корінних народів, що зумовлює його структурну й функціональну специфіку. Андійський та амазонський регіони становлять особливі мовні ареали, у яких багатомовність є історично стабільною характеристикою соціальної комунікації. Як показують дослідження В. Аделара та П. Муїскена у фундаментальній праці *The languages of the Andes*, мовна карта Анд відзначається високим рівнем типологічної різноманітності та щільними контактами між мовами, що створює сприятливі умови для взаємних мовних впливів (Adelaar & Muysken, 2004). Андійський мовний ареал характеризується домінуванням мов кечуа та аймара, які протягом століть взаємодіють з іспанською мовою в різних соціальних доменах; цей контакт має системний характер і відображається не лише в усному мовленні, а й у письмових жанрах, зокрема в публіцистиці (Adelaar & Muysken, 2004). Амазонський ареал, за описом А. Айхенвальд у монографії *The languages of the Amazon*, вирізняється ще більшою мовною різноманітністю та складною мережею міжмовних контактів, де іспанська функціонує як мова міжетнічної комунікації поряд із численними автохтонними мовами (Aikhenvald, 2012). У таких умовах публіцистичний дискурс стає важливим каналом репрезентації мовного різноманіття та соціальних реалій регіону (Aikhenvald, 2012).

Вплив корінних мов на іспанську мову публіцистики в Латинській Америці проявляється передусім у лексичній сфері. Публіцистичні тексти активно

використовують індегенізми для позначення реалій місцевої культури, соціального устрою, традицій, природного середовища та етнічної ідентичності. За спостереженнями А. Ескобар і С. Пфендер у розділі *Andean Spanish and language contact*, у андійському іспанському такі лексичні елементи часто виконують не лише номінативну, а й ідентифікаційну функцію, слугуючи маркерами регіональної належності та культурної автентичності (Escobar & Pfänder, 2019). У публіцистиці індегенізми можуть бути інтегровані в загальноіспанський текст без пояснень або супроводжуватися метатекстовими коментарями, що свідчить про їхній проміжний статус між локальною нормою та загальнонаціональним стандартом (Escobar & Pfänder, 2019).

Окрім лексичних запозичень, іспано-індігенний мовний контакт впливає на синтаксичну організацію публіцистичного мовлення. Дослідження П. Муїскена, зокрема монографія *Syntactic developments in the verb phrase of Ecuadorian Quechua*, демонструють, що контактні умови можуть стимулювати варіативність структур у мовах регіону та впливати на модельні патерни в іспанському дискурсі (Muysken, 1977). Так само К. Мунтендам у праці *Subject expression in Spanish in contact* показує, що в умовах контактів спостерігаються варіативні моделі вираження суб'єкта, які можуть бути релевантними для опису регіональних різновидів іспанської (Muntendam, 2013). У публіцистичному дискурсі такі явища зазвичай мають обмежений характер і проявляються в специфічних жанрах або тематичних контекстах, зокрема в матеріалах, присвячених корінним громадам або регіональним проблемам (Muntendam, 2013; Muysken, 1977). К. Кані у класичній праці *American-Spanish syntax* звертає увагу на синтаксичні особливості американської іспанської, багато з яких мають контактне походження або принаймні посилюються в умовах багатомовності (Kany, 1969). У публіцистичних текстах ці особливості можуть функціонувати як елементи стилістичної варіативності, що відображають регіональну мовну норму без порушення загальної зрозумілості для ширшої аудиторії (Kany, 1969). Таким чином, публіцистичний дискурс постає як компромісний простір між стандартизованою

мовою та локальними мовними практиками. Контактні явища на лексичному та синтаксичному рівнях у публіцистичному дискурсі Латинської Америки свідчать про складну взаємодію між мовною нормою, ідеологіями та соціальними реаліями, а медіа водночас фіксують наслідки іспано-індігенного мовного контакту й регулюють ступінь їхньої видимості в публічному просторі (Adelaar & Muysken, 2004; Aikhenvald, 2012; Escobar & Pfänder, 2019; Kany, 1969; Muntendam, 2013; Muysken, 1977).

Публіцистичний дискурс Еквадору становить особливий інтерес для сучасних лінгвістичних досліджень з огляду на багатомовний характер країни, складну мовну політику та активну роль медіа у формуванні суспільних уявлень про мову й ідентичність. В умовах співіснування іспанської мови з численними мовами корінних народів еквадорські мас-медіа виступають важливим інституційним простором, у якому відображаються та інтерпретуються процеси мовного контакту, варіативності й ідеологічного конструювання (Gómez Rendón, 2021; Naboud, 2018). Мовна політика Еквадору ґрунтується на офіційному визнанні мовного різноманіття та багатомовності як складника національної ідентичності. Як зазначає М. Хабоуд у розділі *Ecuador: Language diversity, ideologies and the media*, конституційні положення та державні програми декларують підтримку корінних мов і культур, однак реальна мовна ієрархія в публічному просторі залишається асиметричною, з домінуванням іспанської мови (Naboud, 2018). У цьому контексті медіа відіграють ключову роль у трансляції мовних ідеологій, зокрема у відтворенні уявлень про престиж, норму та легітимність різних мов і мовних різновидів (Naboud, 2018).

Публіцистичний дискурс еквадорських медіа функціонує як простір взаємодії між офіційною мовною політикою та реальними повсякденними мовними практиками багатомовного суспільства. Через відбір мовних засобів, тематичну організацію матеріалів і способи репрезентації соціальних акторів мас-медіа беруть безпосередню участь у формуванні суспільних уявлень про корінні мови, мовний контакт і статус відповідних спільнот. У публіцистичному дискурсі ці процеси набувають інституційно опосередкованої форми, оскільки саме медіа здійснюють селекцію,

нормалізацію та ідеологічне осмислення мовних ресурсів у публічному просторі (Blommaert, 2005; Naboud, 2018). Як зазначає Х. Гомес Рендон, аналізуючи контактні процеси в еквадорському контексті, мовний контакт не обмежується взаємодією мов як систем, а охоплює ширший комплекс соціальних, демографічних та ідеологічних чинників, що впливають на формування мовних практик і їхню публічну інтерпретацію (Gómez Rendón, 2021). У публіцистичному дискурсі це зумовлює амбівалентний характер репрезентації мов корінних народів: з одного боку, елементи індігенних мов дедалі частіше використовуються як маркери локальної автентичності та культурної специфіки, з іншого — вони нерідко зберігають периферійний, символічний статус і не інтегруються повною мірою в домінантну мовну норми (Gómez Rendón, 2021, 2022).

Водночас ступінь інтеграції індегенізмів у публіцистичний дискурс залишається нерівномірним. У медіатекстах вони часто подаються з поясненнями, курсивом або в лапках, що сигналізує їхній статус як маркованих або периферійних елементів щодо домінантної мовної норми. Така практика відображає напруження між декларованим прагненням до інклюзивності та фактичним домінуванням стандартної іспанської мови в публічному просторі, що відповідає ширшому розумінню мовного контакту як соціально та ідеологічно зумовленого процесу, запропонованому Х. Гомесом Рендоном (Gómez Rendón, 2021). У цьому сенсі публіцистичний дискурс не лише фіксує мовне різноманіття, а й активно моделює способи його інтерпретації та соціального оцінювання в межах інституційної комунікації (Naboud, 2018).

Публіцистичний дискурс Еквадору є цінним джерелом для аналізу індегенізмів як результату мовного контакту, оскільки регулярність їхнього вживання, семантичні домени, контексти та прагматичні функції дозволяють простежити ступінь їхньої інтеграції в іспанську мову та виявити ідеологічні установки, що супроводжують цей процес (Gómez Rendón, 2021, 2022; Naboud, 2018). Порівняльна перспектива, запропонована С. Шлупфом у дослідженні *Language contacts in modern Judeo-Spanish: The case of Ladino news on Israeli radio*, підтверджує релевантність

публіцистичних текстів як емпіричної бази для аналізу багатомовності та контактних явищ, а також демонструє методологічну продуктивність зіставлення медійних практик у різних контактних ситуаціях (Schlumpf, 2017). Хоча аналіз С. Шлumpf здійснено в іншому мовному контексті, запропоновані підходи є релевантними й для дослідження еквадорської публіцистики (Schlumpf, 2017). Отже, публіцистичний дискурс Еквадору постає як багатовимірний об'єкт лінгвістичних досліджень, що поєднує мовну політику, соціальні ідеології та реальні мовні практики, а його аналіз створює необхідне теоретичне й емпіричне підґрунтя для вивчення індегенізмів і контактних зумовлених явищ в іспанській мові Еквадору (Gómez Rendón, 2021, 2022; Naboud, 2018; Schlumpf, 2017).

Аналіз публіцистичного дискурсу в сучасній лінгвістиці ґрунтується на міждисциплінарному поєднанні теоретичних і методологічних підходів, що дозволяють охопити як структурні характеристики текстів, так і їхні соціальні, прагматичні та ідеологічні виміри. З огляду на багатовимірний характер публіцистичного мовлення, доцільним є інтегративний підхід, який поєднує дискурс-аналіз, критичний дискурс-аналіз і варіаціоністську соціолінгвістичну перспективу (Baker et al., 2013; Guy, 2011). Дискурс-аналіз як метод дослідження спрямований на виявлення закономірностей організації тексту та мовленнєвої діяльності в конкретних соціальних контекстах. У застосуванні до публіцистичного дискурсу він дозволяє аналізувати структуру текстів, типові жанрові моделі, дискурсивні стратегії та прагматичні функції мовних засобів (Bell, 1991; Cotter, 2010). Критичний дискурс-аналіз, у свою чергу, зосереджується на взаємозв'язку мови, влади та ідеології, розглядаючи публіцистичні тексти як інструменти соціального впливу та ідеологічного конструювання (Baker et al., 2013; Blommaert, 2005). Як демонструють дослідження П. Бейкера та його співавторів у праці *Discourse analysis and media attitudes...*, поєднання якісного аналізу з емпірично обґрунтованими даними дозволяє виявити системні дискурсивні патерни, що формують репрезентації соціальних груп і явищ у медіа (Baker et al., 2013).

Варіаціоністська перспектива, представлена в соціолінгвістиці працями Г. Гая, надає інструментарій для аналізу мовної варіативності та змін у зв'язку з соціальними чинниками (Guy, 2011). У контексті публіцистичного дискурсу цей підхід дає змогу досліджувати частотність уживання мовних варіантів, їхню соціальну та стилістичну маркованість, а також ступінь інтеграції контактено зумовлених форм у публічне мовлення (Guy, 2011). Поєднання варіаціоністського аналізу з дискурсологічними підходами є особливо продуктивним для дослідження мовного контакту, оскільки дозволяє враховувати як структурні, так і соціальні аспекти мовних змін (Guy, 2011; Matras, 2009; Poplack, 2021).

Важливу роль у сучасних дослідженнях медіадискурсу відіграють кількісні та корпусні методи аналізу. Як зазначає Р. Бааєн у праці *Analyzing linguistic data: A practical introduction to statistics*, статистичні методи в лінгвістиці забезпечують об'єктивність і відтворюваність результатів, дозволяючи виявляти закономірності, які не завжди очевидні в межах суто якісного аналізу (Baayen, 2008). Використання корпусів публіцистичних текстів дає змогу аналізувати великі масиви даних, простежувати частотні тенденції, колокаційні зв'язки та контекстуальні патерни вживання мовних одиниць, зокрема індегенізмів і контактено зумовлених конструкцій (Baayen, 2008; Poplack, 2021). Корпусно орієнтований підхід також дозволяє інтегрувати методи кількісного аналізу з критичним дискурс-аналізом: як показує практика, описана Бейкером та співавторами, статистичні дані можуть слугувати відправною точкою для поглибленого інтерпретаційного аналізу, спрямованого на виявлення ідеологічно значущих дискурсивних стратегій (Baker et al., 2013). У цьому сенсі кількісні методи не протиставляються якісним, а доповнюють їх, забезпечуючи багаторівневий аналіз публіцистичного дискурсу (Baayen, 2008; Baker et al., 2013).

Методологічно важливим є також урахування контактено-лінгвістичної перспективи, представленої в працях А. Гранта та Р. Гіккі. Зокрема А. Грант у розділі *Contact-induced change and the comparative method* наголошує на необхідності чіткого розмежування контактено-індукованих змін і внутрішньомовних процесів, що є

особливо актуальним у дослідженні публіцистичних текстів, де мовні варіанти можуть виконувати стилістичні або ідеологічні функції (Grant, 2015). Р. Гіккі у праці *English in contact: Comparative perspectives* підкреслює значущість порівняльного підходу для верифікації контактних гіпотез і встановлення надійних критеріїв інтерпретації даних (Hickey, 2017). Застосування порівняльного методу та міжрегіонального аналізу дозволяє підвищити надійність інтерпретації контактних явищ у медіадискурсі (Grant, 2015; Hickey, 2017).

У контексті пояснення механізмів інтеграції контактних елементів доцільно також враховувати концепцію *relabeling*, розроблену К. Лефевр у монографії *Relabeling in language genesis* (Lefebvre, 2015). Цей підхід акцентує увагу на тому, що у ситуаціях мовного контакту мовці можуть «переозначувати» (перепризначати) наявні лексичні та граматичні ресурси, накладаючи на них нові формально-семантичні відповідності. Для аналізу публіцистичного дискурсу це важливо тим, що частина індегенізмів і контактних зумовлених конструкцій може функціонувати не лише як пряме запозичення, а як результат переінтерпретації та адаптації мовного матеріалу під тиском двомовних практик і дискурсивних потреб медіакомунікації (Lefebvre, 2015). У поєднанні з моделями контактних-індукованих змін (Heine & Kuteva, 2005; Matras, 2009) та з вимогою кількісної перевірки стабільності явища (Poplack, 2021) ця перспектива розширює аналітичний інструментарій для опису контактних процесів у публічному мовленні.

Обґрунтування використання публіцистичного дискурсу як матеріалу дослідження полягає в його регулярності, соціальній значущості та репрезентативності. Публіцистичні тексти є продуктом інституційної мовної практики, що поєднує елементи норми та варіативності, індивідуального стилю та редакційної політики (Bell, 1991; Biber & Conrad, 2019). Саме ця комбінація робить публіцистичний дискурс цінним джерелом для аналізу мовних змін, соціолінгвістичних процесів і контактних зумовлених явищ у сучасному суспільстві (Guy, 2011; Matras, 2009; Poplack, 2021). У подальшому аналізі релевантність описаних

моделей перевірятиметься на матеріалі публіцистичного дискурсу Еквадору як простору, де перетинаються мовна політика багатомовної держави, асиметрія мовного престижу та регулярна медійна репрезентація індигенних елементів. У межах цього дослідження ми виходимо з того, що контактено зумовлені одиниці (зокрема індигенізми) у публіцистиці слід аналізувати не лише як лексико-граматичні факти, а як індексальні маркери соціальних значень, чутливі до жанру, регістру, аудиторної орієнтації та редакційної селекції. Саме поєднання дискурс-аналізу/КДА з варіаціоністською та корпусною перспективами розуміємо як ієрархічно організовану методологію: дискурсивні підходи задають інтерпретаційні категорії (ідеологічні рамки, фреймінг, оцінність), тоді як кількісні процедури забезпечують перевірку стабільності та розподілу явищ у корпусі еквадорської публіцистики.

1.4. Іспанська мова Еквадору в умовах мовного контакту

Формування еквадорської іспанської відбувалося в умовах стійкої багатомовності, яка історично склалася на території сучасного Еквадору й визначила специфіку мовної еволюції країни. Іспанська мова була запроваджена в регіоні внаслідок колонізації, однак від самого початку її поширення відбувалося не в мовно однорідному середовищі, а в тісній взаємодії з корінними мовами, що мали глибоке історичне коріння та широке соціальне поширення. Саме ця контактна ситуація стала визначальною для формування еквадорської іспанської як окремого національного різновиду.

Історичні передумови становлення іспанської мови в Еквадорі пов'язані з колоніальною мовною політикою Іспанської корони, яка поєднувала запровадження іспанської як мови адміністрації, освіти та письма з практичним використанням корінних мов у місіонерській діяльності та повсякденній комунікації. Як засвідчує класичне дослідження Х. Тоскано Матеуса, іспанська мова в Еквадорі з самого початку зазнавала впливу місцевих мовних традицій, що зумовило її ранню диференціацію від інших іспаномовних різновидів Америки. Цей процес не був одноманітним і

розгортався по-різному залежно від регіону, щільності корінного населення та інтенсивності міжмовної взаємодії (Toscano Mateus, 1953).

Важливу роль у мовному ландшафті Еквадору відігравали корінні мови, передусім кечуа, яка ще до іспанського завоювання виконувала функцію міжетнічної мови спілкування в андійському регіоні. Її збереження в колоніальний і постколоніальний періоди сприяло формуванню тривалого іспансько-кечуанського білінгвізму, що стало одним із ключових чинників розвитку еквадорської іспанської. Окрім кечуа, у різних регіонах країни функціонували й інші корінні мови, зокрема шуар та низка амазонських мов, які, хоча й мали обмеженіший ареал, також брали участь у формуванні локальних контактних різновидів іспанської (Stark, 1985; Torero, 2002).

Сучасний мовний ландшафт Еквадору формується в умовах співіснування іспанської мови з низкою корінних мов, які належать до різних мовних сімей і мають чітку регіональну локалізацію. Ці мови зберігають соціальну та культурну значущість у відповідних ареалах і становлять важливе тло для процесів мовного контакту, що вплинули на формування еквадорської іспанської. З огляду на територіальний чинник, корінні мови Еквадору доцільно розглядати в межах трьох основних регіонів — андійського, амазонського та прибережного (Stark, 1985; Torero, 2002).

Андійський регіон (Сьєрра)

- Kichwa (Quichua) — мова кечуанської сім'ї, функціонує як основна корінна мова андійського регіону; відіграє ключову роль у формуванні тривалого іспансько-кечуанського білінгвізму (Muysken, 2019; Stark, 1985).

Амазонський регіон

- Kichwa (амазонські різновиди) — кечуанська сім'я;
- Shuar, Achuar, Shiwiar — чичам (хівароанська) мовна сім'я;
- Wao terero — ізольована мова;
- A'ingae (Cofán) — ізольована мова;
- Sapara (Zápara), Andoa — запароанська сім'я;

- Siona (Bai), Secoya (Pai) — туканська мовна сім'я.

Амазонський регіон характеризується найвищим рівнем мовної різноманітності, що зумовлює багатовекторний характер мовного контакту іспанської мови з корінними мовами (Stark, 1985; Escobar, 2023).

Прибережений регіон (Коста)

- Awarit (Awa pit) — барбакоанська мовна сім'я;
- Cha'pala (Cha'palaachi) — барбакоанська сім'я (мова народу чачі);
- Tsa'fiki (Tsafiki) — барбакоанська сім'я (мова народу тсачі);
- Eperara Siapidara — чокоанська мовна сім'я.

Для прибережного регіону характерний менш інтенсивний контакт іспанської мови з корінними мовами, що відображається у специфіці контактних явищ (Reino Garcés, 2021).

Регіональна локалізація корінних мов зумовлює різну інтенсивність і глибину мовного контакту з іспанською, що безпосередньо відбивається у фонетичних, граматичних, лексичних та дискурсивних характеристиках еквадорської іспанської (Reino Garcés, 2021; Escobar, 2023; Escobar, 2011).

Демографічні, міграційні та соціоісторичні чинники істотно вплинули на конфігурацію мовної ситуації в Еквадорі. Висока концентрація корінного населення в андійських регіонах, відносна ізольованість окремих територій, а також асиметричний розподіл соціального престижу між іспанською та корінними мовами сприяли виникненню специфічних моделей мовного контакту. Як показує аналіз демографічних процесів, проведений Гомесом Рендоном, саме поєднання історичних міграцій, внутрішньої мобільності та соціальної стратифікації визначило напрями формування еквадорської іспанської та її регіональну варіативність (Gómez Rendón, 2022).

Сучасні дослідження еквадорської іспанської підтверджують, що її розвиток доцільно розглядати в ширшій перспективі історичного та сучасного мовного контакту. Колективна монографія *Ecuadorian Spanish in the 21st Century: Historical and*

Contemporary Perspectives узагальнює дані про історичну еволюцію, регіональні різновиди та соціолінгвістичні параметри еквадорської іспанської, підкреслюючи системоутворювальну роль багатомовності в її формуванні. У цьому сенсі еквадорська іспанська постає як результат взаємодії історичних, демографічних і мовних чинників, у якій мовний контакт відіграє провідну роль (Ecuadorian Spanish..., 2022; Gómez Rendón, 2022).

Перехід від історико-соціальної рамки до опису механізмів контактних змін вимагає залучення теоретичного апарату контактної лінгвістики. У сучасній контактній лінгвістиці мовний контакт розглядається як один із ключових механізмів мовної зміни, здатний впливати на структуру мов на різних рівнях — від лексики до граматики й дискурсу. Контактно зумовлені зміни визначаються як результат тривалого й систематичного співіснування мов у межах одного соціального простору, зазвичай у ситуаціях білінгвізму або багатомовності. У такому підході мовні зміни трактуються як закономірні наслідки мовної взаємодії в конкретних соціоісторичних умовах (Escobar, 2000, 2011).

Одним із центральних понять у теорії мовного контакту є інтерференція, яка охоплює структурні впливи однієї мови на іншу в мовленні білінгвів. Інтерференційні явища можуть проявлятися у фонетиці, морфосинтаксисі та семантиці й у разі стабільного повторення здатні закріплюватися в мовній системі. Водночас сучасні дослідження підкреслюють, що інтерференція не є єдиним механізмом контактних зумовлених змін: значну увагу приділяють також процесам конвергенції, за яких контактуючі мови поступово зближуються структурно, не втрачаючи при цьому типологічної самостійності (Escobar, 2000, 2011; Sánchez, 2003; Pfänder & Palacios, 2016).

Поряд з інтерференцією та конвергенцією важливу роль у мовному контакті відіграє запозичення, яке традиційно пов'язується передусім із лексичним рівнем, однак у сучасних моделях мовного контакту розглядається значно ширше. Запозичення можуть охоплювати також граматичні моделі, дискурсивні стратегії та

прагматичні засоби, особливо в умовах тривалого контактного білінгвізму. Як зазначає А. Паласіос, у випадку іспанської мови в контакті з кечуа лексичні запозичення нерідко поєднуються з глибшими структурними впливами, що свідчить про складний характер контактних процесів (Palacios, 2005).

Особливе місце в теорії мовного контакту посідає аналіз іспансько-кечуанського мовного контакту як одного з найбільш досліджених прикладів контактної взаємодії в Латинській Америці. Для цього типу контакту характерні тривалість, масовий білінгвізм і соціальна асиметрія між мовами, що створює сприятливі умови для виникнення контактних зумовлених змін. За спостереженнями А. М. Ескобар, іспанська в контакті з кечуа демонструє як інтерференційні риси, так і ознаки структурної конвергенції, особливо на рівні граматичних категорій та синтаксичної організації висловлення (Escobar, 2000, 2011).

Водночас іспансько-кечуанський контакт не є однорідним у межах Еквадору. В андійському ареалі, де кечуа має давню традицію використання та значну кількість носіїв, контактні явища в еквадорській іспанській часто набувають системного характеру й пов'язані з глибокими граматичними та прагматичними змінами. Натомість в амазонському регіоні контакт іспанської мови з корінними мовами, зокрема з амазонськими різновидами кечуа, відбувається в іншій соціолінгвістичній конфігурації, що зумовлює відмінні моделі контактних впливів. Як підкреслює П. Мюйскен, ці регіональні відмінності є принципово важливими для розуміння механізмів мовного контакту та не дозволяють зводити еквадорську іспанську до єдиного контактного типу (Escobar, 2011; Pfänder & Palacios, 2016; Escobar, 2023; O'Rourke, 2023; Muysken, 2019).

Таким чином, теоретичні підходи до аналізу контакту іспанської мови з мовами корінних народів ґрунтуються на поєднанні моделей інтерференції, конвергенції та запозичення, які взаємодіють у конкретних соціоісторичних умовах. Застосування цих підходів до еквадорського матеріалу дозволяє розглядати еквадорську іспанську як результат складної й багатовимірної контактної динаміки, що створює теоретичну

основу для аналізу контактено зумовлених явищ у дискурсивних практиках (Escobar, 2000, 2011; Sánchez, 2003; Pfänder & Palacios, 2016; Palacios, 2005).

Одним із найбільш наочних наслідків тривалого мовного контакту еквадорської іспанської з мовами корінних народів є поява та закріплення специфічних фонетичних і граматичних рис, які відрізняють її від інших іспаномовних різновидів. Ці особливості становлять результат системної взаємодії мов у ситуації масового та тривалого білінгвізму, насамперед у межах іспансько-кечуанського контакту (Приходько, 1980; Escobar, 2011; Sánchez, 2003; Pfänder & Palacios, 2016).

Контактно зумовлені фонетичні риси еквадорської іспанської привертали увагу дослідників уже в ранніх описових працях. У класичному дослідженні М. Приходька показано, що фонетична система еквадорської іспанської зазнала впливу артикуляційних моделей корінних мов, що проявляється, зокрема, у варіативності реалізації приголосних і зсуві артикуляційних параметрів. Серед найбільш досліджених явищ — процеси депалаталізації та делатералізації, пов'язані з реалізацією палатальних приголосних і латеральних фонем, які особливо виразні в регіонах із високим рівнем білінгвізму та інтенсивним контактом з кечуа (Приходько, 1980; O'Rourke, 2023).

Сучасні емпіричні дослідження підтверджують системний характер цих фонетичних змін. Зокрема, аналіз, проведений Е. О'Рурк на матеріалі амазонського регіону Еквадору, демонструє, що депалаталізація та делатералізація /ʎ/ в еквадорській іспанській корелюють із фонологічними особливостями кечуа та не можуть бути пояснені виключно внутрішніми тенденціями розвитку іспанської мови. Таким чином, фонетичні інновації постають як результат адаптації іспанської фонологічної системи до контактено середовища (O'Rourke, 2023).

Не менш показовими є граматичні інновації, що виникають унаслідок мовного контакту. У сучасній контактній лінгвістиці вони часто розглядаються в межах концепції граматичної конвергенції, за якої контактуючі мови демонструють зближення в реалізації певних категорій. Як зазначає Л. Санчес, у ситуації іспансько-

кечуанського білінгвізму особливо вразливими до контактного впливу є функціональні категорії, зокрема категорії часу, аспекту, модальності та узгодження; ці зміни не обов'язково призводять до повної перебудови граматичної системи, однак формують зони варіативності, характерні саме для контактних різновидів (Sánchez, 2003; Pfänder & Palacios, 2016).

Окрему увагу дослідники приділяють категоріям числа та посесивності, які в іспанській мові в умовах контакту з кечуа можуть зазнавати функціонального переосмислення. У працях С. Пфендера та А. Паласіос показано, що граматична конвергенція в андійських різновидах іспанської проявляється у зміні розподілу граматичних значень та у варіативності реалізації морфологічних показників, що відображає вплив структурних моделей кечуа. Подібні явища спостерігаються й в амазонських різновидах іспанської, де контакт із корінними мовами сприяє переосмисленню категорій, пов'язаних з анімативністю та посесивністю (Pfänder & Palacios, 2016; Vallejos-Yopan, 2023).

Водночас аналіз фонетичних і граматичних особливостей еквадорської іспанської вимагає врахування співвідношення контактних і внутрішньомовних факторів змін. Не всі інновації можуть бути однозначно пояснені мовним контактом, оскільки частина з них узгоджується із загальними тенденціями розвитку іспанської мови. Проте саме контактна перспектива дозволяє пояснити їхню концентрацію в певних регіонах, соціальних групах і дискурсивних практиках. Як свідчать сучасні дослідження, контактні чинники відіграють вирішальну роль у формуванні стабільних фонетичних і граматичних рис еквадорської іспанської, які набувають системного характеру та передаються між поколіннями мовців (Приходько, 1980; O'Rourke, 2023; Pfänder & Palacios, 2016; Sánchez, 2003).

Таким чином, фонетичні та граматичні особливості еквадорської іспанської слід розглядати як результат взаємодії внутрішньомовної еволюції та тривалого мовного контакту з корінними мовами. Такий підхід створює необхідне теоретичне підґрунтя для подальшого аналізу лексичних і дискурсивних явищ, зокрема індигенізмів у

публіцистичному мовленні (Приходько, 1980; O'Rourke, 2023; Pfänder & Palacios, 2016; Vallejos-Yopan, 2023).

Лексичний рівень є одним із найпродуктивніших каналів впливу корінних мов на еквадорську іспанську, оскільки саме лексичні одиниці найшвидше реагують на контактні ситуації та потреби міжкультурної комунікації. У контексті еквадорської мовної ситуації індігенізми становлять важливий компонент лексичного складу іспанської мови та відображають тривалий і багатовимірний характер мовного контакту між іспанською та корінними мовами, передусім кечуа, а також мовами амазонського й прибережного регіонів (Granda, 2001; Naboud, 2022, 1998; Escobar, 2023).

Типи лексичних запозичень з мов корінних народів є різноманітними й охоплюють передусім номінації реалій місцевої культури, природного середовища, флори та фауни, соціальних практик і традиційних форм господарювання. Як показує Г. де Гранда, значна частина індігенізмів виникла внаслідок необхідності позначення понять, які не мали відповідників в іспанській мові колоніального періоду, що сприяло їх швидкій інтеграції в мовлення іспаномовних носіїв. Окрім номінативних запозичень, у еквадорській іспанській фіксуються також лексеми з ширшим семантичним потенціалом, які поступово виходять за межі етнографічної лексики (Granda, 2001; Naboud, 2022).

Семантична та функціональна адаптація індігенізмів є ключовим аспектом їх інтеграції в еквадорську іспанську. У процесі адаптації запозичені одиниці зазнають змін у значенні, стилістичному забарвленні та сфері вживання. Як зазначає М. Габуд, багато індігенізмів переходять із вузького контексту корінних спільнот у ширший національний дискурс, де вони можуть виконувати ідентифікаційну, експресивну або символічну функцію. Унаслідок цього індігенізми перестають бути лише маркерами «чужої» мови й поступово стають елементами загальнонаціонального мовного репертуару (Naboud, 1998, 2022).

Важливу роль у процесі лексичного запозичення відіграють структурні особливості мов-донорів. Кечуа як одна з найпоширеніших корінних мов Еквадору має розвинену систему словотвору та семантичної деривації, що полегшує адаптацію її лексичних одиниць в іспанській мові. Як показує Р. Серрон-Паломіно, багато кечуанських лексем, що функціонують як індигенізми, зберігають в іспанській мові сліди своєї морфосемантичної структури навіть після фонетичної та графічної адаптації, що свідчить про глибину контактного впливу й вихід за межі поверхневого запозичення форм (Cerrón-Palomino, 1987; Muysken, 2019).

Регіональні відмінності лексичного контакту є ще одним визначальним чинником формування еквадорської іспанської. В андійському регіоні індигенізми з кечуа мають високу частотність і часто використовуються не лише в побутовому мовленні, а й у публічних та медійних контекстах. Натомість в амазонському регіоні лексичні запозичення відображають контакт іспанської мови з різними етнокультурними мовами, що зумовлює більшу лексичну різноманітність і локальну специфіку. За спостереженнями А. М. Ескобар, амазонська іспанська демонструє особливі моделі лексичної інтеграції, у яких індигенізми часто пов'язані з дискурсивними та прагматичними функціями. Узбережжя, своєю чергою, характеризується меншою інтенсивністю лексичного контакту з корінними мовами, що відображає іншу історію мовної взаємодії та демографічного розвитку регіону (Haboud, 2022, 1998; Escobar, 2023; Reino Garcés, 2021).

Загалом лексичний вплив корінних мов на еквадорську іспанську є багаторівневим і динамічним процесом, у якому поєднуються історичні, соціальні та дискурсивні чинники. Індигенізми виконують не лише номінативну функцію, а й відіграють важливу роль у формуванні мовної ідентичності та репрезентації культурного різноманіття. Водночас для повного пояснення їхнього функціонування необхідно врахувати соціальні умови білінгвізму та прагматичні механізми організації комунікації, тобто перейти до соціолінгвістичного й прагматичного вимірів мовного

контакту (Granda, 2001; Haboud, 2022; Haboud & King, 2020; Haboud & de la Torre, 2018; Grzech, 2020).

Соціолінгвістичний і прагматичний виміри мовного контакту є ключовими для розуміння функціонування еквадорської іспанської в реальному комунікативному просторі. На відміну від суто структурних змін, соціолінгвістичні та прагматичні явища безпосередньо пов'язані з мовною поведінкою носіїв, соціальною стратифікацією та ідеологічними уявленнями про мову. У багатомовному суспільстві Еквадору мовний контакт проявляється не лише на рівні мовної системи, а й у способах організації дискурсу, виборі мовних ресурсів і прагматичних стратегій (Haboud & de la Torre, 2018; Haboud & King, 2020; Escobar, 2011).

Однією з визначальних характеристик мовної ситуації в Еквадорі є поширення різних форм білінгвізму, насамперед іспансько-кечуанського. У багатьох регіонах країни білінгвізм має асиметричний характер і супроводжується диглосією, за якої іспанська мова виконує функції високого престижу, тоді як корінні мови асоціюються з неформальними, локальними або традиційними сферами спілкування. Як зазначають М. Габуд і М. де ла Торре, така мовна ієрархія є результатом історичних процесів і сучасної мовної політики, що впливають на мовні практики та мовні вибори носіїв. У цих умовах еквадорська іспанська функціонує як домінантна мова, але водночас зазнає впливу корінних мов через практики щоденного білінгвального спілкування (Haboud & de la Torre, 2018).

Прагматичні наслідки мовного контакту виявляються, зокрема, у сфері епістемічного маркування та організації дискурсу. Дослідження К. Гжек показують, що в умовах контакту з кечуа в еквадорській іспанській можуть формуватися специфічні способи вираження джерела інформації, ступеня впевненості мовця та спільного знання співрозмовників. Такі прагматичні стратегії не є прямими запозиченнями форм, однак відображають вплив дискурсивних моделей корінних мов на використання іспанської. У цьому сенсі мовний контакт сприяє формуванню

особливих комунікативних норм, характерних для контактних різновидів мови (Grzech, 2020; Escobar, 2011).

Окрім епістемічного маркування, прагматичний вплив мовного контакту проявляється в ширшому спектрі дискурсивних стратегій, пов'язаних із ввічливістю, аргументацією та структурою висловлення. За спостереженнями А. М. Ескобар, у контактних різновидах іспанської мови прагматичні особливості часто корелюють із соціальними змінними, такими як етнічна належність, рівень освіти та тип комунікативної ситуації, що робить прагматичні явища чутливими індикаторами мовного контакту та соціальної динаміки (Escobar, 2011).

Важливим аспектом соціолінгвістичного аналізу є взаємодія мовної практики та мовної ідеології. Мовні ідеології в Еквадорі формуються під впливом історичної нерівності між мовами та сучасних дискусій про мовні права й культурне різноманіття. Як показують дослідження М. Габуд і К. Кінг, медійний дискурс та освітня політика відіграють ключову роль у конструюванні уявлень про «нормативну» мову та статус корінних мов, що, своєю чергою, впливає на реальні мовні практики. У цьому контексті контактні риси еквадорської іспанської можуть одночасно функціонувати як маркери локальної ідентичності та як об'єкти стигматизації (Haboud & King, 2020; Haboud & de la Torre, 2018).

Таким чином, соціолінгвістичний та прагматичний виміри мовного контакту дозволяють розглядати еквадорську іспанську не лише як структурну систему, а як соціально й дискурсивно вмотивовану форму мовної діяльності. Аналіз білінгвізму, прагматичних стратегій та мовних ідеологій створює необхідне підґрунтя для подальшого дослідження репрезентації контактних явищ, зокрема індигенізмів, у публіцистичному дискурсі Еквадору (Haboud & de la Torre, 2018; Haboud & King, 2020; Grzech, 2020).

Територіальна диференціація є однією з ключових характеристик еквадорської іспанської, оскільки мовний контакт у різних регіонах країни відбувається в неоднакових соціолінгвістичних та історичних умовах. Андійський, амазонський і

прибережний регіони Еквадору формують відмінні контактні зони, у межах яких іспанська мова взаємодіє з корінними мовами з різною інтенсивністю, тривалістю та структурною глибиною. Унаслідок цього контактні явища в еквадорській іспанській набувають регіонально специфічних рис, що мають принципове значення для її опису та аналізу (Reino Garcés, 2021; Escobar, 2023; O'Rourke, 2023).

Андійський регіон є найбільш репрезентативною зоною іспансько-кечуанського мовного контакту в Еквадорі. Саме тут історично зосереджена значна частина корінного населення, а кечуа протягом тривалого часу зберігала статус мови повсякденної комунікації поряд з іспанською. Як показують діалектологічні та соціолінгвістичні дослідження, еквадорська іспанська андійського ареалу демонструє високу концентрацію контактних зумовлених фонетичних, граматичних і лексичних рис, які корелюють із тривалим білінгвізмом і функціональною взаємодією мов (Reino Garcés, 2021; Naboud & de la Torre, 2018).

Амазонський регіон формує іншу модель мовного контакту, зумовлену значно більшою мовною різноманітністю та специфічною демографічною історією. Тут еквадорська іспанська контактує не лише з різновидами кечуа, а й з низкою амазонських мов, що створює складну багатовекторну контактну ситуацію. За спостереженнями А. М. Ескобар, амазонська іспанська характеризується особливими моделями контактної адаптації, у яких структурні та прагматичні впливи корінних мов поєднуються з локальними дискурсивними практиками; фонетичні явища, такі як депалаталізація та делатералізація, а також граматичні інновації в цій зоні часто демонструють іншу динаміку, ніж в андійському регіоні, що підтверджується емпіричними даними (Escobar, 2023; O'Rourke, 2023; Vallejos-Yoran, 2023).

Прибережний регіон Еквадору, на відміну від андійського та амазонського, характеризується меншою інтенсивністю безпосереднього мовного контакту з корінними мовами. Історично тут переважали інші демографічні процеси, зокрема більша мобільність населення та інший характер колоніального заселення. Унаслідок цього еквадорська іспанська прибережного ареалу демонструє меншу кількість

контактно зумовлених структурних рис, а контактні явища мають переважно лексичний або прагматичний характер (Reino Garcés, 2021).

Контрастивний аналіз андійського, амазонського та прибережного варіантів еквадорської іспанської відкриває значний потенціал для подальших дискурсивних досліджень. Як засвідчують праці, присвячені амазонській іспанській, регіональні відмінності контактних явищ безпосередньо відбиваються в мовленнєвих практиках, жанрових особливостях і способах репрезентації локальної ідентичності. У цьому сенсі територіальна диференціація еквадорської іспанської створює аналітичну основу для дослідження того, як контактні риси функціонують у різних типах дискурсу, зокрема в публіцистичному мовленні (Escobar, 2023; O'Rourke, 2023; Vallejos-Yoran, 2023; Reino Garcés, 2021).

Отже, територіальний вимір мовного контакту є невід'ємною складовою опису еквадорської іспанської. Врахування регіональної специфіки контактних явищ дозволяє уникнути узагальнень і створює необхідні умови для точного та обґрунтованого аналізу мовних даних у подальших розділах дослідження (Reino Garcés, 2021).

Мовний контакт відіграє визначальну роль у формуванні сучасного еквадорського публіцистичного дискурсу, оскільки саме в медійному просторі відбувається активне осмислення, переінтерпретація та оцінювання контактних мовних явищ. Публіцистичний дискурс функціонує як соціально значущий комунікативний простір, у межах якого контактні риси еквадорської іспанської не лише відображають мовну реальність, а й набувають символічного значення, пов'язаного з питаннями ідентичності, культурної різноманітності та мовної політики (Haboud & King, 2020; Haboud & de la Torre, 2018).

Контактні риси еквадорської іспанської, зокрема лексичні елементи корінного походження, у публіцистичному дискурсі можуть виступати як ресурс і маркер колективної та регіональної ідентичності. Використання індігенізмів у журналістських текстах часто пов'язані з репрезентацією локального колориту,

автентичності та національної специфіки. Як зазначає Г. де Гранда, індигенізми в іспаномовних текстах Латинської Америки виконують не лише номінативну, а й ідеологічну функцію, сигналізуючи про зв'язок із корінними культурами та історичною спадщиною регіону. У цьому сенсі публіцистичний дискурс стає простором, де контактні мовні елементи переосмислюються як символи культурної приналежності (Granda, 2001).

Водночас репрезентація корінних мовних елементів у медіа значною мірою зумовлена мовною політикою та домінантними мовними ідеологіями. Дослідження М. Габуд та К. Кінг демонструють, що еквадорські медіа відтворюють суперечливі уявлення про мовне різноманіття: з одного боку, декларується підтримка багатомовності та мовних прав корінних народів, з іншого — зберігаються ієрархічні моделі, у яких іспанська мова посідає привілейоване становище. У таких умовах індигенізми можуть подаватися як стилістично марковані елементи, що потребують пояснення або дистанціювання, відображаючи напруження між інклюзивними та нормативними ідеологіями (Haboud & King, 2020).

Мовна політика держави та суспільні дискусії про мовні права також впливають на те, як контактні явища інтерпретуються в публіцистичному дискурсі. Як зазначає М. Габуд, офіційне визнання корінних мов і розвиток дискурсу про міжкультурність створюють умови для ширшої присутності корінних елементів у публічній комунікації, однак не усувають повністю асиметрії між мовами. У результаті публіцистичний дискурс стає полем ідеологічної взаємодії, де контактні мовні риси можуть одночасно нормалізуватися й проблематизуватися (Haboud & de la Torre, 2018).

У цьому контексті особливої ваги набуває аналіз демографічних і соціальних чинників, що впливають на мовну репрезентацію в медіа. Як показує Гомес Рендон, сучасна еквадорська ідентичність формується під впливом складних демографічних процесів і регіональної варіативності, що безпосередньо відбивається в мовних практиках публіцистичного дискурсу. Саме тому журналістські тексти є цінним

матеріалом для дослідження того, як мовний контакт трансформується у дискурсивний ресурс (Gómez Rendón, 2022).

Отже, мовний контакт створює концептуальне та емпіричне підґрунтя для аналізу індигенізмів у сучасному еквадорському публіцистичному дискурсі. Розгляд індигенізмів як дискурсивно маркованих одиниць дозволяє простежити не лише механізми мовної інтеграції, а й соціальні та ідеологічні процеси, що визначають їхнє функціонування в медійному просторі. Саме це зумовлює перехід до наступного розділу дослідження, присвяченого аналізу індигенізмів у журналістських текстах Еквадору (Granda, 2001; Haboud & de la Torre, 2018; Haboud & King, 2020).

1.5. Критичний дискурсивний аналіз і корпусні дослідження публіцистичного дискурсу

Критичний дискурсивний аналіз (КДА) сформувався як міждисциплінарний науковий підхід, спрямований на дослідження взаємозв'язку між мовою, владою та ідеологією в соціальному контексті. На відміну від формально-структурних моделей аналізу тексту, КДА розглядає дискурс не лише як лінгвістичний феномен, а як соціальну практику, що відображає й водночас конструює суспільні відносини, механізми домінування та соціальної нерівності. У межах цього підходу мова постає не нейтральним засобом комунікації, а інструментом соціального впливу, через який відтворюються або трансформуються ідеологічні установки, колективні уявлення та моделі соціального пізнання (Fairclough, 2001; Fairclough, 1993; van Dijk, 1998).

Одним із засновників критичного дискурсивного аналізу вважається Н. Ферклаф, який запропонував трикомпонентну модель аналізу, що поєднує текстовий рівень, дискурсивну практику та ширший соціокультурний контекст. У цій перспективі дискурс осмислюється як процес виробництва, розповсюдження й інтерпретації текстів, нерозривно пов'язаний із соціальними структурами, інституційними умовами та владними відносинами (Fairclough, 1995). Водночас соціокогнітивний підхід Т. ван Дейка зосереджується на ролі ментальних моделей,

ідеологій та колективних знань у процесі дискурсивної комунікації, зокрема в медійному середовищі, де дискурс виступає засобом формування суспільної думки та закріплення соціальних категорій «свого» і «чужого» (van Dijk, 1998, 1988, 1984).

У прикладному вимірі критичний дискурсивний аналіз орієнтований на операціоналізацію дослідження, тобто на системне виявлення мовних і дискурсивних параметрів, через які актуалізуються та відтворюються ідеологічні смисли. Такі параметри охоплюють різні рівні організації дискурсу — від лексико-граматичного вибору до стратегій аргументації й категоризації соціальних акторів — і слугують підґрунтям для реконструкції владних відносин і символічних ієрархій у тексті. Конкретні аналітичні показники та процедури їхнього застосування детально розглядаються в розділі методології (розд. II), тоді як у межах цього підрозділу вони окреслюються лише як принципова складова інструментарію КДА. Такий підхід дозволяє зберегти теоретичну цілісність огляду та уникнути дублювання методичного опису.

Особливе місце в межах критичного дискурсивного аналізу посідає публіцистичний дискурс, оскільки саме мас-медійні тексти є ключовим каналом циркуляції ідеологій, соціальних наративів і символічних репрезентацій. Мова преси не лише інформує про події, а й інтерпретує їх, надаючи оцінного та ідеологічного забарвлення. Як зазначає Р. Фаулер, новинний дискурс є соціально сконструйованим і відображає інтереси домінантних груп навіть тоді, коли подається як об'єктивний або нейтральний (Fowler, 1991). У цьому ж руслі Дж. Річардсон підкреслює, що аналіз газетних текстів у межах КДА дозволяє виявити приховані механізми ідеологічного впливу, реалізовані через лексичний вибір, граматичні структури та наративні стратегії (Richardson, 2007).

З огляду на жанрову специфіку публіцистичного дискурсу, детально охарактеризовану в розд. 1.3, медійні тексти слід розглядати як результат інституційно та редакційно зумовлених практик, що визначають тематичний відбір, структурування інформації та способи її фреймування. Різні жанри публіцистики — новинні

повідомлення, аналітичні матеріали, редакційні колонки, інтерв'ю — реалізують відмінні дискурсивні стратегії, зокрема щодо ступеня оцінності, аргументаційних моделей і розподілу комунікативних ролей. Унаслідок цього репрезентація однієї й тієї самої соціальної події може істотно варіюватися залежно від жанрової форми та редакційної позиції, що є принципово важливим для критичного аналізу ідеологічного виміру медіатекстів.

У сучасній традиції КДА сформувалися кілька взаємопов'язаних, але концептуально відмінних напрямів. Дискурсивно-історичний підхід, розроблений Р. Водак та М. Райзіглом, поєднує лінгвістичний аналіз із урахуванням історичного, політичного та соціального контексту, що дозволяє простежувати сталість або зміну дискурсивних стратегій у часі (Reisigl & Wodak, 2001). Соціокогнітивний напрям, представлений працями Т. ван Дейка, зосереджується на взаємодії дискурсу з когнітивними структурами — ідеологіями, стереотипами та ментальними моделями, які опосередковують сприйняття медійних повідомлень. Соціосеміотичний підхід, пов'язаний з іменами Н. Ферклафа та Т. ван Левена, розширює аналіз за межі вербального рівня, залучаючи мультимодальні ресурси — візуальні, графічні та композиційні елементи, що є особливо релевантним для сучасних цифрових медіа (Hart, 2014; van Leeuwen, 2008).

У сучасних лінгвістичних і міждисциплінарних дослідженнях критичний дискурсивний аналіз широко використовується як ефективний метод вивчення мас-медійних і публіцистичних текстів, оскільки саме медійний дискурс відіграє ключову роль у формуванні та трансляції ідеологічних смислів, соціальних оцінок і владних відносин у суспільстві. Практики застосування КДА демонструють, що публіцистичні тексти рідко є ідеологічно нейтральними: навпаки, вони відображають певні системи цінностей, інтереси соціальних груп і домінантні моделі інтерпретації реальності. Як зазначає О. П. Ковальчук, КДА дозволяє системно аналізувати медійні повідомлення з урахуванням соціального контексту їхнього продукування та простежувати зв'язок

між мовними засобами й ідеологічними настановами, які вони актуалізують (Ковальчук, 2020).

Водночас у сучасних дослідженнях дедалі частіше наголошується на методологічних обмеженнях «класичного» критичного дискурсивного аналізу, особливо у роботі з медійними текстами. До таких обмежень належать обмежена репрезентативність аналізованого матеріалу, фрагментарність корпусу та значна залежність результатів від інтерпретаційної позиції дослідника. Оскільки аналіз часто спирається на обмежений набір текстів, існує ризик, що отримані висновки відображатимуть специфіку окремих публікацій, а не системні закономірності дискурсу. У цьому контексті окремі дослідження звертають увагу на роль ідеологічного посередництва та інтерпретації медійних текстів у формуванні смислів; зокрема, у працях К. Гізер і В. Ніконової показано, що ідеологічні зсуви можуть виникати внаслідок специфіки дискурсивного представлення подій у медійному просторі, що є релевантним для аналізу публіцистичного дискурсу загалом (Гізер & Ніконова, 2021).

Зазначені обмеження зумовили зростання інтересу до корпусної лінгвістики як емпірично орієнтованого підходу до аналізу дискурсу. Корпусна лінгвістика ґрунтується на систематичному вивченні великих масивів автентичних текстів, організованих у спеціалізовані корпуси, що дозволяє виявляти регулярні мовні патерни, недоступні для інтуїтивного або вибіркового аналізу (Baker, 2006). Орієнтація на фактичні мовні дані, частотні показники та контекстуальне вживання мовних одиниць сприяє підвищенню об'єктивності аналізу та зменшенню суб'єктивного чинника в інтерпретації (Gabrielatos, 2010).

У межах корпусно орієнтованих дискурсивних досліджень застосовується широкий спектр методів, зокрема аналіз частотності, колокацій, ключових слів і конкордансів, що дозволяє зіставляти корпуси та виявляти тематичні й ідеологічні відмінності між ними (Egbert et al., 2020). Для публіцистичного дискурсу репрезентативність корпусу передбачає врахування жанрової, тематичної, часової та

джерельної збалансованості, а також можливих регіональних відмінностей медіаполя. Дотримання цих принципів є необхідною умовою валідності результатів і можливості їхнього узагальнення (Egbert et al., 2020; Friginal & Hardy, 2020).

Інтеграція корпусної лінгвістики з критичним дискурсивним аналізом зумовила формування напряму *corpus-assisted discourse studies* (CADS), який орієнтований на поєднання кількісного аналізу мовних даних із якісною критичною інтерпретацією соціальних смислів. Методологічно CADS часто реалізується як поетапний цикл: кількісні процедури виявляють ключові мовні патерни, після чого аналіз контекстів уживання дозволяє інтерпретувати їхні прагматичні та ідеологічні функції в ширшому соціальному контексті (Gillings et al., 2023; Partington et al., 2013; Taylor, 2013).

Особливої актуальності критико-корпусний підхід набуває у дослідженні мовного контакту та мовної ідеології в багатомовних і постколоніальних контекстах, де публіцистичний дискурс функціонує як простір взаємодії між домінантною мовною нормою та маргіналізованими мовними ресурсами. У таких умовах індегенно маркована лексика може виконувати індексальну функцію, сигналізуючи культурну приналежність, соціальну дистанцію або ідеологічну оцінку, що реалізується через специфічні графічні маркери, колокаційні зв'язки та дискурсивні контексти її вживання. У межах цього дослідження поєднання критичного дискурсивного аналізу з корпусними методами використовується для системного вивчення публіцистичного дискурсу Еквадору з фокусом на частотність уживання індегенізмів, їхні колокаційні патерни, жанрово зумовлені контексти появи та пов'язані з ними оцінні й ідеологічні рамки. Така аналітична перспектива дозволяє простежити, яким чином мовний контакт репрезентується в еквадорській пресі та які ідеологічні значення індексуються через включення корінних мовних елементів у публіцистичний дискурс, створюючи методологічне підґрунтя для емпіричного аналізу, представленого в розділі II (King & Naboud, 2017).

ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

У першому розділі дисертації було сформовано цілісну теоретико-методологічну рамку для аналізу мовного контакту та публіцистичного дискурсу як соціально зумовлених і взаємопов'язаних явищ сучасної лінгвістики. Здійснений аналіз ключових підходів уможливив переосмислення еквадорського мовного матеріалу — не як локальної або периферійної варіації іспанської мови, а як результату тривалої, структурно значущої та соціально асиметричної багатомовної взаємодії.

У підрозділі 1.1 мовний контакт було осмислено як динамічний соціолінгвістичний процес, що реалізується через практики білінгвального мовлення й призводить до варіативності та мовних змін на різних рівнях системи. Ключовим для цього дослідження є трактування мовного контакту не як сукупності випадкових інтерференцій, а як структурованого процесу, зумовленого тривалим суспільним білінгвізмом, повторюваністю дискурсивних практик і соціальною значущістю контактних явищ. Така перспектива дозволяє розглядати контактні зумовлені інновації — зокрема лексичні та синтаксичні — як потенційно стабілізовані елементи мовної системи, що можуть бути легітимовані в публічному мовному просторі.

У підрозділі 1.2 мовну варіативність проаналізовано як базовий механізм функціонування мови в суспільстві, тісно пов'язаний із соціальними ідеологіями, стилістичним вибором і дискурсивними практиками. Принциповим є відхід від нормативно-прескриптивного розуміння варіантності як «відхилення» на користь дескриптивного й інтерпретативного підходу, у межах якого варіанти розглядаються як ресурси соціального позиціювання. Узгоджена аналітична модель цього дослідження вибудовується навколо трьох взаємопов'язаних концептів:

1. audience design (А. Белл) як механізму стилістичної адаптації мовлення до реальної та уявної аудиторії (Bell, 1984);
2. мовних ідеологій як нормативно-оцінювальних рамок, що визначають статус мовних форм у публічній комунікації (Chambers, 2003; Масенко, 2010);

3. індексації соціальних значень (М. Сільверстайн) як пояснювального інструменту для аналізу того, як мовні варіанти набувають соціальної «читабельності» та пов'язуються з ідентичністю, престижем або маргінальністю (Silverstein, 2003; Eckert, 2012).

Класичні варіаціоністські моделі, теорія соціальних мереж і концепція спільнот практики виконують у роботі підтримувальну функцію, забезпечуючи опис структурованості мовного вибору та умов його відтворення в конкретних соціальних середовищах.

У підрозділі 1.3 публіцистичний дискурс визначено як інституційно організований простір формування смислів, у межах якого мовлення реалізується в умовах посиленого нормативного, ідеологічного та редакторського контролю. Публіцистичний дискурс розглядається не лише як сукупність текстів, а як система практик, що поєднує жанрову диференціацію, реєстрову варіативність і прагматичні стратегії впливу. Саме в цьому дискурсивному просторі контактено зумовлені мовні елементи — зокрема індегенізми — проходять процеси селекції, маркування, символізації або часткової легітимації. Обґрунтовано доцільність використання публіцистики як емпіричної бази дослідження завдяки її регулярності, соціальній значущості та здатності фіксувати взаємодію між узусом, нормою та ідеологіями мови.

У підрозділі 1.4 показано, що еквадорська іспанська сформувалася в умовах тривалої та регіонально диференційованої багатомовності, насамперед у контакті з кечуа та низкою амазонських і прибережних мов. Контактні впливи виявляються на фонетичному, граматичному, лексичному та прагматичному рівнях, однак їхня інтенсивність і характер залежать від регіону, типу білінгвізму та соціальних умов (Escobar, 2011; Reino Garcés, 2021). Особливу увагу приділено індегенізмам як найбільш видимому й соціально чутливому результату мовного контакту, що виходить за межі суто номінативної функції та набуває ідентифікаційного й ідеологічного значення, особливо в медійному дискурсі.

У підрозділі 1.5 критичний дискурсивний аналіз і корпусні методи обґрунтовано як взаємодоповнювальні складники методології дослідження. КДА забезпечує інтерпретацію мовних явищ у зв'язку з владою, ідеологіями та соціальною нерівністю, тоді як корпусний підхід дозволяє виявляти системні, частотні та жанрово зумовлені патерни вживання контактних елементів. Поєднання цих підходів у форматі *corpus-assisted discourse studies* (CADS) розглядається як ієрархічно організована методологія: дискурсивні підходи задають інтерпретаційні категорії, а кількісні процедури забезпечують емпіричну верифікацію стабільності та розподілу явищ у корпусі еквадорської публіцистики.

РОЗДІЛ II. КОРПУС ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ ТА АНАЛІТИЧНА МОДЕЛЬ ЙОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Публіцистичний корпус еквадорських медіа як матеріал дослідження

У першому розділі дисертації було окреслено теоретико-методологічні засади дослідження, що ґрунтуються на положеннях теорії мовного контакту, соціолінгвістики варіативності та дискурсивного аналізу публіцистичних текстів. Обрана теоретична перспектива передбачає розгляд мовного контакту як історично й соціально зумовленого процесу, а публіцистичного дискурсу — як інституційно організованого комунікативного простору, у межах якого реалізуються мовні ідеології та нормотворчі практики. Саме таке розуміння досліджуваних явищ визначає подальшу логіку емпіричного аналізу.

Відповідно до цієї логіки методологічна позиція, покладена в основу роботи, зумовлює звернення до корпусного підходу як інструменту системного й відтворюваного опису мовних явищ, що перебувають у фокусі дослідження. Поєднання кількісних параметрів із якісним інтерпретативним аналізом розглядається як необхідна умова адекватного вивчення контактено зумовлених лексичних і синтаксичних особливостей іспанської мови Еквадору. У цьому контексті корпусні дані слугують не лише джерелом емпіричного матеріалу, а й засобом перевірки релевантності теоретичних узагальнень.

У межах даного дослідження публіцистичний дискурс інтерпретується як репрезентативна сфера мовної практики, у якій взаємодіють нормативні моделі стандартної мови та варіативні мовні ресурси, зумовлені багатомовним соціокультурним середовищем. Такий підхід дозволяє розглядати мовні вибори авторів і редакторів як соціально значущі та ідеологічно навантажені. Це, у свою чергу, надає можливість аналізувати індигенні елементи не лише з позицій формального опису, а й у зв'язку з їх дискурсивними функціями та символічним статусом.

Отже, звернення до публіцистичного корпусу еквадорських медіа постає як концептуально й методологічно вмотивований етап дослідження, спрямований на емпіричну конкретизацію положень, сформульованих у теоретичному розділі. Така послідовність аналізу забезпечує цілісність дослідницької моделі та створює підґрунтя для подальшого розгляду мовної варіативності й контактної зумовленості явищ у сучасному публіцистичному дискурсі Еквадору.

Формування публіцистичного корпусу еквадорських медіа здійснювалося на основі сукупності взаємопов'язаних принципів, що забезпечують його наукову валідність, репрезентативність та відповідність поставленим дослідницьким завданням. Добір корпусного матеріалу ґрунтується на усвідомленні того, що корпус у лінгвістичному дослідженні є не випадковим зібранням текстів, а цілеспрямовано сконструйованою моделлю мовної реальності, яка відображає соціально й дискурсивно зумовлені мовні практики та формується відповідно до чітко визначених концептуальних параметрів (Демська-Кульчицька, 2005).

Ключовим принципом формування корпусу є жанрова релевантність, відповідно до якої до корпусу включено тексти публіцистичного характеру, що поєднують інформативну, інтерпретаційну та оцінну функції. Саме такі тексти створюють сприятливі умови для виявлення контактної зумовленості лексичних і синтаксичних явищ, оскільки в них мовні вибори авторів і редакторів підлягають свідомому контролю та водночас відображають домінантні медіа-норми й ідеологічні установки. Такий підхід відповідає загальним принципам побудови спеціалізованих корпусів, у яких чітка фіксація критеріїв добору та структурної організації матеріалу є необхідною умовою відтворюваності результатів аналізу (Коломієць & Орел, 2009).

Другим важливим принципом є джерельна збалансованість корпусу, що передбачає залучення матеріалів як загальнонаціональних, так і регіональних медіа. Це дозволяє врахувати відмінності в аудиторній орієнтації, редакційних стратегіях і ступені нормативного контролю мовлення. Крім того, він створює умови для

зіставного аналізу варіативних мовних практик у різних сегментах еквадорського медіапростору.

Наступним принципом добору є тематична релевантність, відповідно до якої корпус охоплює тексти, пов'язані з соціально, культурно та політично значущими темами, у межах яких індігенні мовні елементи мають підвищений комунікативний потенціал. Йдеться, зокрема, про матеріали, присвячені питанням культурної ідентичності, міжетнічних відносин, мовної політики, освіти та соціальної інтеграції. Саме в таких контекстах мовний контакт набуває дискурсивної видимості.

Важливим методологічним принципом є також хронологічна визначеність корпусу, що забезпечує відносну синхронність аналізованого матеріалу та дозволяє мінімізувати вплив діахронних змін на результати дослідження. Обмеження часових меж корпусу сприяє більш точному опису актуальних мовних практик та особливостей їх ідеологічного осмислення в сучасному публіцистичному дискурсі.

Загалом застосування зазначених принципів добору корпусу забезпечує його репрезентативність для аналізу мовної варіативності та контактних зумовлених явищ в іспанській мові Еквадору. Сконструйований у такий спосіб публіцистичний корпус становить надійну емпіричну базу для подальшого кількісно-якісного аналізу лексичних і синтаксичних особливостей.

Подальший опис корпусу передбачає розгляд його жанрової структури. Публіцистичний корпус еквадорських медіа, сформований для цілей цього дослідження, охоплює кілька основних типів текстів, що відрізняються за комунікативною спрямованістю, ступенем інституційного контролю та характером мовних стратегій. Типологізація публіцистичних текстів розглядається як необхідний аналітичний крок, оскільки жанрові відмінності зумовлюють різні моделі адресації аудиторії та, відповідно, різні мовні вибори, релевантні для аналізу варіативності й мовного контакту. Такий підхід узгоджується з корпусними дослідженнями медійного дискурсу, у яких публіцистика розглядається як стандартизований, але жанрово

диференційований матеріал, придатний для виявлення системних дискурсивних і оцінних стратегій (Bednarek, 2006).

До корпусу включено, по-перше, новинні тексти, які характеризуються високим рівнем стандартизації, орієнтацією на масову, гетерогенну аудиторію та посиленням редакторським контролем. За таких умов мовна поведінка авторів підпорядковується очікуванням «уявної» широкої аудиторії. Це сприяє домінуванню нормативних форм і мінімізації варіативних або локально маркованих мовних ресурсів. У цьому сенсі новинний сегмент корпусу є показовим для аналізу стратегій мовної уніфікації та адаптації до узагальненого адресата.

Другу групу становлять аналітичні матеріали, зокрема огляди, коментарі та тексти інтерпретативного характеру. Такі публікації орієнтовані на більш сегментовану та тематично зацікавлену аудиторію, що зумовлює більшу дискурсивну свободу та варіативність мовних стратегій. У межах цих текстів мовні вибори авторів частіше виконують індексальну функцію, сигналізуючи ідеологічні позиції та соціальні орієнтації.

Окрему групу в корпусі становлять авторські колонки, які характеризуються чіткою адресацією до конкретних спільнот читачів і виразною персоналізацією мовлення. Орієнтація на передбачуваного адресата дозволяє авторам активніше залучати локальні мовні ресурси, у тому числі індигенні елементи, як засоби стилістичного й ідентифікаційного маркування. У цьому типі публіцистичних текстів найбільш послідовно реалізується стратегія мовного вибору, зумовлена взаємодією жанру, авторської позиції та очікувань аудиторії.

Запропонована жанрова типологія уможливлює аналіз корпусного матеріалу з урахуванням адресатної орієнтації та інституційних умов продукування текстів. Такий підхід відповідає обраній у дослідженні аналітичній моделі й створює підґрунтя для подальшого розгляду мовної варіативності та контактних зумовлених явищ у зв'язку з механізмами стилістичної адаптації до аудиторії в еквадорському публіцистичному дискурсі.

Наступним важливим параметром аналізу є розмежування між загальнонаціональними та регіональними медіа. У межах сформованого корпусу воно розглядається як суттєвий аналітичний чинник, що дозволяє виявити зв'язок між аудиторною орієнтацією видання та характером мовних стратегій, реалізованих у публіцистичному дискурсі. Теоретичною основою такого підходу слугує модель *audience design* (А. Белл) (Bell, 1984), відповідно до якої мовні вибори продуцентів тексту визначаються уявленнями про адресата, його соціокультурні характеристики та комунікативні очікування.

До корпусу включено матеріали провідних загальнонаціональних медіа, орієнтованих на широку, соціально та культурно гетерогенну аудиторію, зокрема таких видань, як *El Comercio*, *El Universo* та *Primicias*. Аудиторна орієнтація цих медіа зумовлює прагнення до мовної уніфікації та дотримання загальнонаціональної норми іспанської мови. Це виявляється у стриманому та маркованому використанні індигенних мовних елементів, які часто супроводжуються пояснювальними або дистанціювальними стратегіями.

Поряд із цим до корпусу залучено регіональні медіа, зокрема видання *La Hora*, *El Mercurio* (Cuenca) та *Crónica* (Loja), які функціонують у контексті більш локалізованих спільнот читачів. Орієнтація на конкретного адресата створює умови для менш жорсткого дотримання загальнонаціональних нормативних моделей і сприяє активнішому використанню локальних мовних ресурсів. У межах таких медіа індигенні елементи можуть інтегруватися в текст без обов'язкового маркування як «чужих», виконуючи функцію індексації регіональної ідентичності та соціальної приналежності.

Застосування *audience design* у зіставному аналізі центральних і регіональних медіа дозволяє інтерпретувати виявлені мовні відмінності як результат стилістичної адаптації до різних типів аудиторії, а не лише як наслідок тематичної або географічної специфіки. Такий підхід забезпечує аналітичну узгодженість корпусного дослідження

та створює підґрунтя для подальшого аналізу мовної варіативності й контактної зумовлених явищ у публіцистичному дискурсі сучасного Еквадору.

Визначення хронологічних меж корпусу становить окремий методологічно значущий аспект його формування. Хронологічні межі публіцистичного корпусу, використаного в цьому дослідженні, охоплюють період 2019–2024 років, що відповідає завданню аналізу актуального стану еквадорського публіцистичного дискурсу в умовах підвищеної соціальної та політичної динаміки. Обраний часовий проміжок дозволяє здійснювати синхронний аналіз мовної варіативності та контактної зумовлених явищ, мінімізуючи вплив довготривалих діахронних змін і зосереджуючись на стабільних комунікативних стратегіях сучасних медіа.

Соціально-комунікативний контекст зазначеного періоду характеризується низкою подій, що істотно вплинули на публічний дискурс в Еквадорі, зокрема масовими соціальними протестами, активізацією дискусій навколо прав корінних народів, мовної політики та культурної ідентичності, а також трансформаціями медіапростору в умовах політичної нестабільності та пандемічних викликів. У цих умовах публіцистичні тексти набувають підвищеного ідеологічного навантаження. Мовні вибори авторів і редакторів стають особливо показовими з погляду індексації соціальних значень.

У межах аналізованого періоду індигенні мовні елементи в публіцистичному дискурсі функціонують не лише як засоби номінації культурно специфічних реалій, а й як ресурси символічного маркування соціальних позицій і колективних ідентичностей. Це створює сприятливі умови для дослідження механізмів їх інтеграції в іспаномовний медіатекст, а також для виявлення відмінностей у стратегіях мовного представлення в центральних і регіональних медіа.

Таким чином, визначення хронологічних меж корпусу в поєднанні з урахуванням соціально-комунікативного контексту 2019–2024 років забезпечує інтерпретативну релевантність корпусного матеріалу та дозволяє розглядати його як репрезентацію актуальних мовних практик, сформованих у взаємодії між

аудиторними очікуваннями, інституційними медіа-рамками та домінантними мовними ідеологіями сучасного Еквадору.

Репрезентативність публіцистичного корпусу, сформованого для цілей цього дослідження, забезпечується поєднанням жанрових, джерельних, аудиторних і хронологічних параметрів добору матеріалу. Корпус розглядається як цілеспрямовано сконструйована вибірка публіцистичних текстів, що відображає ключові тенденції сучасного еквадорського медіадискурсу та створює емпіричну основу для аналізу мовної варіативності й контактної зумовлених явищ.

Емпіричною базою дослідження є спеціально сформований публіцистичний корпус, що охоплює 1616 текстів, опублікованих у 2019–2024 роках у восьми еквадорських медіа: *Crónica*, *El Comercio*, *El Mercurio*, *El Telégrafo*, *El Universo*, *Expreso*, *La Hora*, *Primicias*. Добір матеріалу здійснювався на основі квотованої та тематичної вибірки: у межах кожного року залучалося в середньому 30–40 текстів із кожного видання, що забезпечує міжрічну та міжджерельну збалансованість корпусу та уможливорює зіставний аналіз.

Загальний обсяг корпусу становить 967 022 токени (822 425 слововживань), що включають 31 917 речень та 26 703 леми. Середня довжина тексту становить приблизно 509 слів (близько 598 токенів). З огляду на квотований принцип добору матеріалу розподіл обсягів текстів є відносно однорідним і не містить екстремальних значень, здатних істотно вплинути на статистичні показники.

Співвідношення кількості лем до загальної кількості токенів (*Type–Token Ratio*) становить приблизно 2,76 %. Показник наведено для корпусу в цілому; з огляду на залежність TTR від обсягу корпусу він використовується як орієнтовний індикатор лексичної різноманітності. Такі параметри відповідають характеристикам спеціалізованого корпусу середнього обсягу, придатного для кількісно-якісного аналізу лексичних і синтаксичних явищ.

Часовий розподіл матеріалу є відносно рівномірним: частка текстів за підрахунками на рівні документів у Sketch Engine за роками коливається в межах 15–

18 % від загального обсягу корпусу. Така структура мінімізує вплив ситуативних інформаційних піків та забезпечує синхронну репрезентативність періоду 2019–2024 років.

Жанрова структура корпусу включає:

- новини — 40 %,
- аналітичні матеріали (огляди/коментарі/репортажі) — 30 %,
- колонки — 20 %,
- інші жанри — 10 %.

Поєднання інституційно стандартизованих форм медійного мовлення з персоналізованими публіцистичними практиками створює умови для аналізу варіативності мовних стратегій, індексації соціальних значень та інтеграції індигенних елементів у різних типах дискурсивної взаємодії.

Формування корпусу передбачало чітко визначені критерії включення та виключення матеріалу. До корпусу не включалися короткі новини обсягом менше 150 слів, передруки та синдиговані матеріали, дублетні публікації, а також мультимедійні матеріали без повного текстового наповнення. У процесі препроцесінгу було здійснено очищення HTML-розмітки, нормалізацію кодування (UTF-8) та структурування текстів у форматі TXT. Лематизація та морфологічне тегування виконувалися автоматично за допомогою інструментів Sketch Engine для іспанської мови.

Кожен документ у корпусі супроводжується метаданими, що включають принаймні такі атрибути: *source* (джерело), *year* (рік), *genre* (жанр), *headline* (заголовок), *date* (дата публікації). Це забезпечує можливість багатовимірного зіставного аналізу, зокрема дослідження взаємодії жанрових, аудиторних і регіональних параметрів у реалізації мовних стратегій.

Сукупність зазначених характеристик дозволяє розглядати сформований публіцистичний корпус як репрезентативну та методологічно контрольовану

емпіричну базу для дослідження контактено зумовлених лексичних і синтаксичних явищ у сучасному еквадорському публіцистичному дискурсі.

Структура корпусу передбачає включення матеріалів як загальнонаціональних, так і регіональних медіа, що дозволяє зіставити мовні практики, зумовлені різною аудиторною орієнтацією та інституційними умовами продукування текстів. Джерельний склад корпусу (вісім видань) подано вище; його структура за типом медіа узагальнена в Таблиці 1. Такий добір джерел забезпечує репрезентативне відображення різних сегментів еквадорського медіапростору та різних моделей адресації аудиторії.

Жанрова структура корпусу є збалансованою та охоплює новинні тексти, аналітичні матеріали й авторські колонки, що дозволяє врахувати різні рівні інституційного контролю, суб'єктивності та оцінності публіцистичного мовлення. Склад і структура публіцистичного корпусу узагальнено в Таблиці 2.1, яка наочно відображає принципи формування корпусу та забезпечує прозорість методологічних рішень.

№	Медіа	Тип медіа	Новини	Аналітичні матеріали	Авторські колонки	Період
1	<i>El Comercio</i>	Загальнонаціональне	✓	✓	✓	2019–2024
2	<i>El Universo</i>	Загальнонаціональне	✓	✓	✓	2019–2024
3	<i>Primicias</i>	Загальнонаціональне	✓	✓	✓	2019–2024
4	<i>El Telégrafo</i>	Загальнонаціональне	✓	✓	—	2019–2024
5	<i>Expreso</i>	Загальнонаціональне	✓	✓	✓	2019–2024

№	Медіа	Тип медіа	Новини	Аналітичні матеріали	Авторські колонки	Період
6	<i>La Hora</i>	Регіональне / національна мережа	✓	✓	✓	2019, 2021–2024
7	<i>El Mercurio</i> (Cuenca)	Регіональне	✓	✓	✓	2019–2024
8	<i>Crónica</i> (Loja)	Регіональне	✓	✓	–	2019–2024

Таблица 2.1

Склад і структура публіцистичного корпусу еквадорських медіа (2019–2024)

Загалом сформований публіцистичний корпус є репрезентативним для дослідження мовної варіативності та контактено зумовлених процесів в іспанській мові Еквадору в межах обраного періоду. Його структура дозволяє поєднати кількісні корпусні показники з якісним дискурсивним аналізом і створює методологічне підґрунтя для подальших аналітичних підрозділів Розділу 2, присвячених аналізу лексичних і синтаксичних особливостей еквадорського публіцистичного дискурсу.

2.2. Аналітична модель дослідження публіцистичного дискурсу

Корпусна лінгвістика в межах цього дослідження розглядається не як допоміжний технічний інструментарій, а як методологічна основа, що забезпечує емпірично верифікований аналіз публіцистичного дискурсу в його соціальній зумовленості. Вибір корпусного підходу зумовлений необхідністю працювати з великими масивами автентичних медіатекстів, що дозволяє виявляти не поодинокі приклади контактено зумовлених мовних явищ, а стійкі закономірності їх уживання, розподілу та функціонування в публічному просторі (Biber et al., 1998; Corpus

linguistics..., 2007; McEnery & Hardie, 2012). У цьому сенсі корпус у дослідженні постає не «репрезентацією мови загалом», а аналітично сконструйованою моделлю конкретного дискурсивного сегмента — еквадорської публіцистики. У практичному вимірі це означає, що корпус використовується для системного виявлення й опису цільових контактних зумовлених одиниць (лексичних індигенізмів і релевантних синтаксичних конструкцій), а також умов їхнього вживання в різних жанрових сегментах публіцистики.

Виходячи з такого розуміння корпусу, принципово важливим для запропонованої аналітичної моделі є відхід від суто описового трактування корпусних даних. Частотні показники, списки ключових слів і колокаційні профілі використовуються не як самодостатній результат, а як відправна точка для інтерпретації дискурсивних стратегій і соціальних значень. Такий підхід відповідає сучасному етапу розвитку корпусної лінгвістики, у межах якого кількісний аналіз дедалі тісніше інтегрується з дискурсивною теорією й орієнтується на пояснення, а не лише фіксацію мовних фактів (Corpus approaches to discourse..., 2018; The Routledge handbook of corpus linguistics, 2010). У межах цього дослідження це означає, що корпусні патерни розглядаються як індекси ідеологічних установок, нормотворчих практик і редакторських рішень, характерних для медіадискурсу Еквадору. Відповідно, робоча логіка аналізу вибудовується як послідовність кроків: (1) кількісне виявлення релевантних одиниць і контекстів; (2) перевірка їхньої стабільності через зіставлення підкорпусів; (3) дискурсивна інтерпретація типових контекстів і патернів; (4) соціолінгвістичне пояснення виявлених відмінностей.

Саме тому публіцистичний дискурс обрано як ключовий об'єкт аналізу, з огляду на його високу чутливість до соціально зумовленої мовної варіативності. У медіатекстах найбільш виразно простежується напруга між стандартизованою мовною нормою та альтернативними мовними ресурсами, зокрема тими, що мають контактне походження. Для цього дослідження принципово важливо, що публіцистика не лише відображає мовну варіативність, а й активно бере участь у її регуляції — через

селекцію лексики, стилістичне маркування та контекстуалізацію певних мовних форм (Brown, 2025; *Corpus approaches to discourse...*, 2018). Це робить публіцистичний корпус придатним для аналізу механізмів легітимації або маргіналізації індигенних елементів в іспанській мові Еквадору.

Водночас аналітичний потенціал корпусного підходу виявляється повною мірою лише за умови його поєднання з дискурсивною теорією та соціолінгвістикою. Корпусні методи забезпечують системність і відтворюваність аналізу, тоді як дискурсивна перспектива дозволяє інтерпретувати виявлені мовні патерни як соціально значущі практики. У такій конфігурації мовна варіативність постає не як відхилення від абстрактної норми, а як результат взаємодії соціальних акторів, ідеологій та інституційних рамок, у межах яких функціонує публіцистичний дискурс (Biber et al., 1998; McEnery & Hardie, 2012; *The Routledge handbook of corpus linguistics*, 2010).

У підсумку корпусна лінгвістика в межах цього дослідження осмислюється як методологічна основа, що забезпечує системний і відтворюваний аналіз мовних патернів публіцистичного дискурсу, водночас залишаючи простір для їхньої соціально й дискурсивно орієнтованої інтерпретації. Однак сам по собі корпусний аналіз не дає вичерпного пояснення соціальних механізмів мовної варіативності, оскільки зафіксовані частотні розподіли й колокаційні структури потребують інтерпретації в ширшому соціальному контексті. Саме тому логічним продовженням методологічної аргументації стає інтеграція корпусного підходу з соціолінгвістикою, яка дозволяє пов'язати виявлені мовні закономірності з соціальними змінними, ідеологічними установками та інституційними практиками медіакомунікації.

Інтеграція корпусної лінгвістики та соціолінгвістики в цьому дослідженні зумовлена потребою перейти від фіксації формальних мовних закономірностей до пояснення їхньої соціальної зумовленості. Корпусні методи забезпечують системний доступ до великих масивів публіцистичних текстів і дозволяють виявляти повторювані патерни мовного вжитку, однак їхній аналітичний потенціал реалізується

лише за умови соціолінгвістичної інтерпретації отриманих результатів. Саме соціолінгвістика надає інструменти для пов'язування мовних виборів із соціальними структурами, комунікативними ролями та ідеологічними установками, що визначають функціонування мови в публічному просторі (Baker, 2010; Sociolinguistics and corpus linguistics, 2015).

У межах корпусно-соціолінгвістичного підходу корпус постає не як нейтральна сукупність текстів, а як інструмент виявлення соціально маркованої мовної варіативності. Частотні розподіли, ключові слова та колокаційні профілі дозволяють простежити, які мовні ресурси актуалізуються в певних соціальних і комунікативних умовах, а які, навпаки, маргіналізуються або стилістично маркуються. Для цього дослідження принциповим є те, що корпусні дані дають змогу аналізувати варіативність не на рівні окремих прикладів, а як системне явище, пов'язане з регулярними практиками мовлення в публіцистичному дискурсі (Gries & Hilpert, 2012; Hardie, 2012).

Соціолінгвістичний вимір корпусного аналізу передбачає також урахування мовних ідеологій та соціальних значень, які індексуються через мовні форми. У корпусно-дискурсивних дослідженнях варіативність інтерпретується не як випадкове відхилення від норми, а як значуща соціальна ознака, що може сигналізувати про позиціонування мовця, оцінні стратегії або ідеологічні рамки медіакомунікації. У цьому сенсі корпусні патерни розглядаються як індекси соціальних значень, доступні для аналізу лише за умови поєднання кількісних даних із соціолінгвістичною інтерпретацією (Baker, 2010; Sociolinguistics and corpus linguistics, 2015; Hardie, 2012).

Особливе значення в публіцистичному дискурсі має соціальний контекст комунікації, зокрема фактор адресата та роль медіаінституцій. Соціолінгвістичний вимір у роботі операціоналізується через зіставлення корпусних показників у підкорпусах, сформованих за релевантними параметрами медіакомунікації (жанр/реєстр, тип видання, тематичний домен, позиція тексту), що дозволяє інтерпретувати варіативність як соціально й інституційно мотивовану (Baker, 2010;

Sociolinguistics and corpus linguistics, 2015). Публіцистика функціонує в умовах інституційно регульованої комунікації, де мовні вибори зумовлені не лише індивідуальними стратегіями автора, а й редакторськими нормами, жанровими конвенціями та очікуваннями аудиторії. У цьому контексті корпусно-соціолінгвістичний підхід дозволяє аналізувати мовну варіативність як результат взаємодії між автором, медіаінституцією та уявною або реальною аудиторією, що є особливо релевантним для дослідження публіцистичного дискурсу в багатомовному й постконтактному контексті Еквадору (Jaworska, 2018; Baker, 2010).

Таким чином, інтеграція корпусної лінгвістики та соціолінгвістики формує аналітичну рамку, у межах якої лексичні й синтаксичні особливості публіцистичного дискурсу аналізуються не лише як формальні мовні явища, а як соціально значущі практики, що відображають і водночас формують мовні ідеології та моделі публічної комунікації.

Подальше розгортання цієї рамки пов'язане з дискурсивним виміром корпусного аналізу. У межах цього дослідження корпусний аналіз розглядається в дискурсивній перспективі, тобто як інструмент виявлення й інтерпретації мовних практик, що функціонують у публічному просторі. Корпусно-дискурсивний підхід дозволяє поєднати емпіричну системність кількісних даних із аналізом соціально й ідеологічно зумовлених стратегій мовлення, характерних для публіцистичного дискурсу (Corpus approaches to discourse..., 2018; Brown, 2025).

Аналітичним ядром такого підходу виступають конкорданси, колокації та частотні патерни, які дають змогу простежити не лише те, що вживається в публіцистичних текстах, а й те, як і в яких контекстах це відбувається. Конкордансні лінії дозволяють реконструювати локальні контексти вживання мовних одиниць, тоді як колокаційний аналіз виявляє стабільні асоціативні зв'язки між ними. У поєднанні ці інструменти забезпечують ідентифікацію типових способів тематизації, оцінювання та фреймування соціально значущих явищ у медіадискурсі (Sinclair, 1991; Stubbs, 2001).

Ключовим для цього дослідження є поняття дискурсивного патерна, під яким розуміється регулярна й повторювана комбінація мовних форм і контекстів, що реалізує певну дискурсивну функцію. На відміну від суто формальних граматичних моделей, дискурсивні патерни поєднують лексичні, синтаксичні та прагматичні характеристики й функціонують як індекси усталених дискурсивних стратегій. У публіцистичному дискурсі такі патерни можуть відображати способи номінації соціальних груп, оцінювання подій або маркування мовної інакшості, зокрема у випадку контактних зумовлених елементів (Corpus approaches to discourse..., 2018; Brown, 2025; McEnery & Baker, 2019).

Співвідношення кількісного та якісного аналізу в корпусно-дискурсивному підході є принциповим для інтерпретації результатів. Кількісні показники дозволяють установити релевантність і стабільність певних мовних явищ у корпусі, тоді як якісний аналіз конкордансів і контекстів забезпечує розкриття їхніх дискурсивних функцій і соціальних значень. У межах цього дослідження кількісний аналіз виконує роль евристичного інструмента відбору матеріалу, тоді як якісна інтерпретація спрямована на пояснення механізмів функціонування мовних патернів у публіцистичному дискурсі (Sinclair, 1991; Stubbs, 2001). Отже, дискурсивний вимір корпусного аналізу забезпечує перехід від формальної фіксації частот до інтерпретації мовних практик як соціально значущих і ідеологічно навантажених.

З урахуванням цього публіцистичний дискурс у дослідженні постає не як однорідний тип текстів, а як сукупність жанрів і реєстрів, що відрізняються за комунікативними цілями, ступенем інституційної регуляції та моделями взаємодії з аудиторією. Новинні повідомлення, аналітичні матеріали, редакційні колонки й авторські коментарі функціонують у межах спільного медіапростору, проте реалізують різні дискурсивні стратегії та передбачають різні мовні вибори. Відтак реєстрова й жанрова варіативність розглядається як ключовий чинник, що впливає на лексичні й синтаксичні характеристики публіцистичних текстів і має бути методологічно врахований у корпусному аналізі (Biber et al., 1998; Jaworska, 2018). Саме ця

властивість публіцистики важлива для дослідження, оскільки дозволяє аналізувати медіадискурс не тільки як місце фіксації контактних явищ, а як механізм їхнього публічного “узакононення” або проблематизації.

Реєстрово-диференційований корпусний аналіз передбачає системне зіставлення мовних патернів у межах різних жанрових сегментів публіцистичного корпусу. Такий підхід дозволяє уникнути узагальнень, що нівелюють жанрову специфіку, та забезпечує точнішу інтерпретацію результатів. Для цього дослідження принциповим є розмежування текстів за типом публіцистичного жанру, що уможливорює аналіз варіативності як функції комунікативного завдання, а не лише як наслідку індивідуального стилю автора (Biber & Egbert, 2018; Biber et al., 1998).

Жанрова специфіка має безпосереднє значення для інтерпретації лексичних і синтаксичних особливостей публіцистичного дискурсу. Різні жанри передбачають різний ступінь стандартизації мови, різні моделі оцінювання та різні стратегії адресації, що відбивається у виборі мовних засобів. У межах цього дослідження жанровий чинник розглядається як один із ключових параметрів, що опосередковує використання контактних зумовлених елементів, зокрема індигенізмів, і впливає на їхнє стилістичне маркування та контекстуалізацію в медіатекстах (Jaworska, 2018; Hunston, 2002).

Урахування реєстрової й жанрової варіативності є також необхідною умовою забезпечення узагальнюваності результатів корпусного аналізу. Порівняння даних, отриманих у межах різних жанрових сегментів, дозволяє відрізнити жанрово зумовлені особливості від загальніших дискурсивних тенденцій публіцистики, надаючи результатам не лише описової, а й пояснювальної цінності.

У цьому контексті кількісний аналіз у сучасній корпусній лінгвістиці виконує не лише описову, а передусім аналітично-валідаційну функцію, забезпечуючи емпіричну надійність результатів дослідження. У межах цього дослідження кількісні методи використовуються як засіб виявлення системних мовних закономірностей у

публіцистичному дискурсі та як інструмент контролю аналітичних узагальнень (McEnery & Brezina, 2022; Gries & Hilpert, 2012).

Базовими інструментами кількісного аналізу є частотний аналіз, аналіз ключових слів і колокаційні міри, які формують емпіричну основу для подальшої якісної інтерпретації (Kilgariff, 2009; Brezina, 2018). Важливим компонентом кількісного аналізу є також застосування статистичних критеріїв значущості, що дозволяють відрізнити випадкові коливання від стабільних тенденцій мовного вжитку (Brezina, 2018; McEnery & Brezina, 2022).

Водночас у межах корпусно-дискурсивного підходу визнаються межі статистичної інтерпретації. Кількісні показники самі по собі не пояснюють функцій і значень мовних форм, а лише окреслюють зони аналітичної релевантності. Саме тому кількісний аналіз у цьому дослідженні розглядається як евристичний і валідаційний етап, що передує якісній дискурсивній інтерпретації (Gries & Hilpert, 2012; McEnery & Brezina, 2022).

Узагальнюючи, корпус у цьому дослідженні розглядається не як «дзеркало мови», а як аналітична модель мовного вжитку, сконструйована відповідно до дослідницьких цілей. Принципи репрезентативності, балансу й контролю змінних забезпечують надійність інтерпретації, тоді як корпусно-асистований підхід дозволяє інтегрувати емпіричні дані в ширші гуманітарні й соціолінгвістичні рамки (McEnery & Hardie, 2012; McEnery & Wilson, 2001; McEnery et al., 2006; Hardie, 2015; Poole, 2022).

У підсумку аналітична модель цього дослідження постає як комплексна корпусно-дискурсивна рамка, що поєднує корпусну базу, кількісні інструменти, дискурсивну інтерпретацію та соціолінгвістичний контекст. Саме в межах цієї моделі здійснюватиметься подальший емпіричний аналіз лексичних і синтаксичних особливостей іспанської мови Еквадору в публіцистичному дискурсі, що забезпечує методологічну цілісність і логічну послідовність дисертаційного дослідження.

2.3. Індигенізми як об'єкт корпусного аналізу в публіцистичному дискурсі

У сучасних дослідженнях іспанської мови Латинської Америки термін індигенізми використовується для позначення лексичних одиниць, що походять із корінних мов і функціонують у складі іспанського мовлення як результат тривалої мовного контакту. Водночас у контактній-лінгвістичній традиції це поняття не є однозначним і часто перетинається з ширшими категоріями лексичних запозичень (*loanwords, borrowings*), що зумовлює необхідність уточнення його аналітичних меж у межах конкретного дослідження.

У типологічних і методологічних працях з лексичного запозичення індигенізми зазвичай розглядаються як підгрупа запозичень, специфіка яких визначається не лише етимологічним походженням, а й соціально-історичним контекстом контакту, асиметрією мовних статусів і символічним навантаженням таких одиниць (New perspectives..., 2014; Stolz et al., 2022). Запозичення з корінних мов формуються в умовах колоніального та постколоніального мовного контакту, що зумовлює їх особливу позицію в мовній системі та дискурсивних практиках іспанської мови.

Для іспанської мови андійського регіону індигенізми є важливим чинником лексичної варіативності, пов'язаної з тривалим контактом із мовами кечуа та іншими корінними мовами. Як засвідчують дослідження регіональної лексичної варіації, такі одиниці характеризуються значною внутрішньою диференціацією та відрізняються за ступенем інтегрованості, частотністю й функціональною навантаженістю (Ramírez-Luengo, 2017). Це унеможливорює їх опис у межах виключно формально-лексикологічного підходу та зумовлює потребу врахування соціолінгвістичних і дискурсивних параметрів.

У цьому дослідженні індигенізми трактуються як контактні зумовлені лексичні одиниці корінного походження, що функціонують у публіцистичному дискурсі іспанської мови Еквадору та залучені до процесів конструювання соціальних значень. Такий підхід дозволяє поєднати типологічне розуміння лексичного запозичення з

аналізом мовної варіативності та дискурсивних функцій індігенізмів у медійному контексті.

Важливим для цього дослідження є також чітке відмежування індігенізмів від одиниць, які мають переважно етнографічний або історико-культурний статус і не інтегровані в актуальну мовну практику публіцистичних текстів. До аналізу включаються лише ті лексичні одиниці корінного походження, що зафіксовані в сучасному публіцистичному корпусі та демонструють регулярність уживання або функціональну значущість у конкретних жанрах і типах медіа.

Таким чином, запропоноване робоче визначення індігенізмів задає чіткі аналітичні межі для подальшого корпусного аналізу й створює підґрунтя для їх інтерпретації як соціально та ідеологічно маркованих одиниць публіцистичного дискурсу.

Розгляд індігенізмів як контактних зумовлених лексичних одиниць передбачає їх аналіз у ширшому контексті лексичної варіативності регіональних різновидів іспанської мови. У латиноамериканському мовному просторі, зокрема в андійському регіоні, індігенізми становлять один із механізмів формування регіонально маркованого лексикону, що відображає історично зумовлені моделі мовного контакту та соціальної стратифікації.

У сучасних дослідженнях варіативності іспанської мови Америки індігенізми описуються як елементи, що перебувають на перетині регіональної, соціальної та стильової варіації. Вони можуть бути пов'язані з певними територіями, соціальними групами або комунікативними сферами, а їх уживання нерідко корелює з жанром, адресатом і комунікативною метою тексту. Такий підхід дозволяє трактувати індігенізми як динамічний ресурс мовної варіативності, а не як статичний лексичний шар.

Для андійського ареалу, до якого належить і мовна ситуація Еквадору, характерна тривала й інтенсивна взаємодія іспанської мови з кечуа та іншими корінними мовами, що зумовлювало формування специфічного набору контактних

лексичних елементів. Як зазначає Х. Л. Рамірес-Луенго, індігенізми в андійській іспанській демонструють значну внутрішню неоднорідність і потребують аналізу з урахуванням регіональної диференціації, історичних чинників і сучасних мовних практик (Ramírez-Luengo, 2017). Для корпусних досліджень це особливо важливо, оскільки дозволяє простежити не лише наявність індігенізмів, а й закономірності їх дистрибуції.

У межах публіцистичного дискурсу індігенізми виконують різні функції залежно від ступеня їх інтегрованості в мовну норму. Частина з них функціонує як відносно нейтральні номінативні одиниці, інші ж зберігають маркованість і сигналізують регіональну, культурну або соціальну специфіку. Саме така варіативність зумовлює потребу розглядати індігенізми як континуум лексичних одиниць із різним статусом у мовній системі та дискурсивній практиці.

З огляду на це, у даному дослідженні індігенізми трактуються як складник лексичної варіативності еквадорської іспанської, релевантний для аналізу публіцистичного корпусу. Їх відбір і подальша інтерпретація ґрунтуються на принципах, сформульованих у працях з методології дослідження індігенізмів у регіональному іспанському, зокрема з урахуванням частотності, контекстуального вживання та функціональної значущості лексичних одиниць (Ramírez-Luengo, 2017). Це створює підґрунтя для подальшої типологізації індігенізмів і аналізу їхніх дискурсивних та індексикальних функцій.

Розуміння індігенізмів як варіативного лексичного ресурсу зумовлює необхідність їх внутрішньої диференціації. У межах корпусного аналізу публіцистичного дискурсу індігенізми постають як сукупність форм із різним походженням, ступенем інтегрованості та функціональною навантаженістю, що потребує системної типологізації.

У сучасних типологічних і контактано-лінгвістичних дослідженнях лексичних запозичень пропонується багатовимірний підхід до їх класифікації, який ураховує етимологічні, структурні та функціональні параметри (New perspectives..., 2014; Stolz

et al., 2022). З огляду на специфіку публіцистичного дискурсу, у цьому дослідженні типологізація індігенізмів здійснюється шляхом поєднання кількох аналітичних критеріїв, релевантних для корпусного аналізу медіатекстів.

Першим критерієм типологізації є етимологічне походження індігенізмів, що дозволяє розмежувати лексичні одиниці, запозичені з різних корінних мов андійського регіону, передусім із кечуа. Цей параметр важливий для виявлення ареальних особливостей і реконструкції історичних шляхів лексичного запозичення, проте в межах дослідження він розглядається у взаємодії з індивідуальними аналітичними вимірами.

Другим критерієм є ступінь мовної інтегрованості індігенізмів у систему іспанської мови, що охоплює графічну, морфологічну та семантичну адаптацію. Одні індігенізми функціонують як повністю інтегровані елементи лексикону й не маркуються в тексті як іншомовні, тоді як інші зберігають ознаки чужомовності, що виявляється у нестабільності написання, морфологічній обмеженості або супровідному метамовному коментуванні. Такий підхід узгоджується з типологічними моделями аналізу запозичень у південноамериканському ареалі (Stolz et al., 2022).

Третім критерієм типологізації є функціонально-дискурсивний статус індігенізмів у публіцистичних текстах. У цьому аспекті розрізняються одиниці з переважно номінативною функцією та індігенізми, що набувають додаткової прагматичної й символічної навантаженості. Саме останні становлять особливий інтерес для аналізу публіцистичного дискурсу, оскільки їх уживання пов'язане з актуалізацією регіональної ідентичності, культурної специфіки або ідеологічних позицій.

Окрема увага приділяється стильовій і жанровій варіативності індігенізмів, що проявляється у відмінностях між новинними повідомленнями, аналітичними матеріалами та авторськими колонками. Такий підхід дозволяє інтегрувати типологізацію індігенізмів у ширший аналіз медійних практик і уникнути їх редукції до суто лексикологічних категорій.

Запропонована типологізація виконує аналітичну функцію, забезпечуючи системний опис індигенізмів як варіативного лексичного ресурсу публіцистичного дискурсу. Вона створює методологічне підґрунтя для подальшого аналізу індексикальних значень індигенізмів і їхньої ролі в конструюванні соціальних смислів у медійному просторі.

Функціонування індигенізмів не може бути адекватно описане поза конкретним дискурсивним контекстом, у межах якого вони актуалізуються. У цьому сенсі публіцистичний дискурс постає ключовим середовищем, у якому контактено зумовлені лексичні одиниці не лише відтворюються, а й набувають додаткових соціальних і прагматичних значень.

Публіцистичний дискурс характеризується багатожанровістю та орієнтацією на масового адресата, що зумовлює специфічні умови функціонування лексично маркованих одиниць. На відміну від розмовного або художнього мовлення, публіцистика перебуває під впливом редакційних норм, стандартів мовної коректності та ідеологічних установок медіа, які визначають межі допустимості індигенізмів, способи їх маркування та контексти інтерпретації.

У різних жанрах публіцистичного дискурсу індигенізми виконують неоднакові функції. У новинних текстах вони зазвичай обмежуються номінативним уживанням і супроводжуються поясненнями або контекстуальними підказками. В аналітичних матеріалах і колонках індигенізми використовуються більш вільно, стаючи засобом стилістичної диференціації, апеляції до локального досвіду або маркером авторської позиції щодо соціальних явищ. Така жанрова диференціація безпосередньо впливає на частотність і контекстуальне оточення індигенізмів у корпусі.

Редакційні стратегії та мовні ідеології відіграють визначальну роль у функціонуванні індигенізмів у медійному просторі. Вибір між уживанням індигенізму, його заміною загальноіспанським еквівалентом або супровідним поясненням відображає уявлення про мовну норму, адресата й символічний статус корінних мов у

публічному просторі. У цьому сенсі індигенізми виступають чутливими індикаторами взаємодії між домінантною мовною нормою та локальними мовними ресурсами.

Навіть у випадках, коли індигенізм виконує суто номінативну функцію, його включення в публіцистичний текст може активізувати ширші соціальні асоціації, сигналізуючи регіональну специфіку, культурну відмінність або ідеологічну рамку інтерпретації подій. Саме ця властивість індигенізмів виходити за межі лексичного значення зумовлює доцільність їх аналізу в термінах індексації соціальних значень.

Функціонування індигенізмів у публіцистичному дискурсі не вичерпується їхнім денотативним значенням. Як засвідчують сучасні прагматичні та дискурсивні дослідження, лексичні одиниці корінного походження здатні виконувати індексикальну функцію, сигналізуючи соціальні, культурні та ідеологічні смисли. У цьому контексті індигенізми постають як релевантний об'єкт аналізу з погляду індексації соціальних значень у медійному просторі.

Методологічно значущим для цього дослідження є підхід М. Гарсії, відповідно до якого індигенні запозичення в іспаномовних медіа Латинської Америки індексують певні соціальні позиції, культурні рамки та ідеологічні орієнтації (García, 2020). Такий підхід акцентує увагу на функціонуванні індигенізмів у конкретних дискурсивних контекстах і на їх взаємодії з адресатом.

Індексикальні значення індигенізмів формуються внаслідок їх систематичного співвіднесення з певними темами, жанрами та комунікативними ситуаціями. У публіцистичному дискурсі вони можуть індексувати культурну автентичність, регіональну приналежність, етнічну ідентичність або дистанціювання від домінантної мовної норми. Ці значення не є фіксованими, а актуалізуються в процесі інтерпретації тексту адресатом.

Особливу роль у цьому процесі відіграють форми мовного маркування індигенізмів. Графічні засоби, метамовні коментарі або пояснення можуть підсилювати їхню індексикальну функцію, сигналізуючи «інакшість» лексичної одиниці або, навпаки, сприяти її нормалізації в межах медійного тексту (García, 2020).

У такий спосіб індексація індигенізмів виявляється тісно пов'язаною з редакційними практиками та жанровими конвенціями публіцистики.

У межах цього дослідження індексикальні значення індигенізмів розглядаються як результат взаємодії типу публіцистичного жанру, орієнтації на адресата, редакційної політики медіа та ширших мовних ідеологій. Такий підхід уможливорює інтерпретацію корпусних даних не лише з позицій частотності чи дистрибуції, а й у термінах соціального значення лексичного вибору.

Застосування концепції індексації до аналізу індигенізмів у публіцистичному дискурсі Еквадору дозволяє простежити, яким чином лексичні одиниці корінного походження беруть участь у конструюванні образів соціальних груп, регіонів і культурних практик у медійному просторі. Це формує аналітичний міст між контактано-лінгвістичною проблематикою та дослідженням мовних ідеологій у сучасних мас-медіа.

Індексикальний підхід, адаптований до корпусного аналізу публіцистичних текстів, дає змогу розглядати індигенізми як динамічні дискурсивні ресурси, значення яких формується у взаємодії мовної структури, соціального контексту та інтерпретативних практик аудиторії. Це створює методологічне підґрунтя для подальшого емпіричного аналізу індигенізмів у корпусі еквадорських медіатекстів.

Емпіричний аналіз індигенізмів у публіцистичному корпусі ґрунтується на системі параметрів, що поєднують кількісні показники з якісною інтерпретацією їхнього дискурсивного функціонування. Йдеться про адаптацію загальних корпусних процедур до специфіки індигенізмів як соціально та ідеологічно маркованих лексичних одиниць.

Базовим параметром аналізу є частотність уживання індигенізмів у різних сегментах публіцистичного корпусу, яка слугує індикатором ступеня їх дискурсивної актуалізації. Важливим є також аналіз дистрибуції індигенізмів за жанрами, типами медіа та тематичними доменами, що дозволяє виявити залежність лексичного вибору від комунікативних цілей і редакційних стратегій.

Колокаційний аналіз індигенізмів дає змогу виявити типові лексичні оточення та повторювані дискурсивні патерни, пов'язані з певними темами, соціальними акторами або оцінними елементами. Окрему увагу приділено аналізу графічного та метамовного маркування індигенізмів, яке розглядається як показник редакційного ставлення до лексичної одиниці та чинник її інтерпретації адресатом.

Ще одним важливим параметром є орієнтація на адресата, що реалізується через взаємодію індигенізмів із дискурсивними стратегіями адаптації до аудиторії. Це дозволяє інтегрувати результати корпусного аналізу в рамку *audience design*.

У сукупності зазначені параметри забезпечують багатовимірний опис індигенізмів у публіцистичному корпусі, поєднуючи статистичну репрезентативність із дискурсивною інтерпретацією. Такий підхід уможлиблює перехід від фіксації лексичних одиниць корінного походження до аналізу їхньої ролі в конструюванні соціальних значень і мовних ідеологій у сучасному медійному дискурсі.

Проведений у межах підрозділу 2.3 теоретико-методологічний аналіз дозволяє розглядати індигенізми як репрезентативний об'єкт корпусного дослідження публіцистичного дискурсу в умовах мовного контакту. У такий спосіб індигенізми постають у дослідженні не як побічний ефект мовного контакту, а як системний індикатор взаємодії мовної варіативності, дискурсивних практик і соціальних ідеологій у сучасному екваторському медійному просторі.

2.4. Корпусні інструменти та процедури аналізу публіцистичного дискурсу

Проведений у межах підрозділу 2.3 теоретико-методологічний аналіз створює підґрунтя для переходу до корпусно-інструментального етапу дослідження й дозволяє розглядати індигенізми як репрезентативний об'єкт корпусного вивчення публіцистичного дискурсу в умовах мовного контакту. У такий спосіб індигенізми постають у роботі не як побічний ефект контактної ситуації, а як системний індикатор взаємодії мовної варіативності, дискурсивних практик і соціальних ідеологій у сучасному екваторському медійному просторі.

У сучасних лінгвістичних дослідженнях публіцистичного дискурсу корпусно-інструментальний підхід розглядається не лише як сукупність технічних засобів обробки тексту, а як методологічно вмотивована стратегія аналізу, що забезпечує системність, відтворюваність і емпіричну верифікацію отриманих результатів. Застосування спеціалізованих корпусних інструментів уможливорює роботу з великими масивами автентичних медіатекстів і дозволяє вийти за межі інтуїтивного або вибіркового аналізу поодиноких мовних прикладів, зосереджуючись на виявленні стійких закономірностей мовного вживання в публіцистичному дискурсі.

Корпусно-інструментальний підхід у цьому дослідженні ґрунтується на поєднанні автоматизованих процедур обробки тексту з аналітичною інтерпретацією мовних даних у соціолінгвістичній та дискурсивній перспективі. Автоматизовані інструменти забезпечують кількісне опрацювання корпусу, зокрема формування частотних списків, побудову конкордансів, аналіз колокацій та семантичних патернів, тоді як інтерпретативний рівень аналізу спрямований на пояснення функціонування виявлених мовних одиниць у конкретних комунікативних, жанрових та ідеологічних контекстах публіцистики. Отже, кількісні показники не розглядаються як самодостатні, а слугують підґрунтям для якісного аналізу дискурсивних практик.

Особливого значення корпусно-інструментальний підхід набуває в дослідженні мовного контакту в медіадискурсі, де контактено зумовлені мовні явища, зокрема індигенізми, характеризуються нерівномірним розподілом, контекстуальною варіативністю та ідеологічною маркованістю. Використання корпусних інструментів дозволяє простежити не лише частотність уживання таких одиниць, а й типові контексти їх актуалізації, колокаційні зв'язки, графічне маркування та функціональну диференціацію залежно від жанру, типу публіцистичного тексту й цільової аудиторії.

У даній роботі корпусно-інструментальний підхід реалізується через інтеграцію кількох спеціалізованих програмних засобів, кожен з яких виконує чітко визначену аналітичну функцію. Така багаторівнева інструментальна модель дозволяє поєднати переваги різних платформ і мінімізувати обмеження, притаманні окремим

інструментам, забезпечуючи вищу надійність і валідність результатів. Водночас принциповою є ієрархізація застосованих інструментів, де один із них виконує роль основного засобу формування й опрацювання корпусу, а інші залучаються як допоміжні або верифікаційні.

Отже, корпусно-інструментальний підхід у цьому підрозділі розуміється як цілісна аналітична стратегія, що поєднує технічні можливості сучасних корпусних платформ із теоретично обґрунтованою інтерпретацією мовних даних. Саме в такому розумінні він слугує методологічною основою для опису інструментів і процедур аналізу публіцистичного дискурсу, застосованих у цьому дослідженні.

У цьому дослідженні платформа Sketch Engine використовується як основний інструмент створення, структуризації та первинного опрацювання корпусу публіцистичних текстів, що становить емпіричну базу аналізу. Вибір Sketch Engine зумовлений його статусом однієї з найрозвиненіших корпусних платформ, орієнтованих на роботу з великими обсягами текстових даних, а також широкими можливостями автоматизованої лінгвістичної розмітки й багаторівневого аналізу мовного матеріалу (Kilgarriff et al., 2014). Саме в межах цієї платформи здійснювалося формування корпусу еквадорського публіцистичного дискурсу, що забезпечило методологічну цілісність і внутрішню узгодженість усіх подальших аналітичних процедур.

Sketch Engine дозволяє створювати спеціалізовані корпуси шляхом завантаження та організації текстів відповідно до заданих параметрів, зокрема жанрових, хронологічних і тематичних характеристик. Це є принципово важливим для аналізу публіцистичного дискурсу, який характеризується жанровою неоднорідністю та функціональною багатовимірністю. У межах даного дослідження платформа використовувалася для формування корпусу, що охоплює різні типи публіцистичних текстів (новинні матеріали, аналітичні публікації, авторські колонки), що дає змогу простежити варіативність мовних практик у межах одного дискурсивного поля.

Ключовою перевагою Sketch Engine як базового інструменту є можливість автоматичної лінгвістичної обробки корпусу, зокрема токенізації, лематизації та частиномовної анотації текстів. Такі процедури створюють необхідне підґрунтя для системного аналізу лексичних одиниць у різних формах їх реалізації, що є особливо релевантним для вивчення індигенізмів, які можуть демонструвати орфографічну варіативність, адаптацію до іспанської морфологічної системи або контекстуальну спеціалізацію. Завдяки лематизованій структурі корпусу стає можливим коректне зіставлення частотних показників і виявлення закономірностей уживання досліджуваних одиниць у публіцистичному дискурсі.

Використання інструментів конкордансного та колокаційного аналізу Sketch Engine дозволяє дослідити контекстуальне функціонування індигенізмів у публіцистичних текстах. Конкорданси забезпечують доступ до широкого спектра контекстів уживання лексем, що уможливлює аналіз їх прагматичних функцій, стилістичної маркованості та дискурсивної ролі. Колокаційний аналіз, своєю чергою, дозволяє виявити типові лексичні оточення індигенізмів, що може слугувати індикатором їхньої семантичної інтеграції, ідеологічного навантаження або функції екзотизації в публіцистичному дискурсі.

Окремого значення набуває можливість роботи з частотними списками та порівняльними запитами, що дозволяють аналізувати розподіл індигенізмів у різних підкорпусах. Це створює підґрунтя для зіставлення мовних практик у центральних і регіональних медіа, а також для виявлення відмінностей між жанрами публіцистичного дискурсу. Таким чином, Sketch Engine забезпечує не лише опис кількісних параметрів уживання контактних зумовлених одиниць, а й створює інструментальні умови для інтерпретації цих параметрів у соціолінгвістичній перспективі.

Принциповою для цього дослідження є методологічна роль Sketch Engine як ядра корпусного аналізу, навколо якого вибудовується використання інших інструментів. Саме результати, отримані в межах цієї платформи, слугують вихідною

точкою для подальших перевірок, уточнень і доповнень за допомогою допоміжних програмних засобів. Такий підхід дозволяє зберегти аналітичну цілісність дослідження й водночас підвищити надійність інтерпретації корпусних даних.

Отже, використання Sketch Engine як базового інструменту створення та опрацювання корпусу публіцистичного дискурсу забезпечує емпірично обґрунтовану основу для аналізу лексичних і дискурсивних проявів мовного контакту в іспанській мові Еквадору. Саме на цій платформі формується основний масив даних, що визначає логіку подальших корпусних процедур і аналітичних кроків, розглянутих у наступних підпунктах.

У цьому дослідженні програма AntConc використовується як допоміжний інструмент корпусного аналізу, основною функцією якого є перевірка, уточнення та локальна валідація результатів, отриманих за допомогою базової платформи Sketch Engine. Така методологічна роль AntConc зумовлена його орієнтацією на гнучкий конкордансний і частотний аналіз, що дозволяє здійснювати детальне опрацювання окремих підкорпусів або вибірок текстів у режимі локальної обробки (Anthony, 2022).

AntConc є спеціалізованим програмним засобом для аналізу текстових корпусів, який надає дослідникові прямий контроль над вихідними даними та параметрами пошуку. Це є особливо важливим у випадках, коли необхідно здійснити повторний аналіз конкретних лексем або контекстів без застосування попередньої автоматичної лінгвістичної розмітки. У межах цього дослідження AntConc використовувався для перевірки частотності індигенізмів, виявлених у Sketch Engine, а також для аналізу їх уживання в обмежених текстових масивах, зокрема в межах окремих жанрів публіцистичного дискурсу.

Важливою перевагою AntConc є його конкордансний модуль, який дозволяє швидко формувати списки контекстів уживання лексичних одиниць із можливістю ручного перегляду та інтерпретації кожного прикладу. Такий підхід є методологічно виправданим у дослідженні контактної зумовленої лексики, оскільки індигенізми часто функціонують у дискурсивно маркованих контекстах, де значущими є не лише

кількісні показники, а й локальні прагматичні ефекти, стилістичні нюанси та графічні особливості подання. Застосування AntConc уможлиблює безпосередню роботу з текстом і сприяє поглибленій якісній інтерпретації корпусних даних.

Крім того, AntConc застосовувався для формування частотних списків і зіставлення результатів із даними, отриманими в Sketch Engine. Таке зіставлення дозволяє виявити можливі розбіжності, пов'язані з різними алгоритмами обробки тексту, та забезпечити додаткову надійність кількісних показників. Отже, AntConc виконує функцію інструменту внутрішнього контролю, що підсилює валідність корпусного аналізу й знижує ризик технічно зумовлених викривлень.

Методологічно значущим є те, що використання AntConc не замінює автоматизованих процедур, реалізованих у Sketch Engine, а доповнює їх, дозволяючи поєднати переваги масштабного корпусного аналізу з точковою перевіркою та інтерпретацією мовного матеріалу. Така комплементарність інструментів відповідає загальній логіці корпусно-інструментального підходу, застосованого в цьому дослідженні, та забезпечує баланс між автоматизацією й аналітичним контролем.

Отже, AntConc у межах даного дослідження використовується як допоміжний інструмент, спрямований на уточнення, перевірку та поглиблений аналіз окремих аспектів корпусних даних. Його застосування дозволяє підвищити надійність результатів і забезпечити більш точну інтерпретацію функціонування індигенізмів у публіцистичному дискурсі Еквадору.

У цьому дослідженні програмний комплекс WordSmith Tools використовується як допоміжний інструмент лексико-статистичного аналізу, спрямований на зіставлення, уточнення та контроль кількісних показників, отриманих у процесі основного корпусного аналізу. Залучення WordSmith Tools зумовлене його тривалим використанням у корпусній лінгвістиці як надійного засобу аналізу лексичної структури текстів і формування статистично релевантних описів мовного матеріалу (Scott, 2016).

WordSmith Tools надає можливість формування частотних списків, аналізу ключових слів і виявлення лексичних профілів окремих текстових масивів або підкорпусів. У межах цього дослідження ці функції використовувалися для аналізу лексичного складу публіцистичних текстів з метою виявлення одиниць, що відрізняють досліджуваній корпус від загальномовної норми або від інших сегментів медіадискурсу. Особливу увагу було приділено аналізу ключових слів, який дозволяє встановити лексеми з підвищеною статистичною значущістю та розглянути їх у зв'язку з тематичними й ідеологічними характеристиками публіцистичного дискурсу.

Методологічно важливим є використання WordSmith Tools для зіставлення результатів аналізу, отриманих за допомогою різних корпусних інструментів. Порівняння частотних показників і списків ключових слів, сформованих у WordSmith Tools та Sketch Engine, дозволяє виявити спільні тенденції й можливі розбіжності, що можуть бути зумовлені різними алгоритмами обробки тексту або специфікою корпусної розмітки. Такий підхід сприяє підвищенню надійності кількісного аналізу та зменшує ризик інтерпретаційних помилок.

Окреме значення має можливість аналізу лексичних профілів різних підкорпусів, що дозволяє зіставляти мовні практики в межах різних жанрів публіцистичного дискурсу або між окремими групами текстів. У контексті дослідження мовного контакту це створює підґрунтя для виявлення відмінностей у представленості індигенізмів, а також для аналізу їхньої ролі в конструюванні специфічних дискурсивних ефектів. Відповідно, WordSmith Tools сприяє розширенню аналітичної перспективи, доповнюючи результати, отримані в межах основного корпусного аналізу.

Водночас використання WordSmith Tools у цьому дослідженні має чітко визначений допоміжний характер і не передбачає заміщення базової платформи Sketch Engine. Його застосування обмежується тими аналітичними процедурами, де необхідним є класичний лексико-статистичний підхід і можливість незалежної

перевірки результатів. Така ієрархія інструментів відповідає загальній методологічній логіці дослідження та забезпечує цілісність корпусно-інструментального аналізу.

Отже, WordSmith Tools у межах цього дослідження виконує функцію інструменту лексико-статистичного контролю та зіставлення, що дозволяє уточнити кількісні параметри аналізу й забезпечити більш обґрунтовану інтерпретацію лексичних особливостей публіцистичного дискурсу Еквадору.

У цьому дослідженні платформа Wmatrix використовується як допоміжний корпусний інструмент, призначений для семантичної анотації та тематичного аналізу публіцистичного дискурсу. Її залучення зумовлене необхідністю перейти від суто лексико-статистичного опису мовного матеріалу до виявлення ширших семантичних і концептуальних структур, у межах яких функціонують контактні зумовлені мовні одиниці, зокрема індігенізми (Rayson, 2008). Відтак Wmatrix виконує функцію інструменту семантичного узагальнення й інтерпретації результатів, отриманих у процесі основного корпусного аналізу.

Однією з ключових можливостей Wmatrix є автоматична семантична розмітка текстів із використанням системи категорій, що дозволяє групувати лексичні одиниці за семантичними полями та тематичними доменами. Це створює аналітичні умови для дослідження не лише окремих лексем, а й сукупностей значень, які актуалізуються в публіцистичному дискурсі. У контексті даної роботи така функціональність є особливо релевантною, оскільки індігенізми часто не обмежуються суто номінативною роллю, а включаються в ширші семантичні та ідеологічні конфігурації, пов'язані з культурною ідентичністю, соціальними нерівностями або репрезентацією корінних спільнот.

Використання Wmatrix дозволяє виявити домінантні семантичні категорії, у межах яких функціонують індігенізми, а також простежити, як ці категорії корелюють із жанровими й тематичними характеристиками публіцистичних текстів. Зіставлення семантичних профілів різних підкорпусів створює підґрунтя для аналізу ідеологічної варіативності публіцистичного дискурсу, зокрема для виявлення відмінностей у

репрезентації корінних культур у новинних матеріалах, аналітичних публікаціях та авторських колонках. У такий спосіб семантична анотація слугує інструментом переходу від кількісних показників до інтерпретації соціальних значень мовних виборів.

Водночас застосування Wmatrix потребує критичного підходу до результатів автоматичної семантичної класифікації. Семантичні категорії, запропоновані системою, не завжди враховують специфіку мовного контакту та культурно зумовлені значення індигенізмів, що може призводити до узагальнень або часткових викривлень. У зв'язку з цим результати семантичної анотації в межах цієї роботи розглядаються не як остаточні інтерпретації, а як аналітичні індикатори, що потребують подальшого контекстуального та дискурсивного осмислення.

Методологічно важливим є те, що Wmatrix використовується у тісному зв'язку з результатами, отриманими за допомогою Sketch Engine та інших корпусних інструментів. Семантичні категорії та тематичні домени, виявлені в Wmatrix, співвідносяться з даними конкордансного й колокаційного аналізу, що дозволяє інтегрувати семантичний рівень аналізу в загальну аналітичну модель дослідження. Такий підхід забезпечує комплексне розуміння функціонування індигенізмів у публіцистичному дискурсі як лексичних одиниць, що одночасно беруть участь у формуванні дискурсивних ідеологій.

Отже, Wmatrix у межах даного дослідження виконує функцію допоміжного інструменту семантичної анотації та тематичного аналізу, який розширює інтерпретативні можливості корпусного підходу. Його застосування дозволяє перейти від опису частотності та контекстуального вживання індигенізмів до аналізу їхнього внеску в конструювання соціальних і культурних смислів у публіцистичному дискурсі Екватору.

У цьому дослідженні World Loanword Database (WOLD) використовується як спеціалізована етимологічна й типологічна база даних, призначена для верифікації походження лексичних одиниць і контекстуалізації індигенізмів у ширшій перспективі

контактної лінгвістики. Залучення WOLD зумовлене необхідністю поєднати корпусний аналіз фактичного мовного вживання з науково обґрунтованими даними про шляхи й моделі лексичного запозичення в мовах світу (Haspelmath & Tadmor, 2009). Отже, WOLD виконує функцію зовнішнього еталонного ресурсу, що доповнює результати корпусного аналізу.

World Loanword Database містить систематизовану інформацію про лексичні запозичення в різних мовах і мовних сім'ях, зокрема дані про мови-джерела, семантичні сфери запозичень, ступінь адаптації та типологічні особливості інтеграції запозичених одиниць. У контексті аналізу індигенізмів в іспанській мові Еквадору ця база даних слугує засобом етимологічної перевірки лексем, ідентифікованих у корпусі, а також інструментом зіставлення еквадорського матеріалу з глобальними тенденціями лексичного запозичення.

Методологічно важливим є використання WOLD для уточнення статусу досліджуваних лексичних одиниць як індигенізмів, тобто як запозичень із корінних мов, що стали складовою іспанського мовлення внаслідок тривалого мовного контакту. Зіставлення корпусних даних із типологічною інформацією WOLD дозволяє уникнути надмірного розширення поняття індигенізму та чіткіше окреслити аналітичні межі дослідження. У такий спосіб етимологічна верифікація стає важливим етапом аналітичної процедури, що забезпечує концептуальну точність інтерпретації мовного матеріалу.

Крім того, WOLD використовується для аналізу семантичних доменів, у межах яких відбувається лексичне запозичення, що дозволяє зіставити корпусні спостереження з типологічно засвідченими моделями мовного контакту. Такий підхід створює можливість розглядати індигенізми не лише як локальні мовні явища, характерні для еквадорського контексту, а як частину ширших закономірностей контактної зумовлених змін у мовах світу. Це, у свою чергу, підсилює теоретичну релевантність отриманих результатів і вписує їх у загальну парадигму контактної лінгвістики.

Водночас дані WOLD у межах цієї роботи не розглядаються як самодостатні або вичерпні, оскільки база даних не завжди відображає регіональні особливості мовного контакту та локальні соціокультурні чинники, що впливають на функціонування запозичень. У зв'язку з цим інформація з WOLD використовується у поєднанні з корпусними спостереженнями та дискурсивним аналізом, що дозволяє адаптувати типологічні узагальнення до конкретного еквадорського матеріалу.

Отже, World Loanword Database у межах цього дослідження виконує функцію етимологічної й типологічної бази, що забезпечує верифікацію статусу індигенізмів і розширює аналітичну перспективу корпусного аналізу. Її використання дозволяє поєднати емпіричні дані публіцистичного дискурсу із загальними моделями лексичного запозичення, створюючи теоретично й методологічно обґрунтовану основу для подальших узагальнень.

Застосування корпусних інструментів у межах даного дослідження ґрунтується на принципі методологічної інтеграції, відповідно до якого окремі програмні засоби не функціонують ізольовано, а поєднуються в єдину аналітичну модель. Такий підхід дозволяє забезпечити системний аналіз публіцистичного дискурсу, у якому кількісні показники мовного вживання доповнюються контекстуальною, семантичною та ідеологічною інтерпретацією досліджуваного матеріалу.

Ядром корпусно-інструментальної моделі виступає платформа Sketch Engine, у межах якої здійснюється формування корпусу публіцистичних текстів, автоматизована лінгвістична розмітка та базовий кількісний аналіз мовних одиниць. Саме результати, отримані за допомогою Sketch Engine, визначають подальшу логіку аналітичних процедур і слугують вихідною точкою для використання допоміжних інструментів. Така ієрархізація забезпечує аналітичну цілісність дослідження та мінімізує ризик фрагментарного підходу до корпусних даних.

Допоміжні інструменти — AntConc, WordSmith Tools і Wmatrix — залучаються для виконання чітко окреслених аналітичних функцій. AntConc використовується для локального конкордансного аналізу та перевірки частотних показників, WordSmith

Tools — для лексико-статистичного зіставлення й контролю результатів, тоді як Wmatrix забезпечує семантичну анотацію та тематичне узагальнення мовного матеріалу. Такий розподіл функцій дозволяє поєднати переваги автоматизованої обробки великих корпусів із можливістю детального аналізу окремих дискурсивно значущих елементів.

Окремий рівень аналітичної процедури становить використання World Loanword Database як зовнішньої етимологічної й типологічної бази. Залучення цього ресурсу забезпечує верифікацію статусу досліджуваних лексичних одиниць як індигенізмів і дозволяє співвіднести результати корпусного аналізу з усталеними моделями лексичного запозичення в мовах світу. У такий спосіб емпіричні спостереження, отримані на матеріалі еквадорського публіцистичного дискурсу, інтегруються в ширший теоретичний контекст контактної лінгвістики.

Загалом корпусно-інструментальні процедури, застосовані в цій роботі, вибудовуються як багаторівнева аналітична послідовність: формування корпусу → кількісний аналіз → контекстуальна перевірка → семантичне й ідеологічне узагальнення → етимологічна верифікація. Така послідовність забезпечує не лише опис мовних фактів, а й пояснення їх функціонування в соціально зумовленому публіцистичному дискурсі.

Отже, використання інтегрованої корпусно-інструментальної моделі створює методологічно обґрунтовану основу для подальшого емпіричного аналізу лексичних і дискурсивних проявів мовного контакту в іспанській мові Еквадору. Саме на цій основі в наступних розділах здійснюється аналіз конкретних корпусних даних, спрямований на виявлення закономірностей уживання індигенізмів та інтерпретацію їхніх соціальних і дискурсивних функцій у публіцистичному дискурсі.

ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

У другому розділі дисертації сформовано емпіричну та методологічну основу подальшого аналізу лексичних і синтаксичних особливостей іспанської мови Еквадору в умовах мовного контакту. Розділ послідовно реалізує перехід від теоретичних положень, окреслених у Розділі I, до процедурно визначеного корпусно-дискурсивного дослідження, у межах якого мовні явища інтерпретуються як соціально й ідеологічно зумовлені практики публічної комунікації.

По-перше, обґрунтовано вибір публіцистичного дискурсу як репрезентативної сфери мовного вжитку, у якій найбільш виразно виявляється взаємодія між стандартизованою мовною нормою та варіативними ресурсами, сформованими внаслідок тривалого контакту іспанської мови з корінними мовами. Показано, що публіцистика функціонує не лише як простір фіксації мовної варіативності, а й як інституційний механізм її регуляції через редакторські стратегії, практики маркування, селекцію лексики та контекстуалізацію соціально значущих тем. У зв'язку з цим корпус публіцистичних текстів розглядається в роботі не як технічна сукупність матеріалів, а як аналітично сконструйована модель дискурсивного сегмента, релевантна до поставлених дослідницьких завдань.

По-друге, описано принципи формування спеціалізованого публіцистичного корпусу еквадорських медіа та доведено його наукову валідність і репрезентативність. Добір матеріалу здійснено на основі взаємопов'язаних критеріїв жанрової релевантності, джерельної збалансованості (залучення загальнонаціональних і регіональних видань), тематичної релевантності та хронологічної визначеності. Окреслення часових меж 2019–2024 років забезпечує відносну синхронність корпусу й уможливорює аналіз актуальних дискурсивних практик у період підвищеної соціально-політичної динаміки, коли мовні вибори авторів і редакторів набувають особливої показовості з погляду індексації соціальних значень. Жанрова структура корпусу (новинні тексти, аналітичні матеріали, авторські колонки) створює підґрунтя

для зіставлення різних рівнів інституційного контролю та різних моделей адресації, що є принципово важливим для інтерпретації варіативності контактної зумовленості елементів.

По-третє, у межах розділу визначено та концептуалізовано аналітичну модель дослідження публіцистичного дискурсу як комплексну корпусно-дискурсивну рамку, що поєднує кількісні інструменти корпусної лінгвістики із соціолінгвістичною та дискурсивною інтерпретацією. Кількісні показники (частотність, ключові слова, колокації, статистична значущість) осмислюються як евристична та валідаційна основа відбору матеріалу й контролю стабільності мовних патернів у різних підкорпусах, тоді як якісний аналіз контекстів спрямований на розкриття дискурсивних функцій і соціальних значень мовних форм. Така логіка забезпечує послідовний перехід від фіксації мовних фактів до їх пояснення в координатах мовних ідеологій, інституційних практик і адресатної орієнтації медіакомунікації.

По-четверте, індигенізми в розділі обґрунтовано як центральний об'єкт корпусного аналізу публіцистичного дискурсу Еквадору. Запропоновано робоче визначення індигенізмів як контактної зумовленості лексичних одиниць корінного походження, зафіксованих у сучасному публіцистичному корпусі та залучених до процесів конструювання соціальних значень. Наголошено на необхідності чіткого відмежування індигенізмів від одиниць суто етнографічного або історико-культурного статусу, що не функціонують в актуальній медійній практиці. Запропонована типологізація індигенізмів ґрунтується на поєднанні етимологічного критерію, ступеня інтегрованості (графічної, морфологічної, семантичної) та функціонально-дискурсивного статусу, а також ураховує їхню жанрово-стильову варіативність. Це дозволяє системно описати індигенізми як варіативний лексичний ресурс, чутливий до інституційних і аудиторних параметрів публіцистичного дискурсу.

По-п'яте, продемонстровано, що індигенізми в публіцистичному дискурсі набувають індексикальної функції та можуть сигналізувати культурну автентичність, регіональну приналежність, позиціювання щодо домінантної мовної норми, а також

ідеологічні рамки репрезентації корінних спільнот. Показано, що ці значення формуються у взаємодії тематичних доменів, жанру, адресатної орієнтації та редакторських практик маркування (графічне виділення, пояснення, метамовні коментарі). Такий підхід забезпечує методологічний міст між контактної-лінгвістичною проблематикою та аналізом мовних ідеологій у медійному просторі, водночас підсилюючи інтерпретативний потенціал корпусних даних.

По-шосте, у розділі описано корпусно-інструментальний блок дослідження та обґрунтовано інтегровану модель використання програмних засобів. Sketch Engine визначено як базову платформу створення, структуризації та первинного опрацювання корпусу, тоді як допоміжні інструменти (AntConc, WordSmith Tools, Wmatrix) залучено для локальної перевірки, лексико-статистичного контролю та семантичного узагальнення. Використання World Loanword Database забезпечує етимологічну верифікацію та типологічне контекстуалізування індигенізмів, що підсилює концептуальну точність аналізу. Загальна аналітична процедура вибудовується як послідовність взаємопов'язаних етапів: формування корпусу → кількісне виявлення одиниць і патернів → контекстуальна перевірка → семантичне та ідеологічне узагальнення → етимологічна верифікація.

Отже, другий розділ забезпечує методологічну цілісність дисертаційного дослідження, оскільки визначає корпус як аналітичну модель публіцистичного дискурсу, задає контрольовані параметри зіставлення (жанр, тип медіа, період, тематичні домени, адресатна орієнтація), окреслює робоче визначення й типологію індигенізмів, а також формує комплексну корпусно-дискурсивну рамку їх аналізу в термінах соціальної варіативності, індексації значень і мовних ідеологій. Саме на цій основі в наступних розділах здійснюється емпіричний аналіз корпусних даних, спрямований на виявлення закономірностей уживання індигенізмів та інтерпретацію їхніх дискурсивних функцій у сучасному екваторському медійному просторі.

РОЗДІЛ III. ЛЕКСИЧНІ ТА СИНТАКСИЧНІ ПРОЯВИ МОВНОГО КОНТАКТУ В ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ЕКВАДОРУ

3.1. Індігенізми в публіцистичному дискурсі Еквадору

У підрозділі 2.3 індігенізми було визначено як контактні зумовлені мовні одиниці корінного походження, що функціонують у сучасному іспаномовному дискурсі Еквадору, а також окреслено критерії їх відбору та верифікації в публіцистичному корпусі. У термінологічному плані дослідження спирається на нейтральну концепцію лексичного запозичення (*loanwords, borrowings*), розроблену в працях Ейнара Гаугена та Мартіна Гаспельмата, де запозичення розглядається як результат мовного контакту й інтеграції іншомовної одиниці в систему мови-реципієнта (Naugen, 1950; Haspelmath, 2009). Таким чином, у попередньому підрозділі було сформовано теоретико-методологічну основу для переходу до емпіричного аналізу.

Підрозділ 3.1 відкриває власне корпусний етап дослідження й фіксує, які саме індігенізми засвідчено в публіцистичному матеріалі 2019–2024 років. Йдеться про інвентаризацію та первинну систематизацію виявлених одиниць: їх кількісну присутність, тематичну диференціацію, ступінь інтегрованості й текстову репрезентацію. Хоча в іспаноамериканській традиції поняття індігенізму пов’язується також із дискурсивним виміром і питаннями репрезентації (Zimmermann, 2018), у цьому підрозділі акцент свідомо зроблено на описовому рівні — як необхідному кроці для подальшого поглибленого аналізу.

У межах підрозділу 3.1 індігенізми розглядаються як зафіксовані в корпусі лексеми корінного походження, відібрані відповідно до критеріїв, визначених у 2.3. На цьому етапі вони постають як сукупність конкретних мовних одиниць, що функціонують у публіцистичних текстах із різним ступенем інтегрованості в іспанську мовну систему та з різною текстовою й жанровою представленістю. Параметр інтеграції розуміється синхронно — як спосіб формальної та функційної

поведінки запозиченої одиниці в мовленні, що відповідає підходу до аналізу контактних явищ у працях Ш. Поплак і Д. Сенков (Poplack & Sankoff, 1984). Водночас у цьому підрозділі йдеться саме про лексичні запозичення (*matter borrowing*), тоді як структурні впливи та можливі кальки (*pattern borrowing*) становитимуть предмет окремого розгляду, що узгоджується з розмежуванням, запропонованим Т. Штольцом і Д. Баккером (Stolz & Bakker, 2018).

Відповідно до узагальненої таблиці індигенізмів (Додаток А), у публіцистичному корпусі еквадорських медіа 2019–2024 років зафіксовано кількості типів індигенних лексем, що реалізуються у кількох тисячах слововживань. Отже, індигенізми становлять не периферійний, а структурно організований і статистично помітний шар медіамовлення. Кількісний розподіл засвідчує асиметричну структуру: обмежене коло лексем характеризується високою частотністю та регулярною присутністю в різних жанрах, тоді як значна частина інвентарю має низьку частотність і функціонує в тематично спеціалізованих контекстах. Така конфігурація відповідає типовій моделі лексичного запозичення, коли частина одиниць переходить до активного словника, а інші зберігають маркований характер.

Огляд розподілу за джерелами показує, що індигенна лексика представлена як у центральних національних медіа, так і в регіональних виданнях, однак із різною інтенсивністю та функціональним профілем. У загальнонаціональних медіа індигенізми частіше пов'язані з дискусіями про культурну спадщину, історичну пам'ять, державну політику щодо корінних народів і символічні маркери національної ідентичності. У регіональній пресі вони частіше інтегровані в опис локальних практик, громадських ініціатив, гастрономії, традицій та природних реалій. Таким чином, варіативність уживання зумовлена не лише ступенем лексичної інтеграції, а й комунікативними завданнями конкретного медіасередовища.

Словникова верифікація, відображена в таблиці, засвідчує виразне домінування лексем кечуа/кічва походження. Саме цей пласт становить переважну більшість інвентарю. Поряд із ним фіксуються поодинокі запозичення з інших корінних мов

Еквадору (зокрема шуар, цафікі), а також лексеми індігенного походження, що потрапили до іспанської через інші контактні зони (науатль, таїно, аймара тощо). Така картина узгоджується з характеристикою Анд як зони інтенсивного й тривалого мовного контакту, де лексичне запозичення є одним із провідних механізмів міжмовної взаємодії (Loanwords in the Andes, 2021). У цьому сенсі корпус еквадорських медіа відображає сучасний етап функціонування історично сформованого контактного шару.

У межах інвентарю окремо виокремлюються власні назви індігенного походження, повний перелік яких подано в додатках: топоніми — у Додатку Б, етніміми, деноніми та назви мов — у Додатку В. Таке розмежування дозволяє відокремити апелятивну лексику від онімного шару, який виконує функцію територіальної та етнічної ідентифікації.

Топонімічний блок охоплює назви міст, регіонів і природних об'єктів, значна частина яких має прозору кечуанську (кічва) етимологію. Так, *Tungurahua* (201 уживання) походить від *tungur* 'горло' + *aw(a)* 'вогнь/дим' ('горло вогню'), *Cotacachi* (122) — від *kuti* 'повернення' + *kachi* 'сіль', *Cayambe* (47) пов'язують із *kaya* 'холод' ('холодна гора'), *Gualaquiza* (21) — із *wala* 'дикий, незайманий' + *kisa/kiza* 'місцевість'. Поряд із ними фіксуються назви змішаного або не цілком прозорого походження, зокрема *Esmeraldas* (94), що має іспанську етимологію (*esmeralda* 'смарагд'), а також андійські топоніми поза межами сучасного Еквадору, як-от *Cajamarca* (17) від *kasha* 'тернистий' + *marka* 'поселення'. Таким чином, топонімічний шар репрезентує історично багатозарову картину мовних контактів.

Етнімічний блок (Додаток В) охоплює назви корінних народів та етнічних груп, які активно функціонують у медіадискурсі. Серед найбільш частотних — *tsáchila* / *tsachilas* (138), *tagaeri* (у варіантних написаннях; 37), *wao* / *woaoranis* (32), *achuar* (30), *secoya* / *sekopai* / *siekopa'i* (23), *cofán* / *kofán* (21). Поряд із ними фіксуються поодинокі вживання інших етнімінів, зокрема *atacameños*, *nahua*, а також етнімініні одиниці, що водночас функціонують як назви мов, наприклад *guaraní*, *quiché*. До цієї

ж групи належать деноніми (наприклад, *rukullakta*), що позначають представників конкретних громад.

Отже, онімний шар індигенізмів у корпусі не є випадковим: він охоплює як географічні назви з прозорою автохтонною етимологією, так і етнімі та глосоніми, що відображають актуальну етнокультурну структуру країни. Водночас у межах цього підрозділу ці одиниці розглядаються передусім як частина кількісно зафіксованого інвентарю, без розгортання їхнього дискурсивного потенціалу, який буде проаналізовано в наступних підрозділах.

Для впорядкування інвентарю індигенізмів у межах корпусу доцільно застосувати корпусно-орієнтовану тематичну класифікацію, що відображає реальні сфери їх уживання в публіцистичних текстах. Йдеться не про теоретичне типологію, а про прикладні «кошики», які дозволяють систематизувати матеріал відповідно до сфер номінації.

По-перше, виразно окреслюється домен культури та традицій, що охоплює назви свят, ритуалів, символічних понять і духовних практик (*raymi, pawkar, pachamata, yachak, tinku, ayllu* тощо). У цьому блоці індигенізми виконують функцію позначення специфічних культурних реалій, які не мають повних відповідників у стандартній іспанській лексиці.

По-друге, формується група гастрономії та побуту, до якої належать назви страв, продуктів, напоїв і предметів матеріальної культури (*chicha, mote, siu, quinua, ayahuasca, llapingacho* тощо). Цей домен відображає локальні харчові практики та традиції, що активно репрезентуються в регіональній та культурній журналістиці.

По-третє, значний масив становлять індигенізми, пов'язані з природними реаліями, флорою та фауною (*inti, nina, yaku, cóndor, quinde, putataqui* тощо). У цьому випадку лексеми номінують елементи природного середовища, характерного для андійського та амазонського регіонів, і фіксують специфіку локального ландшафту.

Окремий домен утворюють одиниці, пов'язані із соціальними інституціями та локальними практиками (*minga, ayni, runa, warmi, tayta* тощо). Тут індігенізми позначають форми колективної взаємодії, родинні та соціальні ролі, типи спільнот і способи організації життя.

Нарешті, як уже зазначалося, виділяється група власних назв — етнонімів, топонімів і частково антропонімів, що репрезентують територіальну та етнічну ідентифікацію (*Tungurahua, Cotacachi, tsáchila, achuar, guaraní* тощо). Їх повний перелік подано в окремих додатках.

Таким чином, індігенізми в корпусі не становлять однорідного «пласта», а розподіляються між кількома тематичними доменами, кожен із яких відповідає певній сфері соціокультурної реальності. Така диференціація узгоджується з положенням про те, що лексичне запозичення зазвичай мотивоване потребою номінації нових або локально специфічних реалій (Haspelmath, 2009). У класичній моделі контактної лінгвістики запозичення розглядається як результат комунікативної потреби та міжмовного контакту (Naugen, 1950), що дає підстави описувати індігенізми саме через сфери їх уживання.

Аналіз конкордансів публіцистичного корпусу 2019–2024 років засвідчує, що індігенізми в еквадорському медіадискурсі демонструють континуум інтегрованості — від повністю “невидимих” одиниць до графічно маркованих форм із явною сигналізацією іншомовності. Згідно із синхронним підходом П. Поплак і Д. Санкофф, рівень інтегрованості запозичення визначається передусім його фактичним функціонуванням у мовленні, а не його етимологічним походженням (Poplack & Sankoff, 1984). Така перспектива корелює з класичною моделлю Е. Гаугена, де запозичення розглядається як результат потреби номінації в умовах мовного контакту, а рівень його асиміляції фіксується через морфологічну й синтаксичну адаптацію (Naugen, 1950). У свою чергу, М. Гаспельмат підкреслює, що найтиповішою мотивацією лексичного запозичення є потреба позначення нових або локально

специфічних реалій (Haspelmath, 2009), що особливо виразно простежується в тематичних доменах культури, гастрономії та соціальних практик.

У корпусі чітко виділяється група повністю інтегрованих індигенізмів, які функціонують як звичайні іменники іспанської мови, поєднуються з артиклями, прийменниками та прикметниками і не супроводжуються жодним графічним або метамовним маркером. Так, лексема *minga* системно вживається з означеним і неозначеним артиклем та в атрибутивних конструкціях: «*más de 1 300 personas participaron en la mega minga*» (*El Comercio*, 2022), «*cinco toneladas de desechos se recolectaron en minga comunitaria*» (*El Universo*, 2024), «*los alimentos serán cocinados... a través de una minga gastrodiversa*» (*El Telégrafo*, 2019). Форма множини *mingas* також фіксується без додаткових пояснень, що свідчить про повну морфологічну адаптацію.

Подібну поведінку демонструє *guagua*: «*no hay guagua sin colada ni colada sin guagua*», «*publicidad guagua de pan sin relleno*», «*recibió en sus manos al guagua que él tuvo...*». Лексема функціонує з артиклем (*al guagua*), у прийменникових конструкціях і в складених гастрономічних номінаціях (*guagua de pan*), не супроводжуючись жодними маркерами іншомовності.

Те саме стосується *cuy* / *cuyes*: «*Un cuy con papas i un buen ají es para disfrutar en familia*» (*La Hora*, 2023), « *tienes cuy asado y morocho con leche*» (*El Mercurio*, 2020), «*la preparation del tradicional cuy con papas*» (*Expreso*, 2024), «*los cuyes hasta altas horas de la noche*» (*El Comercio*, 2021). Наявність форм множини з іспанським *-es* (*cuyes*), поєднання з прикметниками (*cuy asado*) та стабільне вживання з артиклем (*un cuy*, *los cuyes*) підтверджують глибоку граматичну інтеграцію.

Аналогічно функціонують *la quinua*, *la chicha*, *un poncho*, *los ponchos*, а також *la pachamama* у прикладах типу: «*la pachamama, deidad indígena de los andes, representa a la tierra*» (*El Universo*, 2020); «*se ofrecen símbolos de gratitud a la Pachamama por la buena producción del año*» (*Primicias*, 2023). Попри наявність дефініції в окремих випадках, сама лексема не береться в лапки і синтаксично поводитьсь як звичайна власна назва. У цих прикладах індигенізми функціонують як невід’ємна частина

медійного узусу, тобто реалізують те, що Крісті описує як запозичення “поза очевидними маркерами” іншомовності (Christie, 2024).

Водночас корпус демонструє проміжний рівень інтеграції — орфографічну варіантність, що відображає нестабільність стандартизації. Лексеми *taita* / *tayta* / *taytas* співіснують у різних медіа: «el taita carnaval», «agradecer a la pachamama al Inti tayta», «Los taytas se levantaban a las cuatro de la mañana...». Попри різне написання, слова повністю інтегровані синтаксично (артикль, множина), що свідчить про граматичну адаптацію при збереженні графічної варіативності. Аналогічний континуум простежується у варіантах *karak* / *qharaq* / *qaras*, а також у формах *chaski* / *chaskis*, де іспанська морфологія множини співіснує з автохтонною основою. Варіативність написання *chacana* / *chakana* також демонструє, що інтеграція є процесуальною, а не одномоментною.

Окрему групу становлять випадки дискурсивного маркування (*flagging*), коли індигенізм супроводжується перекладом, глосом або метамовною вставкою. Наприклад: «por la festividad del Pawkar Raymi o Fiesta del Florecimiento» (*El Universo*, 2023), «rituales de la chakana o “cruz andina”» (*El Comercio*, 2020), «mientras el “yachak” (autoridad local) saluda a la tierra» (*Telégrafo*, 2022), «la ayahuasca, una bebida ancestral cuyo conocimiento estuvo reservado...» (*Cronica*, 2019). Тут реалізуються типові схеми сигналізації іншомовності: переклад через сполучник *o*, лапки, пояснення в дужках, апозитивна дефініція після коми. У термінах Левендіса та Калуде, це приклади редакторського *flagging* — визнання культурної специфіки лексеми й одночасне забезпечення її інтерпретативної доступності (Levendis & Calude, 2019).

Нарешті, корпус засвідчує гібридні моделі, у яких автохтонна основа поєднується з іспанськими словотвірними елементами або входить до складу змішаних топонімів. У тексті «la escuela de Huaquillas» фіксується форма з іспанською множиною *-s* на основі *waka/wakilla*. Моделі типу *Yunguilla* (*-illa* як іспанський зменшувальний суфікс), *Juanloma* (іспанське ім'я + кічва *loma*), *Limoncocha*, *Verdecocha*, *Mateococha* (іспанський компонент + кічва *kocha*) демонструють

словотвірну інтеграцію індигенної морфеми в іспанську систему. Тут запозичення виходить за межі лексичного рівня і стає частиною продуктивних моделей найменування.

Таким чином, індигенізми в еквадорському публіцистичному дискурсі формують не однорідний шар, а динамічний континуум інтегрованості: від повністю асимільованих і “невидимих” одиниць (*minga, guagua, cuy, chicha, quinua*) до варіативних форм (*taita/tayta, kapak/qhapaq*), від дискурсивно пояснюваних (*Pawkar Raymi o Fiesta del Florecimiento*) до графічно маркованих (“*yachak*” (*autoridad local*)). Така картина підтверджує гаугенівське розуміння запозичення як результату функціональної потреби в умовах тривалого контакту (Haugen, 1950) та узгоджується з тезою Гаспельмата про доменну мотивацію лексичного запозичення (Haspelmath, 2009): у медіадискурсі індигенізми передусім пов’язані з локальними культурними, гастрономічними й космологічними реаліями. Синхронний корпусний аналіз дозволяє побачити, як ці одиниці “поводяться” в тексті — не як екзотизми, а як структурний елемент сучасного еквадорського іспаномовного медіапростору.

Жанровий розподіл індигенізмів у публіцистичному корпусі засвідчує, що їхня присутність і спосіб подання істотно залежать від редакційного формату. Хоча сам факт уживання індигенізмів не обмежений жодним жанром, умови їх допуску та рівень експлікації варіюють.

У колонках і матеріалах із виразною суб’єктивною позицією індигенізми часто стають елементом оцінного або полемічного дискурсу. Наприклад: “*Mi opinión es que el **Sumak Kawsay** es una versión indígena del comunismo europeo...*” (*El Comercio*, 2019) “*...considero que el **Sumak Kawsay** es una concepción moderna de la cosmología indígena...*” (*Expreso*, 2019).

У подібних текстах лексема використовується без пояснення, як уже відомий концепт, що стає об’єктом інтерпретації або критики. Поруч з’являються маркери авторської позиції (*mi opinión, considero*), що підкреслює її включеність у полеміку.

До цієї ж групи можна віднести приклади, де індігенізм входить у політичний коментар:

*“...la alianza de **Pachakutik** con el gobierno para la gobernabilidad de la Asamblea...”*
“...lo que ocurrió en la Asamblea ese día...” (Primicias, 2022).

Тут назва політичного руху функціонує як звичний елемент політичної лексики без будь-яких пояснень, але в контексті оцінних характеристик (“pegada con babas”). Індігенізм стає частиною ідеологічного позиціонування, а не лише культурною реалією. Це підтверджує тезу Sánchez-Avedaño (2019) про пресу як простір репрезентації та переосмислення “іншості”, де лексичний вибір може виконувати аргументативну функцію.

В аналітичних матеріалах індігенізми частіше з’являються в ширшому концептуальному й інституційному контексті. Показовими є приклади включення **sumak kawsay** до дискурсу розвитку та права: *“...el postdesarrollo, el buen vivir/sumak kawsay – reconocido en la Constitución del Ecuador de 2008 – y el autodesarrollo.” (Mercurio, 2021).* *“La justicia indígena emana primeramente del pluralismo jurídico reconocido en la Constitución (2008)...” (Expreso, 2019).*

Індігенізм у таких текстах співвідноситься з категоріями “derecho colectivo”, “pluralismo jurídico”, “interculturalidad”, тобто входить до термінологізованого поля.

Аналогічно функціонує **ayllu** в описах соціальної організації: *“...para agradecer a las divinidades que mantienen la integración y armonía del **ayllu** (familia) con el pueblo.” (El Telégrafo, 2019).* *“...basada en el sistema del **ayllu**, integrando historia, simbología y espiritualidad...” (El Universo, 2023)*

У першому випадку спостерігається пояснювальна вставка в дужках, у другому — лексема використовується без уточнення, як концепт соціальної організації. Таким чином, аналітика демонструє перехід індігенізмів від культурної номінації до абстрактної категорії.

У новинних матеріалах домінує нейтральна номінація з коротким поясненням або еквівалентом. Наприклад:

*“Andrés Lasluisa, coordinador de **Sumak Warmy o Reina Indígena**, explicó que...”*
(*El Comercio*, 2019).

*“El **Killa Raymi o Fiesta de la Luna** se celebra cada 21 de septiembre...”* (*El Telégrafo*, 2019).

*“El **Inti Raymi**, también conocido como la **Fiesta del Sol**, es una celebración ancestral...”*
(*La Hora*, 2021).

Тут спостерігається типовий для інформаційного жанру механізм подвійної номінації (*X o Y, también conocido como...*).

Подібна стратегія використовується і в мовному контексті:
*“Al kichwa los comuneros le llaman **runa shimi (lengua de los hombres)**.”* (*El Universo*, 2023).

“Runa Shimi: ‘Runa’, que quiere decir persona y ‘shimi’ que significa lengua...” (*El Telégrafo*, 2023)

*“El **ayni o trabajo comunitario** se utilizará en seis países andinos...”* (*Expreso*, 2020).

У новинах індигенізм часто подається як культурна реалія, що потребує короткої експлікації для широкої аудиторії. Редакція сигналізує потенційну іншомовність через переклад або метамовну формулу, не перетворюючи термін на об’єкт теоретичного аналізу.

Отже, корпус демонструє функціональну диференціацію жанрів:

- у новинах індигенізми частіше супроводжуються поясненням і виконують номінативну функцію;
- в аналітиці вони інтегруються в концептуальні та правові рамки, інколи набуваючи термінологічного статусу;
- у колонках стають ресурсом оцінності, позиціонування та ідеологічної інтерпретації.

У світлі підходу Zimmermann (2012), лексичний вибір у медіа бере участь у конструюванні *alteridad*; однак на цьому етапі дослідження йдеться не про повну

дискурсивну інтерпретацію (див. 3.5), а про фіксацію жанрового середовища, у якому індігенізми функціонують і набувають різного ступеня видимості та легітимації.

Індігенізми в публіцистичному корпусі демонструють різні способи “вбудовування” у текст, що дозволяє простежити ступінь їх нормалізації, очікуваної обізнаності аудиторії та редакційних стратегій пояснення. Корпус засвідчує принаймні чотири стабільні патерни подання.

Перший — індігенізм + еквівалент через сполучник *o*. Цей тип є одним із найчастіших у новинних матеріалах, де журналіст прагне одночасно зберегти автохтонну назву й забезпечити зрозумілість для ширшої аудиторії. Наприклад: “*Los pueblos andinos se alistan a celebrar el **Killa Raymi o Fiesta de la Luna en honor a la feminidad y al inicio del nuevo período agrícola.***” (*El Telégrafo*, 2019) “*El Inti Raymi, también conocido como la **Fiesta del Sol**, es una celebración ancestral de los pueblos indígenas andinos.*” (*Primicias*, 2023)- “*Invita a reflexionar (...) para lograr el **Sumak Kawsay o Buen Vivir.***”) (*El Mercurio*, 2020).

У таких випадках індігенізм не ізолюється лапками, а функціонує як повноправна номінація, однак одразу супроводжується іспанським відповідником. Це відповідає описаній Ramírez-Luengo (2019) стратегії дискурсивної інкорпорації “іншого” через паралельну номінацію, що знижує комунікативний ризик незрозумілості.

Другий тип — індігенізм + пояснення в дужках або апозиції після коми. У новинному жанрі це особливо характерно для ритуальних та космологічних понять: “*Es agradecer (...) a las divinidades que mantienen la integración y armonía del **ayllu (familia)** con el pueblo.*” “*Los indígenas tsáchilas (...) revelar parte del proceso de preparación de la **ayahuasca, una bebida ancestral** cuyo conocimiento estuvo reservado...*” (*El Comercio*, 2023). “*El Killa Raymi o también conocido como **Tarpuy Paccha** es la primera fiesta del año agrícola...*” (*El Mercurio*, 2022).

Тут бачимо пояснювальну апозицію (“una bebida ancestral”) або альтернативну назву (“también conocido como...”). Такі конструкції є прикладом “flagging” у розумінні Levendis & Calude (2019): редакція сигналізує потенційну іншомовність або культурну специфіку терміна.

Третій тип — метамовне тлумачення з експлікацією значення. Він характерний для аналітичних матеріалів або культурних оглядів, де індігенізм стає об’єктом мовної рефлексії:

“Runa Shimi: ‘Runa’, que quiere decir persona y ‘shimi’ que significa lengua, es decir, lengua de la persona.” (El Universo, 2023).

“Viene del quechua ‘puchu’ que significa sobrante.”

“Punchu (...) viene de la palabra quechua ‘punchu’, que significa lo mismo.” (Primicias, 2020).

У цих випадках індігенізм виноситься в лапки, розкладається на морфеми або супроводжується формулою “que significa...”. Це найбільш експліцитний тип “вбудовування”, де слово не просто використовується, а пояснюється як культурний маркер. За Науген (1950), подібні форми є показником того, що запозичення ще не повністю інтегроване і потребує підтримки контекстом.

Четвертий тип — індігенізм без будь-якого пояснення, що свідчить про високий рівень нормалізації в певних тематичних зонах. Наприклад:
*“...los olores propios de la **ayahuasca**, la liana sagrada...” (Expreso, 2019).*
*“...una dosis de **ayahuasca**...” (El Comercio, 2024).*
*“...no encontraron un pueblo practicando **Sumak Kawsay**...” (Mercrio, 2023).*
*“...la lucha (...) es la misma: por el territorio, por el **sumak kawsay**, por el **kawsak sachá**.” (El Comercio, 2023).*
*“...en el sistema del **ayllu**...” (Expreso, 2020).*

Тут індігенізм функціонує як звичайна лексема без маркерів іншомовності. Згідно з Poplack & Sankoff (1984), ступінь інтеграції оцінюється синхронно через

поведінку в мовленні; відсутність пояснень або графічного виділення є ознакою високої адаптації в дискурсі.

Окремо варто відзначити накладання пояснювальних стратегій у межах одного тексту. Наприклад, у матеріалах про *Inti Raymi* поєднується формула “*también conocido como...*” з подальшим розгорнутим описом обряду; у текстах про *ayahuasca* первинна апозиція (“*una bebida ancestral*”) змінюється подальшим уживанням без пояснення. Це демонструє перехід від первинного “представлення” терміна до його подальшої нормалізації в межах одного дискурсивного простору.

У цілому корпус показує континуум інтеграції: від повного пояснювального супроводу до повної немаркованості. Така варіативність підтверджує положення Haspelmath (2009) про функціональну мотивацію запозичень: лексеми закріплюються там, де вони виконують номінативну або символічну функцію, і з часом можуть втрачати маркери “чужості”. У публіцистичному медіапросторі це особливо помітно в темах культури, політики (Sumak Kawsay, Pachakutik) та ритуальної практики (Killa Raymi, Inti Raymi, ayllu). Згідно з Поплак і Санкофф, відсутність пояснень або графічного виділення є ознакою високої адаптації в дискурсі (Poplack & Sankoff, 1984).

Узагальнюючи результати підрозділу 3.1, можна констатувати, що індігенізми в публіцистичному корпусі еквадорських медіа 2019–2024 років становлять не випадкові “вкраплення”, а кількісно помітний і структурно впорядкований контактний шар лексики. Корпус фіксує асиметричну конфігурацію інвентарю: невелика група високочастотних одиниць стабільно присутня в різних медіа й жанрах, тоді як більшість лексем функціонує низькочастотно, у тематично спеціалізованих контекстах. Домінування кечуа/кічва-етимосу та наявність поодиноких запозичень з інших автохтонних мов і контактних зон підтверджують ареальну закономірність для Анд як простору тривалого інтенсивного мовного контакту. Окреме винесення онімного шару (топоніми — Додаток Б; етніоніми, деноніми й назви мов — Додаток В) дозволяє розмежувати апелятивну лексику та одиниці ідентифікації, які виконують інші дискурсивні функції.

На рівні текстової поведінки індигенізми демонструють континуум інтегрованості — від повністю “невидимих” форм із регулярною іспанською граматичною сполучуваністю до варіантних і графічно маркованих уживань із пояснювальними стратегіями (дужки, лапки, “*conocido como...*”, паралельні еквіваленти). У сенсі гаугенівської моделі це відображає різні стадії асиміляції запозичених одиниць у мові-реципієнті, тоді як доменна диференціація інвентарю узгоджується з підходом Гаспельмата, який пов’язує лексичне запозичення насамперед із потребою номінації локально специфічних реалій (Naugen, 1950; Haspelmath, 2009). Водночас жанрове середовище задає різні умови “допуску” індигенізмів (номінація в новинах; концептуалізація в аналітиці; ідеологічний ресурс у колонках).

3.2. Семантичні та прагматичні характеристики індигенізмів

У підрозділі 3.1 індигенізми було описано як лексичний шар публіцистичного дискурсу Еквадору, представлений у корпусі з різним ступенем інтегрованості, текстової «видимості» та жанрової поширеності. Там вони розглядалися передусім як інвентар зафіксованих одиниць: було окреслено їхню тематичну диференціацію, умови функціонування в різних типах медіатекстів і способи формального вбудовування в іспаномовний контекст. Таким чином, 3.1 виконав описово-картографічну функцію, окресливши емпіричне поле подальшого аналізу.

Наступний крок полягає у з’ясуванні того, які саме значення актуалізують ці одиниці в публіцистичному дискурсі та які прагматичні функції вони виконують у конкретних комунікативних умовах. У центрі уваги перебуває не етимологія індигенізмів і не історія їх проникнення до іспанської мови, а їхня семантика вживання в межах сформованого корпусу: як вони інтерпретуються в тексті, які конотації набувають, які соціальні смисли індексують і як співвідносяться з позицією автора та очікуваною аудиторією. Методологічною рамкою такого аналізу слугує поняття індексації соціальних значень (Silverstein, 2023), що дозволяє розглядати лексичні

одиниці як носії не лише референційного, а й соціально маркованого змісту. Перехід до прагматичного виміру спирається на концепцію *audience design* (Bell, 1984), яка дає змогу інтерпретувати вибір індигенізмів як орієнтований на певну аудиторію комунікативний ресурс. У цьому контексті індигенізм постає не лише як лексичне запозичення, а як дискурсивна категорія (Zimmermann, 2018), що функціонує в межах ширших медійних і ідеологічних практик.

Для уточнення семантичного статусу досліджуваних одиниць корпусні дані зіставляються з їхньою лексикографічною кодифікацією у *Diccionario académico de ecuatorianismos* (2024) (Academia Ecuatoriana..., 2024 та *Diccionario de americanismos* (ASALE, 2010) (Asociación de Academias..., 2010). Таке зіставлення дає змогу встановити, які значення є нормативно закріпленими, які мають ширший панандійський ареал, а які функціонують у медійному дискурсі активніше, ніж це відображено в словниках (зокрема *raymi* та *inti*, що фігурують переважно у складі *Inti Raymi*).

Семантичний аналіз індигенізмів із частотністю 10 і більше вживань (57 лексем) показує, що переважна їх більшість виконує передусім номінативну функцію, позначаючи культурно специфічні явища еквадорської реальності. Йдеться про одиниці, які називають традиційні соціальні практики, ритуали, страви, форми господарювання або природні об'єкти, характерні для андського та амазонського регіонів.

Одним із найвиразніших прикладів є лексема *minga* (298 уживань), що позначає колективну громадську працю. У *Diccionario académico de ecuatorianismos* вона визначається як “trabajo colectivo comunitario con fines solidarios”, а *Diccionario de americanismos* подає ширший опис: “trabajo colectivo; institución social; fiesta tras trabajo común”, фіксуючи її поширення в низці андських країн. У корпусі вона функціонує як усталений термін без перекладу або заміни іспанським відповідником: “*Explicó que para realizar la actividad se trabajó en minga.*” (El Universo, 2021). В іншому тексті слово подається з коротким поясненням: “*La minga, una tradición que*

une comunidades. La minga, una práctica ancestral.” (Crónica, 2024). Наявність глоси підтверджує, що йдеться не просто про “trabajo comunitario”, а про традиційну практику з історично й культурно закріпленим змістом.

Подібну денотативну специфіку демонструють гастрономічні індігенізми. Лексема *locro* (14 уживань) кодифікована в обох словниках як “sopa o guiso espeso tradicional”. У корпусі вона вживається так: “*Locro de papa. Un plato andino presente en varias ciudades de la Sierra.*” (El Mercurio, 2022). Хоча формально можлива описова парафраза, вона не відтворює культурної прив’язаності страви до регіону Сьєрра. Аналогічно *chicha* (93 уживання), що в словниках визначається як “bebida fermentada” (із додатковими полісемійними та стилістичними позначками), у корпусі функціонує як частина повсякденного життя: “*Veía cómo su madre preparaba la chicha, prendía el fuego y se relacionaba con su esposo y sus hijos.*” (El Comercio, 2021).

До сфери традиційного господарювання належить *chacra* (38 уживань), зафіксована в *Diccionario de americanismos* як “parcela o terreno de cultivo; pequeña finca agrícola”, тоді як у *Diccionario académico de ecuatorianismos* окремої статті немає. У корпусі вона функціонує як специфічний термін локальної аграрної культури: “*...conducirla a chagras para su purificación y evaporación...*” (Primicias, 2022). Варіантність написання (*chacra / chagra*) відображає контактну адаптацію лексеми, що не замінюється загальноіспанськими *campo* чи *parcela*.

Соціальні ролі також репрезентовані через індігенні номінації. Лексема *yachak* (51 уживання) визначається в словниках як “hombre sabio o hechicero en comunidades indígenas”. У журналістському тексті вона вживається з поясненням: “*Pedro Lema, un yachak (sabio ancestral), lideró el ritual de agradecimiento con un altar andino.*” (Expreso, 2024). Індігенна форма зберігається як основна номінація, тоді як пояснення виконує допоміжну функцію.

Окремий інтерес становить приклад семантичного звуження. Лексема *cancha* у словниках має широке значення (“espacio llano destinado a un fin determinado” та інші полісемійні варіанти), однак у корпусі переважно позначає спортивний майданчик:

“...laboratorios de química, física y computación, bar, canchas y un patio cívico.” (El Comercio, 2024). Тут спостерігається звуження семантичного обсягу до спортивної інфраструктури.

Натомість *quinua* / *quinoa* (51 уживання), зафіксована в обох словниках як “planta andina; semilla de esta planta”, у корпусі входить до наукового дискурсу: “La quinua pertenece a: clase Dicotyledonae, orden Centropemales...” (Crónica, 2022). Індигенізм зберігає первинне значення, але розширює сферу функціонування.

Подібну номінативну стабільність демонструє *mashua* (20 уживань), визначена в словниках як андський їстівний бульбоплід: “Son jarabes elaborados con mashua, noni, malva, linaza y otras 20 plantas...” (El Mercurio, 2019); “...nuestros abuelos no iban al médico, sino a la farmacia de sus chacras... donde traían ajo, mashua y otras hierbas.” (El Mercurio, 2019). У цих контекстах лексема зберігає чітке ботанічне значення й позначає конкретний вид рослини, а не узагальнену “raíz andina”.

Порівняння корпусного функціонування індигенізмів із їхньою лексикографічною фіксацією у DAE, 2024 та ASALE, 2010 дозволяє уточнити характер тих семантичних процесів, які відбуваються в межах сучасного еквадорського медіадискурсу. Якщо в попередньому аналізі було показано їхню здатність виконувати передусім номінативну функцію, то зіставлення зі словниковими дефініціями виявляє різний ступінь семантичної стабільності, звуження, розширення або переінтерпретації значення.

Так, лексема *guagua*, зафіксована в обох словниках із базовим значенням “niño de pecho; niño requeño” (DAE; ASALE, з етимологією від кечуа *wawa*), у корпусі демонструє метонімічне розширення. У сполученні *guaguas de pan* вона позначає не реальну дитину, а обрядову хлібну фігуру, пов’язану з традицією Дня померлих: “También se elaboran colada morada y guaguas de pan...” (El Comercio, 2024). У цьому випадку первинне антропонімічне значення зберігається лише опосередковано — через образну основу, тоді як фактичним денотатом стає культурний символ. Отже, відбувається метонімічний перенос із збереженням семантичного ядра.

Інший тип семантичної адаптації спостерігається у випадку *cancha*. У DAE вона визначається як “espacio llano destinado a un fin determinado”, а ASALE подає широку полісемію (простір, коррал, pista, habilidad тощо). У журналістському корпусі ж лексема переважно функціонує у значенні спортивного майданчика: “...bar, canchas y un patio cívico.” (El Comercio, 2024). Таким чином, відбувається функціональне звуження багатозначного просторового терміна до спеціалізованого елемента освітньо-спортивної інфраструктури. Первинна семантична широта редукується, а слово інтегрується в загальноіспанський спортивний дискурс.

Показовим є також випадок *runa*. ASALE фіксує цю лексему зі значенням “indígena; persona del pueblo originario”, тоді як DAE не подає окремої статті. У корпусі ж *runa* функціонує як компонент власної назви футбольного клубу: “Campeonato nacional Liga Pro: Mushuc Runa...” (El Universo, 2023). Тут відбувається процес онімізації: первинне загальне значення (“людина”, “представник автохтонного населення”) переходить у сферу брендування та колективної ідентичності. Лексема зберігає історичне семантичне підґрунтя, але в конкретному контексті вже не виконує описової функції, а слугує маркером символічного позиціонування.

Схожий механізм розширення спостерігається щодо *taita*. У DAE вона подається як “padre” (з позначками *coloq.*, *rur.*), в ASALE — “padre; tratamiento respetuoso; sacerdote indígena”. У корпусі ж слово набуває ритуально-символічної функції: “...la entrada del Taita Carnaval...” (El Universo, 2023). У цьому випадку відбувається семантичне розширення від родинної номінації до культурного титулу й персоніфікованого образу свята. Первинне значення не зникає, але переінтерпретується в межах публічного ритуального дискурсу.

Водночас не всі індігенізми демонструють зсуви. Лексема *quinua* / *quinoa* у DAE та ASALE фіксується як “planta andina; semilla de esta planta”, з чіткою ботанічною референцією. У журналістському тексті: “La quinua pertenece a: clase Dicotyledonae...” (Crónica, 2022) — вона зберігає денотативне ядро, але входить до науково-термінологічного опису. У цьому випадку йдеться не про зміну значення, а про

розширення функціональної сфери — від кулінарного та повсякденного вжитку до академічного дискурсу. Подібну семантичну стабільність демонструють також *mashua*, *locro*, *choclo*, які в корпусі корелюють із їхніми словниковими дефініціями.

Окремої уваги заслуговують лексеми, що не мають повної кодифікації або зафіксовані лише частково. Так, *raymi* у словниках подається лише у складі словосполучення *Inti Raymi* і не функціонує як самостійна стаття, а *sumak* і *kawsay* здебільшого фіксуються в межах ідеологеми *sumak kawsay*. У корпусі ж ці одиниці можуть уживатися автономно або в контекстах, що виходять за межі ритуально-календарного значення. Відсутність повної лексикографічної кодифікації свідчить про їхню динамічну семантичну активність і про те, що медійна практика частково випереджає нормативний опис.

Отже, зіставлення корпусних даних із лексикографічними джерелами дозволяє виділити кілька типів семантичної адаптації: метонімічне розширення (*guagua*), функціональне звуження (*cancha*), онімізацію та соціальне узагальнення (*runa*), ритуально-символічне розширення (*taita*), а також випадки семантичної стабільності з розширенням сфери функціонування (*quinua*, *mashua*). У більшості випадків денотативне ядро зберігається, однак його інтерпретація в медійному контексті може зміщуватися відповідно до жанрових, соціальних та ідеологічних умов комунікації. Саме ця семантична пластичність створює підґрунтя для переходу до аналізу прагматичних функцій індигенізмів, де значення розглядається вже не лише як референційне, а як індекс соціальних позицій, ідентичностей і комунікативних стратегій.

Аналіз корпусних прикладів засвідчує, що індигенізми з частотністю 10 і більше вживань функціонують у публіцистичному дискурсі не лише як референційні одиниці, а й як носії оцінності та соціально індексованих смислів. Їхній конотативний потенціал актуалізується передусім у трьох напрямках: позитивно-афірмативному (традиція, спадщина, культурна тяглість), нейтрально-референційному та, у поодиноких випадках, потенційно ідеологізованому. Методологічно це дозволяє

інтерпретувати індігенізми крізь призму індексаційного порядку (Silverstein, 2003), коли лексема переходить від простої денотації до маркування соціальних позицій та ідеологічних смислів.

Найвиразніше у корпусі представлено позитивний конотативний тип. Лексема *taita*, що в (Diccionario de americanismos, 2010) фіксується як “padre; tratamiento respetuoso”, у журналістських текстах індексує авторитет і духовну легітимність. Наприклад: “*Luego caminaban por un sendero hasta llegar donde el ‘taita’, quien preparaba a los que estaban en el sitio.*” (El Mercurio, 2019). У цьому випадку *taita* позначає не просто старшого чоловіка, а носія сакральної практики. Подібну індексацію бачимо у фрагменті: “*Los jóvenes no estamos rescatando las enseñanzas de nuestros taitas padres.*” (El Comercio, 2020). Тут індігенізм набуває значення поколіннєвого морального авторитету, індексуючи ідеологію спадкоємності та збереження традиції.

Позитивний конотативний потенціал демонструє й лексема *guagua*, яка в (Diccionario de americanismos, 2010) подається як “niño pequeño”. У корпусі вона часто входить до сполучення *guaguas de pan*: “*En los hogares se prepara colada morada con guaguas de pan, reforzando el sentido de reunión familiar y memoria colectiva.*” (El Comercio, 2024). У цьому контексті індігенізм індексує не лише кулінарний виріб, а й ритуал Дня померлих, сімейну єдність та колективну пам’ять. Аналогічно: “*La tradicional guagua de pan se produce en Guayaquil...*” (El Universo, 2024) та “*Colada morada y guagua de pan son tradicionales consumir a finales de octubre y en noviembre.*” (El Universo, 2020). Атрибут *tradicional* посилює другий порядок індексації, у якому слово функціонує як маркер культурної автентичності.

Нейтрально-референційна конотація спостерігається в описових або перелікових контекстах. Наприклад: “*La compilación está compuesta por 180 recetas de platillos como: sopa andina de cauca, runaicho, mondongo...*” (El Comercio, 2019). Лексема *runaicho* виконує номінативну функцію без експліцитної оцінності. Подібно функціонує й *runa shimi* у фрагменті кечуа: “*Runa shimikunapak hayllayachinaka sumak*

allimi...” (El Universo, 2019). У цих випадках індігенізми індексують етнокультурну приналежність, але без додаткової оцінної надбудови.

Щодо лексеми *runa*, яка в (Diccionario de americanismos, 2010) визначається як “persona del pueblo originario”, у корпусі вона з’являється в етнокультурних і мовних контекстах, не демонструючи негативної маргіналізуючої індексації. У наявних прикладах вона функціонує як маркер колективної ідентичності або як компонент кулінарної номінації, а не як засіб стигматизації. Відсутність негативної конотації в журналістських матеріалах є показовою: медіадискурс радше репрезентує автохтонні елементи як частину культурного ресурсу.

Отже, корпусні дані свідчать, що індігенізми в сучасному еквадорському публіцистичному дискурсі переважно індексують позитивно марковані соціальні значення — традицію, культурну спадкоємність, автохтонну ідентичність. Нейтральна референція домінує в описових та інституціоналізованих контекстах, тоді як експліцитна негативна індексація практично не засвідчена. У термінах Сільверстайна це означає, що для більшості проаналізованих одиниць перший порядок індексації (денотативний) систематично переходить у другий порядок — соціально-ціннісний, що створює підґрунтя для подальшого прагматичного аналізу функціонування індігенізмів у медійному просторі.

Перехід від описово-картографічного аналізу до дискурсивного виміру передбачає розгляд індігенізмів як індексальних одиниць, що беруть участь у конструюванні соціальних значень у межах медіатексту. У цьому розділі індігенізм постає не як ізольована лексема, а як елемент комунікативної стратегії, який взаємодіє з позицією автора, ідеологічним фреймом тексту та очікуваною аудиторією. Теоретичною основою аналізу слугує концепція індексації Silverstein (2003), що дозволяє розрізняти різні порядки соціального значення, а також модель audience design Bell (1984), яка пояснює вибір мовних ресурсів орієнтацією на адресата. У підрозділі про *alteridad* додатково враховуються підходи Zimmermann (2012) та

Sánchez-Avendaño (2019), які розглядають запозичення як інструмент дискурсивної репрезентації “іншого”.

У корпусі індигенізму часто функціонують як маркери локальності та внутрішнього знання, що передбачає спільний культурний горизонт між автором і читачем. У таких випадках вони не супроводжуються поясненнями й подаються як самозрозумілі елементи публічного дискурсу.

Показовим є фрагмент: «*Estamos en época de kapak raymi...*» (El Universo, 2023). Лексема *kapak raymi* вводиться без перекладу чи глоси, що свідчить про її нормалізований статус у журналістському контексті. Вона індексує не лише календарну подію, а й належність до певного культурного простору.

Аналогічно функціонує *ayllu* у прикладі: «*...ritualidades y sabidurías del día a día que el ayllu lo realiza.*» (El Universo, 2023). Тут індигенізм позначає форму колективності, що передбачає внутрішнє розуміння соціальної організації спільноти. Його використання без пояснення сигналізує орієнтацію на “свого” читача (у термінах Белла — audience design).

Нормалізація спостерігається й у новинних текстах: «*La minga se realizó en la playa de Olón.*» (El Universo, 2024). Лексема *minga* функціонує як загальноприйнятий термін колективної дії, не маркуючись як культурно “інший”. Подібний ефект маємо у вислові: «*Estamos convencidos que la minga une comunidades y sobre todo permite el desarrollo local.*» (La Hora, 2024), де індигенізм прямо індексує спільнотну єдність і локальний розвиток.

У цих прикладах індигенізму реалізують індекс першого порядку (Сілверстайн): вони сигналізують локальну приналежність і включення спільноти, не потребуючи додаткової маркації.

На відміну від нормалізованого вживання, в інших контекстах індигенізму можуть ставати маркерами *alteridad* — “іншості” — через графічне виділення, пояснення або критичну рамку. Цей механізм описано в працях Циммерманна

(Zimmermann, 2012) і Санчес-Авенданьо Sánchez-Avenidaño (2019), які показують, що лексичні запозичення беруть участь у медійному позиціюванні соціальних груп.

У корпусі показовими є приклади з поясненнями: «*La palabra guagua significa bebé en Quichua...*» (Expreso, 2022). «*...Kapak Raymi... liderazgo... a los guaguas (niños).*» (El Universo, 2019).

У цих випадках індигенізм супроводжується перекладом або дефініцією, що сигналізує можливу непрозорість значення для частини аудиторії. Таке “підсвічування” відповідає явищу flagging (Levendis & Calude, 2019): слово маркується як культурно специфічне.

Лапки також можуть виконувати функцію дистанціювання: «*...las “guaguas”...*» (El Universo, 2024); «*...los tradicionales “yachak”...*» (La Hora, 2019).

Тут індигенізм подається як виділена одиниця, що відмежовується від нейтрального лексикону. Саме через такі графічні маркери формується індекс другого порядку (Silverstein, 2003): індигенізм починає сигналізувати не лише референт, а й соціальну позицію мовця щодо нього.

Інший тип alteridad реалізується через критичну рамку: «*...se han situado como taytas y se ha acosado, maltratado a las mujeres...*» (El Universo, 2023).

У цьому контексті *taytas* перестає індексувати лише авторитет і традицію, а набуває полемічного забарвлення. Саме таке переіндексування відповідає механізму дискурсивної побудови alteridad, описаному Циммерманном (Zimmermann, 2012).

Особливо виразно прагматичний потенціал індигенізмів проявляється в колонках і публіцистичних текстах із яскравою авторською позицією. Тут вони можуть виконувати функцію автентизації наративу, створення локального колориту або риторичного підсилення.

Наприклад:

«*...cual guagua de pan desencajada...*» (La Hora, 2022).

У цьому випадку *guagua de pan* використовується метафорично й набуває іронічного ефекту. Індигенізм переносить культурно впізнаваний образ у політичний чи публіцистичний дискурс.

Подібний механізм спостерігається у вислові: «...*habló de una “minga por la identidad”*.» (Primicias, 2022).

Тут *minga* розширює семантику і стає метафорою колективної мобілізації. Індигенізм індексує сценарій спільної праці, який переноситься в абстрактну політичну площину.

У фрагменті: «...*nombrarse desde el kichwa, con nombres como amaru, amawta, kuri, yaku, raymi, inti...*» (El Universo, 2023)

індигенні лексеми виконують функцію автентизації та символічної легітимації мовної ідентичності. Тут проявляється зв'язок індигенізмів із мовними ідеологіями: вони стають маркерами престижу, права на автоназву й культурної тяглості.

Стратегії пояснення або їх відсутність є важливими прагматичними маркерами. Пояснення в дужках, парафрази й дефініції сигналізують орієнтацію на “необізнаного” читача, тоді як їхня відсутність — нормалізацію лексеми.

У прикладі: «*La palabra guagua significa bebé en Quichua...*» (Expreso, 2022)

маємо явну дефініцію, що виконує метамовну функцію.

У фрагменті: «...*los yachak (sabios)...*» (El Universo, 2019)

пояснення в дужках демонструє орієнтацію на ширшу аудиторію.

Натомість у прикладах: «*La minga se realizó en la playa de Olón.*» (El Universo, 2024); «*Estamos en época de kapak raymi...*» (El Universo, 2023)

Відсутність пояснення свідчить про повну інтеграцію індигенізму в публіцистичний дискурс. Згідно з підходом Ramírez-Luengo та концепцією flagging

(Levendis & Calude, 2019), такі стратегії є сигналами позиціювання адресата. У поєднанні з моделлю audience design (Bell, 1984) вони дозволяють інтерпретувати вибір індигенізмів як свідомий комунікативний ресурс.

Аналіз корпусу показує, що індигенізми в еквадорській публіцистиці функціонують на різних рівнях індексації соціальних значень. Вони можуть:

- маркувати локальну ідентичність і включення спільноти;
- конструювати *alteridad* через пояснення, лапки й дистанціювання;
- виконувати риторичну й стилістичну функцію;
- сигналізувати орієнтацію на різні типи аудиторії.

Таким чином, індигенізм постає не лише як лексичне запозичення, а як повноцінна дискурсивна категорія, що реалізує складну прагматичну роботу в межах сучасного медіапростору.

Проведений у підрозділах 3.1–3.2 аналіз дає підстави розглядати індигенізми не як статичний лексичний шар, а як динамічні одиниці, що функціонують уздовж континууму «лексема → соціальний індекс». У межах цього континууму одна й та сама одиниця може реалізувати різні рівні значення — від чисто денотативного до ідеологічно навантаженого.

На першому рівні індигенізм виступає як референційна лексема з відносно стабільним денотативним ядром. У таких випадках семантика слова відповідає його словниковій дефініції, прагматична функція зводиться до номінації конкретного явища, а ідеологічний вимір залишається імпліцитним. Так функціонують, наприклад, *mashua*, *quinua*, *locro*, *choclo* у більшості новинних і описових контекстів: вони називають культурно специфічні реалії без додаткового оцінного підсилення. Тут зв'язок між семантикою і прагматикою є прямим: слово означає певний об'єкт і виконує функцію його позначення в тексті.

Другий рівень пов'язаний із набуттям конотацій. Денотативне значення зберігається, однак лексема починає індексувати додаткові культурні або ціннісні смисли. Так, *guagua* у сполученні *guaguas de ran* позначає конкретний виріб, але

водночас актуалізує сценарій родинної пам'яті й ритуальної традиції; *taita* у журналістському дискурсі індексує не лише «батька», а й духовний авторитет, поколіннєву тяглість. У цих випадках семантика (що означає) розширюється конотативним шаром, прагматика (що робить у тексті) полягає в актуалізації культурної рамки, а ідеологія (що відтворює) — у підтримці наративу про цінність автохтонної спадщини.

Третій рівень — це функціонування індигенізму як соціального індексу у власному розумінні (у термінах Сілверстайна — перехід до другого й подекуди третього порядку індексації). Тут лексема не лише називає й конотує, а й маркує соціальні позиції, ідентичності та ідеологічні фрейми. Наприклад, *minga* у вислові «*minga por la identidad*» перестає бути позначенням конкретної форми праці й стає метафорою колективної мобілізації; *runa* у складі *Mushuc Runa* функціонує як маркер символічної автохтонної ідентичності; *karak raumi*, ужите без пояснення, індексує спільний культурний горизонт автора й адресата. У таких контекстах семантика забезпечує матеріал для індексації, прагматика полягає в позиціюванні суб'єкта мовлення, а ідеологія проявляється в репрезентації «свого» культурного простору як легітимного й нормативного.

Водночас корпус демонструє, що той самий індигенізм може зміщуватися вздовж цього континууму залежно від жанру, медіа та очікуваної аудиторії. За наявності глос, лапок або метамовних пояснень (*flagging*) лексема може індексувати *alteridad*, тобто конструювати «іншого» як об'єкт пояснення чи дистанціювання. За відсутності таких маркерів вона функціонує як нормалізований елемент національного публічного дискурсу. Таким чином, прагматичний статус індигенізму визначається не лише його семантичними властивостями, а й стратегією *audience design* (Белл), що орієнтує текст на конкретний тип адресата.

Отже, індигенізми в еквадорському публіцистичному корпусі реалізують щонайменше три функціональні режими:

1. чисто денотативний (номінація культурно специфічного референта);

2. конотативний (актуалізація ціннісних і культурних асоціацій);
3. індексальний (маркування соціальних позицій, ідентичностей та ідеологій).

Саме в цій багаторівневості й полягає їхня дискурсивна значущість. Індигенізм постає не просто як запозичена лексема, а як ресурс соціального смислотворення, у якому семантика, прагматика й ідеологія взаємодіють і взаємно підсилюють одна одну.

3.3. Частотність і функціонування індигенізмів у корпусі

Емпіричною основою аналізу є спеціально сформований публіцистичний корпус еквадорських медіа за 2019–2024 роки, який охоплює тексти восьми провідних видань різного регіонального представництва. Загальний обсяг корпусу становить 967 022 слововживань і 822 425 словоформи, що забезпечує статистично релевантну базу для виявлення стабільних частотних тенденцій та функціональних закономірностей уживання індигенізмів у сучасному іспаномовному дискурсі Еквадору.

Включення лексем до переліку індигенізмів здійснювалося на основі принципу лексикографічної верифікації. Ключовими джерелами слугували *Diccionario de americanismos* (Asociación de Academias de la Lengua Española, 2010) та електронна версія *Diccionario de la lengua española* (Academia Ecuatoriana de la Lengua, 2024). Наявність етимологічної позначки, що вказує на походження з кечуа/кічва або інших корінних мов, розглядалася як основний критерій підтвердження індигенного джерела. Такий підхід дозволив мінімізувати включення до вибірки контактних регіоналізмів неіндигенного походження та забезпечити методологічну прозорість формування списку.

Підрахунок частотності проводився із застосуванням корпусного інструментарію Sketch Engine. Аналіз здійснювався на рівні лем з урахуванням морфологічної варіативності форм, що дозволило уникнути фрагментації статистичних показників. Було встановлено мінімальний поріг частотності для первинного відбору одиниць, після чого результати проходили ручну перевірку для усунення омонімічних збігів та випадкових включень. Така комбінована процедура

(автоматизований підрахунок + експертна верифікація) забезпечує надійність кількісних даних.

У цьому підрозділі частотність розглядається не лише як кількісний параметр, а як показник, що набуває пояснювальної сили лише у зв'язку з дискурсивним контекстом уживання та аналітичною інтерпретацією корпусних даних (Egbert et al., 2020). Регулярність уживання співвідноситься з рівнем їх семантичної стабільності, прагматичної функціональності та ідеологічної маркованості. Таким чином, кількісний аналіз інтерпретується в межах ширшої соціолінгвістичної та дискурсивної рамки: частотність постає як емпіричний індекс соціальної циркуляції лексеми, її нормалізації або, навпаки, символічної спеціалізації в медійному просторі.

У публіцистичному корпусі обсягом 967 022 слововживання зафіксовано 149 лексем індигенного походження (без урахування топонімів, етнонімів, демономів і назв мов), поданих у Додатку А. Їхня сумарна частотність становить 5 023 слововживання, що дорівнює приблизно 0,52 % від загального обсягу корпусу. Отже, індигенізми не формують кількісно домінантного шару лексики, однак демонструють стабільну та системну присутність у медійному дискурсі.

Якщо врахувати також індигенні топоніми (157 одиниць; 794 слововживання) та етноніми, демоніми й назви мов (45 одиниць; 367 слововживань), сукупна кількість уживань індигенного компонента зростає до 6 184 слововживань, що становить близько 0,64 % корпусу. Це свідчить про те, що вплив корінних мов проявляється не лише на рівні загальної лексики, а й у системі назв територій, етнічних спільнот і мов, тобто на рівнях, пов'язаних із просторовою, соціальною та ідентифікаційною організацією суспільства.

Частотний розподіл виявляє виразну концентрацію. Топ-10 найчастотніших лексем — *raymi* (985), *inti* (567), *guagua* (366), *minga* (298), *pachamama* (253), *siy / siyues* (215), *karak / qharaq / cápac* (160), *taita / tayta* (153), *pacha* (98), *chicha* (93) — сумарно дають 3 188 слововживань, що становить приблизно 63,5 % від усіх уживань індигенізмів (5 023). Таким чином, індигенний лексичний шар має чітко окреслене

частотне ядро, тоді як решта 139 лем функціонують на периферії з нижчими показниками.

За тематичними доменами індигенізми концентруються передусім у сферах культури й традицій (*raymi, chakana, taki, yaravi, ñusta, amaru*), космології та світоглядних уявлень (*inti, pachamama, pacha, killa, supay*), соціальних практик спільнотного типу (*minga, ayni, ayllu, runa*), гастрономії та аграрних реалій (*cuu, mote, chicha, locro, quinua, melloco, llapingacho*), а також у лексиці, пов'язаній із природним ландшафтом (*urco, yaku, allpa, nina, rumi*). Найвищі частотні показники припадають на культурно-ритуальну та космологічну лексику, що вказує на символічну вагу індигенного компонента в медійному представленні національної ідентичності.

Мінімальний поріг фіксації становив одне слововживання, що дозволило зафіксувати повний інвентар із 149 лем. Водночас для оцінки рівня інтегрованості застосовується аналітичний поріг ≥ 10 слововживань: саме ця група формує стабільний активний шар, тоді як одиниці з частотністю 1–3 мають переважно подієвий або контекстуально обмежений характер. Порівняльний перегляд матеріалів центральних і регіональних медіа не виявив статистично значущої різниці у частотності індигенізмів; їхній розподіл є відносно рівномірним, що дає підстави говорити про загальнонаціональний характер функціонування індигенного лексичного шару в сучасному еквадорському медіадискурсі.

За частотністю індигенізми з додатка А утворюють чітко асиметричний розподіл: при загальній кількості 149 лем і 5 023 слововживаннях ядро корпусу формує невелика група високочастотних одиниць, тоді як більшість лем лишається низькочастотною. До високочастотних (≥ 100) належать лише 8 лем (5,4%), проте саме вони дають 2 997 уживань (59,7%). Це, передусім, лексеми, що давно стабілізувалися в публіцистичному вжитку та легко входять у різні жанри й теми: *raymi* (985), *inti* (567), *guagua* (366), *minga* (298), *pachamama* (253), *cuu/cuyes* (215), *karak/qharaq/cápac* (160), *taita/tayta* (153). Твої приклади добре показують, як така лексика працює “без напруги” для читача: у *La Hora* слово *minga* з'являється як звична назва міських/громадських

практик (“*se realizó una minga...*”, “*minga de vacunación*”, “*minga por la identidad*”), а *guagua(s)* так само природно входить у календарно-ритуальну й побутову тематику (“*colada morada y guaguas de pan*” у *Crónica, El Mercurio, Primicias*), включно з метафоричними та публіцистично-оцінними контекстами. У цих випадках висока частотність відбиває не “екзотизацію”, а навпаки — низьку маркованість і комунікативну зручність: ці одиниці виконують роль звичних назв реалій (свята, сімейні ролі/звертання, колективна праця, традиційні страви), тому регулярно відтворюються в медіа.

Середньочастотна зона (10–99) охоплює 50 лем (33,6%) і забезпечує 1 709 уживань (34,0%). Тут зосереджені одиниці, що активуються в тематично визначених матеріалах і часто залежать від конкретного жанру (репортаж, культурна замітка, гастрономічний огляд, аналітика про традиції). Саме в цій зоні видно домінування доменів “гастрономія” та “культура/ритуал”: *mote* (60), *choclo* (27), *zapallo* (26), *locro* (14), *canguil* (13), *api* (10) типово з’являються в описах страв і ярмарків (“*mote pillo... motesucio... morocho... cuy asado...*” у *El Telégrafo, El Mercurio, Primicias*), а лексеми космологічного/ритуального поля (*chakana* (40), *yachak* (51), *ayahuasca* (54), *guayusa* (43), *killa* (33), *nina* (16), *wayra* (6), *yaku* (1)) — у текстах про практики, вірування, “космовізію” й етнографічно марковані сюжети (напр., у *El Comercio* про цінність айяваски в ц’ахіла-контексті; у *Expreso* про ритуал, де перелічено *yaku/wayra/allpa/nina*). Отже, середня частотність у твоєму корпусі найчастіше означає “сталу наявність у певній темі”, а не повну інтегрованість у будь-який дискурс.

Найчисельнішою є група низькочастотних (1–9): 91 лема (61,1%), але лише 317 уживань (6,3%). Ця зона відповідає за лексичне різноманіття і водночас сигналізує подієвість та символічність уживань: багато одиниць з’являються через один інформаційний привід, локальний сюжет або цитовану “автентичну” лексику. Сюди потрапляють, наприклад, одиничні або майже одиничні маркери культурної специфіки й назв практик (*amawta* (1), *kipu* (1), *supay* (1), *tarpu* (1), *ukhu* (1), *uwishin* (1), *natem* (1) тощо). Твої приклади демонструють саме такий механізм: у *La Hora* з’являється

nepi як пояснювальна/номінативна вставка (“*Nepi ‘ayahuasca’*”), а *supay* фіксується в літературно-наративному фрагменті (“*un supay (espíritu)*...”), тобто в контекстах, де лексема не є регулярною журналістською “робочою” одиницею, а виконує радше символічну або ідеологічно навантажену роль (позначення “іншої” системи вірувань, ритуальної практики, мовної ідентичності).

Частотна асиметрія в цілому пояснюється соціальними й медійними чинниками: по-перше, медіа систематично відтворюють ті індигенізми, що називають загальнонаціонально впізнавані реалії й регулярно трапляються в новинах та сервісних жанрах (міські ініціативи типу *minga*, календарні практики й гастрономічні символи на кшталт *guaguas de pan*, базові культурні “ярлики” на зразок *rachamata*, *raymi*, *inti*). По-друге, тематична спеціалізація текстів “розмикає” середньочастотний шар — гастрономічні огляди, матеріали про традиції та туризм стабільно підживлюють *mote/cuy/chicha/locro* та подібні одиниці. По-третє, низькочастотний сегмент залежить від подійності та цитування (репрезентація “голосу спільноти”, етнографічні деталі, пояснювальні вставки, інколи — медійна екзотизація), тому він чисельний за типами, але слабкий за загальною кількістю уживань. У підсумку корпус має одночасно “щільне ядро” високочастотних, майже немаркованих індигенізмів і широкий периферійний шар рідкісних одиниць, які проявляються тоді, коли медіа тематично або ідеологічно актуалізують корінні знання, ритуали й локальні практики.

Частотність індигенізмів у корпусі корелює не лише з їх кількісною представленістю, а й зі ступенем семантичної стабільності, прагматичної функціональності та рівнем індексації соціальних значень. Високочастотні лексеми (≥ 100 уживань) демонструють передусім семантичну стабільність: їх значення є усталеними, прозорими для широкої аудиторії та майже не потребують пояснення в тексті. Так, *minga* в матеріалах *La Hora*, *Primicias*, *Crónica* послідовно позначає форму колективної праці — від “*minga de vacunación*” до “*minga por la identidad*”, функціонуючи як нейтральний інструментальний термін у новинному дискурсі. Подібно, *guagua* в контекстах на кшталт “*guaguas de pan*” або “*las guaguas no deberían*”

ser madres” інтегрується в гастрономічну й соціальну проблематику без додаткової маркації “іншості”. У таких випадках висока частотність поєднується з низькою прагматичною напругою: лексеми виконують номінативну функцію і не обов’язково сигналізують ідеологічну позицію автора.

Семантична стабільність високочастотних одиниць супроводжується їх відносно низьким рівнем соціальної індексації. Вони вже індексують “андійськість” або “національну традицію”, але роблять це фоново, без виразної ідеологічної акцентуації. Отже, висока частотність не дорівнює високій ідеологічній маркованості: лексеми на зразок *raymi*, *inti*, *cuu*, *mote* активно циркулюють у текстах різних жанрів — від гастрономічних оглядів до репортажів — і радше виконують роль культурно-інтегрованих маркерів, ніж політичних або протестних символів.

Натомість у середньочастотній зоні (10–99 уживань) частотність пов’язана з тематичною спеціалізацією та прагматичною залежністю від жанру. Лексеми *ayahuasca*, *yachak*, *chakana*, *kill*, *nina* з’являються переважно в текстах про ритуали, духовні практики або культурні події. Тут індексація соціальних значень стає помітнішою: *yachak* індексує традиційний авторитет і духовну легітимність; *ayahuasca* — зв’язок із амазонською космовізією та альтернативними формами знання; *chakana* — символічну структуру андійського світогляду. Проте ці лексеми залишаються прив’язаними до певних тематичних полів і не переходять у широкий нейтральний ужиток.

Найвиразніше співвідношення між частотністю та індексацією соціальних значень проявляється в низькочастотній групі (1–9 уживань). Саме тут спостерігається потенційно найвища символічна вага одиниць. Лексеми на кшталт *supay*, *amawta*, *natem*, *ukhu* або поодинокі ритуальні терміни з’являються в чітко маркованих контекстах — етнографічних описах, художніх наративах, пояснювальних вставках. Наприклад, *supay* у наративному фрагменті функціонує як носій міфологічної уяви, а не як повсякденна номінація; *amawta* індексує інституційний статус традиційного знання; *natem* актуалізує локальну варіантність назви айяваски. Їхня низька

частотність не означає маргінальність у культурному сенсі — навпаки, вони концентрують високий рівень символічної щільності й чітко сигналізують належність до певної системи знань і цінностей.

Таким чином, частотний розподіл демонструє функціональну стратифікацію індигенізмів: високочастотні одиниці характеризуються семантичною стабільністю та низькою ідеологічною маркованістю; середньочастотні — тематичною обмеженістю й помірною індексацією соціальних значень; низькочастотні — високою символічною насиченістю та чіткою прагматичною маркованістю. Частотність у корпусі відбиває не лише ступінь поширення лексеми, а й її позицію в системі соціокультурної репрезентації: від інтегрованого елемента національного дискурсу до маркера специфічної, локально або ідеологічно окресленої ідентичності.

У межах сформованого корпусу, що охоплює матеріали восьми еквадорських медіа (El Comercio, El Universo, El Telégrafo, La Hora, Expreso, Primicias, El Mercurio (Cuenca), Crónica (Loja)), простежується відносно рівномірна присутність індигенного лексичного компонента як у національних, так і в регіональних виданнях. До національних медіа в межах цього дослідження віднесено El Comercio, El Universo, El Telégrafo, Expreso та Primicias, тоді як El Mercurio (Cuenca) і Crónica (Loja) репрезентують регіональний сегмент; La Hora займає проміжну позицію як видання з національним охопленням і виразною регіональною структурою.

Порівняльний аналіз матеріалів засвідчує відсутність принципової концентрації індигенізмів лише в одному типі медіа. Високочастотні лексеми на зразок *raymi*, *inti*, *minga*, *guagua*, *pachamama* функціонують у всіх сегментах — як у загальнонаціональних новинах і аналітиці (El Comercio, El Universo, Primicias), так і в регіональних репортажах та культурних матеріалах (El Mercurio, Crónica). Це дозволяє говорити про інтегрованість індигенного лексичного шару в загальноєквадорський медійний простір, а не про його локалізацію лише в регіональному дискурсі.

Водночас варіативність уживання виявляється на рівні редакційної стратегії та жанрової орієнтації. Національні медіа частіше активують індигенізми в контекстах

політичного дискурсу, екологічних дебатів, обговорення багатонаціональності держави або символічного конструювання ідентичності. У таких випадках лексеми можуть набувати додаткового ідеологічного виміру, виконуючи функцію маркерів культурної легітимації чи соціального протесту. Регіональні видання, натомість, частіше репрезентують індігенізми у зв'язку з локальними подіями, фестивалями, гастрономічними практиками та громадами, де вони функціонують як елементи повсякденної культурної реальності й мають нижчий ступінь прагматичної напруги.

Найбільш виразна кореляція простежується не між частотністю та типом медіа, а між уживанням індігенізмів і тематичними блоками. Культурні новини та матеріали про традиції демонструють стабільну присутність лексем типу *raymi*, *chakana*, *taki*, *yaravi*; соціальні конфлікти та екологічні сюжети активують одиниці на кшталт *pachamama*, *ayllu*, *runa*; гастрономічні рубрики регулярно відтворюють *суу*, *mote*, *chicha*, *locro*; політичний дискурс актуалізує індігенізми переважно в контексті прав корінних народів або символічних апеляцій до національної спадщини. Таким чином, розподіл індігенного компонента визначається передусім тематичною структурою матеріалу, тоді як поділ на національні й регіональні медіа не продукує суттєвої різниці у загальній частотності.

У підсумку індігенізми функціонують у сучасному еквадорському медіапросторі як загальнонаціональний ресурс культурної репрезентації, варіюючи свою прагматичну та ідеологічну вагу залежно від редакційної політики й тематичного контексту, але не демонструючи чіткої територіальної локалізації.

Стабільна частотність індігенізмів у корпусі (5 023 слововживання; 149 лем) дає підстави інтерпретувати її як індикатор поступової нормалізації індігенного лексичного шару в еквадорському публіцистичному дискурсі. У межах узгодженої аналітичної моделі (*audience design* — Bell, 1984; індексація соціальних значень — Silverstein, 2003; мовні ідеології) частотність розглядається не лише як кількісний параметр, а як показник позиції лексеми в системі соціально розподілених значень.

Високочастотні одиниці (≥ 100 уживань) — *raymi*, *inti*, *minga*, *guagua*, *pachamata*, *cuu*, *kapak/qhapaq/cápac*, *taita/tayta* — демонструють семантичну стабільність і прагматичну нейтралізацію. Вони регулярно з'являються в матеріалах національних (El Comercio, El Universo, Primicias, Expreso, El Telégrafo) і регіональних (El Mercurio (Cuenca), Crónica (Loja), La Hora) медіа без графічного виділення та без пояснювальних вставок. У термінах Silverstein це відповідає зниженню індексикальної «помітності»: лексема продовжує індексувати андійську культурну традицію, але робить це фоново, як частина звичного номінативного ресурсу. Наприклад, *minga* функціонує в новинних повідомленнях як нейтральна назва колективної дії (від громадських ініціатив до адміністративних заходів), а *guagua* — як звичайна номінація в соціальній і гастрономічній тематиці. Частотна стабільність у цих випадках корелює з десемантизацією «екзотичності»: індігенізм перестає виконувати роль маркера інакшості й переходить до нейтрального лексичного шару.

У термінах Bell (1984) це можна інтерпретувати як результат орієнтації на широку, гетерогенну аудиторію. Оскільки читач очікує й розпізнає такі лексеми без додаткових пояснень, редакційна практика не маркує їх як «чужі». Відсутність лапок, перекладів або дефініцій є прагматичним індикатором інтеграції: медіа не позиціонують ці слова як культурно дистанційовані, а припускають їх загальну зрозумілість.

Середньочастотні індігенізми (10–99 уживань) — *ayahuasca*, *yachak*, *chakana*, *killa*, *nina*, *guayusa*, *morochu*, *chagra* — демонструють інший тип функціонування. Їх частотність пов'язана з тематичними блоками (культура, ритуали, гастрономія, екологічні сюжети) і залежить від жанрового контексту. Тут індексація соціальних значень є більш виразною: *yachak* індексує традиційний авторитет і знання; *ayahuasca* — зв'язок із амазонською космовізією; *chakana* — символічну структуру андійського світогляду. Вони не є маргінальними, але їх уживання тематично мотивоване. Частотність у цій зоні свідчить про стабільну, проте контекстуально обмежену інтеграцію.

Найбільш показовою для аналізу нормалізації є низькочастотна група (1–9 уживань): *supay*, *amawta*, *natem*, *uwishin*, *ukhu*, *kipu* та інші. Ці лексеми часто з'являються в описах ритуалів, етнографічних нарисах або в цитованій мові спільнот і нерідко супроводжуються поясненням. У термінах Silverstein (2003) вони мають вищий рівень індексикальної насиченості: індигенізм тут не просто називає реалію, а сигналізує специфічну систему знань, вірувань або авторитету. Їх низька частотність поєднується з високою символічною вагою. Отже, низька кількість уживань не означає слабкої культурної значущості; навпаки, вона часто вказує на концентровану ідеологічну функцію.

Таким чином, висока частотність не дорівнює високій ідеологічній маркованості. Найчастотніші індигенізми виявляються найменш конфліктними та найменш маркованими з точки зору соціальної дистанції. Водночас низькочастотні одиниці можуть виконувати функцію інтенсивної символічної індексації. Частотність, отже, відбиває процеси символічної легітимації: у межах сучасної мовної ідеології багатонаціональності індигенний компонент закріплюється як легітимна частина національного публічного дискурсу. Перехід від «маркерів інакшості» до «нейтрального лексичного шару» виявляється через регулярність уживання, відсутність графічної маркації та розширення тематичних контекстів. У цьому сенсі частотність виступає індикатором зміни статусу лексеми — від культурно маркованого запозичення до інтегрованого елемента медійної норми.

Кількісний аналіз індигенізмів у корпусі (149 лем; 5 023 слововживання) засвідчує не лише частотну асиметрію, а й дозволяє простежити перехід від статистичного показника до якісної соціолінгвістичної інтерпретації. Частотність у цьому розділі розглядається як емпірична точка входу до аналізу функціонального статусу лексеми та її ідеологічної позиції в публічному дискурсі. Таким чином, кількість виступає першим рівнем спостереження, який відкриває можливість реконструювати механізми соціальної циркуляції значень.

На першому етапі — рівні кількості — індігенізми розподіляються на високочастотні (≥ 100), середньочастотні (10–99) та низькочастотні (1–9). Цей розподіл демонструє, що 8 високочастотних лем забезпечують майже 60 % усіх уживань, тоді як більшість одиниць функціонують периферійно. Однак сама по собі кількість не є остаточним поясненням: вона вказує на ступінь повторюваності в медіапотопії, тобто на інтенсивність соціальної циркуляції лексеми.

Другий рівень — функціональний. Частотність співвідноситься з типом прагматичної ролі, яку виконує індігенізм у тексті. Високочастотні одиниці (*minga*, *guagua*, *raumi*, *rachamata*, *siu*) функціонують переважно як нейтральні номінації — без графічної маркації, без пояснювальних вставок, у різних тематичних блоках. Їх повторюваність знижує індексикальну напругу: вони індексують андійську або національну традицію, але роблять це фоново. Середньочастотні лексеми (*ayahuasca*, *yachak*, *chakana*) зберігають тематичну обмеженість і вищий рівень індексації — вони активуються в культурних або ритуальних контекстах. Низькочастотні одиниці (*supay*, *amawta*, *natem*) концентрують символічну функцію й чітко сигналізують специфічну систему знань чи вірувань. Отже, перехід від кількості до функції виявляється через зміну ступеня прагматичної маркованості та широти контекстів уживання.

Третій рівень — ідеологічний — пов'язаний із тим, як частотність відображає позицію індігенізму в мовній ідеології суспільства. У межах концепції індексації (Silverstein) повторюваність лексеми стабілізує її індексикальні значення. Коли індігенізм систематично циркулює в медіа без дистанціювання, він поступово переходить від індексу «інакшості» до індексу «національної культурної норми». Частотність тут виступає механізмом десемантизації екзотичності: слово не втрачає культурного змісту, але втрачає статус маркера дистанції.

У цьому процесі важливу роль відіграє audience design (Bell, 1984). Орієнтація редакцій на широку, гетерогенну аудиторію передбачає використання тих індігенізмів, які вже розпізнаються читачем як частина спільного культурного коду. Саме тому високочастотні лексеми не супроводжуються перекладом або поясненням:

медіа припускають їхню зрозумілість і тим самим підтверджують їхню легітимність. Повторюваність у різних жанрах і темах є формою символічної інтеграції, що відображає домінантну мовну ідеологію багатонаціональності та культурної спадкоємності.

Таким чином, континуум «кількість → функція → ідеологія» демонструє, що частотність є не лише статистичним параметром, а індикатором соціальної циркуляції значень. Зростання частотності корелює зі зниженням прагматичної маркованості та переходом лексеми до нейтрального шару медійної норми; натомість низька частотність може сигналізувати концентрацію символічної ваги та ідеологічної насиченості. У цьому сенсі кількісний показник переходить у якісний: він фіксує не просто обсяг уживань, а ступінь інтегрованості індигенізму в національний дискурсивний простір.

Отже, аналіз частотності індигенізмів у корпусі дозволяє поєднати кількісний і якісний виміри дослідження. Статистично незначна частка індигенного компоненту (0,52 %; 0,64 % з урахуванням онімів) поєднується з високою внутрішньою концентрацією частотного ядра та виразною функціональною стратифікацією. Це свідчить про те, що індигенізми не є периферійним або випадковим елементом медійної мови, а формують структурований шар, у якому повторюваність корелює зі ступенем інтегрованості, прагматичної нейтралізації та символічної ваги.

Узгодження корпусних даних із моделлю audience design, теорією індексації та концепцією мовних ідеологій показує, що частотність виступає емпіричним індикатором соціальної циркуляції значень і процесів символічної легітимації. Регулярна присутність низки індигенізмів у різних жанрах і типах медіа засвідчує їх перехід від маркерів «інакшості» до елементів нейтрального лексичного шару, тоді як периферійні одиниці зберігають підвищену індексикальну насиченість. Таким чином, кількісний розподіл індигенізмів відображає ширший процес нормалізації індигенного компоненту в сучасному екваторському публічному дискурсі.

3.4. Синтаксична організація індигенного матеріалу та межі структурного впливу в публіцистичному дискурсі Еквадору

Після встановлення загальних принципів аналізу синтаксичних контактних явищ було здійснено поетапну корпусну процедуру їх виявлення. На відміну від попередніх підрозділів, де об'єктом опису виступала лексема як одиниця, на цьому етапі аналітичний фокус було зміщено на конструкцію — повторювану синтаксично-фразову конфігурацію, у межах якої індигенна одиниця функціонує в публіцистичному тексті.

Стартовий пошук здійснювався за опорними індигенними одиницями, що регулярно трапляються в корпусі та потенційно виступають центрами формування розширених синтаксичних структур. До цього переліку увійшли, зокрема, *Pachamama*, *Taita Inti*, *Mama Killa*, *yachak*, *ayllu*, *runa*, *minga*, *raymi*, *chakana*, *ayahuasca*. Вибір саме цих одиниць зумовлений їхньою високою текстовою «видимістю», тематичною релевантністю (космологія, ритуал, соціальна організація, культурні практики) та здатністю функціонувати в позиціях, що передбачають пояснення, переклад або уточнення.

У процесі первинного перегляду було зафіксовано, що індигенні лексеми в журналістських текстах рідко з'являються ізольовано. Наприклад, у матеріалах *La Hora* (2024) подано контекст “...*en torno a la Madre Tierra (Pachamama en kichwa)*” (*La Hora*, 2024), де індигенна одиниця інтегрується в уточнювальний фрагмент із маркером мови. У корпусі *La Hora* (2019) засвідчено приклад “*Ignacio Muenala, uno de los yachaks (sabios)*...” (*La Hora*, 2019), що демонструє пояснювальне введення через глосу в дужках. У матеріалах *El Universo* (2019) зафіксовано конструкцію “...*Pawkar Raymi (en kichwa) o Fiesta del Florecimiento*...” (*El Universo*, 2019), де індигенна назва співвідноситься з іспаномовним відповідником. Такі приклади на початковому етапі аналізу слугували емпіричним підтвердженням того, що індигенні одиниці функціонують як ядро ширших синтаксичних структур.

Окрім лексичних «опор», додатковими тригерами виступали метамовні маркери пояснення та перекладу, характерні для журналістського дискурсу. До них належать форми *es, significa, quiere decir, proviene de, conocido como, llamado/a, se dice*, en kichwa, en quichua. Саме в таких зонах тексту спостерігається активне поєднання індигенного елемента з іспаномовною дефініцією або етимологічним коментарем. У корпусі регулярно фіксуються конструкції типу “*Katary, que significa ‘despertar’ en quichua*” (El Comercio, 2019), “*Anga significa ave grande en kichwa*” (El Comercio, 2019), “*Huahua proviene de la palabra quichua ‘guagua’, que significa niño*” (Primicias, 2020), “*Ozogoche quiere decir en kichwa: deseoso de comer carne*” (Expreso, 2019), “*Mapahuira en kichwa proviene de ‘mapa’ (...) y ‘wira’ (...)*” (El Telégrafo, 2024). Наявність таких формул стала підставою для припущення про структурну повторюваність певних синтаксичних рішень, що потребувало системного узагальнення.

Для кожного тригера здійснювалося конкордансне виведення (KWIC) із розширеним контекстом: окрім безпосереднього оточення ключового слова, переглядалися фрагменти в межах приблизно $\pm 1-2$ речень. Такий підхід дозволив врахувати структурну завершеність висловлювання та його дискурсивну функцію. Зокрема, у матеріалах El Comercio (2019) та Expreso (2019) зафіксовано приклад “*...resume la consigna waorani: ‘Monito ome goronte enamai’, que significa ‘nuestro territorio no se vende’*”, де індигенний вислів вводиться через цитатну рамку з подальшим перекладом. У тексті El Comercio (2021) засвідчено конструкцію “*...La palabra Shushufindi... proviene de los términos shushu (...) y findi (...)*”, що містить етимологічне пояснення. У матеріалі El Universo (2019) подано приклад “*...Mushuk Nina, que significa fuego nuevo...*”, який відтворює підрядну означальну структуру з перекладом. Такі фрагменти дозволили перейти від поодиноких спостережень до формалізації повторюваних синтаксичних конфігурацій.

Загалом на етапі первинного скринінгу було переглянуто орієнтовно близько 400 конкордансних контекстів (у середньому 35–45 прикладів на кожен тригер). Ручний аналіз цього матеріалу дав змогу виокремити низку стабільних синтаксичних патернів,

простежити їхню жанрову локалізацію (новини, культурні матеріали, репортажі, інтерв'ю) та оцінити ступінь редакційного маркування — використання лапок, глос, перекладу або формул типу *que significa*. Надалі виявлені конфігурації було узагальнено у вигляді формалізованих структурних моделей, що стали предметом системного опису в наступному підпункті.

Перехід від лексичного рівня до конструктивного дозволяє уточнити характер мовного контакту в еквадорському публіцистичному дискурсі. Якщо в підрозділах 3.1–3.3 індігенізми аналізувалися як одиниці з певною частотністю та прагматичними функціями, то на цьому етапі дослідження одиницею аналізу стає синтаксична модель — структурний механізм, у межах якого індігенний елемент інтегрується, пояснюється або співвідноситься з іспаномовним відповідником.

У термінах М. Сільверстайна індексація мовної одиниці пов'язана не лише з її денотативним значенням, а й із соціальними смислами, які вона сигналізує. Синтаксична конфігурація, у якій функціонує індігенізм, виступає одним із механізмів такого індексування. Водночас концепція *audience design* А. Белла дозволяє інтерпретувати повторюваність виявлених патернів як результат орієнтації журналістського тексту на гетерогенну аудиторію, для якої індігенні поняття потребують різного ступеня пояснення або медіації. Таким чином, застосована процедура забезпечує відтворюваність аналізу та створює підґрунтя для системного опису синтаксичних моделей інтеграції індігенного матеріалу, що здійснюється в підрозділі 3.4.2.

На основі описаної вище корпусної процедури було виокремлено шість основних типів синтаксичних моделей, що структурно організовують контактний матеріал.

Найбільш продуктивним типом є дефініційно-пояснювальна модель, побудована за схемою *X + que significa / significa / quiere decir + переклад*. У межах цієї конструкції індігенна одиниця постає як семантично непрозора для широкої аудиторії й супроводжується експліцитним перекладом. У матеріалі *El Comercio* за 2019 рік

зафіксовано приклад *“Katary... que significa ‘despertar’ en quichua”* (El Comercio, 2019); у тому ж виданні — *“Anga significa ave grande en kichwa”* (El Comercio, 2019). У *Primicias* читаємо: *“Huahua proviene de la palabra quichua ‘guagua’, que significa niño”* (Primicias, 2020), а в *Expreso* — *“Ozogoche quiere decir en kichwa: deseoso de comer carne”* (Expreso, 2019). У *El Universo* за 2019 рік подано: *“Mushuk Nina, que significa fuego nuevo”* (El Universo, 2019). Регулярність цієї формули свідчить про її стабілізацію як редакційної норми.

З погляду індексації, дефініційна модель маркує індигенізм як «чужий» код, що потребує медіації. Це індекс першого порядку (Silverstein): форма сигналізує іншу мовну систему, а переклад знімає бар’єр розуміння. Водночас повторюваність конструкції поступово зменшує її екзотизуючий ефект: переклад стає очікуваним елементом жанру культурної або соціальної журналістики. Таким чином, модель одночасно підтримує мовну ідеологію прозорості (необхідність пояснення) і нормалізації (регулярність пояснювального патерну).

Другий тип становлять апозитивні пояснювальні конструкції, у яких індигенна одиниця супроводжується глосом або прикладкою: *“...uno de los yachaks (sabios)”* (La Hora, 2019); *“...pambamesa, que es la costumbre kichwa de compartir los alimentos”* (El Comercio, 2019); *“...itip, que es un tipo de falda de algodón...”* (El Comercio, 2020); *“...en torno a la Madre Tierra (Pachamama en kichwa)”* (La Hora, 2024). На відміну від попереднього типу, тут переклад інтегрується в межах того самого синтаксичного блоку, що створює ефект більшої злитості кодів. Індиксація зміщується: індигенізм уже не настільки дистанціюється, а співіснує з іспаномовним відповідником як частина єдиної номінативної структури. Це відповідає ідеології інтеркультурності, що визнає співіснування мов у спільному комунікативному просторі.

Третій тип — альтернативні номінативні конструкції $X \text{ o } Y$ — репрезентує паралельне функціонування індигенної та іспаномовної назв: *“...Inti Raymi o Fiesta del Sol”* (El Comercio, 2019); *“...Pawkar Raymi (en kichwa) o Fiesta del Florecimiento...”* (El Universo, 2019); *“...La chakana o Cruz del Sur funciona como guía...”* (El Comercio,

2024). У межах цієї моделі індігенна назва не підпорядковується іспаномовній, а співіснує з нею як рівноправний варіант. Така конструкція індексує двомовність як ресурс, а не як проблему. У термінах *audience design* вона орієнтована на гетерогенну аудиторію, яка може бути знайома з обома варіантами.

Четвертий тип — конструкції з маркерами *llamado / conocido como / al que llaman* — створює ефект делегованої номінації: “...*un collar llamado ‘asandim’*” (El Comercio, 2020); “...*un cinturón al que llaman ‘issa watarina’*” (El Comercio, 2020); “...*conocido como ally mikuy*” (El Universo, 2023). Тут журналістська інстанція дистанціюється від індігенної назви, приписуючи її локальній спільноті. Індексація вказує на межу між «внутрішнім» та «зовнішнім» знанням. Водночас регулярність такої формули свідчить про її інституційну нормалізацію.

П’ятий тип пов’язаний із цитатними зонами, де індігенні вислови з’являються у прямій мові з подальшим перекладом: “... ‘*Monito ome goronte enamai*’, *que significa ‘nuestro territorio no se vende’*” (El Comercio, 2019; Expreso, 2019). Саме цитата концентрує контактність: редакція зберігає автентичність форми, але додає переклад для забезпечення доступності. Тут поєднуються дві ідеології — автентифікації та зрозумілості.

Шостий тип — гібридні перелікові конструкції — інтегрує індігенні одиниці в іспаномовний опис через модель “опис + o + індігенна назва”: “...*una camisa o ‘kushma*’, *pantalón o ‘curu valum’*...” (El Comercio, 2020); “...*yachay o saber ancestral*...” (El Comercio, 2024). Повторюваність цієї формули перетворює її на медійний шаблон опису етнокультурних реалій.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що синтаксичні контактні явища в публіцистичному корпусі є структурно впорядкованими та ідеологічно вмотивованими. Найчастотніші моделі — дефініційні та альтернативні — виконують посередницьку функцію між локальним знанням і національною аудиторією. Синтаксичний рівень виявляється більш чутливим до жанру та редакційної політики, ніж лексичний: якщо частина індігенізмів уже функціонує без маркування (див. 3.3),

то конструкції перекладу й пояснення залишаються стабільним механізмом управління значенням.

Як видно з таблиці 2, синтаксичні контактні явища в корпусі не є випадковими або стилістично розпорошеними, а організуються навколо стабільних структурних формул. Найпродуктивнішою моделлю виступає дефініційно-пояснювальна калька, що забезпечує семантичну прозорість індигенних одиниць для гетерогенної аудиторії. Альтернативна номінація та апозитивні конструкції демонструють вищий ступінь інтеграції індигенного елемента в іспаномовний дискурс, тоді як делегована та цитатна моделі зберігають чіткіший маркер локальності та автентичності. Гібридні перелікові структури займають проміжну позицію між лексикою і синтаксисом, функціонуючи як повторюваний медійний шаблон опису етнокультурних реалій.

№	Тип синтаксичної моделі	Структурна формула	Дискурсивна функція
1	Дефініційно-пояснювальна калька	X + <i>que significa / significa / quiere decir</i> + переклад	Семантична прозорість; нейтралізація «чужості»; орієнтація на широку аудиторію
2	Апозитивна пояснювальна модель	X, (<i>que es</i> Y) / X (Y)	Інтеграція індигенної одиниці в іспанський синтаксис; часткова нормалізація
3	Альтернативна номінація	X o Y	Паралельне співіснування назв; індексація двомовності

4	Делегована номінація	<i>X llamado/a Y / conocido como Y / al que llaman Y</i>	Маркування локального знання; дистанціювання редакції
5	Цитатно- перекладна модель	“X”, <i>que significa Y</i>	Автентифікація вислову; збереження оригінальної форми з перекладом
6	Гібридна перелікова модель	іспанський опис + <i>o</i> + індігенна назва	Інкорпорація індігенного ядра в описову структуру; стилізація етнокультурного матеріалу

Таблиця 3.2: Синтаксичні контактні моделі у публіцистичному корпусі
Еквадору

Таким чином, синтаксичні контактні моделі виступають індикаторами того, як еквадорський медійний дискурс структурує інтеркультурність: через пояснення, паралельну номінацію, делеговане найменування та цитатну автентифікацію. Вони демонструють не лише факт мовного контакту, а й способи його соціальної інтерпретації та ідеологічного впорядкування в межах сучасного публіцистичного простору Еквадору.

Наступник кроком, наш фокус зміщується з формально-конструктивного рівня на рівень концептуальної організації. Йдеться не про пояснювальні або перекладні формули, а про ті синтаксичні структури, через які в журналістському дискурсі репрезентуються індігенні світоглядні категорії як цілісні смислові рамки.

Об'єктом аналізу є номінативні та предикативні конструкції на кшталт *relación con la Pachamama, defensa de la vida, saber ancestral, cosmovisión andina, armonía con la naturaleza, justicia indígena*, що функціонують у межах нормативної іспаномовної граматики, проте індексують індигенні концептуальні моделі.

У матеріалах корпусу концепт Pachamama регулярно з'являється в синтаксичних конфігураціях, що репрезентують відношення людини до природи як етичну й онтологічну категорію. У тексті La Hora (2024) засвідчено фрагмент “...*en torno a la Madre Tierra (Pachamama en kichwa)*”, де індигенний термін вводиться через апозитивну конструкцію. Проте в інших матеріалах концепт функціонує вже без перекладного маркування — як складник ширших номінативних груп типу *defensa de la vida expresada en la Pachamama* (El Comercio, 2024). У цьому випадку синтаксична структура з прийменниковою групою (*en la Pachamama*) не лише локалізує поняття, а концептуалізує його як джерело етичної норми.

Аналогічно організовується концептуальна рамка *saber ancestral / yachay o saber ancestral* (El Comercio, 2024), де індигенний термін співвідноситься з іспаномовним відповідником через альтернативну номінацію, а надалі функціонує як абстрактний іменник у позиції підмета або додатка. У межах іспанської синтаксичної системи така номіналізація забезпечує інтеграцію індигенного знання в дискурс як легітимної форми епістемології. Синтаксис тут виступає механізмом концептуальної стабілізації: індигенне поняття граматично оформлюється як повноцінна абстракція.

Конструкція *cosmovisión andina* функціонує в журналістських текстах як узагальнююча категорія, що структурує подальший виклад. У матеріалах, де йдеться про ритуальні практики — зокрема про *Inti Raymi o Fiesta del Sol* (El Comercio, 2019) або *Pawkar Raymi (en kichwa) o Fiesta del Florecimiento* (El Universo, 2019), — синтаксична організація тексту вибудовується навколо рамки інтерпретації: ритуал подається як вираження світоглядної системи. Таким чином, іменникові групи з прикметниковим означенням (*andina, indígena*) функціонують як маркери

концептуальної належності, що структурно інтегрують культурні явища в іспаномовний аналітичний дискурс.

Особливу роль відіграють конструкції типу *armonía con la naturaleza* та *relación con la naturaleza / con la Pachamama*, де прийменникові групи з *con* формують модель співбуття та взаємозв'язку. У текстах, присвячених екологічній проблематиці або протестам, синтаксична структура висловлювання часто організована навколо дієслівних предикатів із семантикою захисту чи збереження. Показовим є приклад із Primicias (2024), де рух Pachakutik стверджує, що запропонована консультація «no resuelve nada»; у ширшому контексті дискусії про Yasuní ІТТ концепти захисту території й життя формалізуються через конструкції типу *defensa de la vida* або *defensa del territorio*, що вписуються в стандартні іспанські моделі керування іменником через прийменник *de*.

Подібним чином функціонує й конструкція *justicia indígena*, яка в корпусі виступає як складник складніших синтаксичних структур: “*La justicia indígena no tiene absolutamente nada que ver con que un grupo de personas tome preso a un delincuente...*” (El Mercurio, 2022). У цьому прикладі індигенний концепт оформлено як граматичний підмет у межах нормативної предикативної структури. Синтаксис не відтворює індигенних структур правового мислення, а забезпечує інкорпорацію концепту до дискурсу національної правової дебати.

У текстах культурної тематики світоглядні рамки також репрезентуються через складні атрибутивні й перелікові конструкції. Наприклад, у матеріалі El Comercio (2024) подано фрагмент, де *la chakana* співвідноситься з *la Cruz del Sur* і описується як елемент космологічної системи. Іменникові групи типу *la chakana como guía permanente de la vida andina* синтаксично структурують поняття як центр семантичної організації тексту. Тут синтаксис виконує функцію концептуальної артикуляції: індигенний символ подається як структуроутворюючий принцип.

Важливо підкреслити, що в усіх розглянутих випадках синтаксис не демонструє калькування індигенних граматичних моделей. Конструкції *relación con*, *defensa de*,

armonía con, saber ancestral, justicia indígena є типовими для іспанської мови способами номіналізації та концептуалізації абстрактних відношень. Індигенність проявляється на рівні лексичного наповнення та індексального значення, тоді як синтаксична архітектура залишається іспаномовною.

У термінах М. Сільверстайна такі конструкції функціонують як індекси другого порядку: вони не лише позначають певний денотат, а й сигналізують участь тексту в дискурсі інтеркультурності, екологічної етики чи колективної ідентичності. Водночас, згідно з концепцією *audience design* А. Белла, саме синтаксична нормативність цих моделей забезпечує їхню доступність для широкої аудиторії, не знайомої з індигенними мовами, але здатної інтерпретувати концепти через звичні граматичні рамки.

Отже, синтаксична організація індигенних концептуальних рамок у публіцистичному корпусі демонструє інкорпоративний характер мовного контакту: світоглядні категорії інтегруються в іспаномовну граматичну систему через стандартні моделі номіналізації, прийменникового керування та предикативної організації. Синтаксис у цьому випадку виступає не зоною структурного змішування, а механізмом репрезентації та стабілізації індигенних концептів у межах сучасного еквадорського медійного дискурсу.

Окрему зону синтаксичної організації індигенного матеріалу становлять цитатні сегменти публіцистичного тексту — фрагменти прямої мови, квазі-цитатні вставки, етнографічні описи та матеріали культурної тематики, у яких журналістська інстанція частково або повністю делегує мовлення іншому голосу. Саме в цих сегментах спостерігається підвищена щільність контактних елементів і більша структурна варіативність порівняно з основним наративним полотном.

У межах прямої мови індигенні одиниці часто з'являються без негайного синтаксичного «вирівнювання» або стилістичного згладжування. Показовим є приклад із *El Comercio* (2019) та *Expreso* (2019): “...*resume la consigna waorani: ‘Monito ome goronte enamai’, que significa ‘nuestro territorio no se vende’*”. Індигенний вислів

подано в лапках як самодостатню репліку, після чого додається переклад. Синтаксична структура тут двошарова: внутрішній шар зберігає форму оригінального вислову, тоді як зовнішній — інтегрує його в іспаномовне речення через підрядну означальну конструкцію (*que significa...*). Таким чином, цитатна рамка дозволяє одночасно зберегти автентичність форми та забезпечити семантичну прозорість.

Подібну модель спостерігаємо в матеріалах культурної тематики, де індігенні назви та вислови вводяться як елементи репрезентованої традиції. Наприклад, у матеріалі *El Universo* (2023), присвяченому діяльності *Ñusta Picuasi*, зазначено, що користувачі соціальних мереж закликали співачку виконати пісню «*en todos los idiomas*», зокрема й *en kichwa*. У цьому контексті індігенна мова постає як символічний ресурс, а її згадування інтегрується в цитатну тканину тексту без додаткового синтаксичного маркування.

У квазі-цитатних сегментах — коли журналіст передає зміст висловлювання без прямого лапкування — індігенні концепти також зберігають підвищену варіативність. Наприклад, у матеріалах, присвячених обговоренню консультації щодо *Yasuní* ІТТ, подано фрагмент: “*El movimiento Pachakutik (...) afirmó (...) que la consulta popular (...) ‘da vueltas y no resuelve nada’*” (Primicias, 2024). У ширшому контексті ці дебати пов’язані з концептами *defensa de la vida* та захисту території, які часто репрезентуються в межах позиційного висловлювання політичних акторів. Синтаксис цитатної рамки в таких випадках дозволяє поєднати нормативну структуру іспанського речення з дискурсивними маркерами локальної ідентичності.

Етнографічні описи становлять ще одну зону підвищеної контактності. У матеріалі *El Comercio* (2020), присвяченому традиційному вбранню, подано перелікову конструкцію: “*...una camisa o ‘kushma’, pantalón o ‘curu valum’, una corona de semillas o ‘uma watarina’...*”. У межах такого опису індігенні назви зберігаються в лапках, тоді як синтаксична рамка речення залишається іспаномовною. Однак саме в цих сегментах спостерігається найбільша концентрація контактних елементів і мінімальна редукція їхньої форми. Перелік предметів у культурному контексті

створює простір, де індігенні лексеми функціонують майже автономно, інтегруючись лише на рівні координації (*o*).

Схожий ефект маємо у фрагментах, що описують ритуальні практики: “...*Inti Raymi o Fiesta del Sol*” (El Comercio, 2019), “...*Pawkar Raymi (en kichwa) o Fiesta del Florecimiento...*” (El Universo, 2019). Хоча ці конструкції вже були розглянуті як альтернативна номінація, у межах культурного репортажу вони набувають додаткового значення: індігенна назва подається як частина автентичного голосу спільноти, а іспаномовний відповідник — як засіб інтерпретації для ширшої аудиторії.

У текстах, присвячених правовій проблематиці, цитатна зона також виявляє підвищену контактність. Наприклад, у матеріалі El Mercurio (2022) читаємо: “*La justicia indígena no tiene absolutamente nada que ver con que un grupo de personas tome preso a un delincuente...*”. Хоча сама конструкція граматично нормативна, її включення в пряму мову дозволяє репрезентувати індігенний концепт як позицію конкретного мовця, а не як абстрактну категорію редакційного дискурсу.

Зі структурного погляду цитатні сегменти демонструють три характерні риси. По-перше, у них зберігається більша варіативність форм: індігенні слова можуть з’являтися без перекладу або з мінімальним поясненням. По-друге, можливі локальні відхилення від стандартного стилістичного регістру, зумовлені передаванням живої мови. По-третє, контактні елементи в цитатах меншою мірою піддаються редакційній уніфікації, оскільки маркер прямої мови легітимізує збереження «чужої» форми.

У термінах індексації (Silverstein, 2003) цитатна рамка створює окремий індексальний простір, де індігенний елемент набуває додаткового значення автентичності. Він сигналізує не лише культурну належність, а й присутність реального мовця або спільноти. Водночас у перспективі audience design (Bell, 1984) така стратегія дозволяє редакції поєднати дві вимоги: з одного боку, зберегти локальний голос, з іншого — забезпечити зрозумілість через переклад або контекстуальне пояснення.

Таким чином, цитатні зони в публіцистичному корпусі функціонують як простір підвищеної контактності, де індигенний матеріал демонструє найбільшу структурну автономію. Саме тут мовний контакт виявляється найвиразніше, проте навіть у цих сегментах індигенні елементи інтегруються в межах загальної іспаномовної синтаксичної організації тексту.

Проведений аналіз синтаксичних моделей інтеграції індигенного матеріалу дозволяє сформулювати принциповий висновок щодо меж структурного впливу мовного контакту в еквадорському публіцистичному дискурсі. Попри високу частотність індигенних лексем, концептів і цитатних фрагментів, корпус не демонструє ознак системного відтворення синтаксичних моделей мов кечуа або інших індигенних мов у межах іспаномовної граматичної організації тексту.

Під системним синтаксичним впливом у цьому дослідженні розуміється регулярне, відтворюване перенесення структурних принципів однієї мовної системи до іншої — зокрема, змін у порядку слів, типах предикативної організації, способах підрядності або морфосинтаксичних моделей керування. Аналіз корпусного матеріалу не засвідчив стабільної репродукції таких структур.

По-перше, у текстах із індигенним матеріалом зберігається нормативний порядок слів (SVO) та узгодження відповідно до норм сучасної іспанської мови. Наприклад, у реченні “*Igualmente están atentos a que ningún integrante de Punyaro Alto festeje el Inti Raymi o Fiesta del Sol*” (El Comercio, 2020) індигенний компонент *Inti Raymi* інтегровано в стандартну підрядну конструкцію з *que* без будь-яких синтаксичних відхилень. Аналогічно, у прикладі “*La mega minga se desarrolló hasta entrada las primeras horas de la tarde*” (El Comercio, 2022) лексема *minga* функціонує як звичайний іменник у позиції підмета, узгоджуючись із дієсловом *se desarrolló*.

По-друге, гіпотаксичні структури залишаються повністю іспаномовними. У реченні “*Agrega que los cabildos (...) continuarán llevando adelante las festividades del Pawkar Raymi como parte de la cosmovisión indígena*” (El Universo, 2021) наявна стандартна модель підрядного речення з *que*, а також типове прийменникове керування

(*como parte de*). Подібним чином у фрагменті “*los casos que tengan relación contra la vida de las personas serán conocidos por la justicia ordinaria y no por la indígena*” (Expreso, 2019) конструкція з відносним займенником *que* та прийменникова група *contra la vida* відповідають нормативній синтаксичній організації.

По-третє, у корпусі відсутня стабільна серіалізація дієслів або інші предикативні моделі, що могли б свідчити про перенесення індигенних синтаксичних принципів. Конструкції типу *seguir haciendo, seguirán haciendo, se siguen haciendo* функціонують як звичні іспанські перипрастичні форми. Наприклад: “*Lo importante es que han representado a Loja y lo seguirán haciendo desde este ámbito*” (Crónica, 2019); “*En la actualidad hay mujeres que siguen haciendo historia*” (El Mercurio, 2022); “*se siguen haciendo derivaciones a los privados*” (El Universo, 2021). Усі ці приклади демонструють нормативні аспектуальні моделі сучасної іспанської мови, незалежні від індигенного лексичного наповнення.

По-четверте, морфосинтаксична структура речень залишається стабільною навіть у випадках, де індигенні поняття вводяться через дефініцію або культурний опис. У прикладі “*En cambio, los pueblos kichwas tienen una conciencia de naturaleza (...) y han utilizado ese término: unguay (...) y kuna (...)*” (El Comercio, 2020) індигенні слова інтегруються в стандартну пояснювальну конструкцію з координативним поєднанням і підрядністю. У реченні “*Parten con el agradecimiento al Taita Inti (...) y la danza y baile se apoderan de la comunidad indígena*” (La Hora, 2023) індигенний компонент функціонує як складник прийменникової групи (*al Taita Inti*) без структурного впливу на порядок або узгодження.

Навіть у складних аналітичних текстах, де обговорюються соціальні чи екологічні проблеми, синтаксис залишається нормативним: “*Los ingresos generados no se han traducido en una distribución justa de la riqueza*” (El Comercio, 2023); “*El Consejo de la Judicatura (...) deben formular un plan para fortalecer el ‘enfoque intercultural’ en los órganos de justicia*” (El Universo, 2021). Індигенні концепти (*cosmovisión indígena*,

enfoque intercultural, justicia indígena) інтегруються через стандартні моделі номіналізації та прийменникового керування (*de, en, para*).

Отже, можливі контактні аномалії мають поодинокий і локальний характер і не утворюють відтворюваної системи. Іспанська граматична структура виконує роль стабілізуючої рамки, у межах якої індігенні елементи інкорпоруються без трансформації базових синтаксичних принципів.

Таким чином, мовний контакт у сучасному еквадорському публіцистичному дискурсі реалізується переважно на лексичному та номінативно-дискурсивному рівнях, але не переходить у системну граматичну перебудову. Відсутність системного індігенного синтаксису є ключовим результатом аналізу й свідчить про асиметричний характер контакту: індігенні концепти активно присутні в тексті, проте інтегруються в межах стабільної іспаномовної граматичної системи.

Після опису типології синтаксичних моделей та визначення меж їх структурного впливу доцільним є узагальнення мінімальних кількісних показників їх функціонування в корпусі. Метою цього підпункту не є побудова статистичної моделі чи встановлення точної частотної ієрархії, а підтвердження регулярності або, навпаки, обмеженості окремих синтаксичних конфігурацій у публіцистичному дискурсі.

Кількісні індикатори отримано на підставі первинного перегляду приблизно 400 конкордансних контекстів, із фіксацією повторюваних структур за роками та джерелами. Для кожного патерну враховувалися:

1. орієнтовна кількість збігів у корпусі;
2. кількість медіа, у яких модель засвідчено;
3. часовий розкид фіксації (2019–2024).

Отримані результати узагальнено в таблиці 3.

№	Синтаксичний патерн	Орієнтовна к-сть збігів	К-сть медіа (із 8)	Роки фіксації
---	---------------------	-------------------------	--------------------	---------------

1	Дефініційно- пояснювальна модель (X + <i>que significa / quiere decir / proviene de</i>)	≈ 60–80	7–8	2019–2024
2	Апозитивна пояснювальна модель (X, <i>que es Y / X (Y)</i>)	≈ 45–60	6–7	2019–2024
3	Альтернативна номінація (X o Y)	≈ 40–55	6–8	2019–2024
4	Делегована номінація (<i>llamado, conocido como, al que llaman</i>)	≈ 25–35	5–6	2019–2023
5	Цитатно- перекладна модель (“X”, <i>que significa Y</i>)	≈ 20–30	5–6	2019–2022
6	Гібридні перелікові конструкції (опис + o + індигенна назва)	≈ 30–40	5–7	2019–2024
7	Концептуальні рамки типу <i>defensa de la vida, cosmovisión indígena, justicia indígena</i>	≈ 70–100	8	2019–2024

Таблиця 3.3

Мінімальні кількісні індикатори функціонування синтаксичних моделей у
публіцистичному корпусі (2019–2024)

Як видно з таблиці, найбільш регулярними є дефініційно-пояснювальні моделі та номінативні конструкції, що репрезентують концептуальні рамки (*cosmovisión indígena, justicia indígena, defensa de la vida*). Їхня присутність засвідчена в більшості досліджених медіа протягом усього періоду 2019–2024 років, що свідчить про їх інституційну стабілізацію.

Натомість цитатно-перекладні та делеговані моделі демонструють дещо меншу частотність і менш рівномірний розподіл у часі. Це дозволяє припустити, що їх функціонування пов'язане передусім із тематичними піками (культурні події, політичні дебати, соціальні протести), а не з постійною редакційною практикою.

Таким чином, навіть мінімальні кількісні показники підтверджують, що описані синтаксичні моделі не є випадковими стилістичними прийомами. Їхня повторюваність у різних медіа та протягом кількох років засвідчує їх функціонування як стабільних інструментів структурної репрезентації індигенного матеріалу в межах іспаномовного публіцистичного дискурсу. Водночас відсутність експоненційного зростання або розширення структурних варіантів узгоджується з попереднім висновком про інкорпоративний, а не трансформаційний характер синтаксичного контакту.

Узагальнення результатів аналізу дозволяє сформулювати багаторівневий висновок щодо характеру синтаксичної реалізації мовного контакту в сучасному еквадорському публіцистичному дискурсі.

По-перше, синтаксис журналістських текстів демонструє активну та систематичну інтеграцію індигенних елементів. Індигенні лексеми й концепти не функціонують ізольовано, а регулярно включаються до складу підрядних, апозитивних, альтернативних та перелікових конструкцій. Їхня присутність охоплює різні жанри — новини, культурні матеріали, аналітику, політичні тексти — що свідчить про їхню інституційну стабілізацію в медійному просторі.

По-друге, мовний контакт на синтаксичному рівні реалізується насамперед через дефініційні, апозитивні та номінативні моделі. Саме ці структури забезпечують переклад, пояснення, співвіднесення або делеговане найменування індигенних

понять. Повторюваність таких конфігурацій у різних медіа й протягом усього досліджуваного періоду (2019–2024) підтверджує їх функціонування як усталених редакційних стратегій представлення індигенного матеріалу.

По-третє, синтаксична організація тексту відіграє ключову роль у концептуалізації індигенних світоглядних категорій. Через прийменникові моделі (*defensa de la vida, relación con la Pachamama*), номіналізації (*cosmovisión indígena, justicia indígena*) та предикативні структури індигенні концепти вписуються в іспаномовну граматичну систему як повноцінні абстрактні категорії. Синтаксис у цьому випадку виступає механізмом структурної репрезентації та ідеологічної інтерпретації інтеркультурних смислів.

Водночас, попри активність і регулярність контактних явищ, у журналістському корпусі не виявлено системного індигенного синтаксису. Відсутні стабільні моделі, що відтворювали б граматичні принципи кечуа або інших індигенних мов; не зафіксовано морфосинтаксичних структур, які порушували б іспанську норму або формували автономну гібридну систему. Контакт реалізується переважно на лексичному та номінативно-дискурсивному рівнях, тоді як граматична архітектура тексту залишається іспаномовною.

Таким чином, синтаксичний вимір мовного контакту в еквадорському публіцистичному дискурсі характеризується інкорпоративним, а не трансформаційним типом інтеграції: індигенні елементи активно включаються до тексту, проте не змінюють базової граматичної структури. Саме ця асиметрія становить один із ключових результатів проведеного аналізу.

3.5. Дискурсивні функції лексичних і синтаксичних контактних одиниць у ЗМІ

У попередніх підрозділах третього розділу індигенізми та інші контактні одиниці було описано з погляду їх частотності (3.3), семантичної структури та прагматичного потенціалу (3.2), а також індексації соціальних значень у медіадискурсі (3.4). Отримані результати дозволяють перейти до ширшого узагальнення: розглядати

зафіксовані в корпусі лексичні й синтаксичні контактні елементи не як поодинокі мовні «вкраплення», а як прояв системної контактної динаміки, що визначає специфіку сучасного іспаномовного публіцистичного простору Еквадору.

Теоретичною опорою для такого узагальнення є положення контактної лінгвістики, сформульовані Matras (2021), який трактує запозичення не як механічний лексичний трансфер, а як когнітивно-дискурсивний процес, зумовлений потребами комунікації, частотністю взаємодії мовців та соціальною значущістю певних концептів. У цій перспективі запозичена одиниця постає не як «чужорідний» елемент, а як ресурс, що активується в конкретних комунікативних умовах і поступово інтегрується в систему мови-реципієнта.

Матеріал авторського корпусу публіцистики 2019–2024 років підтверджує таке розуміння. Як було показано в підрозділі 3.3, низка індигенізмів демонструє стабільно високу частотність і розподіл у різних жанрах (новини, аналітика, колонки), що свідчить про їхню функціональну закріпленість у медійному мовленні. Частотність у цьому разі виступає не лише кількісним показником, а й індикатором ступеня когнітивної та дискурсивної інтегрованості одиниці. Чим регулярніше лексема з'являється в різних тематичних доменах (культура, соціальні практики, екологія, територіальна ідентичність), тим більшою є ймовірність її переходу від периферійного запозичення до елемента локальної норми.

Важливо враховувати також роль доменів уживання та соціальної значущості концептів. Як підкреслює Matras (2021), запозичення особливо активно закріплюються в тих семантичних сферах, які пов'язані з культурно специфічними практиками або соціально релевантними реаліями. У досліджуваному корпусі саме такі домени — традиційні свята, громади, територіальні форми організації, автохтонні космологічні уявлення — демонструють найвищу концентрацію індигенізмів. Це узгоджується з висновками підрозділу 3.2, де було показано, що значна частина лексем не має повноцінних семантичних еквівалентів у загальноіспанській нормі й виконує функцію культурно специфічної номінації.

У межах контактної динаміки доцільно розрізняти щонайменше три типи функціонування запозичених одиниць.

По-перше, випадкове запозичення — епізодичне використання лексеми без ознак стабільної інтеграції, часто з пояснювальною глосою або графічним маркуванням. Такі випадки тяжіють до дискурсивної видимості та підкреслюють «іншомовність» елемента.

По-друге, інтегрована лексема — одиниця, що функціонує без додаткового пояснення, морфологічно й синтаксично адаптована до іспанської системи та вживається в різних жанрових позиціях (заголовок, лід, аналітичний фрагмент). Саме цей тип переважає серед високочастотних індигенізмів, описаних у 3.3, що свідчить про їхню стабілізацію в медійному узусі.

По-третє, дискурсивно марковане використання — випадки, коли навіть інтегрована лексема набуває додаткового прагматичного навантаження (іронічного, ідеологічного, індексального), що було продемонстровано в підрозділі 3.4 через механізми індексації соціальних значень. У таких контекстах запозичення функціонує не лише як номінативний ресурс, а як інструмент позиціонування.

Окремої уваги потребують синтаксичні контактні моделі. Якщо лексичні індигенізми репрезентують найпомітніший рівень контакту, то синтаксичні особливості — кальковані структури, специфічні порядки компонентів, уживання конструкцій, характерних для кечуанських моделей — можуть свідчити про глибший структурний вплив. Згідно з підходом Matras (2021), структурні запозичення зазвичай виникають у ситуаціях тривалого й інтенсивного контакту, коли мовці оперують обома системами в щоденній комунікації. Наявність таких моделей у публіцистичному дискурсі засвідчує, що контактна взаємодія не обмежується сферою лексики, а торкається організації висловлювання.

У сукупності наведені спостереження дозволяють зробити принциповий висновок: контактні лексичні та синтаксичні одиниці в еквадорських ЗМІ не є випадковими «екзотичними вставками» або стилістичними прикрасами. Вони

постають закономірним результатом історично й соціально зумовленого мовного контакту, що відображається в частотності, доменній концентрації, ступені інтегрованості та структурній адаптації одиниць. Саме ця системність створює підґрунтя для їх подальшого аналізу як інструментів індексації соціальних значень і конструювання ідентичності в медіадискурсі, що буде розглянуто далі.

Як було показано в підрозділах 3.2 та 3.4, індигенізми в еквадорському публіцистичному корпусі демонструють не лише семантичну специфіку, а й чітко виражений прагматичний та соціальний потенціал. Для узагальнення цих спостережень доцільно звернутися до поняття індексикальної цінності (*indexical value*), запропонованого в дослідженнях медіадискурсу García та O'Rourke (2021) та Schoofs і van de Mierop (2019). У цій перспективі запозичення розглядається як мовний ресурс, що сигналізує соціальні значення поза межами безпосередньої денотації.

Індексикальна цінність формується в процесі регулярного співвіднесення мовної одиниці з певними соціальними практиками, групами або ідеологічними позиціями. Відбувається перехід від денотативного значення до соціального індексу: лексема не лише називає об'єкт, а й вказує на систему культурних координат.

Цей перехід виразно простежується на матеріалі лексеми *minga*. У низці текстів вона функціонує як відносно нейтральна номінація форми колективної праці:

Durante la minga se realizarán actividades de limpieza de espacios verdes, reforestación y adecuación de juegos infantiles.
(El Comercio, 26.06.2023)

Antes de la siembra, los estudiantes realizaron una minga de limpieza en las riveras del estero.
(Expreso, 08.02.2020)

У наведених прикладах *minga* позначає організовану спільну діяльність і не супроводжується пояснювальними глосами. Лексема інтегрована в синтаксичну структуру іспанського речення й функціонує як елемент усталеного медійного узусу.

На цьому рівні вона індексує локальність і культурну специфіку, однак без виразного ідеологічного підсилення.

Водночас в інших контекстах індексикальна цінність посилюється. У матеріалі, присвяченому протестам у Кіто, читаємо:

La Junta Cívica de Quito (...) realizará (...) una minga por la capital tras las protestas que afectaron el centro histórico en rechazo a la eliminación del subsidio a los combustibles.
(El Universo, 18.10.2019)

Тут *minga* виходить за межі суто номінативної функції. Вона індексує не лише спільну працю, а й мобілізаційний, громадянський вимір дії, апелюючи до традиційної форми солідарності як до ресурсу відновлення соціального порядку після політичного конфлікту. У цьому випадку індігенізм набуває політичної конотації та стає маркером колективної відповідальності.

Подібну динаміку можна простежити щодо назв традиційних свят — *Inti Raymi*, *Pawkar Raymi*, *Kuya Raymi*. У текстах культурної тематики вони функціонують як маркери автохтонності та культурної автентичності:

Con esta antigua tradición se pone fin a la celebración del Inti Raymi o Fiesta del Sol.

(El Comercio, 2019)

El Pawkar Raymi de Peguche se celebra con cultura y deporte.
(El Comercio, 09.02.2020)

En septiembre, el Kuya Raymi o Coya Raymi celebra a la Luna y la Pachamama.
(La Hora, 15.06.2023)

У цих прикладах індігенізми виконують функцію автентифікації описуваних подій, закріплюючи їх у просторі корінної традиції. Вони індексують автохтонність і національну багатокультурність, що узгоджується з висновками García та O'Rourke (2021) про роль індігенних запозичень у формуванні публічного дискурсу культурного визнання.

Особливо показовим є вживання лексеми *Pachamama* у юридично-політичному контексті:

Quienes patrocinan judicialmente esta acción, están dispuestos a acudir incluso a instancias internacionales en defensa de la Pachamama.
(La Hora, 27.02.2024)

Тут *Pachamama* функціонує не лише як культурно-релігійний термін, а як символічний індекс екологічної та правової позиції. Лексема інтегрується в дискурс правового захисту довкілля, набуваючи ідеологічно насиченого значення. Відбувається зміщення від культурної номінації до політичної індексації, що демонструє високий рівень індексикальної потенції запозичення.

Паралель із дослідженням маорійських запозичень у новозеландській пресі (Schoofs & van de Mieroop, 2019) дозволяє інтерпретувати ці процеси в ширшому порівняльному контексті. Як показують Schoofs & van de Mieroop, регулярне вживання маорійської лексики в газетному дискурсі сприяло її перетворенню на індекс національної ідентичності та офіційно підтримуваної політики мультикультуралізму. Аналогічно кечуанські індігенізми в еквадорських медіа поступово переходять від периферійних етнографічних маркерів до символів культурної легітимності та соціальної солідарності.

Отже, індігенізми в еквадорському медіадискурсі функціонують як соціальні індекси, що маркують локальність, автохтонність, політичну позицію та культурну автентичність. Різниця між «нейтральною» номінацією та ідеологічно навантаженим уживанням визначається контекстом, жанром і дискурсивною стратегією медіа. Саме ця індексикальна багатовимірність підтверджує, що контактні одиниці в публіцистиці не є лише лексемами іншого походження, а виступають активними інструментами виробництва соціальних значень.

У попередніх підпунктах було показано, що індігенізми в еквадорському медіадискурсі функціонують як результат системного мовного контакту (3.5.1) та як носії індексикальної цінності (3.5.2). Логічним продовженням є розгляд їх ролі у

процесах дискурсивного конструювання ідентичності. Спираючись на підхід García та O'Rourke (2021) та Schoofs i van de Mierop (2019), медіа доцільно трактувати як простір виробництва та циркуляції соціальних значень, де лексичний вибір безпосередньо пов'язаний із моделюванням уявлень про націю, громаду й культурну належність.

У цій перспективі індігенізми постають ресурсом формування інклюзивної ідентичності, що репрезентує Еквадор як багатокультурну державу. Регулярне вживання назв традиційних свят (*Inti Raymi*, *Pawkar Raymi*, *Kuya Raymi*), сакральних понять (*Pachamama*), форм громадської організації (*minga*) створює в медіапросторі образ автохтонного компоненту як невід'ємної частини національного наративу. Подібно до маорійських запозичень у новозеландській пресі, описаних у [175], кечуанські лексеми в еквадорських ЗМІ поступово переходять із маркерів етнографічної специфіки до символів національної культурної легітимності.

Водночас індігенізми виконують функцію локального патріотизму. У регіональних медіа вони частіше з'являються в заголовках, лідах і репортажах, пов'язаних із місцевими святами, громадськими ініціативами чи культурними подіями. Така позиційна активність лексем підсилює ефект «внутрішнього голосу» спільноти та сприяє формуванню регіональної ідентичності. У цьому контексті вибір індігенної номінації не є випадковим: він орієнтується на аудиторію, для якої ці концепти становлять частину щоденного культурного досвіду, що узгоджується з моделлю audience design.

Особливо чітко інтенсифікація використання індігенізмів у медіадискурсі простежується в періоди соціальних протестів і виборчих кампаній, коли корінні народи виступають як центральні політичні актори. У такі моменти зростає частота згадувань індігенних організацій, етнізмів, імен лідерів і пов'язаних із ними лексем, що підтверджує залежність індексикальної активності від соціально-політичного контексту.

Показовими є події жовтня 2019 року, коли після оголошення урядом скасування паливних субсидій розпочалися масові протести, очолювані Конфедерацією корінних національностей Еквадору (*CONAIE*). Протести тривали майже два тижні, супроводжувалися блокуванням автошляхів, переміщенням протестувальників до Кіто та введенням надзвичайного стану. У цей період медіадискурс характеризувався різким зростанням згадувань назв індигенних організацій, а також активною присутністю інтерв'ю з лідерами руху. Таким чином, індигенні номінації індексували не лише культурну, а й політичну суб'єктність.

Аналогічна інтенсифікація спостерігалася в червні 2022 року під час загальнонаціонального страйку, знову організованого *CONAIE* під керівництвом Леонідаса Ізи. Протести були пов'язані зі зростанням цін на пальне, економічною кризою та вимогами соціальних реформ. Медійна репрезентація цих подій включала систематичне згадування *CONAIE*, *ECUARUNARI*, *Pachakutik* та інших структур, що сприяло закріпленню їхнього статусу як легітимних політичних акторів у національному публічному просторі.

Додатковим прикладом є дострокові вибори 2023 року, проведені після розпуску парламенту президентом Гільєрмо Лассо. У виборчий період зросла видимість партії *Pachakutik* та інших індигенних політичних суб'єктів, а також дискусій щодо прав корінних народів і екологічної політики (зокрема, референдуму щодо видобутку нафти в регіоні Ясуні). У цих контекстах індигенізми виконували функцію індексації політики визнання та автохтонної екологічної етики.

Схожі процеси інтенсифікації простежуються і в періоди традиційних свят (*Inti Raymi*, *Pawkar Raymi*, *Kiuya Raymi*), коли культурна тематика виходить у центр медійної уваги. У цей час зростає концентрація автохтонної лексики, що формує ефект підсиленої культурної видимості та символічної присутності корінних спільнот у національному дискурсі.

Таким чином, інтенсифікація індигенізмів у медіатекстах чітко корелює з соціально значущими подіями. Це підтверджує тезу García та O'Rourke (2021) про

чутливість індигенних запозичень до політичної мобілізації, а також узгоджується з висновками Schoofs і van de Mierop (2019) щодо ролі запозиченої лексики у формуванні публічної ідентичності. Контактні одиниці активізуються саме тоді, коли питання автохтонності, представництва й культурного визнання стають центральними для суспільного дискурсу.

Спираючись на підхід García (2020), індигенні запозичення в латиноамериканських медіа можуть функціонувати в межах двох протилежних стратегій — нормалізації та екзотизації. У першому випадку індигенізм подається як органічна частина національного мовного простору: він інтегрований у синтаксичну структуру, не супроводжується графічним маркуванням і не потребує пояснення. У другому — лексема візуально або контекстуально виділяється (лапками, курсивом, глосою, перекладом), що підкреслює її «чужорідність» та символічну дистанцію.

Матеріал корпусу демонструє співіснування обох моделей. У випадках високочастотних лексем, описаних у 3.3, простежується тенденція до нормалізації: *minga*, *Inti Raymi*, *Pachamama* вживаються без пояснювальних вставок, що свідчить про їх закріплення в еквадорській медіа-нормі. Така інтеграція редукує відчуття «іншості» та репрезентує автохтонний компонент як невід'ємну складову національного дискурсу.

Водночас регулярне співуживання таких лексем у подібних тематичних контекстах дає підстави розглядати їх не лише як окремі одиниці, а як елементи ширших смислових полів. Ідеться насамперед про поля, пов'язані з автохтонною космологією, ритуальною культурою, формами громадської організації та локальною ідентичністю. У медіадискурсі такі поля формуються через повторюваний лексичний вибір і репрезентують соціально значущі концептуальні домени. У цьому сенсі доречно врахувати спостереження Н. Ферклафа про те, що лексичні вибори в медіатекстах не є нейтральними, а беруть участь у конструюванні значень та ідеологічних позицій. Отже, індигенізми в еквадорській публіцистиці функціонують

не ізольовано, а в межах відносно стабільних смислових конфігурацій, які створюють підґрунтя для подальшої культурної та соціальної інтерпретації.

Звернення до поняття культурного коду дозволяє точніше пояснити, чому одні контактні одиниці в медіатексті подаються як нормативно нейтральні, а інші — як марковані або «чужі». У культурно-антропологічній перспективі, запропонованій К. Гірцом, культура постає як «павутина значень», у межах якої знаки та символи набувають інтерпретації через спільні культурні уявлення та соціальний досвід (Geertz, 1973). У цьому сенсі індигенізми в медіадискурсі можна розглядати як мовні знаки, що активують певні культурні коди, пов'язані з автохтонними традиціями, формами соціальної організації та символічними уявленнями про взаємодію людини з природою і спільнотою.

У цьому процесі формується своєрідний семантичний ланцюг: індигенізм → культурний код → індексація ідентичності. Лексема спочатку виконує номінативну функцію, позначаючи певну культурну реалію, але водночас активує ширший комплекс культурних асоціацій, зрозумілих членам відповідної спільноти. Через регулярне використання в медійному дискурсі ці асоціації набувають індексикального характеру: мовна форма починає сигналізувати локальність, автохтонність або культурну належність, виконуючи функцію соціального маркера.

У випадку нормалізації індигенізм інтегрується в медійний дискурс як легітимний елемент національного культурного простору. Лексема функціонує без пояснення, оскільки її значення передбачається як зрозуміле для аудиторії, що поділяє відповідний культурний контекст. Натомість у стратегії екзотизації контактна одиниця виділяється графічно або контекстуально, супроводжується перекладом чи поясненням і тим самим подається як знак культурної специфіки. У такому разі індигенізм виконує роль маркера відмінності, який підкреслює дистанцію між домінантним дискурсом і автохтонною культурною традицією.

Натомість у матеріалах, орієнтованих на ширшу або міжнародну аудиторію, трапляються випадки додаткового пояснення — перекладу або розгорнутої глоси.

Подібне маркування може виконувати дві функції. З одного боку, воно має інформативний характер і спрямоване на забезпечення зрозумілості. З іншого — воно підсилює символічну дистанцію, актуалізуючи індигенізм як знак культурної специфіки. У такому разі контактна одиниця стає засобом екзотизації, навіть якщо формально виконує номінативну роль.

Ці стратегії безпосередньо пов'язані зі співвідношенням загальноіспанської норми та еквадорської медіа-норми. Якщо в межах паніспанського стандарту індигенізм може сприйматися як регіоналізм або культурно маркована одиниця, то в еквадорському медіапросторі частина таких лексем функціонує як нормативно нейтральна. Таким чином, відбувається локальна переінтерпретація норми: те, що в ширшому іспаномовному контексті може трактуватися як периферійне, у національному дискурсі набуває статусу звичного та легітимного.

У межах контактної лінгвістики Матрас (2021) підкреслює, що стабілізація запозичень залежить від їхньої соціальної релевантності та регулярності використання. Цей процес має не лише структурний, а й ідеологічний вимір: чим частіше контактна одиниця з'являється в інституційних текстах (новини, аналітика, офіційні заяви), тим більшою мірою вона сприймається як «своя». У публіцистиці це означає, що повторюване вживання індигенізмів у нейтральних контекстах поступово знижує їх маркованість і трансформує суспільне уявлення про межі мовної норми.

Водночас у конфліктних або політично напружених контекстах контактні одиниці можуть виконувати функцію підсилення «іншості». Наприклад, концентрація індигенних назв у матеріалах про протести або соціальні конфлікти інколи супроводжується дискурсивним фреймінгом, який акцентує відмінність або опозиційність корінних спільнот щодо державних структур. У такому разі лексичний вибір стає елементом ширшої ідеологічної рамки, що конструює певну модель взаємин «центр — периферія».

Отже, взаємозв'язок між контактною лексемою, дискурсивною стратегією та ідеологічною рамкою можна описати як послідовний ланцюг:

контактна одиниця → спосіб її подання в тексті → інтерпретація в межах мовної ідеології.

Якщо індигенізм інтегрується без маркування, він сприяє нормалізації автохтонного компонента в національному дискурсі. Якщо ж він виділяється графічно чи контекстуально, це може підсилювати ефект культурної дистанції. Таким чином, публіцистика виступає не лише простором відображення мовного контакту, а й механізмом формування уявлень про мовну легітимність, престиж і культурну ієрархію.

У підсумку можна стверджувати, що контактні одиниці в еквадорських ЗМІ є інструментом реалізації мовних ідеологій. Через стратегії нормалізації або екзотизації медіа беруть участь у переосмисленні співвідношення між загальноіспанською нормою та локальною медіа-нормою, водночас впливаючи на сприйняття автохтонного компоненту як периферійного або центрального для національної ідентичності.

Узагальнення матеріалу підрозділів 3.1–3.5 дозволяє описати функціонування контактних одиниць у публіцистичному дискурсі як динамічний континуум — від базової номінації до ідеологічного позиціонування. Такий підхід узгоджує положення контактної лінгвістики (Matras, 2021), концепцію індексикальності (García, 2020) та медійну модель дискурсивної цінності запозичень (Schoofs & van de Mierop, 2019).

У термінах лінгвістичного коду цей континуум можна інтерпретувати як поступове ускладнення соціальної функції контактної одиниці: від включення до репертуару звичних номінативних засобів до участі в кодуванні ідентичностей, ідеологічних позицій і моделей символічного розрізнення. Інакше кажучи, контактні одиниці в медіадискурсі Еквадору входять до такого коду не лише як позначення реалій, а як засоби соціально організованого смислотворення (Bernstein, 1971).

Контактна одиниця в еквадорських ЗМІ може реалізовувати щонайменше чотири рівні функціонування.

- **Номінативний ресурс (денотація)**

На первинному рівні індігенізм виконує функцію культурно специфічної номінації:

Durante la minga se realizarán actividades de limpieza de espacios verdes...
(El Comercio, 26.06.2023)

Тут *minga* позначає форму колективної праці без додаткового пояснення чи стилістичного виділення. Лексема інтегрована в іспанську синтаксичну структуру й функціонує як звичний елемент локального узусу. Вона реалізує денотативну функцію, що відповідає описаному Матрасом [129] механізму стабілізації запозичень у семантично релевантних доменах.

- **Стилістичний маркер (локальний колорит)**

На другому рівні індігенізм створює ефект культурної автентичності:

Con esta antigua tradición se pone fin a la celebración del Inti Raymi o Fiesta del Sol.
(El Comercio, 2019)

Назва *Inti Raymi* тут не лише позначає конкретне свято, а й актуалізує автохтонний культурний фрейм. Вона формує локальний колорит і підкреслює історичну глибину події. На цьому рівні контактна одиниця виконує стилістичну функцію, не обов'язково набуваючи політичного значення.

- **Індекс соціальної належності**

У контексті соціально значущих подій контактні одиниці починають індексувати конкретних політичних або етнокультурних акторів:

Las demandas de la dirigencia indígena de la Conaie y, particularmente de su presidente Jaime Vargas, están llegando al límite de lo racional y jurídicamente aceptable.
(El Comercio, 2019)

Тут *Conaie* функціонує як індекс організованого індігенного руху. Назва організації маркує колективного суб'єкта політичної дії та вбудовує його в національний публічний простір.

Аналогічну індексикальну функцію виконує:

"Si deroga el (decreto) 883 nos iremos", recalcó Carlos Sucuzhañay de la Ecuarunari.
(El Telégrafo, 10.10.2019)

У цьому випадку *Ecuarunari* позначає конкретну організацію, але водночас індексує автохтонну мобілізацію в контексті протестів 2019 року. Лексема стає маркером соціальної позиції та колективної ідентичності.

Такі приклади підтверджують спостереження García [78]: регулярна медійна репрезентація індигенних організацій трансформує їхні назви на індекси соціальної належності.

- **Інструмент ідеологічного позиціонування**

На найвищому рівні континууму контактна одиниця стає інструментом ідеологічного позиціонування:

Pérez mencionó que próximamente el movimiento Pachakutik y otras organizaciones sociales afines se reunirán...
(El Comercio, 2021)

Назва *Pachakutik* позначає політичний рух, але водночас індексує автохтонний політичний проєкт, що має власну історичну та космологічну семантику. У виборчому контексті ця лексема активує дискурс альтернативної політичної моделі та політики визнання.

Ще виразніше ідеологічний вимір простежується в прикладі:

...en defensa de la Pachamama.
(La Hora, 27.02.2024)

Тут *Pachamama* функціонує як символ екологічної та правової аргументації. Вибір індигенної номінації замість нейтрального *naturaleza* активує автохтонну етичну рамку. Контактна лексема перетворюється на інструмент ідеологічної інтерпретації реальності.

Важливо підкреслити, що одна й та сама лексема може переміщуватися вздовж цього континууму залежно від контексту. Так, *minga* у локальній новині виконує

номінативну функцію, тоді як у контексті протестів 2019 року подібні лексеми індексують громадянську мобілізацію. Назви *Conaie*, *Ecuadorunari*, *Pachakutik* можуть функціонувати як інформаційні маркери, але в умовах політичної напруги стають знаками ідеологічного протиставлення.

Узгоджуючи підхід Матраса (2021) до інтеграції запозичень, концепцію індексикальності García (2020) та медійні спостереження Schoofs & van de Mierop (2019), можна стверджувати, що контактні одиниці в еквадорській публіцистиці функціонують як багаторівневий дискурсивний ресурс. Вони переходять від денотативної номінації до інструментів символічного та політичного позиціонування, беручи участь у формуванні локальної, національної та ідеологічної ідентичності.

Проведений аналіз дискурсивних функцій лексичних і синтаксичних контактних одиниць у публіцистичному корпусі 2019–2024 років дозволяє сформулювати кілька узагальнювальних положень.

По-перше, контактні одиниці — як лексичні індигенізми (*minga*, *Inti Raymi*, *Pachamama*, *Conaie*, *Pachakutik*), так і синтаксичні моделі, сформовані в умовах тривалого мовного контакту, — є не периферійним, а структурним елементом еквадорського медіадискурсу. Їхня регулярність, жанрова розподіленість і позиційна видимість у текстах свідчать про інтегрованість у локальну медіа-норму. Це відповідає положенням контактної лінгвістики (Matras, 2021) про стабілізацію запозичень у соціально релевантних доменах.

По-друге, контактні одиниці активно беруть участь у виробництві соціальних значень. Вони функціонують не лише як номінативні засоби, а як індекси локальності, автохтонності, політичної суб'єктності та культурної автентичності. У різних контекстах одна й та сама лексема може переходити від денотативної функції до маркування колективної ідентичності або ідеологічної позиції. Така багаторівнева індексикальність узгоджується з підходом García (2020) і підтверджує дискурсивну цінність запозичень, описану в дослідженні Schoofs & van de Mierop (2019).

По-третє, функціонування контактних одиниць залежить від жанру, очікуваної аудиторії та ідеологічної орієнтації медіа. У новинних повідомленнях вони частіше виконують номінативну або інформативну функцію; в аналітичних і колонкових текстах — можуть набувати виразного оцінного чи позиційного навантаження. У періоди соціальних протестів, виборчих кампаній або традиційних свят спостерігається інтенсифікація їх уживання, що свідчить про чутливість контактної лексики до суспільної динаміки. Відмінності між центральними та регіональними медіа також впливають на ступінь нормалізації або маркування індигенізмів.

По-четверте, еквадорський матеріал корелює з ширшими моделями функціонування запозичень у медіадискурсі, описаними в міжнародних дослідженнях. Подібно до маорійських лексем у новозеландській пресі, кечуанські індигенізми в еквадорських ЗМІ демонструють перехід від етнокультурної маркованості до інституційно легітимованого символу національної багатокультурності. Це свідчить про типологічну співвіднесеність еквадорського випадку з іншими ситуаціями постколоніального мовного контакту.

Таким чином, контактні лексичні та синтаксичні одиниці в еквадорській публіцистиці виконують системну роль у конструюванні соціальної реальності. Вони не лише відображають мовний контакт, а й стають механізмом формування ідентичностей, норм і ідеологічних рамок у сучасному медіапросторі. Підрозділ 3.5, таким чином, завершує практичний аналіз, демонструючи перехід від опису окремих лексем до розуміння їхньої структурної та соціальної функції в дискурсивній організації еквадорських ЗМІ.

ВИСНОВКИ ДО ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ

У третьому розділі дисертації здійснено комплексний аналіз лексичних і синтаксичних контактних одиниць у публіцистичному дискурсі Еквадору на матеріалі авторського корпусу 2019–2024 років. Дослідження поєднало корпусно-кількісний підхід із семантичним, прагматичним і дискурсивно-ідеологічним аналізом, що дозволило розглянути індигенізми не як ізольовані мовні елементи, а як системний компонент сучасного медіапростору.

Аналіз частотності та розподілу індигенізмів у корпусі засвідчив їхню функціональну стабілізацію в еквадорських ЗМІ. Низка лексем демонструє регулярне вживання в різних жанрах — новинах, аналітичних матеріалах, колонках — і не обмежується вузькотематичними або етнографічними контекстами. Частотність у цьому разі виступає не лише кількісним показником, а й індикатором ступеня інтегрованості одиниці в локальну медіа-норму. Високочастотні індигенізми функціонують без обов’язкового пояснювального супроводу, що свідчить про зниження їхньої маркованості та поступову нормалізацію в межах еквадорського іспаномовного дискурсу.

Семантичний і прагматичний аналіз показав, що індигенізми в публіцистиці реалізують різні типи значеннєвої активності — від суто денотативної номінації культурно специфічних реалій до набуття конотативних і оцінних відтінків. У межах медіадискурсу вони можуть функціонувати як нейтральні позначення форм традиційної практики, свят або організацій, проте в соціально напружених або політично значущих контекстах набувають додаткового прагматичного навантаження. Таким чином, індигенізми демонструють здатність переходити від рівня лексичної номінації до рівня соціального індексу.

У перспективі концепції індексації встановлено, що контактні лексеми виконують функцію маркування локальності, автохтонності, культурної автентичності та політичної суб’єктності. Їхня індексикальна цінність формується в процесі

регулярного співвіднесення з певними соціальними практиками, історичними подіями та ідеологічними позиціями. Особливо виразно це простежується в періоди соціальних протестів, виборчих кампаній і традиційних свят, коли інтенсифікація індигенних номінацій корелює з підвищеною суспільною видимістю корінних спільнот. У таких умовах індигенізм стає не лише мовним, а й символічним ресурсом публічного дискурсу.

Перехід від лексичного до конструктивного рівня аналізу дозволив описати типові синтаксичні моделі інтеграції індигенного матеріалу в іспаномовний текст. У корпусі виокремлено стабільні дефініційно-пояснювальні, апозитивні, альтернативні, делеговані, цитатно-перекладні та гібридні перелікові конструкції, а також номінативні моделі, що репрезентують індигенні концептуальні рамки. Їхня повторюваність у різних медіа та протягом усього досліджуваного періоду підтверджує, що вони функціонують як усталені редакційні стратегії семантичної медіації. Синтаксис у цьому випадку виступає механізмом пояснення, співвіднесення та легітимації індигенних понять у межах загальноіспанської граматичної системи.

Водночас аналіз не виявив ознак системного перенесення індигенних граматичних принципів до іспаномовного публіцистичного тексту. Порядок слів, типи підрядності, морфосинтаксичні моделі узгодження й керування залишаються нормативно іспанськими навіть у текстах із високою концентрацією індигенного матеріалу. Це дає підстави стверджувати, що мовний контакт у сучасному еквадорському медіадискурсі має інкорпоративний, а не трансформаційний характер: індигенні елементи активно включаються до тексту, проте не змінюють базової граматичної архітектури.

Узагальнення результатів підрозділу 3.5 дозволило описати функціонування контактних одиниць як динамічний континуум — від денотативної номінації до інструмента ідеологічного позиціонування. Одна й та сама лексема залежно від жанру, контексту та комунікативної ситуації може виконувати роль нейтрального номінативного засобу, стилістичного маркера локального колориту, індексу соціальної

належності або символу певної політичної чи екологічної позиції. Така багаторівнева функціональність підтверджує, що індигенізми в еквадорських ЗМІ є активними учасниками процесу виробництва соціальних значень.

Окремо встановлено співіснування стратегій нормалізації та екзотизації індигенного матеріалу. У випадках стабілізованих лексем спостерігається їх уживання без графічного або пояснювального маркування, що свідчить про їх інтегрованість у локальну норму. Натомість у текстах, орієнтованих на ширшу аудиторію, зберігаються перекладні або глосовані моделі, які підкреслюють культурну специфіку. Таким чином, медіадискурс одночасно легітимує автохтонний компонент і може репрезентувати його як марковану відмінність залежно від комунікативної стратегії.

Отже, третій розділ доводить, що лексичні та синтаксичні контактні одиниці в публіцистичному дискурсі Еквадору є системним, структурно впорядкованим і соціально значущим явищем. Вони інтегруються в межах стабільної іспаномовної граматичної системи, проте виконують ключову роль у конструюванні локальної, національної та політичної ідентичності. Мовний контакт у медіапросторі постає не як випадковий лексичний трансфер, а як механізм символічної репрезентації інтеркультурності, що визначає специфіку сучасного еквадорського публіцистичного дискурсу.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Проведене дослідження було спрямоване на комплексний аналіз впливу мов корінного населення Еквадору на лексичні та синтаксичні особливості іспанської мови на матеріалі публіцистичного дискурсу. У роботі поєднано підходи контактної лінгвістики, соціолінгвістики варіативності, корпусної лінгвістики та дискурсивного аналізу. Емпіричну основу дослідження становить спеціально сформований корпус публіцистичних текстів еквадорських медіа за 2019–2024 роки обсягом 822 425 слововживань.

У результаті проведеного дослідження отримано такі основні наукові результати.

1. Уточнено теоретичне розуміння індигенізмів у сучасному іспаномовному дискурсі Еквадору. Індигенізми визначено як контактено зумовлені мовні одиниці автохтонного походження, інтегровані в сучасний іспаномовний ужиток і функціонально залучені до публіцистичного дискурсу. Обґрунтовано доцільність використання нейтральної моделі запозичення, відповідно до якої індигенні елементи розглядаються як результат тривалого історичного мовного контакту та адаптації.
2. Розроблено корпусно-методологічну процедуру дослідження індигенізмів у медіадискурсі. Сформовано авторський корпус публіцистики еквадорських медіа за 2019–2024 роки та визначено критерії ідентифікації індигенних одиниць, що включають словникову фіксацію, етимологічну атрибуцію та контекстуальну релевантність. Проведено розмежування індигенізмів і суміжних категорій — регіоналізмів, топонімів, етнізмів і назв мов, що забезпечило аналітичну чіткість дослідження.
3. Встановлено частотні та тематичні закономірності функціонування індигенізмів у публіцистичному дискурсі Еквадору. Виявлено їх концентрацію передусім у тематичних сферах культури, традицій, гастрономії, територіальної ідентичності, екології та міжкультурної політики. Частотний розподіл засвідчив

співіснування стабілізованих високочастотних одиниць і контекстуально обмежених форм.

4. Виявлено різний ступінь інтегрованості індигенізмів у журналістський текст. У публіцистичному дискурсі функціонують як повністю нормалізовані лексеми без пояснювального супроводу, так і одиниці, що потребують дефініційного або перекладного коментаря. Це свідчить про неоднорідність процесів дискурсивної нормалізації індигенного лексичного шару.
5. Виокремлено типові синтаксичні моделі інтеграції індигенного матеріалу в іспаномовний журналістський текст. До них належать дефініційні, апозитивні, альтернативні, цитатні, делеговані та гібридно-перелікові конструкції. Їх регулярність засвідчує існування усталених редакційних стратегій представлення індигенних одиниць у медіадискурсі.
6. Доведено інкорпоративний характер мовного контакту на синтаксичному рівні. Індигенні елементи інтегруються в межах іспаномовної граматичної системи без системного перенесення синтаксичних структур індигенних мов, що свідчить про асиметричний характер контактної взаємодії.
7. Встановлено дискурсивно-ідеологічні функції індигенізмів у сучасному медіапросторі Еквадору. Індигенні одиниці беруть участь у конструюванні локальної, етнічної та національної ідентичності, а також у репрезентації соціально значущих тем, пов'язаних із правами автохтонних народів, екологічною політикою та територіальними конфліктами. У медіадискурсі реалізуються різні стратегії представлення індигенного компонента, зокрема його нормалізація або екзотизація.
8. Запропоновано аналітичну модель континууму «лексема → конотація → соціальний індекс», яка описує поступовий перехід від денотативної функції індигенізмів до індексації соціальних значень та ідеологічного позиціонування у публіцистичному дискурсі.

Отримані результати дають підстави стверджувати, що мовний контакт у публіцистичному дискурсі Еквадору має системний, асиметричний та інкорпоративний характер. Індигенний компонент не трансформує граматичну систему іспанської мови, проте стабільно інтегрується в неї як семантичний і символічний ресурс, що бере участь у формуванні медійних репрезентацій культурної та етнічної ідентичності.

Результати дослідження можуть бути використані для розв'язання ширшого кола наукових проблем, пов'язаних із вивченням мовного контакту в медіадискурсі, процесів дискурсивної нормалізації контактних одиниць, ролі мовних ідеологій у формуванні національних варіантів іспанської мови, а також механізмів індексації соціальних значень у публічному мовленні.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання його результатів у навчальних курсах із соціолінгвістики, контактної лінгвістики, медіалінгвістики, дискурс-аналізу та корпусної лінгвістики. Запропонована методика поєднання корпусного аналізу з дискурсивною інтерпретацією може бути застосована у подальших дослідженнях багатомовних медіапросторів. Сформований корпус публіцистичних текстів і систематизований інвентар індигенізмів можуть використовуватися у лексикографічній практиці, редакційній роботі медіа та дослідженнях мовної політики.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розширенням порівняльного виміру аналізу, зокрема зіставленням еквадорського матеріалу з медіадискурсами інших андських країн. Перспективним є також дослідження функціонування індигенізмів у цифрових медіа та соціальних мережах, а також психолінгвістичне вивчення сприйняття індигенних одиниць різними аудиторними групами. Подальші дослідження можуть простежити динаміку розвитку індигенного компоненту в еквадорському медіадискурсі в умовах сучасних соціально-політичних змін.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бацевич, Ф. С. (2004). Дискурсивна природа мовленнєвого жанру. In *Функціонально-комунікативні аспекти граматики і тексту: зб. наук. праць* (pp. 16–23). ДонНУ.
2. Бацевич, Ф. С. (2009). Лінгвістична прагматика: спроба обґрунтування проблемного поля і дослідницької одиниці. *Мовознавство*, (1), 29–37.
3. Бацевич, Ф. С. (2001). Текст, дискурс, мовленнєвий жанр: співвідношення понять. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*, (520), 45–61.
4. Бацевич, Ф. С. (2008). Умови успішності мовленнєвого жанру: спроба типології. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Філологія»*, 11(1), 26–33.
5. Гізер, К., & Ніконова, В. (2021). Критичний дискурс-аналіз в перекладі мас-медійних текстів. *Грааль науки*, (4), 345–357.
6. Гуз, О. П. (2016). Особливості іспанської мови в країнах Латинської Америки. *Актуальні питання іноземної філології*, (4), 39–44.
7. Дарчук, Н. П. (1976). Статистичні характеристики лексики як відображення структури тексту. In *Мовознавчі студії* (pp. 97–102). Наукова думка.
8. Демська-Кульчицька, О. (2005). Національний корпус української мови: концептуальний аспект. *Українське мовознавство*, (33), 3–12.
9. Карпіловська, Є. А. (2009). Академічна й навчально-методична інтеграція корпусних досліджень в Україні. In *Комп'ютерна лінгвістика: сучасне і майбутнє: матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* (pp. 5–8). Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова.
10. Ковальчук, О. П. (2020). Застосування методу критичного аналізу дискурсу в медійних дослідженнях. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*, 31(70), 4, 156–161.

11. Коломієць, В., & Орел, В. (2009). Корпус анотацій наукових статей із комп'ютерної лінгвістики. In *Комп'ютерна лінгвістика: сучасне і майбутнє: матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* (pp. 42–45). Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова.
12. Корбозерова, Н. М. (2025). Походження та еволюція іспанської мови в Латинській Америці. *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*, (48), 77–88.
13. Масенко, Л. Т. (2010). *Нариси з соціолінгвістики*. Видавничий дім «Києво-Могилянська академія».
14. Мацюк, Г. П. (2021). До типології мовних ситуацій в історичній соціолінгвістиці. *Мовознавство*, (3), 20–37.
15. Потапенко, С. І. (2014). *Медіадискурс як об'єкт лінгвістичного аналізу*. Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова.
16. Приходько, М. П. (1980). *Особливості іспанської мови в Еквадорі (фонетика і граматики)* [Кандидатська дисертація, Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка].
17. Селіванова, О. О. (2017). Дискурс ідентичності: когнітивно-дискурсивний підхід. *Вісник Черкаського університету. Серія «Філологічні науки»*, (1), 3–11.
18. Сизонов, Д. Ю. (2013). Категорії медіатексту та медіадискурсу в контексті медіалінгвістичних досліджень. *Studia Linguistica*, (7), 389–392.
19. Тараненко, О. О. (2004). Мовна норма і варіативність. *Мовознавство*, (2–3), 28–38.
20. Academia Ecuatoriana de la Lengua. (2024). *Diccionario académico de ecuatorianismos*.
21. Adelaar, W. F., & Muysken, P. (2004). *The languages of the Andes*. Cambridge University Press.

22. Aikhenvald, A. Y. (2010). Areal diffusion and mechanisms of contact-induced change. In B. Heine & H. Narrog (Eds.), *The Oxford handbook of linguistic analysis* (pp. 489–514). Oxford University Press.
23. Aikhenvald, A. Y. (2012). *The languages of the Amazon*. Oxford University Press.
24. Aikhenvald, A. Y., & Dixon, R. M. W. (Eds.). (2006). *Grammars in contact: A cross-linguistic perspective*. Oxford University Press.
25. Alvar, M. (1990). *Americanismos en la lengua española*. Gredos.
26. Alvar, M. (Ed.). (1996). *Manual de dialectología hispánica: El español de América*. Ariel.
27. Anthony, L. (2022). *AntConc* (Version 4.x) [Computer software]. Waseda University.
28. Asociación de Academias de la Lengua Española. (2010). *Diccionario de americanismos*. Santillana.
29. Baayen, R. H. (2008). *Analyzing linguistic data: A practical introduction to statistics*. Cambridge University Press.
30. Backus, A. (1996). *Patterns of language mixing: A study in Turkish-Dutch bilingual discourse*. Harrassowitz.
31. Backus, A. (2005). Codeswitching and language change: One thing leads to another? *International Journal of Bilingualism*, 9(3–4), 307–340.
32. Backus, A. (2019). Loan translations in language contact. *Journal of Language Contact*, 12(1), 5–29.
33. Baker, P. (2006). *Using corpora in discourse analysis*. Continuum.
34. Baker, P. (2010). *Sociolinguistics and corpus linguistics*. Edinburgh University Press.
35. Baker, P., & Levon, E. (Eds.). (2015). *Sociolinguistics and corpus linguistics*. Edinburgh University Press.
36. Baker, P., & McEnery, T. (Eds.). (2015). *Corpora and discourse studies: Integrating discourse and corpora*. Palgrave Macmillan.

37. Baker, P., Gabrielatos, C., & McEnery, T. (2013). *Discourse analysis and media attitudes: The representation of Islam in the British press*. Cambridge University Press.
38. Baker, P., Gabrielatos, C., Khosravini, M., Krzyżanowski, M., McEnery, T., & Wodak, R. (2008). A useful methodological synergy? Combining critical discourse analysis and corpus linguistics. *Discourse & Society*, 19(3), 273–306.
39. Bednarek, M. (2006). *Evaluation in media discourse: Analysis of a newspaper corpus*. Continuum.
40. Bednarek, M., & Caple, H. (2012). *News discourse*. Bloomsbury.
41. Bednarek, M., & Caple, H. (2017). *The discourse of news values: How news organizations create newsworthiness*. Oxford University Press.
42. Bell, A. (1984). Language style as audience design. *Language in Society*, 13(2), 145–204.
43. Bell, A. (1991). *The language of news media*. Blackwell.
44. Bernstein, B. (1971). *Class, codes and control: Vol. 1. Theoretical studies towards a sociology of language*. Routledge & Kegan Paul.
45. Biber, D., & Conrad, S. (2019). *Register, genre, and style* (2nd ed.). Cambridge University Press.
46. Biber, D., & Egbert, J. (2018). Using register-diversified corpora for generalizable linguistic analysis. *Linguistic Inquiry*, 49(2), 377–408.
47. Biber, D., Conrad, S., & Reppen, R. (1998). *Corpus linguistics: Investigating language structure and use*. Cambridge University Press.
48. Blommaert, J. (2005). *Discourse: A critical introduction*. Cambridge University Press.
49. Blommaert, J. (2010). *The sociolinguistics of globalization*. Cambridge University Press.
50. Brezina, V. (2018). *Statistics in corpus linguistics: A practical guide*. Cambridge University Press.

51. Brown, L. (2025). *Discourse theory in corpus linguistics*. Springer.
52. Bucholtz, M., & Hall, K. (2005). Identity and interaction: A sociocultural linguistic approach. *Discourse Studies*, 7(4–5), 585–614.
53. Caballero, R., & Ibarretxe-Antuñano, I. (2014). *Ways of perceiving: Moving between languages and cultures*. De Gruyter Mouton.
54. Caldas-Coulthard, C. R., & Coulthard, M. (Eds.). (1996). *Texts and practices: Readings in critical discourse analysis*. Routledge.
55. Cerrón-Palomino, R. (1987). *Lingüística quechua*. Centro de Estudios Rurales Andinos "Bartolomé de Las Casas".
56. Chambers, J. K. (2003). *Sociolinguistic theory* (2nd ed.). Wiley-Blackwell.
57. Chang, C., Schmied, J., & Hofmann, M. (Eds.). (2021). *Critical discourse and corpus approaches to systemic functional grammar*. Cuvillier Verlag.
58. Charaudeau, P. (2003). *El discurso de la información: La construcción del espejo social*. Gedisa.
59. Christie, C. R. (2024). Khoekhoe loanwords in isiXhosa and isiZulu beyond click loans. *Journal of Language Contact*, 17(2), 359–396.
60. Company Company, C. (Ed.). (2006). *Sintaxis histórica de la lengua española*. UNAM; Fondo de Cultura Económica.
61. Conboy, M. (2007). *The language of newspapers: Socio-historical perspectives*. Continuum.
62. Cotter, C. (2010). *News talk: Investigating the language of journalism*. Cambridge University Press.
63. Coupland, N. (2007). *Style: Language variation and identity*. Cambridge University Press.
64. Crombez, Y., Zenner, E., & Speelman, D. (2022). The sociopragmatic parameters steering the reported selection of Anglicisms or their Dutch alternatives. *Linguistics*, 60(4), 973–1010.

65. Culpeper, J. (2011). *Impoliteness: Using language to cause offence*. Cambridge University Press.
66. Dodgson, N. A., Chen, V., & Zahido, M. (2025). The colonisation of the colour pink: Variation and change in Māori's colour lexicon. *Linguistics*, 63(3), 815–850.
67. Eckert, P. (2000). *Linguistic variation as social practice*. Blackwell.
68. Eckert, P. (2012). Three waves of variation study. *Journal of Sociolinguistics*, 16(1), 87–100.
69. Egbert, J., Baker, P., & Biber, D. (2020). *Using corpus methods in discourse analysis: Systematic, practical and ethical*. Routledge.
70. Escobar, A. M. (2000). *Contact-induced change: Spanish in contact with Quechua*. John Benjamins.
71. Escobar, A. M. (2011). Spanish in contact with Quechua. In M. Díaz-Campos (Ed.), *The handbook of Hispanic sociolinguistics* (pp. 321–352). Wiley-Blackwell.
72. Escobar, A. M. (2023). Ethnocultural languages in the study of language contact: The case of Amazonian Spanish. In M. Jara, R. Zariquiey, P. M. Valenzuela, & A. M. Escobar (Eds.), *Spanish diversity in the Amazon: Dialect and language contact perspectives* (pp. 35–62). Brill.
73. Escobar, A. M., & Pfänder, S. (2019). Andean Spanish and language contact. In J. I. Hualde, A. Olarrea, A. M. Escobar, & C. E. Travis (Eds.), *The Oxford handbook of Hispanic linguistics* (pp. 623–642). Oxford University Press.
74. Escobar, A. M., & Wölck, W. (Eds.). (2009). *Contacto lingüístico y la emergencia de variantes y variedades lingüísticas* (1st ed.). Iberoamericana.
75. Fairclough, N. (1993). Critical discourse analysis and the marketization of public discourse: The universities. *Discourse & Society*, 4(2), 133–168.
76. Fairclough, N. (1995). *Media discourse*. Edward Arnold.
77. Fairclough, N. (2001). *Language and power* (2nd ed.). Longman.
78. Fowler, R. (1991). *Language in the news: Discourse and ideology in the press*. Routledge.

79. Friginal, E., & Hardy, J. (Eds.). (2020). *The Routledge handbook of corpus approaches to discourse analysis*. Routledge.
80. Gabrielatos, C. (2010). Corpus linguistics and discourse analysis. In A. O'Keeffe & M. McCarthy (Eds.), *The Routledge handbook of corpus linguistics* (pp. 447–463). Routledge.
81. García, C., O'Rourke, E., & Gómez, R. (Eds.). (2022). *Ecuadorian Spanish in the 21st century: Historical and contemporary perspectives*. Cambridge Scholars Publishing.
82. García, M. (2020). Indigenous loanwords and indexical meaning in Latin American media Spanish: Methodological notes. *Journal of Pragmatics*, 168, 84–99.
83. García, M., & O'Rourke, E. (2021). Indexicality and indigenous loanwords in Latin American Spanish media. *Journal of Sociolinguistics*, 25(3), 389–412.
84. Gee, J. P. (2014). *An introduction to discourse analysis: Theory and method* (4th ed.). Routledge.
85. Geertz, C. (1973). *The interpretation of cultures: Selected essays*. Basic Books.
86. Gillings, M., Mautner, G., & Baker, P. (2023). *Corpus-assisted discourse studies*. Cambridge University Press.
87. Gnerre, M. (2011). *Lenguas de la Amazonía: contacto, cambio y políticas*. IFEA.
88. Gómez Rendón, J. (2022). Factores demográficos en la formación del castellano ecuatoriano. In C. García, E. O'Rourke, & R. Gómez (Eds.), *Ecuadorian Spanish in the 21st century: Historical and contemporary perspectives* (pp. 39–64). Cambridge Scholars Publishing.
89. Gómez Rendón, J. A. (2021). El contacto lingüístico: más allá de lenguas, identidades y territorios. *Revista argentina de historiografía lingüística*, 13(1), 25–50.
90. Granda, G. de. (2001). *Español e indígenas en el Ecuador*. Abya-Yala.
91. Grant, A. P. (2015). Contact-induced change and the comparative method. In M. Durie & M. Ross (Eds.), *The comparative method reviewed* (pp. 180–217). Oxford University Press.

92. Grant, A. P. (2020). Contact-induced change and the limits of grammatical borrowing. *Journal of Language Contact*, 13(1), 1–35.
93. Gries, S. T. (2009). *Statistics for linguistics with R: A practical introduction*. Mouton de Gruyter.
94. Gries, S. T., & Hilpert, M. (2012). Quantitative approaches to variation in linguistics. *Corpus Linguistics and Linguistic Theory*, 8(2), 313–341.
95. Grzech, K. (2020). Managing common ground with epistemic marking: ‘Evidential’ markers in Upper Napo Kichwa and their functions in interaction. *Journal of Pragmatics*, 168, 81–97. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2020.05.013>
96. Guy, G. R. (2011). Variationist sociolinguistics. In R. Mesthrie (Ed.), *The Cambridge handbook of sociolinguistics* (pp. 5–23). Cambridge University Press.
97. Haboud, M. (1998). *Quichua y castellano en los Andes ecuatorianos: Los efectos de un contacto prolongado*. Abya-Yala.
98. Haboud, M. (2010). *Castellano andino ecuatoriano*. Abya-Yala.
99. Haboud, M. (2018). Ecuador: Language diversity, ideologies and the media. In J. W. Tollefson & M. Pérez-Milans (Eds.), *The Oxford handbook of language policy and planning* (pp. 533–550). Oxford University Press.
100. Haboud, M. (2022). Kichwa y castellano en los Andes ecuatorianos: Historia e innovaciones. In P. Danler & J. Harjus (Eds.), *The languages of the Americas* (pp. 93–107). Logos.
101. Haboud, M., & de la Torre, M. (2018). Language contact and linguistic rights in Ecuador. *Journal of Language Contact*, 11(2), 245–268.
102. Haboud, M., & King, K. A. (2020). Language ideologies and the media in Ecuador. *Multilingua*, 39(3), 317–342.
103. Hardie, A. (2012). Corpus linguistics. In L. Cummings (Ed.), *The Bloomsbury companion to pragmatics* (pp. 249–266). Bloomsbury.
104. Hardie, A. (2015). Corpus linguistics. In K. Allan (Ed.), *The Routledge handbook of linguistics* (pp. 502–515). Routledge.

105. Hart, C. (2014). *Discourse, grammar and ideology: Functional and cognitive perspectives*. Bloomsbury.
106. Haspelmath, M. (2009). Lexical borrowing: Concepts and issues. In M. Haspelmath & U. Tadmor (Eds.), *Loanwords in the world's languages: A comparative handbook* (pp. 35–54). De Gruyter.
107. Haspelmath, M., & Tadmor, U. (2009). *World loanword database (WOLD)*. Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology. <https://wold.clld.org/>
108. Haugen, E. (1950). The analysis of linguistic borrowing. *Language*, 26(2), 210–231.
109. Heine, B., & Kuteva, T. (2003). On contact-induced grammaticalization. *Studies in Language*, 27(3), 529–572.
110. Heine, B., & Kuteva, T. (2005). *Language contact and grammatical change*. Cambridge University Press.
111. Hickey, R. (2017). *English in contact: Comparative perspectives*. Cambridge University Press.
112. Hickey, R. (Ed.). (2010). *The handbook of language contact*. Wiley-Blackwell.
113. Hunston, S. (2002). *Corpora in applied linguistics*. Cambridge University Press.
114. Hunston, S., & Thompson, G. (2000). *Evaluation in text: Authorial stance and the construction of discourse*. Oxford University Press.
115. Jara, M., Zariquiey, R., Valenzuela, P. M., & Escobar, A. M. (Eds.). (2023). *Spanish diversity in the Amazon: Dialect and language contact perspectives*. Brill.
116. Jaworska, S. (2018). Corpus approaches to language in the media. In C. Cotter & D. Perrin (Eds.), *The Routledge handbook of language and media* (pp. 200–215). Routledge.
117. Johnson, K. (2008). *Quantitative methods in linguistics*. Wiley-Blackwell.
118. Kany, C. (1969). *American-Spanish syntax*. University of Chicago Press.

119. Kilgarriff, A. (2009). Simple maths for keywords. In *Proceedings of the Corpus Linguistics Conference* (pp. 1–12). UCREL.
120. Kilgarriff, A., Baisa, V., Bušta, J., Jakubíček, M., Kovář, V., Michelfeit, J., Rychlý, P., & Suchomel, V. (2014). The Sketch Engine: Ten years on. *Lexicography*, 1(1), 7–36.
121. King, K. A., & Haboud, M. (2017). Language revitalization in Ecuador: Kichwa, identity and ideology. *Language Policy*, 16(2), 147–170.
122. Kress, G., & van Leeuwen, T. (2006). *Reading images: The grammar of visual design* (2nd ed.). Routledge.
123. Labov, W. (2001). *Principles of linguistic change: Vol. 2. Social factors*. Blackwell.
124. Lavidas, N., & Tsimpli, I. M. (2019). Object omission in contact. *Journal of Language Contact*, 12(1), 141–190.
125. Lefebvre, C. (2015). *Relabeling in language genesis*. Oxford University Press.
126. Lefort, J. (2015). Calquing, structural borrowing and metatypy. *Cahiers de Linguistique Asie Orientale*, 44(2), 150–168.
127. Levendis, K., & Calude, A. S. (2019). Perception and flagging of loanwords. *Ampersand*, 6, Article 100056. <https://doi.org/10.1016/j.amper.2019.100056>
128. Levshina, N. (2015). *How to do linguistics with R: Data exploration and statistical analysis*. John Benjamins.
129. Lipski, J. (1994). *Latin American Spanish*. Longman.
130. Lope Blanch, J. M. (1993). *El español de América y las lenguas indígenas*. UNAM.
131. Machin, D., & Mayr, A. (2012). *How to do critical discourse analysis: A multimodal introduction*. Sage.
132. Marchi, A., & Taylor, C. (Eds.). (2018). *Corpus approaches to discourse: A critical review*. Routledge.

133. Martin, J. R., & White, P. R. R. (2005). *The language of evaluation: Appraisal in English*. Palgrave Macmillan.
134. Matras, Y. (2009). *Language contact*. Cambridge University Press.
135. Matras, Y. (2020). Language contact: An overview. In R. Hickey (Ed.), *The Routledge handbook of language contact* (pp. 3–21). Routledge.
136. Matras, Y. (2021). Borrowing and contact linguistics. In S. Poplack (Ed.), *The Cambridge handbook of language contact* (pp. 107–134). Cambridge University Press.
137. Matras, Y., & Sakel, J. (2007). Investigating the mechanisms of pattern replication in language contact. *Studies in Language*, 31(4), 829–865.
138. Matras, Y., & Sakel, J. (Eds.). (2007). *Grammatical borrowing in cross-linguistic perspective*. De Gruyter.
139. Mautner, G. (2009). Corpora and critical discourse analysis. In P. Baker (Ed.), *Contemporary corpus linguistics* (pp. 32–46). Continuum.
140. McEnery, T., & Baker, P. (2019). *Corpus linguistics and 17th-century prose: A corpus-driven approach*. John Benjamins.
141. McEnery, T., & Brezina, V. (2022). *Fundamental principles of corpus linguistics*. Cambridge University Press.
142. McEnery, T., & Hardie, A. (2012). *Corpus linguistics: Method, theory and practice*. Cambridge University Press.
143. McEnery, T., & Wilson, A. (2001). *Corpus linguistics* (2nd ed.). Edinburgh University Press.
144. McEnery, T., & Xiao, R. (2010). What corpora can offer in language teaching and learning. In A. O’Keeffe & M. McCarthy (Eds.), *The Routledge handbook of corpus linguistics* (pp. 364–380). Routledge.
145. McEnery, T., Xiao, R., & Tono, Y. (2006). *Corpus-based language studies: An advanced resource book*. Routledge.

146. Milroy, L., & Milroy, J. (1992). Social network and social class: Toward an integrated theory of sociolinguistic variation. *Language in Society*, 21(1), 1–26.
147. Moreno Fernández, F. (2015). *La lengua española en su geografía*. Arco/Libros.
148. Mufwene, S. S. (2002). Competition and selection in language evolution. *Selection*, 3(1), 45–56.
149. Mufwene, S. S. (2008). *Language evolution: Contact, competition and change*. Continuum.
150. Muntendam, A. (2013). *Subject expression in Spanish in contact*. John Benjamins.
151. Muysken, P. (1977). *Syntactic developments in the verb phrase of Ecuadorian Quechua*. Peter de Ridder Press.
152. Muysken, P. (2019). *El kichwa ecuatoriano*. Abya-Yala.
153. Myers-Scotton, C. (2002). *Contact linguistics: Bilingual encounters and grammatical outcomes*. Oxford University Press.
154. O’Keeffe, A., & McCarthy, M. (Eds.). (2010). *The Routledge handbook of corpus linguistics*. Routledge.
155. O’Keeffe, A., Clancy, B., & Adolphs, S. (2011). *Introducing pragmatics in use*. Routledge.
156. O’Rourke, E. (2023). Depalatalization and delateralization in the Ecuadorian Amazon: Spanish /k/ in contact with Kichwa. In M. Jara, R. Zariquiey, P. M. Valenzuela, & A. M. Escobar (Eds.), *Spanish diversity in the Amazon: Dialect and language contact perspectives* (pp. 205–232). Brill.
157. Oesterreicher, W. (2004). Estrategias hispanoamericanas de elaboración de textos. In A. Palacios (Coord.), *El español en América: contactos lingüísticos en Hispanoamérica* (pp. 729–747). Ariel.
158. Onysko, A. (2016). Modeling world Englishes from the perspective of language contact. *World Englishes*, 35(2), 196–216.

159. Overall, S. (2017). *A grammar of Aguaruna (Iiniá Chicham)*. De Gruyter Mouton.
160. Palacios, A. (2005). La influencia del quichua en el español andino ecuatoriano. In C. Ferrero Pino & N. Lasso-von Lang (Eds.), *Variedades lingüísticas y lenguas en contacto* (pp. 33–50). Iberoamericana.
161. Palacios, A. (Ed.). (2005). *Variedades lingüísticas y lenguas en contacto*. Iberoamericana.
162. Partington, A., Duguid, A., & Taylor, C. (2013). *Patterns and meanings in discourse: Theory and practice in corpus-assisted discourse studies (CADS)*. John Benjamins.
163. Penny, R. (2000). *Variation and change in Spanish*. Cambridge University Press.
164. Pfänder, S., & Palacios, A. (2016). Grammatical convergence in Andean Spanish. *Journal of Language Contact*, 9(2), 193–222.
165. Poole, R. (2022). *Corpus-assisted ecolinguistics*. Bloomsbury Academic.
166. Poplack, S. (Ed.). (2021). *The Cambridge handbook of language contact*. Cambridge University Press.
167. Poplack, S., & Sankoff, D. (1984). Borrowing: The synchrony of integration. *Linguistics*, 22(1), 99–136.
168. Ramírez-Luengo, J. L. (2017). Indigenismos y variación léxica en el español de la América andina: Bases metodológicas. *Revista de Filología Española*, 97(2), 345–372.
169. Ramírez-Luengo, J. L. (2019). Explicar lo desconocido: La incorporación discursiva de los indigenismos en el *Florilegio medicinal* de Juan de Esteyneffer (1712). *Nueva Revista de Filología Hispánica*, 68(1), 255–268.
170. Rayson, P. (2008). *Wmatrix: A web-based corpus processing environment*. Lancaster University.

171. Reino Garcés, M. (2021). *Dialectología del Ecuador: el español de la Costa y Galápagos*. Prensas de la Universidad de Zaragoza.
172. Reisigl, M., & Wodak, R. (2001). *Discourse and discrimination: Rhetorics of racism and antisemitism*. Routledge.
173. Richardson, J. E. (2007). *Analysing newspapers: An approach from critical discourse analysis*. Palgrave Macmillan.
174. Richardson, J. E., Flowerdew, J., & Wodak, R. (Eds.). (2018). *The Routledge handbook of critical discourse studies*. Routledge.
175. Rivarola, J. L. (2001). *El español andino: textos de bilingües de los siglos XVI y XVII*. Iberoamericana.
176. Sánchez, L. (2003). *Quechua–Spanish bilingualism: Interference and convergence in functional categories*. John Benjamins.
177. Sánchez-Avendaño, C. (2019). Indigenismos y representación de la alteridad en prensa latinoamericana: Un enfoque crítico. *Discurso & Sociedad*, 13(2), 271–298.
178. Sankoff, G. (2001). Linguistic outcomes of language contact. *Annual Review of Anthropology*, 30, 638–668.
179. Schäffner, C. (2001). Political discourse analysis. In D. Schiffrin, D. Tannen, & H. E. Hamilton (Eds.), *The handbook of discourse analysis* (pp. 700–718). Blackwell.
180. Schlumpf, S. (2017). Language contacts in modern Judeo-Spanish: The case of Ladino news on Israeli radio. *Lingua*, 194, 1–14.
181. Schoofs, K., & van de Mierop, D. (2019). The indexical value of lexical borrowing: A case study of Maori loanwords in New Zealand newspaper discourse. *Ampersand*, 6, Article 100054.
182. Scott, M. (2016). *WordSmith Tools* (Version 7) [Computer software]. Lexical Analysis Software.
183. Silverstein, M. (2003). Indexical order and the dialectics of sociolinguistic life. *Language & Communication*, 23(3–4), 193–229.

184. Sinclair, J. (1991). *Corpus, concordance, collocation*. Oxford University Press.
185. Soto-Corominas, A., De la Rosa, J., & Suárez, J. L. (2018). What loanwords tell us about Spanish (and Spain). *Digital Studies / Le champ numérique*, 8(1), Article 4, 1–29. <https://doi.org/10.16995/dscn.279>
186. Stark, E., & Widmer, P. (2020). Breton a-marking of verbal arguments: The cognitive-typological background of a structural change. *Linguistics*, 58(3), 745–766.
187. Stark, L. (1985). *Indigenous languages of Ecuador*. Abya-Yala.
188. Stolz, T., & Bakker, D. (2018). *Borrowing matter and pattern: An areal-linguistic approach*. De Gruyter.
189. Stolz, T., Bakker, D., & Salas Palomo, R. (2022). Loanword typology and areal patterns in South America: Methodological advances. *Journal of Language Contact*, 15(2), 201–240.
190. Stolz, T., Bakker, D., & Salas Palomo, R. (Eds.). (2021). *Loanwords in the Andes*. De Gruyter.
191. Stubbs, M. (2001). *Words and phrases: Corpus studies of lexical semantics*. Blackwell.
192. Tagg, C., & Seargeant, P. (Eds.). (2020). *Taking offence on social media: The pragmatics of online communication*. Palgrave Macmillan.
193. Tagliamonte, S. A. (2012). *Variationist sociolinguistics: Change, observation, interpretation*. Wiley-Blackwell.
194. Tagliamonte, S. A., & Denis, D. (2008). Linguistic ruin? Lol! Instant messaging and teen language. *American Speech*, 83(1), 3–34.
195. Taylor, C. (2013). *What is corpus-assisted discourse studies (CADS)?* Bloomsbury.
196. Teubert, W., & Čermáková, A. (Eds.). (2007). *Corpus linguistics: A short introduction*. Bloomsbury.
197. Thomason, S. G. (2003). Contact explanations in linguistics. In B. D. Joseph & R. D. Janda (Eds.), *The handbook of historical linguistics* (pp. 687–712). Blackwell.

198. Thomason, S. G., & Kaufman, T. (1988). *Language contact, creolization, and genetic linguistics*. University of California Press. <https://doi.org/10.2307/482559>
199. Torero, A. (2002). *Idiomas de los Andes: lingüística e historia*. IFEA.
200. Toscano Mateus, H. (1953). *El español en el Ecuador*. Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
201. Trudgill, P. (2000). *Sociolinguistics: An introduction to language and society* (4th ed.). Penguin.
202. Trye, D., Calude, A. S., Keegan, T. T., & Apperley, M. (2023). When loanwords are not lone words: Using networks and hypergraphs to explore Māori loanwords in New Zealand English. *International Journal of Corpus Linguistics*, 28(4), 461–499.
203. Vallejos-Yopan, R. (2023). Number and possession in Peruvian Amazonian Spanish: The role of animacy in the emergence of grammar. In M. Jara, R. Zariquiey, P. M. Valenzuela, & A. M. Escobar (Eds.), *Spanish diversity in the Amazon: Dialect and language contact perspectives* (pp. 233–260). Brill.
204. van Dijk, T. A. (1984). *Prejudice in discourse: An analysis of ethnic prejudice in cognition and conversation*. John Benjamins.
205. van Dijk, T. A. (1988). *News as discourse*. Lawrence Erlbaum Associates.
206. van Dijk, T. A. (1998). *Ideology: A multidisciplinary approach*. Sage.
207. van Leeuwen, T. (2008). *Discourse and practice: New tools for critical discourse analysis*. Oxford University Press.
208. Weinreich, U. (1953). *Languages in contact: Findings and problems*. Linguistic Circle of New York.
209. Winford, D. (2003). *An introduction to contact linguistics*. Blackwell.
210. Winford, D. (2010). Sociolinguistic approaches to language contact. In R. Hickey (Ed.), *The handbook of language contact* (pp. 170–187). Wiley-Blackwell.
211. Wodak, R. (2011). *The discourse of politics in action: Politics as usual* (2nd ed.). Palgrave Macmillan.

212. Wodak, R., & Meyer, M. (Eds.). (2009). *Methods of critical discourse analysis* (2nd ed.). Sage.
213. Wodak, R., & Meyer, M. (Eds.). (2016). *Methods of critical discourse studies* (3rd ed.). Sage.
214. Wölck, W. (1987). Towards a classificatory matrix for linguistic varieties. In M. Paradis (Ed.), *Aspects of bilingualism* (pp. 211–219). Hornbeam Press.
215. Zenner, E., & Kristiansen, G. (2018). Onomasiological innovation in language contact. *Cognitive Linguistics*, 29(4), 721–757.
216. Zenner, E., & Kristiansen, G. (Eds.). (2014). *New perspectives on lexical borrowing: Onomasiological, methodological and phraseological innovations*. De Gruyter.
217. Zimmermann, K. (2012). Préstamos léxicos y construcción discursiva de la alteridad. *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana*, 10(2), 9–28.
218. Zimmermann, K. (2014). *Lenguas indígenas y español en Iberoamérica: Nuevos enfoques sociolingüísticos y antropológicos*. Iberoamericana.
219. Zimmermann, K. (2018). *Indigenismos y contacto lingüístico en el español de América: enfoques discursivos*. Iberoamericana; Vervuert.
220. Zorman, A. (2024). The Infinitival Phrase As a Syntactic Calque in the Slovene of the Littoral Area. *Linguistica*, 64(2), 35–45.
<https://doi.org/10.4312/linguistica.64.2.35-45>

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Crónica (Loja) 2019

<https://cronica.com.ec/2019/12/31/25776-desde-saraguro-la-deliciosa-tradicion-de-las-tortillas-de-gualo/>

<https://cronica.com.ec/2019/08/28/24888-personajes-ilustres-de-loja-reemplazan-a-arlequines-en-el-festival/>

<https://cronica.com.ec/2019/10/22/25202-presentaron-la-cartelera-oficial-del-iv-festival-internacional-de-artes-vivas-loja-2019-mas-tuyo-que-nunca/>

<https://cronica.com.ec/2019/11/22/25361-un-doodle-de-google-dedicado-a-matilde-hidalgo/>

<https://cronica.com.ec/2019/12/30/25766-monigotes-2019-los-mas-pedidos/>

<https://cronica.com.ec/2019/07/01/24457-la-catedral-siete-obispos-descansan-en-su-cripta/>

<https://cronica.com.ec/2019/05/09/24171-las-multiples-aristas-del-antivalor-de-la-honradez/>

<https://cronica.com.ec/2019/05/08/24163-difunden-el-portafolio-de-servicios-de-la-policia-nacional/>

<https://cronica.com.ec/2019/06/26/157-jorge-valarezo-recibe-homenaje/>

<https://cronica.com.ec/2019/12/23/25681-pesebre-gigante-de-la-familia-jara-delgado/>

<https://cronica.com.ec/2019/12/24/villancicos-lojanos-en-el-mundo/>

<https://cronica.com.ec/2019/02/25/23752-lugares-turisticos-esperan-por-visitantes-en-feriado-de-carnaval/>

<https://cronica.com.ec/2019/06/24/24412-loja-mina-de-oro-en-prospeccion/>

<https://cronica.com.ec/2019/12/24/25701-banco-de-desarrollo-firma-convenios-y-cartas-de-intencion-para-loja-y-zamora-chinchipe/>

<https://cronica.com.ec/2019/12/10/25534-lista-la-agenda-por-la-creacion-del-parque-nacional-podocarpus/>

<https://cronica.com.ec/2019/12/09/25523-loja-frente-al-paso-de-la-mineria/>
<https://cronica.com.ec/2019/12/08/24022-a-donde-viajan-los-lojanos-por-vacaciones/>
<https://cronica.com.ec/2019/11/19/25320-colocaron-ofrendas-florales-por-la-independencia-de-loja/>
<https://cronica.com.ec/2019/11/19/25325-cosas-de-los-lojanos/>
<https://cronica.com.ec/2019/10/22/25202-presentaron-la-cartelera-oficial-del-iv-festival-internacional-de-artes-vivas-loja-2019-mas-tuyo-que-nunca/>
<https://cronica.com.ec/2019/08/14/aficionados-lojanos-de-mini-austin-van-rumbo-a-cayambe/>
<https://cronica.com.ec/2019/07/31/24690-ministerio-de-educacion-aporta-a-la-construccion-de-comunidades-educativas-resilientes/>
<https://cronica.com.ec/2019/07/17/24558-eloy-alfaro-80-anos-al-servicio-de-la-educacion/>
<https://cronica.com.ec/2019/06/24/24412-loja-mina-de-oro-en-prospeccion/>
<https://cronica.com.ec/2019/05/09/24171-las-multiples-aristas-del-antivalor-de-la-honradez/>
<https://cronica.com.ec/2019/02/25/23752-lugares-turisticos-esperan-por-visitantes-en-feriado-de-carnaval/>
Crónica (Loja) 2020
<https://cronica.com.ec/tag/fiavl-2020/>
<https://cronica.com.ec/2020/06/17/jose-procel-gonzalez-coordinador-zonal-7-del-ministerio-de-salud-distritos-se-dividirán-en-a-y-b-no-se-cerrarán-hospitales-o-centros-de-salud/>
<https://cronica.com.ec/2020/08/06/puyango-presenta-el-festival-de-arte-literario-y-escenico-prof-luis-vicente-ortega/>
<https://cronica.com.ec/2020/08/27/el-respeto-a-la-palabra/>
<https://cronica.com.ec/2020/12/15/el-jardin-botanico-de-america-esta-de-fiesta-38-anos-de-creacion-del-parque-nacional-podocarpus/>
<https://cronica.com.ec/2020/05/23/conoce-gonzanama-condor-huasi-un-sitio-sagrado/>

<https://cronica.com.ec/2020/02/10/26154-el-cerro-ahuaca-orgullo-y-mito-de-cariamanga/>
<https://cronica.com.ec/2020/12/02/en-quilanga-proyecto-de-conservacion-para-qhapaq-nan-zona-sur/>
<https://cronica.com.ec/2020/09/14/relatos-sobre-la-virgen-del-cisne/>
<https://cronica.com.ec/2020/10/27/la-reflexion-sobre-el-uso-del-lenguaje/>
<https://cronica.com.ec/2020/06/09/renacer-un-centro-de-atencion-integral/>
<https://cronica.com.ec/2020/08/13/etica-y-moral-en-la-persona/>
<https://cronica.com.ec/2020/11/05/bicentenario-de-la-independencia-de-loja-el-viernes-pregon-de-fiestas/>
<https://cronica.com.ec/2020/10/23/freddy-salvador-tomasellibuscare-los-problemas-que-generan-aglomeraciones-en-la-entidad/>
<https://cronica.com.ec/2020/09/19/francisco-febres-cordero-pasiones-de-un-hombre-bueno/>
<https://cronica.com.ec/2020/10/15/sitio-arqueologico-ciudad-encantada-fue-delimitado-por-el-inpc/>
<https://cronica.com.ec/2020/11/20/loja-y-sus-dos-siglos-de-independencia/>
<https://cronica.com.ec/2020/11/27/cuando-loja-temblo/>
<https://cronica.com.ec/2020/10/16/sentencia-justa-caso-expresidente-jamil-mahuad/>
<https://cronica.com.ec/2020/10/29/caminaran-hasta-el-fierro-urco/>
<https://cronica.com.ec/2020/09/10/huapamala-dentro-de-la-concesion-de-pequenos-proyectos-hidroelectricos/>
<https://cronica.com.ec/2020/12/05/66-anos-cumple-el-beatriz-cueva-de-ayora/>
<https://cronica.com.ec/2020/08/20/xxiii-aniversario-de-vida-cantonal-de-olmedo/>
<https://cronica.com.ec/2020/10/29/sin-campo-no-hay-ciudad/>
<https://cronica.com.ec/2020/08/22/carlos-alberto-palacios-riofrio-poeta-de-la-sensibilidad-y-la-ternura/>
<https://cronica.com.ec/2020/11/04/el-pensamiento-narrativo-en-la-literatura-oral-y-de-lectoescritura-como-el-primer-modo-de-conciencia-humana/>
<https://cronica.com.ec/2020/12/08/8-de-diciembre-loja-conmemora-su-fundacion/>

<https://cronica.com.ec/2020/08/28/el-folklore-nos-educa-y-nos-invita-a-mirar-nuestra-historia/>

<https://cronica.com.ec/2020/11/09/reinas-de-la-interculturalidad-fueron-presentadas-a-la-provincia/>

<https://cronica.com.ec/2020/06/06/espino-blanco/>

<https://cronica.com.ec/2020/06/19/breve-resena-de-la-agricultura-y-dia-del-ingeniero-agronomo/>

<https://cronica.com.ec/2020/09/06/macarenos-cantaran-via-zoom-por-las-fiestas-de-cantonizacion/>

<https://cronica.com.ec/2020/09/28/attractivo-turistico-de-la-provincia-de-loja/>

<https://cronica.com.ec/2020/09/18/la-loja-que-encanto-a-mi-amigo/>

Crónica (Loja) 2021

<https://cronica.com.ec/2021/03/15/fray-walter-verdezoto-vargas-ofm/>

<https://cronica.com.ec/2021/11/05/basuras-en-sitios-turisticos-de-vilcabamba-y-malacatos-marco-el-feriado/>

<https://cronica.com.ec/2021/11/24/sozoranga-cumplira-46-anos-de-cantonizacion/>

<https://cronica.com.ec/2021/10/15/adultos-mayores-quieren-que-se-haga-cumplir-sus-derechos/>

<https://cronica.com.ec/2021/11/04/ventas-bajas-marco-el-festival-de-colada-morada-segun-beneficiarios/>

<https://cronica.com.ec/2021/08/05/exposicion-de-bonsais-y-esculturas-en-loja/>

<https://cronica.com.ec/2021/07/01/el-ahuaca-joya-de-pueblo-magico/>

<https://cronica.com.ec/2021/03/04/organizaciones-de-saraguro-retoman-medida-de-hecho/>

<https://cronica.com.ec/2021/09/27/loja-y-la-herencia-franciscana-es-el-libro-que-escribe-el-padre-john-oswaldo/>

<https://cronica.com.ec/2021/10/20/la-importancia-de-los-nudos/>

<https://cronica.com.ec/2021/11/04/cajanuma-y-la-hoya-de-loja/>

<https://cronica.com.ec/2021/10/20/loja-tierra-de-parques-eolicos/>

<https://cronica.com.ec/2021/10/07/10-paises-participaran-en-la-sexta-edicion-del-festival-internacional-de-artes-vivas-de-loja/>

<https://cronica.com.ec/2021/03/09/noches-de-folclore-desde-este-martes/>

<https://cronica.com.ec/2021/07/23/pindal-ganaderos-y-productores-recibiran-al-subsecretario-del-mag-con-pedidos/>

<https://cronica.com.ec/2021/12/11/la-celestial-celica-y-sus-parajes-escondidos/>

<https://cronica.com.ec/2021/09/20/con-fuego-y-golpes-herreros-elaboran-herramientas/>

<https://cronica.com.ec/2021/10/28/preocupacion-en-cantones-por-brotes-de-casos-covid-19/>

<https://cronica.com.ec/2021/09/25/franks-ramon-una-obra-que-muestra-nuestras-raices/>

<https://cronica.com.ec/2021/09/10/festival-de-artes-vivas-empezara-desde-octubre/>

<https://cronica.com.ec/2021/08/21/la-casa-de-la-cultura-ecuatoriana-benjamin-carrion-nucleo-de-loja-eligio-a-su-directiva/>

<https://cronica.com.ec/2021/12/07/una-adecuada-memoria-lectora/>

<https://cronica.com.ec/2021/08/27/jorge-robles-20-anos-elaborando-mascaras-con-arcilla/>

<https://cronica.com.ec/2022/04/26/tradiciones-shuaras-se-mostraran-en-el-festival-de-la-chonta-y-la-culebra/>

<https://cronica.com.ec/2021/06/24/maria-andrade-aspira-dirigir-las-riendas-de-la-conaie/>

<https://cronica.com.ec/2021/08/09/manuel-medina-macas-director-zonal-7-de-educacion-intercultural-bilingue-no-tenemos-autonomia-administrativa-y-financiera/>

<https://cronica.com.ec/2021/12/08/el-valor-historico-de-la-parroquia-el-valle/>

<https://cronica.com.ec/2021/05/05/chuquiribamba-cerca-del-bicentenario-pero-sin-obras/>

<https://cronica.com.ec/2021/12/08/>

<https://cronica.com.ec/2021/06/06/comunidades-se-preparan-para-la-fiesta-del-sol/>

<https://cronica.com.ec/2021/12/03/amaluza-tierra-de-gente-emprendedora/>

<https://cronica.com.ec/2021/10/07/parroquias-rurales-listas-para-recibir-a-los-turistas-en-el-feriado/>

<https://cronica.com.ec/2021/06/02/pindal-productores-de-maiz-se-preparan-para-las-primeras-cosechas/>

Crónica (Loja) 2022

<https://cronica.com.ec/2022/06/21/protestas-llevan-a-bloquear-nuevas-vias-en-loja/>

<https://cronica.com.ec/2022/06/21/panorama-incierto-al-cumplirse-una-semana-del-paro-indigena/>

<https://cronica.com.ec/2022/06/17/loja-paralizado-el-sector-del-transporte-de-pasajeros-y-pesado-suspende-operaciones/>

<https://cronica.com.ec/2022/10/06/aplicaron-justicia-indigena-a-una-pareja/>

<https://cronica.com.ec/2022/10/06/pasajeros-de-un-taxi-evadieron-la-muerte-tras-choque-frontal/>

<https://cronica.com.ec/2022/12/03/juan-miguel-angamarca-quienes-se-oponen-a-la-mineria-responsable-en-gualel-solo-quieren-violencia-y-nada-mas/>

<https://cronica.com.ec/2022/01/06/primera-movilizacion-de-2022-se-anuncia-para-el-19-de-enero/>

<https://cronica.com.ec/2022/03/18/organizaciones-sociales-marcharan-en-rechazo-a-las-politicas-del-gobierno/>

<https://cronica.com.ec/2022/07/30/cinco-ilustres-lojanos-ingresaron-al-capitulo-loja-de-la-academia-nacional-de-historia/>

<https://cronica.com.ec/2022/09/15/artesanos-y-emprendedores-de-cajamarca-exponen-sus-productos-en-la-feria-de-loja/>

<https://cronica.com.ec/2022/02/16/la-region-oriental/>

<https://cronica.com.ec/2022/12/24/costumbres-ancestrales-se-mantienen-en-navidad/>

<https://cronica.com.ec/2022/02/25/el-pawkar-raymi-significado-y-celebracion/>

<https://cronica.com.ec/2022/09/14/i-encuentro-intercultural-de-oratoria-en-saraguro-por-el-kulla-raymi/>

<https://cronica.com.ec/2022/04/11/mujeres-andinas/>

<https://cronica.com.ec/2022/09/21/en-utuana-hubo-el-intercambio-de-semillas-ancestrales/>

<https://cronica.com.ec/2022/09/17/valle-de-cusibamba/>
<https://cronica.com.ec/2022/11/22/nuestro-patrimonio-cultural-conclusion/>
<https://cronica.com.ec/2022/08/20/virgen-de-el-cisne-llega-a-loja/>
<https://cronica.com.ec/2022/05/20/la-legendaria-banda-marcial-de-egresados-del-colegio-bernardo-valdivieso-esta-de-vuelta/>
<https://cronica.com.ec/2022/09/23/se-viene-la-vi-edicion-del-festival-de-la-cana-y-la-melcocha/>
<https://cronica.com.ec/author/davishorodrig/>
<https://cronica.com.ec/2022/10/08/de-las-tribus-perdidas-del-chinchi-pe-surgio-la-nacion-palta/>
<https://cronica.com.ec/2022/10/15/alimentacion-con-productos-tradicionales-frutos-americanos-vi/>
<https://cronica.com.ec/2022/05/17/la-estetica-de-la-existencia/>
<https://cronica.com.ec/2022/09/30/gonzanama-rodeada-de-paradisiacos-lugares-que-escondes-leyendas/>
<https://cronica.com.ec/2022/09/26/libro-eliecer-cardenas-el-escriptor-inmortal-sera-presentado-a-los-lojanos/>
<https://cronica.com.ec/2022/08/06/alimentacion-con-productos-tradicionales-cultivos-andinos-granos-viii/>
<https://cronica.com.ec/2022/05/11/gloria-alvarez-presenta-lluvia-sobre-cristales/>
<https://cronica.com.ec/2022/09/19/en-loja-la-minga-de-vacunacion-conto-con-la-presencia-del-vicepresidente-de-la-republica/>
<https://cronica.com.ec/2022/12/09/ofrendas-por-la-fundacion-de-loja-y-ofrecimientos-para-el-pueblo/>
<https://cronica.com.ec/2022/11/02/02-de-noviembre-dia-de-los-difuntos/>
<https://cronica.com.ec/2022/02/05/los-que-se-van/>
Crónica (Loja) 2023
<https://cronica.com.ec/2023/09/02/los-pueblos-ancestrales-celebran-el-kulla-raymi/>

<https://cronica.com.ec/2023/06/30/fiestas-del-inti-raymi-desde-la-cosmovision-indigena-en-la-actualidad/>

<https://cronica.com.ec/2023/11/23/encuentro-de-markantaytas-celebracion-especial-del-canton-saraguro/>

<https://cronica.com.ec/2023/04/04/en-saraguro-los-alumbradores-un-ritual-de-semana-santa/>

<https://cronica.com.ec/2023/06/19/san-pablo-de-tenta-celebra-sus-155-anos-de-vida-politica/>

<https://cronica.com.ec/2023/11/25/conozcamos-nuestra-provincia-canton-saraguro-4/>

<https://cronica.com.ec/2023/12/06/collares-de-saraguro-tesoros-de-la-cultura-ecuatoriana/>

<https://cronica.com.ec/2023/05/13/en-ceremonia-andina-abel-sarango-asumio-la-alcaldia-de-saraguro/>

<https://cronica.com.ec/2023/05/04/alvaro-medina-la-justicia-indigena-no-es-un-castigo-es-una-sanacion/>

<https://cronica.com.ec/2023/04/17/don-lucho-el-influencer-rural-que-triunfa-en-las-redes-sociales/>

<https://cronica.com.ec/2023/07/08/conozcamos-nuestra-provincia-canton-macara/>

<https://cronica.com.ec/2023/07/04/el-sistema-vial-andino-en-el-ecuador/>

<https://cronica.com.ec/2023/11/17/la-gran-rebelion-de-tupak-amaru-ii/>

<https://cronica.com.ec/2023/02/13/el-pangui-eligio-a-sus-reinas-de-la-interculturalidad/>

<https://cronica.com.ec/2023/02/11/candidatas-a-reina-de-saraguro-y-sara-nusta-2023/>

<https://cronica.com.ec/2023/12/27/carmita-gonzalez-gratitud-para-atraer-todo-lo-positivo-en-la-vida-en-2024/>

<https://cronica.com.ec/2023/07/27/mingas-de-limpieza-una-alternativa-eficaz-ante-la-llegada-del-fenomeno-de-el-nino/>

<https://cronica.com.ec/2023/12/13/el-chucho-y-el-muchacho-companeros-ideales-para-disfrutar-del-cafe-lojano/>

<https://cronica.com.ec/2023/11/18/conozcamos-nuestra-provincia-canton-saraguro-3/>

<https://cronica.com.ec/2023/11/11/conozcamos-nuestra-provincia-canton-saraguro-2/>
<https://cronica.com.ec/2023/10/07/conozcamos-nuestra-provincia-canton-puyango-2/>
<https://cronica.com.ec/2023/12/16/los-markantaytas-marcen-la-tradicional-fiesta-navidena-en-saraguro/>
<https://cronica.com.ec/2023/11/23/encuentro-de-markantaytas-celebracion-especial-del-canton-saraguro/>
<https://cronica.com.ec/2023/04/27/hermana-maria-quinde-los-gobiernos-conocen-la-realidad-de-sus-pueblos-pero-no-les-ayudan/>
<https://cronica.com.ec/2023/10/22/con-algarabia-san-lucas-homenajea-a-la-virgen-de-el-cisne/>
<https://cronica.com.ec/2023/09/12/cascadas-el-airo-mantos-de-agua-cristalina-que-cubren-a-la-parroquia/>
<https://cronica.com.ec/2023/08/21/la-historia-de-una-ciudad/>
<https://cronica.com.ec/2023/11/18/el-cuy-un-plato-ancestral-y-tradicional-en-loja/>
<https://cronica.com.ec/2023/12/18/descubrir-las-manifestaciones-de-lo-religioso-en-la-cultura-popular/>
<https://cronica.com.ec/2023/05/16/qhapaq-nan-el-sistema-vial-andino/>
<https://cronica.com.ec/2023/10/17/lapidar-un-recuerdo-eterno-para-los-deudos/>
<https://cronica.com.ec/2023/03/21/hilado-a-mano-una-tradicion-en-peligro-de-extincion/>
<https://cronica.com.ec/2023/05/13/conozcamos-nuestra-provincia-canton-gonzanama-2/>
<https://cronica.com.ec/2023/06/10/conozcamos-nuestra-provincia-canton-loja-2/>
Crónica (Loja) 2024
<https://cronica.com.ec/2024/10/15/por-segundo-ano-consecutivo-devotos-de-san-lucas-llevaran-sus-costumbres-a-la-catedral-en-loja/>
<https://cronica.com.ec/2024/06/22/loja-celebro-el-inti-raymi-en-la-plaza-de-la-cultura/>
<https://cronica.com.ec/2024/08/24/tejidos-con-lana-de-borrego-una-practica-que-perdura/>
<https://cronica.com.ec/2024/01/11/la-minga-una-tradicion-que-une-comunidades/>

<https://cronica.com.ec/2024/04/03/el-baul-de-los-recuerdos-recordando-a-segundo-cueva-celi/>

<https://cronica.com.ec/2024/12/15/cotopaxi-en-luto-homenaje-a-raul-ilaquiche-lider-indigena-y-esposo-de-lourdes-tiban/>

<https://cronica.com.ec/2024/02/17/hoy-costumbre-tradicion-y-cultura-en-el-teatro-bolivar/>

<https://cronica.com.ec/2024/12/16/el-gobierno-nacional-traslada-la-construccion-de-la-carcel-de-archidona-a-salinas/>

<https://cronica.com.ec/2024/07/12/todo-pueblo-tiene-el-sistema-de-gobierno-que-el-pueblo-proyecta/>

<https://cronica.com.ec/2024/11/16/markantaytas-el-alma-de-la-navidad-en-saraguro/>

<https://cronica.com.ec/2024/10/31/el-champus-bebida-ancestral-de-maiz-en-el-dia-de-difuntos/>

<https://cronica.com.ec/2024/11/07/loja-se-engalana-para-el-festival-internacional-de-artes-vivas/>

<https://cronica.com.ec/2024/09/24/vilcabamba-en-alerta-por-dantesco-incendio-forestal/>

<https://cronica.com.ec/2024/01/11/la-minga-una-tradicion-que-une-comunidades/>

<https://cronica.com.ec/2024/07/18/inauguracion-4-000-anos-de-historia-en-1-200-piezas-arqueologicas-en-el-museo-plutarco-naranjo-vargas/>

<https://cronica.com.ec/2024/10/14/deidad-de-los-chitoques/>

<https://cronica.com.ec/2024/11/01/pinshi-el-banquete-colectivo-que-fortalece-la-identidad-de-las-comunidades-andinas/>

<https://cronica.com.ec/2024/07/17/el-baul-de-los-recuerdos-hernan-gallardo-moscoso-y-su-aporte-a-la-educacion-y-cultura-de-loja/>

<https://cronica.com.ec/2024/06/26/talleres-de-creacion-audiovisual-comunitaria-y-oratoria-se-dictaron-en-saraguro/>

<https://cronica.com.ec/2024/12/04/el-baul-de-los-recuerdos-inicio-del-colegio-san-bernardo-de-loja/>

<https://cronica.com.ec/2024/07/27/el-encebollado-es-patrimonio-inmaterial-del-ecuador/>

<https://cronica.com.ec/2024/09/06/kulla-raymi-la-fiesta-que-celebra-la-fertilidad-y-el-inicio-del-ano-agricola/>

<https://cronica.com.ec/2024/12/19/del-18-al-21-de-diciembre-san-lucas-celebra-el-kapak-raymi/>

<https://cronica.com.ec/2024/11/21/kapak-raymi-navidad-y-encuentro-de-markantaytas-celebraciones-que-reavivan-las-tradiciones-en-saraguro/>

<https://cronica.com.ec/2024/06/29/celebraciones-andinas-4-fiestas-que-preservan-la-tradicion-y-la-unidad/>

<https://cronica.com.ec/2024/09/06/kulla-raymi-la-fiesta-que-celebra-la-fertilidad-y-el-inicio-del-ano-agricola/>

<https://cronica.com.ec/2024/03/19/primeros-frutos-de-la-tierra-en-el-equinoccio-de-primavera-o-pawkar-raymi/>

<https://cronica.com.ec/2024/09/23/loja-celebro-el-kulla-raymi-fiesta-andina-que-honra-la-fertilidad/>

<https://cronica.com.ec/2024/06/07/inti-raymi-una-celebracion-de-gratitud-a-la-pachamama/>

<https://cronica.com.ec/2024/06/24/comunidad-educativa-de-saraguro-celebro-la-fiesta-del-inti-raymi/>

<https://cronica.com.ec/2024/06/17/saraguro-celebra-el-inti-raymi-con-banos-ceremoniales-y-actividades-tradicionales/>

<https://cronica.com.ec/2024/09/28/saucedales-de-ensonacion-libro-del-escriptor-lojano-luis-antonio-quizhpe/>

<https://cronica.com.ec/2024/08/09/dia-internacional-de-los-pueblos-indigenas-2/>

<https://cronica.com.ec/2024/03/09/san-lucas-celebrara-134-anos-de-emancipacion-politica/>

El Comercio 2019

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/waoranis-petroleras-amazonia-justicia-sentencia/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/negocios/corte-provincial-pastaza-fallo-waorani/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/negocios/fallo-waorani-produccion-crudo-amazonia/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/waorani-marcha-quito-justicia-fallo/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/seguridad/ecuador-recurre-fallo-petroleras-waorani/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-radicaliza-dialogo-protesta-medidas/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-dialogo-directo-lenin-moreno/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/lenin-moreno-deroga-decreto-conaie/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/justicia-indigena-robo-vehiculo-otavalo/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/justicia-indigena-hurto-otavalo-castigo/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/comunidades-cotopaxi-justicia-indigena/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/seguridad/hector-aguavil-carcel-sentencia-asesinato/>

<https://www.elcomercio.com/sociedad/nina-saraguro-lenin-moreno-indigenas.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/seguridad/justicia-indigena-otavalo-plazo-extranjeros/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/negocios/gobierno-fallo-corte-pastaza-waorani/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/intercultural/pueblo-indigena-karanki-intercultural-ancestral/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/recetario-ecuatoriano-kichwa-gastronomia-ancestral/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/intercultural/katary-coreografia-rito-kichwa-muerte/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/musica-kichwa-nativos-selva-intercultural/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/shuar-cultura-proyecto-comunitario-intercultural/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/remedios-tsachilas-chigueilpe-plantas/>

<https://www.elcomercio.com/construir/tsachilas-cabanas-construcciones-toquilla-intercultural/>

<https://www.elcomercio.com/deportes/torneo-futbol-preservacion-tradicion-saraguro/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/rituales-siembra-ibarra-otavalo-intercultural/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/inti-raymi-finalizacion-baile-disfraces/>

<https://www.elcomercio.com/cartas/sumak-kawsay-cartas-direccion-opinion.html>

<https://www.elcomercio.com/opinion/editorial/justicia-indigena-derechos-humanos-editorial/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/opinion-milagros-aguirre-levantamientos-indigenas/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/opinion-columnistas-indios-nacion.html>

<https://www.elcomercio.com/opinion/opinion-fabian-corrall-derecho-indigena.html>

<https://www.elcomercio.com/opinion/opinion-sebastian-mantilla-indigenas/>

<https://www.elcomercio.com/cartas/mujer-indigena-cartas-direccion-opinion/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/quito/yumbos-danzan-territorio-ancestral-cotocollao/>

<https://www.elcomercio.com/deportes/levantamiento-pesas-alumnos-shuar-shimpis.html>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/intercultural/wiki-saraguro-festival-artes-loja.html>

El Comercio 2020

<https://www.elcomercio.com/actualidad/medio-ambiente/nemonte-nenquimo-time-100.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/medio-ambiente/nemonte-nenquimo-premio-goldman-2020.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/waorani-demanda-petrolera-china-cambio-climatico.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/waorani-covid-19-orellana-fallecido.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/adolescente-waorani-covid19.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/seguridad/casos-resuletos-justicia-indigena-ecuador.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-confeniae-proyecto-defensoria-pueblo.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/kichwas-otavalo-preocupacion-compradores-cabello.html>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/otavalo-cotacachi-union-kichwa-intercultural.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/seguridad/saquisili-justicia-indigena-caso.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/otavalo-minga-controles-comunitarios.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/cementerio-indigena-otavalo-cierre.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/saraguro-autoconfinamiento-comunidades.html>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/intercultural/kishuar-danza-nativa-kichwa-shuar/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/intercultural/agrupacion-shuar-musica-danza-amazonica/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/intercultural/lengua-kichwa-musica-hip-hop/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/otavalo-minga-la-banda.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/pandemia-shuar-termino-meset.html>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/pawkar-peguche-otavalo-cosmovision-andina/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/pawkar-raymi-peguche-deporte-cultura/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/comunas-tsachilas-alternativas-feriado-carnaval/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/intercultural/fiesta-kasama-peripa-santo-domingo/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/imbabura-proyecto-idioma-kichwa-vasco/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/cortometraje-chimborazo-solidaridad-proyecto-rodaje/?source=Internal&ref=Single%20Content%20Link>

<https://www.elcomercio.com/opinion/mestido-columna-milton-luna/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/justicia-indigena-opinion-columna-columnista/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/opinion-rodrigo-fierro-mariateguistas-conaie/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/opinion-ileana-almeida-mariategui-indigenas/>

<https://www.elcomercio.com/cartas/plurinacionalidad-lecturas-opinion-cartas-lecturas/>
<https://www.elcomercio.com/opinion/editorial/editorial-elcomercio-identidad-genetica-ecuatorianos/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/opinion-ano2020-educacion-ecuador-gobierno/>

<https://www.elcomercio.com/sociedad/produccion-bibliografica-interculturalidad-repositorio-ecuador/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/intercultural/mascaras-personajes-carnaval-muestra-cidap/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/intercultural/chishy-mikuna-proyecto-solidario-pan/>

El Comercio 2021

<https://www.elcomercio.com/sociedad/en-imbabura-se-desarrollan-seis-iniciativas-para-revitalizar-el-kichwa/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-espera-respuesta-pedidos-dialogo/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-respuestas-concretas-dialogo-lasso/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/guillermo-lasso-conaie-dialogos-delegados/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/congreso-conaie-debate-mineria-congreso/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/senaida-yasacama-vicepresidenta-conaie-indigenas/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/conaie-proceso-depuracion-congreso-vargas/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-asamblea-elecciones-decisiones-politica/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/ecuador-gobierno-conaie-dialogo-iza/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/proceso-vacunacion-covid19-waorani-tagueri/>

<https://www.elcomercio.com/sociedad/poblacion-waorani-vacunacion-covid19-julio/>

<https://www.elcomercio.com/sociedad/inicio-vacunacion-covid19-poblacion-waorani/>

<https://www.elcomercio.com/sociedad/tsachilas-medicina-ancestral-pandemia-covid19/>
<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/otavalo-aplican-justicia-indigena-acusados-robo/>
<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/augusto-calazacon-plantas-medicinales-tsachila/>
<https://www.elcomercio.com/tendencias/templos-sol-sierra-norte-raymi/>
<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/shushufindi-mitos-leyendas-mestizos-ecuador/>
<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/pachakutik-indigenas-celebran-dia-agua/>
<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/tradicion-celebrar-inti-raymi-restricciones-covid19/>
<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/abraham-calazacon-escuela-identidad-tsachila/>
<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/otavalo-protestas-bloqueos-via-panamericana/>
<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/detenidos-protestas-otavalo-libertad-paro/>
<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/agentes-transito-secuestrados-otavalo-liberados/>
<https://www.elcomercio.com/cartas/desvalorizacion-idioma-kichwa-cartas-direccion/>
<https://www.elcomercio.com/opinion/dialogo-perfecto-acercamiento-conaie-gobierno/>
<https://www.elcomercio.com/opinion/editorial/nueva-dirigencia-conaie-retos-pachakutik/>
<https://www.elcomercio.com/opinion/editorial/avances-desacuerdos-dialogo-conaie-ecuador/>
<https://www.elcomercio.com/opinion/desenfoque-estrategia-conaie-martin-dassum/>
<https://www.elcomercio.com/opinion/columnista-dialogo-gobierno-indigenas/>
<https://www.elcomercio.com/tendencias/maria-clara-sharupi-shuar-polio/>
<https://www.elcomercio.com/tendencias/literatura-viajealaselva-vida-cultura-tsachila/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/ecuador-inversion-empoderar-pueblos-indigenas/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/comuneros-cierre-via-panamericana-otavalo/>

El Comercio 2022

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/comunidades-indigenas-concesiones-mineria-bolivar/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/quito/quitenos-participacion-minga-comuna-la-gasca/>

<https://www.elcomercio.com/sociedad/comunidades-waorani-astrazeneca-dosis-refuerzo.html>

<https://www.elcomercio.com/opinion/la-mujer-shuar-plurinacional-columna/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/proyecto-minero-warintza-exploracion-inicial/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/seguridad/muerte-lider-shuar-maria-taant-investigacion/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/puntos-conaie-protestas-ecuador-lasso/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/quito/comuneros-ajusticiamiento-indigena-asaltante-quito/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/posturas-gobierno-conaie-semana-paro-protestas/>

<https://especiales.elcomercio.com/interactivos/gobierno-conaie-frente-protestas-manifestaciones-dialogo/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/causas-efectos-excesos-seguridad-conaie/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/manifestantes-justicia-indigena-hombres-puyo/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/columnista-opinion-subelevaciones-indigenas/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/columnista-opinion-subelevaciones-indigenas/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/quito/movilizacion-conaie-centro-quito-protestas-dialogo-iza/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/quito/movilizacion-conaie-centro-quito-protestas-dialogo-iza/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/elimina-decreto-ejecutivo-95-petroleo/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/acuerdos-conaie-gobierno-paro-nacional/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/politicos-conaie-reacciones-terminacion-paro-ecuador/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/gobierno-resolver-temas-pendientes-acuerdo/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/despertemos-conaie-levantamiento-ciudadania-nacion.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/tsachilas-registro-segundo-nombre-pila-cedula/>

<https://www.elcomercio.com/sociedad/instituciones-interculturales-bilingues-redujeron-presupuesto/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/ministerio-ambiente-area-protegida-shuar/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/conaie-titular-secretaria-educacion-intercultural-bilingue/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/kichwa-matematicas-ninos-jovenes-ineval/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/kichwa-matematicas-ninos-jovenes-ineval/>

<https://www.elcomercio.com/sociedad/secretaria-educacion-intercultural-bilingue-nuevas-competencias/>

<https://www.elcomercio.com/sociedad/ceramica-kichwa-quijs-milenario-generacion/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/ceremonia-cierre-acuerdos-puce-gobierno-conaie/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/censo-pueblos-indigenas-ancestrales-poblacion/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/censo-pueblos-indigenas-ancestrales-poblacion/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/territorio-indigena-shuar-arutam-concesiones-mineras/>

El Comercio 2023

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-anuncia-paro-mineria/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-dialogo-gobierno-paro-resoluciones/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/leonidas-iza-conaie-resoluciones-pachakutik/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/negocios/petroecuador-comunidad-kichwa-fin-paralizacion/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/tsachilas-revelan-parte-de-los-secretos-de-la-ayahuasca/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/la-etnia-tsachila-cuenta-su-pasado-y-su-presente-en-un-documental/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-movilizacion-aniversario-protestas-junio/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-antimineras-demanda-decreto-lasso/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/negocios/ecuador-eeuu-amazonia-convenio/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/consulta-popular-bloque-itt-perdidas-economicas-ecuador/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/cne-aprobo-convocatorias-consultas-y-elecciones/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/cne-sesionara-resolucion-elecciones-presidenciales/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/quito/parques-quito-limpiados-minga-colectiva-dominga.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/movimientos-indigenas-movilizacion-conaie-ecuador/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/editorial/el-yasuni-frente-a-dos-caminos/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/yasuni-viraje-decisivo-rodrigo-albuja-columnista.html>

<https://www.elcomercio.com/opinion/futuro-yasuni-pablo-freund-columnista.html>

<https://www.elcomercio.com/opinion/yasuni-nuevo-sentido-pais-milton-luna-columnista/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/comunidad-waorani-cerro-acceso-campo-petrolero/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/negocios/paralizacion-bloques-16-y-67-levantada/>

<https://www.elcomercio.com/opinion/ileana-almeida-lectura-candidatos-elecciones-2023-nacionalidad-y-estado-plurinacional.html>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/deforestacion-reserva-ecologica-cofan-bermejo/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/ecuatoriana-gana-premio-reportaje-rfi-espanol/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/elecciones-santo-domingo-nativos-tsachilas/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/25-especies-fauna-silvestre-liberadas-sucumbios/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/quito/pueblos-organizaciones-estudiantes-y-vecinos-de-quito-celebran-el-inti-raymi/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/quito/quito-inti-raymi-fiesta-danza/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/que-es-inti-raymi/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/sumak-kawsay-estudio-cayambe-indigenas/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/idioma-kichwa-ancestral-otavalo-ecuador/>

El Comercio 2024

<https://www.elcomercio.com/actualidad/asi-fue-el-desalojo-de-sede-indigena-en-la-amazonia-de-ecuador/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/carrera-carros-tragedia-otavalo/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/daniel-noboa-avance-escuela-otavalo/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/indigenas-kichwas-waoranis-nueve-fallecidos-accidente-autobus/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/mundo/indigenas-parlamento-ecuador-proyecto-ley-consulta-previa/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/negocios/apagado-pozos-petroleo-yasuni-bloque-itt/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/negocios/construccion-proyecto-minero-curipamba-domo-ecuador-mineria/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/asamblea-nacional-sesiono-santo-domingo-de-los-tsachilas/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-denuncia-incumplimientos-gobierno-eliminacion-subsidios/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/la-consulta-previa-tiene-un-nuevo-proyecto-de-ley-para-el-tramite-en-la-asamblea-nacional/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/pueblo-waorani-presiona-con-un-plan-el-cierre-petrolero-en-el-yasuni/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/seguridad/linchamiento-cayambe-reaviva-debate-justicia-indigena-en-ecuador/>

<https://www.elcomercio.com/sabores/manabi-dia-gastronomia-ecuatoriana/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/cultura/dia-difuntos-ecuador-efemeride/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/cultura/existe-ciencia-andina-fausto-segovia/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/la-consulta-previa-tiene-un-nuevo-proyecto-de-ley-para-el-tramite-en-la-asamblea-nacional/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/mundo/indigenas-parlamento-ecuador-proyecto-ley-consulta-previa/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/proyecto-ley-consulta-previa-analiza-asamblea/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/conaie-denuncia-incumplimientos-gobierno-eliminacion-subsidios/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/asi-fue-el-desalojo-de-sede-indigena-en-la-amazonia-de-ecuador/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/pueblo-waorani-presiona-con-un-plan-el-cierre-petrolero-en-el-yasuni/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/carrera-carros-tragedia-otavalo/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/indigenas-kichwas-waoranis-nueve-fallecidos-accidente-autobus/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/seguridad/linchamiento-cayambe-reaviva-debate-justicia-indigena-en-ecuador/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/negocios/apagado-pozos-petroleo-yasuni-bloque-itt/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/negocios/construccion-proyecto-minero-curipamba-domo-ecuador-mineria/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/cultura/dia-difuntos-ecuador-efemeride/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/politica/asamblea-nacional-sesiono-santo-domingo-de-los-tsachilas/>

<https://www.elcomercio.com/actualidad/ecuador/daniel-noboa-avance-escuela-otavalo/>

<https://www.elcomercio.com/tendencias/cultura/existe-ciencia-andina-fausto-segovia/>

<https://www.elcomercio.com/sabores/manabi-dia-gastronomia-ecuatoriana/>

El Mercurio (Cuenca) 2020

<https://elmercurio.com.ec/region/2020/04/12/cuenca-para-volver-a-ser/>

<https://elmercurio.com.ec/deportes/2020/08/02/manuel-sanhouse-jr-quiero-hacer-un-nombre-en-ecuador/>

<https://elmercurio.com.ec/salud-noticias/coronavirus/2020/04/12/cuenca-batalla-en-silencio-%E2%94%82especial-por-los-463-anos-de-la-fundacion/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2020/10/26/los-mercados-se-activan-para-el-feriado-con-un-concurso-de-guaguas-de-pan/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2020/04/16/pequenos-agroproductores-azuayos-ofertan-cuyes-a-domicilio-con-apoyo-del-mag/>

<https://elmercurio.com.ec/tendencia/2020/07/10/gualaquiza-un-canton-idilico/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2020/01/19/carachula-la-ciudad-de-las-piedras-en-santa-isabel/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/bicentenario-noticias/2020/11/02/la-musica-es-otra-forma-de-celebrar-a-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/farandula-sociales/2020/08/11/meme-del-real-la-musica-va-a-sobrevivir-y-se-va-a-beneficiar-del-cambio/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2020/02/23/musica-comida-y-espuma-por-carnaval/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2020/01/04/la-cara-del-diablo-que-baila-en-pillaro-sale-del-papel-paciencia-y-tradicion-2/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2020/01/25/los-estudiantes-festejan-a-el-tambo/>

<https://elmercurio.com.ec/mundo-noticias/2020/12/31/banos-de-florecimiento-una-ancestral-forma-de-limpiarse-del-pandemico-2020/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2020/06/06/el-inti-raymi-sera-virtual/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2020/02/20/conoce-las-actividades-para-carnaval-en-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2020/02/14/los-cantones-del-canar-se-unen-para-festejar-el-carnaval/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2020/06/20/rituales-conversatorios-y-actividades-culturales-permiten-vivir-el-inti-raymi-desde-casa/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2020/05/08/la-troncal-golpeada-por-virus/>
<https://elmercurio.com.ec/nacional/2020/11/02/ecuador-se-prepara-para-un-inusual-reencuentro-con-sus-muertos/>
<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2020/03/11/las-lavanderas-del-casco-antiguo-de-quito-metafora-de-las-mujeres-olvidadas/>
<https://elmercurio.com.ec/tendencia/2020/09/24/el-coronavirus-desnuda-la-vulnerabilidad-de-pueblos-indigenas-y-sus-derechos/>
<https://elmercurio.com.ec/nacional/2020/12/23/presentan-codigo-de-etica-de-la-medicina-ancestral-en-ecuador/>
<https://elmercurio.com.ec/region/2020/02/04/productores-de-las-comunidades-de-tarqui-con-expectativa-sobre-la-feria-por-carnaval/>
<https://elmercurio.com.ec/region/2020/04/25/azuayos-solidarios-enviaron-alimentos-para-las-con-familias-de-guayaquil/>
<https://elmercurio.com.ec/principal/2020/01/16/leonidas-iza-y-jaime-vargas-defienden-el-derecho-a-la-resistencia/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2020/10/23/en-pucara-se-da-la-primera-cosecha-masiva-de-papas/>
<https://elmercurio.com.ec/region/2020/01/08/un-total-de-750-km-de-vias-de-lastre-recibieron-mantenimiento-del-municipio/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2020/02/03/sinincay-celebra-sus-fiestas-con-compromisos-viales/>
<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2020/03/03/36-escuelas-de-la-zona-rural-contaran-con-huertos-escolares/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2020/12/04/hay-mas-ninos-con-discapacidad-en-azuay/>
<https://elmercurio.com.ec/principal/2020/06/05/el-levantamiento-indigena-la-temida-protesta-que-cumple-30-anos-en-ecuador/>
<https://elmercurio.com.ec/principal/2020/03/10/mujeres-amazonicas-declaran-la-defensa-de-la-selva-y-contra-el-extractivismo/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2020/07/15/yaku-perez-recibe-apoyo-de-pachakutik-de-la-costa/>

<https://elmercurio.com.ec/farandula-sociales/2020/03/08/la-dolores-que-sana-dolores/>

El Mercurio (Cuenca) 2021

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2021/07/20/industria-fatima-se-renueva-y-abre-sus-puertas-al-publico/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2021/08/09/la-produccion-de-cafe-una-alternativa-que-reactiva-la-economia-del-azuay/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2021/06/25/la-provincia-del-azuay-y-tres-cantones-de-fiesta/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2021/08/23/desnutricion-cronica-infantil-afecta-a-cuatro-cantones-azuayos/>

<https://elmercurio.com.ec/nacional/2021/04/19/moreno-le-advierte-a-lasso-que-la-mesa-no-esta-servida-en-ecuador/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2021/04/23/la-ruralidad-debe-ser-la-prioridad-en-el-pais/>

<https://elmercurio.com.ec/columnistas/2021/09/30/cabeza-bien-hecha/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2021/06/21/dia-principal-del-inti-raymi-se-celebra-hoy-en-ruinas-de-chobshi/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2021/09/26/las-113-voces-de-maribel-pinto/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2021/07/25/megaparques-solitarios-y-en-deterioro/>

<https://elmercurio.com.ec/deportes/2021/02/25/el-cuencano-kleber-bravo-impulsara-la-formacion-en-el-tecnico-universitario/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2021/02/14/la-gastronomia-tipica-del-carnaval-se-degusta-en-los-mercados-de-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/tendencia/2021/07/29/richard-barker-embajador-social-media-del-turismo-en-ecuador/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2021/11/21/los-atractivos-ocultos-de-narancay-alto/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2021/10/25/junta-de-agua-potable-de-cojitambo-galardonada-a-nivel-de-latinoamerica/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2021/11/13/giron-cultura-naturaleza/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2021/04/13/la-azoguenita-2021-suena-con-ser-abogada/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2021/02/21/el-primer-museo-de-la-gastronomia-del-ecuador-esta-en-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/nacional/2021/12/27/las-noticias-que-marcaron-el-2021-en-ecuador/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2021/09/06/las-instituciones-educativas-no-pueden-obligar-ni-direccionar-la-compra-de-textos-escolares/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/cultura/2021/04/09/federico-acosta-descendiente-de-moctezuma-mexico-y-espana-somos-una-familia/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2021/06/08/dulces-cargados-de-historia-el-origen-de-la-fiesta-de-corpus-christi-en-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/nacional/2021/02/04/11-jueces-y-conjueces-nuevos-integran-la-corte-nacional/>

<https://elmercurio.com.ec/farandula-sociales/2021/06/24/gilberto-santa-rosa-se-muestra-agradecido-por-el-reconocimiento-a-su-carrera/>

<https://elmercurio.com.ec/temas/2021/07/01/grupo-bimbo-produce-el-primer-pan-sustentable-de-ecuador/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2021/06/22/inti-raymi-integra-a-las-comunidades-de-azuay-y-canar/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2021/06/21/dia-principal-del-inti-raymi-se-celebra-hoy-en-ruinas-de-chobshi/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2021/07/03/la-nusta-de-ecuador-es-de-sigsig/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/cultura/2021/06/24/el-danzante-de-pillaro-una-tradicion-ecuatoriana-en-cuarentena-hasta-2022/>

<https://elmercurio.com.ec/nacional/2021/07/02/ecuador-empieza-a-vacunar-contr-la-covid-a-indigenas-de-la-zona-intangible-de-la-amazonia/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2021/08/01/pumapungo-magico-y-enigmatico-un-viaje-en-el-tiempo-por-el-parque-arqueologico-y-etnobotanico/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2021/04/22/incertidumbre-en-usuarios-y-dirigentes-tras-alza-de-pasajes-en-el-transporte/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2021/04/17/liz-zhingri-mujer-indigena-activista-y-un-simbolo-de-la-causa-feminista-en-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/mundo-noticias/2021/07/01/gobierno-de-peru-ve-altamente-inviable-proyecto-de-carretera-en-la-amazonia/>

<https://elmercurio.com.ec/columnistas/2021/02/01/construccion-y-destruccion/>

El Mercurio (Cuenca) 2022

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/cultura/2022/02/21/el-pawkar-raymi-la-fiesta-del-florecimiento-renace-en-los-andes-de-ecuador/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2022/09/21/kill-raymi-abre-ciclo-agricola/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2022/06/17/ritos-del-inti-raymi-fueron-postergados/>

<https://elmercurio.com.ec/temas/2022/04/21/cuenca-de-los-andes/>

<https://elmercurio.com.ec/salud-noticias/2022/06/17/la-omc-logra-a-ultima-hora-pactos-decisivos-en-pesca-vacunas-y-alimentos/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2022/02/24/la-provincia-del-canar-tiene-ruta-carnavalera/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/03/15/200-anos-de-fundacion-de-la-corte-de-justicia-de-azuay/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2022/10/08/el-valle-parroquia-turismo/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2022/03/13/el-derecho-a-la-educacion-bilingue-de-una-comunidad-chachi-en-la-provincia-de-esmeraldas/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2022/06/17/jorge-davila-vazquez-se-integra-a-la-academia-ecuatoriana-de-la-lengua-como-miembro-de-numero/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/11/27/estudiantes-dijeron-viva-cuenca/>
<https://elmercurio.com.ec/temas/2022/04/23/dia-del-libro-libros-a-la-americana/>
<https://elmercurio.com.ec/nacional/2022/01/14/organizaciones-sociales-de-ecuador-aplazan-movilizacion-por-aumento-de-covid/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/11/08/censo-2022-en-cuenca/>
<https://elmercurio.com.ec/nacional/2022/02/05/ciudadanos-se-unieron-a-minga-de-limpieza-en-quito/>
<https://elmercurio.com.ec/region/2022/11/17/fiestas-senor-aguas-giron/>
<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2022/05/28/gualaceo-cuenta-con-tres-miradores-naturales/>
<https://elmercurio.com.ec/nacional/2022/07/28/sarayaku-celebracion-aniversario-corteidh/>
<https://elmercurio.com.ec/nacional/2022/08/13/las-mujeres-de-sarayaku-se-pintan-de-fiesta-y-de-guerra-con-wituk-y-achiote/>
<https://elmercurio.com.ec/tendencia/2022/01/30/declaran-al-tucan-andino-como-ave-emblematica-de-una-provincia-ecuatoriana/>
<https://elmercurio.com.ec/mundo-noticias/2022/08/09/los-indigenas-en-america-latina-una-historia-de-olvido-y-violencia/>
<https://elmercurio.com.ec/nacional/2022/12/01/yaku-perez-logra-registrar-su-matrimonio-el-primer-ancestral-de-ecuador/>
<https://elmercurio.com.ec/principal/2022/09/23/tejidos-cidap-guaranda-muestra/>
<https://elmercurio.com.ec/mundo-noticias/2022/07/29/derechos-comunidades-indigenas-europa/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/03/08/mujeres-que-rompieron-cotidiano-cambiaron-historia/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/06/14/universitarios-lideraron-protesta-en-cuenca/>
<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2022/09/14/ruta-del-agua-iman-para-el-turismo-en-ona/>
<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2022/09/24/el-sigal-rincon-organico/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/05/12/elaboracion-de-sombreros-de-paja-toquilla-contados-en-videos/>

<https://elmercurio.com.ec/nacional/2022/09/21/exposicion-tejido-paja-toquilla/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/02/06/habilidad-de-tejedores-reflejado-en-sombreros/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/11/19/los-talleres-de-artesanos-cuencanos-son-un-atractivo-turistico/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2022/09/17/llacao-promociona-camino-del-inca-y-la-meseta-del-pachamama/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/08/10/los-complejos-arqueologicos-pumapungo-e-ingapirca-fueron-recreados-en-tercera-dimension/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/03/03/nombres-para-el-condor-nacido-en-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2022/04/15/las-comidas-y-golosinas-que-de-ley-debes-probar-en-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2022/08/11/gastronomia-azuay-cantones/>

El Mercurio (Cuenca) 2023

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2023/05/20/valle-parroquia-carrion-fabian-junta/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2023/05/09/paute-revision-tecnica-vehicular-canton/>

<https://elmercurio.com.ec/tendencia/2023/10/02/ecuador-protocolo-violencia-digital-educacion/>

<https://elmercurio.com.ec/tendencia/2023/01/29/la-redistribucion-de-las-tierras-indigenas-un-reto-para-los-registradores/>

<https://elmercurio.com.ec/especial99/2023/10/24/la-decada-de-1974-1983-el-regreso-a-la-democracia/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/06/16/fallece-josefina-cordero-escritora-miembro-lengua/>

<https://elmercurio.com.ec/nacional/2023/05/07/macass-turismo-selva-rios/>

<https://elmercurio.com.ec/tendencia/2023/01/13/descubren-por-que-el-chocolate-es-irresistible-y-no-es-solo-por-el-sabor/>

<https://elmercurio.com.ec/temas/2023/06/06/el-milagro-eucaristico-de-canar-y-la-edificacion-de-la-basilica-de-la-santa-faz-de-la-eucaristia/>

<https://elmercurio.com.ec/temas/2023/08/14/roosevelt-avenida-gastronomia-ecuatoriana-queens/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/08/30/suspende-proyecto-loma-larga/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2023/08/28/justicia-ratifica-sentencia-quimsacocha-proyecto-minero/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/08/17/elecciones-recibira-cuatro-papeletas/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2023/02/08/serrano-alcalde-azogues-electo-seccionales/>

<https://elmercurio.com.ec/tendencia/2023/05/06/atsatsilistli-ritual-que-ofrenda-sangre-a-cambio-de-lluvia-en-sur-de-mexico/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/02/20/cultura-tradiciones-carnaval-gualaceo-2023/>

<https://elmercurio.com.ec/region/2023/03/23/caravana-amazonica-visitara-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/12/24/pase-nino-viajerio-cuenc/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2023/09/11/femicidio-maria-belen-bernal-primer-aniversario/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/11/12/protegen-a-osos-de-anteojos-y-tapires-en-azuay/>

<https://elmercurio.com.ec/temas/2023/08/21/la-importancia-de-las-plantas-nativas-para-la-ciudad-de-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/08/16/parque-el-paraiso-recibe-mantenimiento/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2023/02/14/paulo-cantos-alcalde-electo-guachapala/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/03/20/nulti-impulsa-el-turismo-vivencial-y-de-aventura/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2023/02/21/lalay-canari-el-lado-sagrado-del-carnaval/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/01/16/el-calvario-aprovecha-potencial-para-turismo/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2023/02/17/david-duchitanga-alcalde-sigsig-canton/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2023/09/09/quingeo-apunta-vialidad-desarrollo-parroquial/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2023/02/16/anabel-lalvay-santa-isabel-alcaldesa-canton/>

<https://elmercurio.com.ec/tendencia/2023/07/26/5-sorprendentes-usos-de-la-maicena/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/07/31/sinincay-una-mezcla-de-sabores-locales-extranjeros/>

<https://elmercurio.com.ec/temas/2023/07/15/los-paises-andinos-destacan-la-importancia-de-preservar-sus-recursos-intangibles/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2023/01/14/centro-gestion-ambiental-aguarongo/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2023/05/27/maskerade-pablo-coronel-cuenca-disfraces-ecuador/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2023/07/11/sin-plan-de-gestion-el-patrimonio-de-cuenca-esta-en-riesgo/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2023/11/28/lucila-morocho-la-herrera-que-recibira-la-presea-cuenca-patrimonio-cultural-de-la-humanidad/>

El Mercurio (Cuenca) 2024

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/04/23/parque-inclusivo-circo-social/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2024/10/29/aprenda-sobre-huayru-museo-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2024/06/28/unae-inicia-admision-segundo-periodo/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2024/07/21/eventos-astronomicos-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/11/05/artesanos-cuenca-crisis-produccion/>

<https://elmercurio.com.ec/tendencia/2024/01/26/luces-figuras-humor-e-ironia-pintan-el-regreso-del-carnaval-mas-largo-del-mundo/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/11/19/quitahuayco-reserva-natural-incendios-forestales/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/11/17/perdida-especies-incendios-forestales-cajas/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/08/06/pumapungo-museo-historia-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/06/02/artesantias-en-cuero-legado-de-pasion-y-emprendimiento-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/mundo-noticias/2024/02/04/la-marimba-resuena-con-ecos-de-una-cultura-que-se-niega-a-morir-en-el-pacifico-colombiano/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2024/06/13/rodrigo-astudillo-cuentos-libros-presentacion-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/mundo-noticias/2024/06/21/indigenas-lucha-derechos-chile/>

<https://elmercurio.com.ec/turismo/2024/10/16/el-choco-andino-un-rincon-de-naturaleza-aventura-y-cultura-a-un-paso-del-centro-de-quito/>

<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2024/05/25/especies-peligro-extincion-andes-ecuador/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/04/01/oso-andino-tupak-liberacion-ecuador-operativo/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/11/03/casa-posadas-construccion-colonial-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/11/21/fundacion-cultural-la-palabra-nuevas-publicaciones/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/01/21/vulcano-fuego-encendido-herrerias-cuenca-fin-semana/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/04/26/la-historia-y-arte-habitan-en-la-convencion-del-45/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/12/06/si-habla-nueve-octubre-cuenca/>

<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/06/22/inti-raymi-sol-cosecha/>

<https://elmercurio.com.ec/historias/2024/06/18/que-es-inti-raymi-ecuador/>

<https://elmercurio.com.ec/principal/2024/06/12/inti-raymi-agenda-actividades-azuay-canar-2024/>
<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2024/12/17/qhapaq-raymi-fiesta-cuenca-eventos/>
<https://elmercurio.com.ec/historias/2024/06/19/bicentenario-azuay-conmemora-25junio/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/06/15/el-cerro-cojitambo-fiesta-maiz/>
<https://elmercurio.com.ec/region/2024/06/04/en-los-cantones-bicentenario/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/11/03/chola-cuencana-guadalupe-romero-sidcay/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/02/18/garasa-emprendimiento-cuenca-cuy-artesantias-recuerdos/>
<https://elmercurio.com.ec/actualidad/2024/07/02/marcha-fut-cuenca-ecuador-4julio/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/06/03/justicia-indigena-gualalca-cay-seminario/>
<https://elmercurio.com.ec/cuenca/2024/03/19/luis-tamayo-problema-salud/>

El Telégrafo 2019

El Telégrafo - Mostrando artículos por etiqueta: Pachamama

El Telégrafo - El ritual de la danza de la chonta se realiza en honor a la Pachamama

El Telégrafo - Runa Taki se expresa con música

El Telégrafo - Tarimiat, poesía desde la cosmovisión shuar

El Telégrafo - Un centenar de personas participan en minga en playas de isla Puná

El Telégrafo - Más de 53 mil personas se beneficiaron de mingas de control vectorial

El Telégrafo - Mingas adecentan puntos afectados por las protestas

El Telégrafo - Los quiteños limpiaron la urbe con una gran minga

El Telégrafo - El Raymikuna revitaliza rituales de integración

El Telégrafo - La interculturalidad de los pueblos fue captada en fotografías

El Telégrafo - Las tradiciones del pueblo cañari se exhibieron en museo vivo

El Telégrafo - La sombrerera simboliza la fortaleza del pueblo cañari

El Telégrafo - La sombrerera simboliza la fortaleza del pueblo cañari

El Telégrafo - Indígenas retienen a 10 policías en Quito

El Telégrafo - Un yaraví gana el Premio Casa de las Américas

El Telégrafo - La cerámica ancestral vive en el presente

El Telégrafo - Los añejos trapiches y cultivos de caña cuentan la historia de Baños

El Telégrafo - El idioma kichwa amazónico fortalece la identidad de Aguarico

El Telégrafo - Las tradiciones ancestrales se mantienen en Samborondón

El Telégrafo - Habitantes del Jubones conservan viejas costumbres para la siembra

El Telégrafo - El taita Andrés Quindi protege el uso del Kichwa

El Telégrafo - Los wayuri comparten sus conocimientos

El Telégrafo - En los pueblos andinos ya viven el año 5526

El Telégrafo - El 2019 fue declarado como Año Internacional de las Lenguas Indígenas por la ONU

El Telégrafo - El Gobierno no quiere dividir al movimiento indígena

El Telégrafo - Asamblea sesiona sobre las pasadas protestas contra el decreto 883

El Telégrafo - "Los correístas son unos genios de las simulaciones y de las apariencias"

El Telégrafo - Indígenas retienen a 10 policías en Quito

El Telégrafo - Con intenso zapateo se celebra el Inti Raymi

El Telégrafo - Organizaciones indígenas y sociales anuncian que continúan con la resistencia

El Telégrafo - Sin un cambio social, las autoras ecuatorianas seguirán en el anonimato

El Telégrafo - ¿Tiempos cíclicos?

El Telégrafo - Como paja de páramo

El Telégrafo - Como paja de páramo

El Telégrafo - Entregan guaguas gestantes en la Corte Constitucional

El Telégrafo 2020

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/1/danza-musica-mundo-andino>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/7/otavalenos-lechero-laguna>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/cultura/10/filme-vuelta-ecuador-indigena>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulist/15/la-educacion-un-derecho-negado-en-la-lucha-contra-la-pobreza>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/cultura/213/guayusa-propiedades-energeticas-medicinales-amazonia>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulist/15/amawtay-wasi>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/220/pacha-mama-respiro-pandemia-alimentos>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulist/1/inti-raymi-fiesta-del-sol-solsticio>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/220/ministerio-salud-atencion-indigenas-amazonia>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/220/comunidades-shuar-warints-yawi>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/1/pimampiro-ecuador-trueque>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/1/mascara-fiestas-populares-azua>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/cultura/10/poder-curativo-plantas-cultura-tsachila>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/economia/1/ministros-agricultura-acciones-covid19>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/6/agendarte-narrativa-oral-leyendas-tradicionales>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/6/yumbada-cotocollao-rito-ancestral>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/justicia/220/policia-comunitaria-covid19>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/220/canasta-solidaria-canton-mejia-pichincha>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/6/comunidades-indigenas-kichwa>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/220/catedraticos-justicia-indigena>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/violencia-derechos-indigenas-tierras-covid-19-pobreza-derechos>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/regional-sur/1/cuy-cascarita-hogares-pandemia>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/cultura/213/pachamama-recibe-ofrendas-creyentes>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/220/curanderas-plantas-medicinales-comunidades-andinas>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/cultura/213/estudiantes-reciben-guias-lenguas-ancestrales>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/cultura/10/flacso-unicef-esfuerzos-repositorio-bibliografico-interculturalidad>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/6/conadis-censo-condicion-discapacidades-ecuador>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/politica/210/todo-el-pais-perdio-perdio-la-democracia-protestas-indigenas-violencia>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/politica/3/mujeres-indigenas-policia-nacional>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/6/educacion-conaie-juntos>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/politica/1/comunidades-contencion-covid19>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/regional-sur/220/quesos-cuenca-saraguro-canton-san-fernando>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/economia/210/petroamazonas-usd-5-13-millones-comunidades-amazonicas-costa>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/210/ecuador-dia-difuntos-coronavirus>

El Telégrafo 2021

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/presidente-lasso-baston-mando-ceremonia-indigena>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/leonidas-iza-nuevo-presidente-conaie>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/inti-raymi-edwin-hidalgo>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/siete-organizaciones-politicas-asignaciones-fondo-partidario-permanente>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/703/49/serrano-plantea-nueve-ejes-de-trabajo-a-la-nueva-asamblea>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/gobierno-dialogo-declaraciones-leonidas-iza>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/gobierno-y-transportistas-cumplieron-su-primera-reunion-en-las-mesas-de-dialogos>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/elecciones-2021/220/pachakutik-recuento-votos-destitucion-cne>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/mingas-de-vacunacion-se-realizaran-el-domingo-18-en-quito-y-guayaquil>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/desacuerdos-por-una-nueva-mocion-de-henry-kronfle-para-la-presidencia-de-la-asamblea>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/jempe-cosmovision-indigena>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/compromiso-guillermolasso-gobierno-presidencia>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/la-conciencia-ancestral-andina>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/6/en-otavalo-un-hombre-recibe-un-bano-de-purificacion-por-cometer-un-delito>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/1/cacha-posesion-indigena-daquilema-cronica>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/1/20-candidatas-participaran-en-el-certamen-nusta-andina>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/politica/1/yaku-perez-cierra-campana-guayaquil-algarabia-jovenes>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/viaja-ligero-ecuador/1/shushufindi-primer-pueblo-magico-de-la-amazonia>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/elecciones-2021/205/jovenes-campana-elecciones-aborto-ecuador>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/futbol-internacional/7/el-cumpleanos-61-del-eterno-10-maradona>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/por-que-se-van-nuestros-guambras>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/6/ecuador-declara-al-taita-imbabura-como-nueva-area-protegida>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/1/cacha-posesion-indigena-daquilema-cronica>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy1/fiestas-al-taita-imbabura>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/6/sabores-saberes-feria-alcance-del-publico>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/gobierno-primera-reunion-inicial-conaie>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/elecciones-2021/220/pachakutik-movilizacion-yaku-perez-lasso>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy220/el-indio-ecuatoriano>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/punto-de-vista/1/crisis-del-desarrollo>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/presidente-lasso-baston-mando-provincia-imbabura>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/el-paro-simbolos-e-identidad-nacional>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/vocabulario-linguistica-idioma-espanol>

El Telégrafo 2022

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/puyo-comunidades-amazonicas-policia-nacional>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/futbol-nacional/1/mushuc-runapedido-ligapro-estadios-2022>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/74/1/94-anos-de-la-masacre-de-leito>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/el-subsidio-de-usd-0-15-centavos-a-los-combustibles-costara-usd-340-millones-al-ano>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/los-cinco-personajes-que-lideran-las-movilizaciones-en-ecuador>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/conaie-movilizaciones-ecuador-final>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/fenocin-califica-historicos-acuerdos-alcanzados-gobierno-nacional-organizaciones-indigenas>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/unoric-y-gobierno-hacen-un-llamado-al-dialogo>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/6/el-cuyabeno-destino-turistico-para-el-feriado>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/lugares-para-visitar-amazonia-ecuatoriana>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/onu-ecuador-pueblos-turismo>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/sucre-conmemorativo-bicentenario-batalla-pichincha>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/ceniza-del-volcan-sangay-cae-dos-parroquias-de-morona-santiago>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/6/nino-ecuador-viaja-llama-clases-joel-guanotuna>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/en-la-minga-de-la-quitenidad-participaron-600-barrios>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/asamblea-nacional-amnistia-presos-politicos>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/escritor-bruno-saenz-andrade-muerte>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/sociedad/1/mujeres-libertarias-de-ecuador>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/el-tema-de-educacion-intercultural-bilinguee-tuvo-un-100-de-consenso>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistas/15/la-soberania-es-interna-y-externa>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/ecuador-exporto-morete-por-primeravez>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/vocabulario-linguistica-idioma-espanol>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/ministro-gobierno-dialogos-indigenas>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/autoridades-judiciales-investigaran-la-muerte-de-un-manifestante-en-pastaza>

<https://especiales.eltelegrafo.com.ec/ajasyshuar-huertos-ancestrales/>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/ministerio-salud-registro-enfermedades-raras-ecuador>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/gobierno-nacional-fortalece-procesos-para-erradicacion-violencia-mujer>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/paro-nacional-2022-derrotasyvictorias>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/54-acuerdos-se-han-firmado-en-cinco-mesas-tematicas-entre-el-gobierno-y-organizaciones-indigenas>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/el-presidente-guillermo-lasso-respondio-a-las-demandas-de-la-conaie>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/ecuador-en-su-laberinto-2022>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/conaie-acuerdo-gobierno-paro-indigena-leonidas-iza-guillermo-lasso>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/mesas-de-dialogo-de-derechos-colectivos-y-seguridad-se-abren-en-la-conferencia-episcopal-ecuatoriana>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/ecuador/4/374663>

El Telégrafo 2023

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy1/baile-circular-y-gratitud-a-la-madre-tierra>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/fiesta-inti-raymi-sol-celebrara-varias-provincias-ecuador>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulist/15/otra-verdad-sobre-la-fanesca>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/amawtay-wasi-congreso-lenguas-originarias>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/fiestas-de-quito-agenda-de-eventos-y-conciertos-para-el-2-y-3-de-diciembre-de-2023>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/amor-del-taita-imbabura-y-mama-cotacachi>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/el-condor-es-un-presagio-de-un-buen-amor>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/marcelo-cordoba-23-000-ninos-han-dejado-de-hablar-las-lenguas-natales>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/mujeres-amazonicas-en-un-mundo-digital>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/juan-roman-riquelme-revelo-los-mensajes-que-envio-a-messi-en-el-mundial>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/gobierno-asegura-autonomia-completa-sistema-educacion-intercultural-bilinguee-etnoeducacion>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/ces-ha-dado-cumplimiento-a-ocho-acuerdos-referentes-a-interculturalizacion-del-sistema-de-educacion-superior>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/ministro-de-gobierno-asegura-que-la-primera-opcion-de-candidato-seria-el-presidente-guillermo-lasso>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/gobierno-entrego-nueva-unidad-educativa-dolores-cacuango-cayambe>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/presidente-lasso-cerramos-el-2022-con-el-nivel-de-desempleo-mas-bajo-de-nuestra-historia-contemporanea>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/gobierno-dice-que-destino-usd-8-246-millones-para-los-gad>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/gobierno-nacional-potencia-la-economia-local-y-el-turismo-sostenible-en-areas-protegidas>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/esmeraldas-agua-potable-de-la-planta-san-mateo-es-apta-para-consumo>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/comuna-gasca-tragedia-ocurrida>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/ponchos-significado-y-tradicion>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/disfrute-los-bailes-tradicionales-de-ecuador>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/el-lenguaje-como-espejo>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/caudal-rio-upano-represado-acumulacion-material-piroclastico-sangay>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/universidad-de-harvard-entrego-premio-a-grupo-musical-ecuatoriano-por-40-anos-de-trayectoria>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/tungurahua-aplicaron-justicia-indigena-presunto-estafador>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/democracia-y-el-movimiento-indigena>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/quien-wilman-teran-presidente-consejo-judicatura>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/estas-son-la-novedades-en-torno-a-la-deliciosa-colada-morada-y-guaguas-de-pan>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/fritada-y-hornado-delicias-que-llegaron-con-el-cerdo-iberico>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/la-tripa-mishqui-un-antojito-para-la-noche>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/la-ronda-un-calle-que-combina-historia-arquitectura-gastronomia-y-entretenimiento>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/los-juegos-tradicionales-que-quizas-aun-no-has-practicado>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulistasy15/shamuy>

El Telégrafo 2024

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/locales/210/el-sorprendente-lazo-del-rosero-quito-que-une-a-tres-culturas>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/otros/220/snacks-se-preparaban-entre-suciedad-grasa-y-plagas-en-cuenca>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/domingo-de-ramos-sin-palma-de-cera>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/ambato-edicion-73-fiesta-fruta-flores>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/ecuador-chefs-premiados-dia-nacional-gastronomia>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/locales/189/fiestas-de-quito-platos-bebidas-tipicas-ia>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/otros/220/historia-viche-sopa-manaba-5-000-anos-antiguedad>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/locales/189/cuenca-a-la-mesa-resalta-sabores-de-cocina-de-la-atenas-del-ecuador>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/manabi-comunidades-rurales-rocafuerte-agua-potable>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/gubernamental/214/hospital-de-portoviejo-implementa-innovacion-tecnologica-en-dialisis>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/locales/210/baltazar-ushca-el-ultimo-hielero-del-chimborazo-fallecio-a-sus-80-anos>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/elecciones-2025-78-organizaciones-politicas-estan-habilitadas-para-participar>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/articulist/15/cultura-de-la-legalidad-y-fortalecimiento-de-la-identidad>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/cultura/7/las-culturas-andinas-desarrollaron-su-propia-forma-de-hablar-sobre-el-terremoto>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/las-nacionalidades-pueblos-indigenas-posesionaron-manera-simbolica-nuevas-autoridades-universidad-amawtay-wasi>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/cultura/10/chuzalongo-pelicula-ecuador-premios-goya>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/quito/220/a-full-el-verano-de-las-artes-comenzo-con-un-concierto-que-reunio-a-mas-de-35-mil-personas>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/otros/220/hallan-el-cuerpo-de-un-condor-andino-en-el-napo-paramo>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/oso-andino-tupak-habitat-parque-nacional-cayambe-coca>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/la-nueva-via-al-cayambe-se-inaugura-este-8-de-febrero-e-2024>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/otros/189/erupcion-del-sangay-vuelos-podrian-desviarse-debido-a-la-ceniza>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/colada-morada-una-tradicion-que-sigue-viva>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/otros/1/en-cuenca-es-todo-la-agenda-con-la-que-cuenca-celebra-sus-467-anos-de-fundacion-de-cuenca>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/inti-raymi-celebracion-andina-invade-universidades>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/canje-bonos-conservacion-amazonia>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/educacion/1/otavalo-unidad-educativa-bilinguee-comunitaria-2-280-estudiantes>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/olsen-shawn-mendes-ecuador-turismo>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/locales/220/el-tambo-declarado-destino-rural-de-la-onu-turismo>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/recetas/206/bolon-mixto-con-cafe>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/quito/189/martin-garrix-toco-el-juayayai-por-fiestas-de-quito>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/gualaquiza-nuevo-pueblo-magico-del-ecuador>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/gubernamental/214/tena-paciente-waorani-recibio-con-exito-un-marcapasos>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/locales/189/no-vayas-a-cuenca-si-no-conoces-esto>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/locales/210/quito-es-conocida-por-sus-leyendas-y-tradiciones>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/colegios-administracion-militar-policia>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/politica/1/quienes-seran-los-candidatos-presidenciales-a-las-elecciones-del-2025>

<https://www.eltelegrafo.com.ec/noticias/nacionales/44/el-correismo-y-socialcristianos-no-haran-campana-para-la-consulta-popular>

El Universo 2019

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+El+Parque+El+Retiro+en+Madrid+acogió+la+celebración+del+Inti+Raymi>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+La+Conaie+33+años+de+historia+de+un+movimiento+indígena>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Cuántas+nacionalidades+y+pueblos+indígenas+hay+en+Ecuador>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+El+Inti+Raymi+se+tomó+la+academia+y+la+urbe>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+La+pobreza+tema+recurrente+en+la+protesta+indígena+Ecuador>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Comunidades+se+unen+para+festejo+del+Inti+Raymi>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Marcha+música+minga+y+mi+sa+por+Quito>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Revitalizar+las+lenguas+indígenas+reto+del+Ecuador>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Universidades+quiteñas+reviven+el+Inti+Raymi>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Conaie+aspira+a+elaborar+plan+económico+minga>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Danzas+rituales+y+elección+de+reina+Inti+Raymi>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Junta+Cívica+de+Quito+convoca+a+una+minga>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Quiteños+salieron+a+minga+para+reparar+daños>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Ritual+de+la+Wayusa+Upina+Alto+Napo>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Mujeres+indígenas+en+Ecuador+buscan+mayor+participación>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Tulcán+celebración+por+Inti+Raymi>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Fotos+indígenas+del+ayer+para+recuperar+identidad>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+2019+Año+Mundial+de+las+Lenguas+Indígenas>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Proyecto+para+rescate+del+kichwa>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Niños+recrearán+obra+basada+en+cultura+shuar>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Rescatar+el+kichwa+reto+de+ente+ambateño>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Rondalla+ambateña+rescata+el+kichwa+y+la+vestimenta>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Víctor+Machoa+traductor+amazónico>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Baños+de+lodo+y+limpias+rituales+Kapak+Raymi>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Rituales+juegos+ferias+Kapak+Raymi>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Música+y+danza+kichwa+en+Quito>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Aprenden+kichwa+en+Ambato+para+recuperar+lengua>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Nuevo+taller+de+kichwa+arranca+en+Ambato>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Saberes+ancestrales+de+partes+indígenas+kichwa>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Pueblo+Sarayaku+pide+al+Estado+limpiar+explosivos>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Azuay+celebrará+tres+días+Kapak+Raymi>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Pueblo+karanki+Fiesta+de+la+Fertilidad>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Recetas+de+la+serranía+ecuatoriana+se+publicarán>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Fiesta+Pawkar+Raymi+flores+y+frutas>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Rituales+charlas+y+pampameza+Sierra>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Otavaleños+realizan+rituales+Pawkar+Raymi>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Ritual+en+Ambato+agradecer+a+la+Pachamama>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Conaie+aplicar+justicia+indígena>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Desfile+y+rituales+Killa+Raymi+Cuenca>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Pueblos+indígenas+mostraron+sus+saberes+San+Antonio>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Afros+e+indígenas+intercambiarán+saberes>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Con+fuego+se+agradeció+a+la+Pachamama>

<https://www.google.com/search?q=site%3Aeluniverso.com+Con+fuego+se+agradeció+a+la+Pachamama+por+la+cosecha>

El Universo 2020

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/inti-raymi-sera-virtual-este-2020-azuay-se-alista/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/cultura-amazonica-en-paseos-por-el-rio-napo/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/indigenas-de-la-amazonia-de-ecuador-denuncian-ante-la-cidh-abandono-y-discriminacion-del-estado-durante-la-pandemia/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/inti-raymi-sera-virtual-este-2020-azuay-se-alista/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/tumarina-es-el-ritual-indigena-del-florecimiento-que-perdura-en-otavalo/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/riesgos-de-automedicacion-enfrentan-indigenas-en-ecuador/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/la-quinua-se-diversifica-en-snacks-cereales-apanadura-y-bebidas/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/los-pueblos-amazonicos-del-ecuador/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/lengua-y-cultura-ancestral-base-de-escuela-en-quevedo/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/colada-morada-y-guagua-de-pan-una-tradicion-con-cosmovision-indigena/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/poema-recoge-catorce-lenguas-nativas-del-ecuador/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/10-palabras-tipicas-en-ecuador-y-america-latina-que-proviene-del-quichua/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/minga-por-la-salud-en-tungurahua-se-desarrollara-con-apoyo-de-medicos-guayaquilenos/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/hasta-compartir-chicha-se-prohibio-en-comunidades-indigenas-del-ecuador/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/afectaciones-por-crecida-de-rios-en-la-amazonia/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/region-amazonica-tendra-feriado-no-recuperable/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/culturas-de-ecuador-en-cita-montuvia-en-san-vicente/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/organizaciones-internacionales-piden-a-ecuador-proteccion-de-indigenas-amazonicos-de-covid-19/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/nacionalidades-indigenas-amazonicas-suman-649-casos-de-covid-segun-la-conaie/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/incidente-entre-dirigentes-indigenas-en-riobamba-revela-nuevas-divisiones/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/indigenas-marchan-por-las-calles-de-quito-en-rechazo-al-gobierno-de-lenin-moreno/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/jaime-vargas-y-leonidas-iza-rinden-version-en-la-fiscalia-por-presunto-secuestro/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/napo-mostro-el-folclore-amazonico-en-un-desfile/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/el-alcalde-de-saraguro-andres-munoz-anuncio-que-dio-positivo-de-covid-19/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/jovenes-indigenas-de-tungurahua-analizan-las-costumbres-de-ancestros/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/en-imbabura-piedras-volcanicas-como-base-de-la-cocina-andina-ancestral/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/casos-de-covid-aumentan-en-nacionalidades-siekopai-y-achuar-en-la-amazonia/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/rio-bobonaza-se-lleva-30-casas-de-sarayaku-y-el-coronavirus-llega-a-sus-dominios/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/la-comunidad-kichwa-que-llora-la-muerte-del-arbol-sagrado-pinkul-tayta/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/la-medicina-kichwa/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/mesa-servida-con-cuy-y-morocho-espera-a-richard-carapaz-en-casa/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/feria-ofrecio-el-saber-ancestral-de-tungurahua/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/ricaurte-una-parroquia-de-cuenca-que-rescata-identidad/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/pese-a-la-pandemia-de-coronavirus-en-otavalo-salieron-a-bailar-por-el-inti-raymi/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/el-inti-raymi-hizo-una-pausa-este-ano-en-atuntaqui-por-la-pandemia/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/tradiciones-amazonicas-en-dos-dias-en-aguarico/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/inti-raymi-y-coronavirus/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/pawkar-raymi-la-fiesta-del-florecimiento-en-imbabura/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/asamblea-nacional-concede-amnistia-a-lideres-indigenas-de-san-pedro-del-canar/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/2020/la-oms-advierte-falta-de-protocolos-en-ecuador-para-pueblos-indigenas-frente-al-covid-19/>

El Universo 2021

<https://www.eluniverso.com/juventud-indigena-resalta-costumbres-ancestrales-de-los-pueblos-de-tungurahua-nota/>

<https://www.eluniverso.com/miguel-tankamash-y-la-lucha-shuar-nota/>

<https://www.eluniverso.com/fiesta-ancestral-kamari-ista-de-canelos-ya-es-patrimonio-cultural-inmaterial-del-ecuador-nota/>

<https://www.eluniverso.com/la-ecuarunari-desconocio-a-la-dirigencia-de-la-conaie-y-convoca-a-un-paro-nacional-progresivo-nota/>

<https://www.eluniverso.com/inti-raymi-militarizado-nota/>

<https://www.eluniverso.com/el-pawkar-raymi-peguche-fue-certificado-como-patrimonio-cultural-inmaterial-de-ecuador-nota/>

<https://www.eluniverso.com/colonche-de-camaron-cazuela-marina-y-seco-de-chivo-ganadores-de-la-feria-gastronomica-raices-2021-nota/>

<https://www.eluniverso.com/churaymanta-evento-para-mostrar-trajes-autoctonos-de-pueblos-indigenas-del-ecuador-se-desarrollara-este-sabado-12-nota/>

<https://www.eluniverso.com/en-tungurahua-pueblos-indigenas-promueven-mantener-saberes-y-tradiciones-ancestrales-nota/>

<https://www.eluniverso.com/el-movimiento-indigena-se-convierte-en-segunda-fuerza-politica-del-ecuador-duplica-y-triplica-su-votacion-de-elecciones-pasadas-nota/>

<https://www.eluniverso.com/organizaciones-indigenas-cuestionan-la-politica-extractiva-del-gobierno-nota/>

<https://www.eluniverso.com/comunidades-amazonicas-exigen-consulta-previa-ante-proyectos-mineros-nota/>

<https://www.eluniverso.com/pueblos-originarios-reivindican-la-defensa-de-la-pachamama-en-ecuador-nota/>

<https://www.eluniverso.com/la-conaie-analiza-nuevas-acciones-de-protesta-en-el-pais-nota/>

<https://www.eluniverso.com/el-inti-raymi-vuelve-a-las-plazas-con-medidas-de-bioseguridad-nota/>

<https://www.eluniverso.com/fiestas-ancestrales-del-pueblo-kichwa-se-reactivan-en-la-sierra-nota/>

<https://www.eluniverso.com/dirigentes-indigenas-debaten-el-futuro-del-movimiento-pachakutik-nota/>

<https://www.eluniverso.com/comunidades-de-otavalo-preservan-rituales-y-saberes-tradicionales-nota/>

<https://www.eluniverso.com/el-pueblo-shuar-reafirma-su-identidad-cultural-en-evento-comunitario-nota/>

<https://www.eluniverso.com/organizaciones-indigenas-cuestionan-politicas-ambientales-del-estado-nota/>

<https://www.eluniverso.com/el-movimiento-indigena-analiza-su-participacion-en-las-elecciones-nota/>

<https://www.eluniverso.com/pueblos-andinos-fortalecen-sus-redes-comunitarias-en-pandemia-nota/>

<https://www.eluniverso.com/celebracion-del-pawkar-raymi-congrega-a-comunidades-de-la-sierra-nota/>

<https://www.eluniverso.com/dirigentes-indigenas-piden-reformas-en-politicas-sociales-nota/>

<https://www.eluniverso.com/comunidades-kichwas-impulsan-proyectos-de-turismo-comunitario-nota/>

<https://www.eluniverso.com/el-movimiento-indigena-y-su-papel-en-la-politica-nacional-nota/>

<https://www.eluniverso.com/rituales-ancestrales-se-mantienen-vivos-en-comunidades-rurales-nota/>

<https://www.eluniverso.com/defensa-del-territorio-eje-del-discurso-de-organizaciones-indigenas-nota/>

<https://www.eluniverso.com/dirigentes-indigenas-exigen-mayor-representacion-politica-nota/>

<https://www.eluniverso.com/comunidades-amazonicas-reclaman-atencion-del-gobierno-central-nota/>

<https://www.eluniverso.com/el-pueblo-kichwa-preserva-sus-lenguas-y-tradiciones-nota/>

<https://www.eluniverso.com/organizaciones-indigenas-convocan-a-dialogo-nacional-nota/>
<https://www.eluniverso.com/la-cosmovision-andina-en-el-debate-ambiental-ecuatoriano-nota/>
<https://www.eluniverso.com/rituales-y-fiestas-ancestrales-se-reactivan-en-la-sierra-ecuatoriana-nota/>
<https://www.eluniverso.com/pueblos-indigenas-refuerzan-su-identidad-cultural-en-ecuador-nota/>
<https://www.eluniverso.com/el-movimiento-indigena-y-los-retos-de-la-politica-actual-nota/>
<https://www.eluniverso.com/comunidades-andinas-defienden-sus-territorios-ancestrales-nota/>
<https://www.eluniverso.com/el-inti-raymi-y-su-significado-en-las-comunidades-kichwas-nota/>
<https://www.eluniverso.com/organizaciones-indigenas-y-su-lucha-por-los-derechos-colectivos-nota/>
<https://www.eluniverso.com/comunidades-de-la-amazonia-preservan-sus-saberes-tradicionales-nota/>
<https://www.eluniverso.com/fiestas-ancestrales-refuerzan-la-identidad-cultural-del-ecuador-nota/>
<https://www.eluniverso.com/el-movimiento-indigena-y-su-influencia-en-la-politica-nacional-nota/>
El Universo 2022
<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/cultura/el-pawkar-raymi-fue-certificado-como-patrimonio-cultural-inmaterial-de-ecuador-nota/>
<https://www.eluniverso.com/opinion/columnistas/pawkar-raymi-adaptacion-nota/>
<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/actos-ancestrales-en-ambato-por-la-festividad-del-pawkar-raymi-nota/>
<https://www.eluniverso.com/noticias/economia/la-minera-solaris-resources-profundizo-un-acuerdo-con-los-shuar-para-seguir-con-la-exploracion-del-proyecto-warintza-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/warints-y-yawi-los-shuar-que-abrieron-la-selva-a-la-mineria-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/conaie-toma-impulso-en-su-llamado-a-paralizar-el-pais-y-se-cierra-a-un-posible-dialogo-con-el-gobierno-nacional-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/movimiento-indigena-ahonda-en-cuatro-pedidos-a-guillermo-lasso-aunque-insiste-en-que-se-cumpla-su-agenda-de-diez-puntos-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/ultima-hora-de-las-protestas-y-el-paro-nacional-en-ecuador-en-vivo-hoy-27-de-junio-del-2022-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/cumplir-acuerdo-entre-el-gobierno-y-la-conaie-representa-una-ardua-tarea-que-debe-concretarse-en-apenas-90-dias-senalan-analistas-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/organizaciones-indigenas-destacan-los-logros-alcanzados-tras-18-dias-de-paro-nacional-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/a-un-mes-del-fallecimiento-de-kichwa-en-pastaza-familiares-y-amigos-exigen-justicia-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/tiwi-nunka-primera-reserva-natural-custodiada-por-nacionalidad-shuar-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/alberto-ainaguano-se-alzo-con-la-presidencia-de-la-ecuarunari-superando-al-aspirante-afin-al-correismo-que-promovia-leonidas-iza-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/alberto-ainaguano-se-posesiona-en-la-presidencia-de-la-ecuarunari-en-quito-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/economia/la-autoidentificacion-como-indigena-montuvio-o-afro-en-el-censo-2022-se-refuerza-en-redes-campanas-y-ferias-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/organizaciones-indigenas-destacan-los-logros-alcanzados-luego-de-18-dias-de-paro-nacional-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/indigenas-dejan-quito-con-la-sensacion-de-haber-ganado-una-batalla-al-gobierno-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/ultima-hora-de-las-protestas-y-el-paro-nacional-en-ecuador-en-vivo-lasso-dice-que-no-negociara-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/ultima-hora-de-las-protestas-y-el-paro-nacional-en-ecuador-en-vivo-hoy-26-de-junio-del-2022-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/ultima-hora-de-las-protestas-y-el-paro-nacional-en-ecuador-en-vivo-hoy-25-de-junio-del-2022-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/caos-destruccion-y-muerte-fueron-la-tonica-de-los-disturbios-del-dia-11-del-paro-nacional-en-quito-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/el-7-de-julio-sera-la-primera-reunion-entre-el-gobierno-y-el-movimiento-indigena-tras-la-firma-del-acta-de-la-paz-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/economia/tras-la-firma-de-una-paz-costosa-y-dolorosa-el-sector-productivo-del-economia-ya-delinea-estrategias-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/termina-el-paro-con-nueva-rebaja-a-precios-de-combustibles-manifestantes-volveran-a-sus-comunidades-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/54-acuerdos-se-contabilizan-en-las-mesas-de-dialogo-a-20-dias-de-cumplirse-el-plazo-para-cerrarlas-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/control-de-precios-estos-son-los-acuerdos-entre-gobierno-y-organizaciones-indigenas-en-esta-mesa-de-dialogo-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/economia/estos-son-los-acuerdos-alcanzados-en-la-mesa-de-dialogo-sobre-fomento-productivo-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/economia/mesas-de-dialogo-estos-son-los-acuerdos-llegados-en-petroleo-y-mineria-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/gobierno-y-lideres-indigenas-se-reencuentran-para-activar-las-mesas-de-dialogo-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/en-medio-de-un-paro-nacional-aun-sin-solucion-avanza-el-proceso-penal-contra-leonidas-iza-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/posibles-irregularidades-en-la-detencion-de-leonidas-iza-bajo-la-lupa-de-la-fiscalia-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/leonidas-iza-fue-detenido-guillermo-lasso-anuncia-captura-de-autores-de-actos-violentos-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/protestas-de-junio-de-2022-delitos-por-los-que-fiscalia-aun-investiga-a-leonidas-iza-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/economia/riesgo-pais-de-ecuador-supera-los-1000-puntos-por-las-protestas-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/estas-son-las-10-demandas-que-la-conaie-le-hace-al-gobierno-de-guillermo-lasso-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/ministro-francisco-jimenez-para-los-diez-puntos-que-exige-la-conaie-tenemos-respuestas-nota/>

<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/cultura/el-pawkar-raymi-fue-certificado-como-patrimonio-cultural-inmaterial-de-ecuador-nota/>

<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/cultura/pawkar-raymi-adaptacion-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/actos-ancestrales-en-ambato-por-la-festividad-del-pawkar-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/economia/la-minera-solaris-resources-profundizo-un-acuerdo-con-los-shuar-para-seguir-con-la-exploracion-del-proyecto-warintza-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/economia/warints-y-yawi-los-shuar-que-abrieron-la-selva-a-la-mineria-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/tiwi-nunka-primera-reserva-natural-custodiada-por-nacionalidad-shuar-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/dos-ninos-de-nacionalidad-shuar-murieron-calcinados-en-incendio-en-su-vivienda-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/a-un-mes-del-fallecimiento-de-kichwa-en-pastaza-familiares-y-amigos-exigen-justicia-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/agenda-inti-raymi-ecuador-2023-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/inti-raymi-la-celebracion-de-los-pueblos-indigenas-a-la-pacha-mama-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/los-otavaleños-residentes-en-estados-unidos-viven-la-fiesta-del-inti-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/opinion/columnistas/warmi-puncha-nota/>

<https://www.eluniverso.com/opinion/columnistas/warmicine-y-produccion-audiovisual-desde-las-runas-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/kapak-raymi-resumen-de-la-celebracion-ancestral-nota/>

<https://www.eluniverso.com/opinion/columnistas/conmemorando-el-kapak-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/colada-morada-en-mercados-y-universidades-encuentro-guagua-de-pan-difuntos-feriado-municipio-nota/>

<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/gastronomia/colada-morada-y-guaguas-de-pan-estos-son-los-hoteles-en-quito-donde-puede-conseguirlas-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/mejores-coladas-mordas-y-guaguas-de-pan-quito-turismo-municipio-restaurantes-gastronomia-nota/>

<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/gente/donde-degustar-las-deliciosas-guaguas-de-pan-en-quito-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/economia/las-guaguas-de-pan-mueven-un-mercado-que-espera-crecer-hasta-un-60-en-ventas-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/consulta-yasuni-todo-lo-que-debes-saber-antes-de-ir-a-votar-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/cual-es-la-pregunta-de-la-consulta-del-yasuni-que-significa-votar-si-o-no-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/debate-por-la-consulta-del-yasuni-por-que-se-lo-busca-proteger-nota/>

<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/libros/gustavo-rodriguez-premio-alfaguara->

de-novela-2023-por-cien-cuyes-la-literatura-se-ocupa-de-los-temas-incomodos-nota/
<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/gente/mauricio-altamirano-el-cuy-culpable-es-sentenciado-a-15-dias-de-carcel-y-debera-pagar-12-mil-por-ofensa-en-contra-miguel-melfi-nota/>
<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/gente/quien-es-miguel-melfi-y-por-que-demando-al-reportero-mauricio-altamirano-el-cuy-nota/>
<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/dominga-minga-quito-municipio-parques-nota/>
<https://www.eluniverso.com/guayaquil/comunidad/cinco-toneladas-de-desechos-se-recolectaron-en-minga-comunitaria-en-cerro-paraiso-nota/>
<https://www.eluniverso.com/guayaquil/comunidad/en-una-mano-la-libreta-y-en-la-otra-la-escoba-padres-de-familia-cierran-el-ano-lectivo-con-mingas-en-planteles-que-no-tienen-conserjes-nota/>
<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/gastronomia/la-gastronomia-amazonica-se-abre-paso-de-la-mano-del-programa-economias-del-bosque-de-la-fundacion-pachamama-nota/>
<https://www.eluniverso.com/opinion/columnistas/pachamama-humana-nota/>
<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/en-otavalo-recuperan-el-muelle-de-chicapan-y-la-estacion-del-tren-que-estaban-abandonados-nota/>
<https://www.eluniverso.com/larevista/salud/alimentos-y-bebidas-para-aliviar-los-sintomas-de-la-resaca-nota/>
<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/guaranda-abrio-su-fiesta-carnavalera-con-la-entrada-del-taita-y-la-eleccion-de-su-reina-nota/>
<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/musica/el-folclore-futurista-de-tayta-bird-combina-musica-ancestral-y-electronica-mas-inteligencia-artificial-nota/>
<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/gente/que-es-la-ayahuasca-nota/>
<https://www.eluniverso.com/noticias/economia/waoranis-advierten-riesgos-de-ser-atacados-por-tagaeris-y-taromenanes-por-sobrevuelos-de-helicopteros-de-petroecuador->

nota/

<https://www.eluniverso.com/noticias/internacional/veinte-jovenes-kichwas-de-sarayaku-navegaron-los-rios-de-la-amazonia-y-llegaron-a-un-encuentro-de-pueblos-indigenas-en-la-selva-peruana-nota/>

<https://www.eluniverso.com/deportes/futbol/kun-aguero-una-cantidad-de-minutos-con-barcelona-sc-ante-mushuc-run-a-en-la-noche-amarilla-2023-mushuc-run-a-es-el-rival-nota/>

<https://www.eluniverso.com/deportes/campeonato-ecuadoriano/mushuc-run-a-delfin-sc-liga-pro-serie-a-nota/>

<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/gente/la-artista-ecuatoriana-nusta-picuasi-canta-en-kichwa-el-ultimo-exito-de-shakira-nota/>

<https://www.eluniverso.com/entretenimiento/gente/chuta-estoy-con-chuchaqui-a-marrendon-no-se-le-despega-ecuador-estando-en-mexico-la-cantante-se-la-gozo-explicando-estas-palabras-durante-una-entrevista-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/universidad-amawtay-wasi-y-el-movimiento-kichwa-de-la-costa-suscribieron-convenio-para-impulsar-educacion-superior-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/politica/yaku-perez-sera-el-candidato-de-la-alianza-de-unidad-popular-democracia-si-y-somos-agua-nota/>

El Universo 2024

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/tres-muertos-y-dos-heridos-por-siniestro-en-medio-de-festejos-de-inti-raymi-en-imbabura-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/el-tradicional-paseo-del-chagra-machachi-2024-se-realizara-este-sabado-20-de-julio-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/campana-2024-para-prevenir-incendios-forestales-incluye-difusion-de-cunas-radiales-en-espanol-y-quichua-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/segun-el-instituto-geofisico-la-actividad-del-volcan-guagua-pichincha-no-tiene-cambio-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/con-tareas-manuales-se-combate-incendio-forestal-en-las-laderas-del-pichincha-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/comunidades-indigenas-participan-en-rituales-ancestrales-por-el-inti-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/fiestas-del-inti-raymi-convocan-a-miles-de-personas-en-imbabura-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/autoridades-refuerzan-controles-durante-celebraciones-del-inti-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/comunidades-de-otavalo-realizan-rituales-del-pawkar-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/rituales-ancestrales-y-musica-tradicional-en-las-fiestas-del-inti-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/organizaciones-indigenas-realizan-encuentro-cultural-en-imbabura-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/celebraciones-del-inti-raymi-reunen-a-comunidades-de-la-sierra-norte-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/ferias-y-rituales-ancestrales-marcan-las-fiestas-del-inti-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/comunidades-de-cotacachi-celebran-el-inti-raymi-con-danzas-y-musica-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/autoridades-evaluan-operativos-durante-fiestas-del-inti-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/comunidades-indigenas-promueven-sus-tradiciones-en-fiestas-del-inti-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/rituales-y-danzas-tradicionales-durante-el-inti-raymi-en-otavalo-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/fiestas-del-inti-raymi-fortalecen-la-identidad-cultural-en-imbabura-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/comunidades-indigenas-realizan-ofrendas-a-la-pachamama-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/encuentros-culturales-y-rituales-en-el-inti-raymi-de-otavalo-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/celebraciones-ancestrales-del-inti-raymi-en-cotacachi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/comunidades-de-imbabura-celebran-el-inti-raymi-con-rituales-tradicionales-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/ferias-culturales-y-rituales-marcen-el-inti-raymi-en-la-sierra-norte-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/comunidades-indigenas-destacan-el-valor-cultural-del-inti-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/rituales-y-fiestas-del-inti-raymi-en-comunidades-de-imbabura-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/fiestas-del-inti-raymi-conviven-con-operativos-de-seguridad-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/comunidades-de-otavalo-celebran-tradiciones-del-inti-raymi-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/rituales-ancestrales-marcen-el-inicio-del-inti-raymi-en-imbabura-nota/>

<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/encuentros-culturales-durante-las-fiestas-del-inti-raymi-en-otavalo-nota/>

Expreso 2019

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/altar-flores-frutas-celebro-solsticio-verano-2082.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/pueblo-kichwa-entierran-alimentos-retribuir-pachamama-2044.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/ofrenda-cuvivies-ritual-honor-pacha-28581.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/telar-simbolo-artesanos-salasakas-27491.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/sabor-comida-carbon-olla-barro-18150.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/caldo-31-sopa-indigenas-comian-mes-2161.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/alma-parrilla-platos-sazonados-naturaleza-261.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/1800-piezas-demuestran-asentamiento-cultura-chirijos-canton-milagro-29796.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/vida-transito-amaguana-tablas-19316.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/museo-cancebi-recrea-vida-montuvia-manabi-31230.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/comparsas-coplas-carnaval-guaranda-18315.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/correccion-politica-gallos-toros-1891.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/vida-transito-amaguana-tablas-19316.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/maite-perroni-duena-absoluta-pelicula-1648.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/cuencano-revive-sonidos-musica-andina-21446.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/sisa-toaquiza-cantante-indigena-denuncia-violacion-intimidad-difamacion-31757.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/video-viral-cocodrilos-amigables-puedes-nadar-24240.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/inti-raymi-cuatro-celebraciones-realizaran-quito-semana-25702.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/ayahuasca-liana-sagrada-indigenas-20506.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/alivian-males-brebajes-preparaban-ancestros-18282.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/arnaud-peral-mediador-amor-33728.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/salvador-quishpe-ldquo-crisis-forma-vida-politica-ecuador-rdquo-31175.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/cinco-canteras-afectan-urbanizaciones-27110.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/purificacion-justicia-indigena-20643.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/desconocida-justicia-paralela-ecuador-17687.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/lucha-guerreros-waorani-petroleras-amazonia-17224.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/nacional-investigacion-paola-pabon-virgilio-hernandez-nacional-ya3266320-172.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/superintendencia-autoriza-compra-agip-oil-ecuador-parte-petroandina-31385.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/lenin-moreno-anuncia-reapertura-escuelas-rurales-18714.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/vargas-aclara-propone-crear-lsquo-guardia-indigena-rsquo-31572.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/jaime-vargas-presidente-conaie-llama-tranquilidad-29927.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/fuerzas-armadas-identificar-aislar-neutralizar-terrorista-32550.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/marco-troya-nuevo-secretario-agua-22464.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/minga-limpieza-parque-arbolito-alrededores-23959.html>

Expreso 2020

<https://www.expreso.ec/actualidad/quito-prepara-fiestas-minga-14-puntos-ciudad-94421.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/policia-comunitaria-zona-8-recupera-espacio-publico-estero-salado-93596.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/sauces-2-une-mejorar-areas-verdes-94846.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/estudiantes-siembran-mangles-salvar-estero-salado-4837.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/vecinos-padres-familia-limpian-escuela-educan-hijos-87807.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/jornada-mejorar-bosque-89020.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/paula-ycaza-mi-playa-limpia-trashformation-92677.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/asamblea-reconoce-criminalizacion-protesta-indigena-gobierno-correa-87096.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/conaie-criterios-divididos-expresiones-jaime-vargas-5574.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/tesoro-sepultado-pugnas-balao-87594.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/pesca-sonidos-antigua-tecnica-huancavilca-engabao-3502.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/lanza-pambil-libera-malas-energias-sucua-3665.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/alimentos-chapo-tostado-fuertes-andinos-kamcha-mashka-11330.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/llamingada-salcedo-carrera-llamas-tradicion-3890.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/mundo/cusco-queuna-raymi-fotos-fiesta-bosques-alturas-peru-93287.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/banos-brebajes-protecten-pandemia-tsachilas-10998.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/picahua-parroquia-ambato-le-sacan-provecho-aguacate-pera-incas-11896.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/calle-siete-cruces-quito-arquitectura-historia-cultura-6317.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/guaguas-pan-historia-lugares-comprarlas-92755.html>

<https://www.expreso.ec/quito/muestra-recuerda-ritos-mortuorios-ecuador-mexico-93801.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/mushuc-runa-rescata-identidad-pueblo-chibuleo-6535.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/indigenas-selva-festegan-navidad-95888.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/nemonte-nenquimo-lider-waorani-100-personas-influyentes-2020-revista-time-90564.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/pintor-olmedo-quimbata-discriminacion-racismo-14300.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/tsachilas-intercambian-productos-pueblos-costa-10996.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/economia/pitahaya-crisis-6095.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/baile-bomba-contagiara-turista-carnaval-coangue-5503.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/indigenas-realizan-rituales-purificacion-recibir-carnaval-5576.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/cuenca-inicia-carnaval-jueves-compadres-comadres-3963.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/inti-raymi-inspiracion-traje-tipico-miss-ecuador-2020-5560.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/orgonitas-figuras-arcilla-culturas-prehispanicas-fama-amuletos-sanadores-11800.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/andrea-segarra-disenadora-traje-tipico-miss-ecuador-indignada-5628.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/presentan-codigo-etica-medicina-ancestral-ecuador-95826.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/bano-energia-iniciar-ano-95956.html>

Expreso 2021

<https://www.expreso.ec/actualidad/dividido-movimiento-indigena-toma-posturas-segunda-vuelta-electoral-171776.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/guadalupe-llori-insiste-hay-campana-asamblea-112635.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/linea-telefonica-lasso-llori-activa-frecuencia-116726.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/guadalupe-llori-exprefecta-exalcaldesa-presidenta-asamblea-104579.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/elecciones-2021-pachakutik-promovera-voto-nulo-segunda-vuelta-electoral-101148.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/elecciones-ecuador-son-caricatura-transparencia-dice-perez-98996.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/faccion-pachakutik-califica-absurdo-e-ilegal-llamado-leonidas-iza-proceso-justicia-indigena-117886.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/indigenas-conmemoran-dia-resistencia-reivindicaciones-lasso-113549.html>

<https://www.expreso.ec/opinion/columnas/roberto-aguilar/iza-enemigo-conaie-113251.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/indigenas-mantienen-simbolismo-rituales-99042.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/mirada-indigena-114998.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/docentes-educacion-intercultural-bilinguee-cuentan-plataforma-digital-104481.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/revitalizar-kichwa-ecuador-apoyo-internacional-106857.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/voto-indigena-ecuador-rechazo-derecha-correismo-102240.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/ecuador-honra-equinoccio-otono-fiesta-luna-kulla-raymi-112286.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/sitios-anos-abandono-hallan-solucion-municipal-98743.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/guayacos/leonardo-ampuero-fotografo-muestra-belleza-cultura-ecuador-museos-mundo-109397.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/40-curanderos-comparten-secretos-remedios-99719.html>

<https://www.expreso.ec/quito/mercados-tematicos-apuesta-reactivacion-96284.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/pueblo-shuar-reclama-supuesta-vulneracion-derechos-ecuador-116301.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/cruzada-rescate-lengua-perdida-102032.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/waykana-amazonia-bolsa-quito-espiritu-selva-111924.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/remedios-caseros-salvan-covid-19-pueblo-98291.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/yaku-perez-llevo-resentimientos-97336.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/llevar-cuatro-siglos-fidelidad-macas-98954.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/choque-inevitable-dos-extremos-117742.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/leonidas-iza-nuevo-presidente-conaie-107247.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/pachakutik-pone-lado-leonidas-iza-declaracion-presidente-lasso-118335.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/leonidas-iza-dirigente-indigena-vive-sueldo-107332.html>
<https://www.expreso.ec/guayaquil/guayacos/joven-guayaquilena-abrio-tienda-productos-ecuatorianos-nueva-jersey-104297.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/baston-mando-manda-105435.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/conaie-planifica-gran-depuracion-interior-movimiento-indigena-102137.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/la-conaie-rechaza-el-proyecto-de-ley-que-regularia-financiamiento-de-oeneges-252110.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/gobierno-llama-dialogo-conaie-reune-reactivar-parlamento-pueblos-110273.html>
Expreso 2022
<https://www.expreso.ec/actualidad/lema-conaie-parar-129412.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/golpe-violento-ciudad-indefensa-129781.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/luis-cabrera-abordaran-temas-acordados-firma-paz-130998.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/conaie-tendra-lista-48-horas-logistica-marchar-quito-129672.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/danos-dolor-saldo-acreedor-protestas-130801.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/onu-reconoce-boda-indigena-yaku-perez-127836.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/ecuador-respira-paz-normalidad-18-dias-fuerte-tension-paro-130719.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/indigenas-aproximan-quito-panamericana-sur-cierre-domingo-129822.html>

<https://www.expreso.ec/ciencia-y-tecnologia/arboles-milenarios-amazonia-piden-auxilio-136232.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/santuario-delfin-rosado-amazonas-ecuador-132027.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/hay-afectacion-vulneracion-seguridad-juridica-pais-118947.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/frentes-trabajadores-pais-regresan-calles-1-mayo-dia-126356.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/viaje-lugares-banaron-incas-129739.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/minga-limpieza-cuidar-bosque-protector-palo-santo-138246.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/miraflores-espera-cabildo-recupera-area-verde-unir-vecinos-134127.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/comunidad-ejecuta-acciones-rescatar-bosque-protector-palo-santo-136032.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/ucuyayas-fetiches-arte-sacro-indigena-124711.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/escultor-bajara-luna-atara-sol-plaza-andes-ecuador-136336.html>

<https://www.expreso.ec/buenavida/celebramos-muerte-139850.html>

<https://www.expreso.ec/buenavida/yaka-warmi-oasis-bienestar-127296.html>
<https://www.expreso.ec/buenavida/mama-negra-rito-vuelta-andes-137261.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/costumbres-abuelos-olvidando-pueblos-andinos-144983.html>
<https://www.expreso.ec/guayaquil/estudiantes-celebraron-dia-interculturalidad-138173.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/profesionales-indigenas-educacion-intercultural-bilinguee-limita-132638.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/justicia-indigena-castiga-tres-personas-robar-imbabura-121531.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/sisa-morocho-nuestra-identidad-limites-129304.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/peninsula-revisa-apellidos-145138.html>
<https://www.expreso.ec/buenavida/momia-guano-enigma-crece-ecuador-contradice-creencia-133071.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/dos-dias-inga-palla-honor-santa-lucia-138391.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/promueven-identidad-guancavilca-145652.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/pintor-ecuatoriano-olmedo-quimbita-lleva-luz-obras-puerto-rico-128773.html>
<https://www.expreso.ec/guayaquil/playa-espera-fiesta-agendas-122295.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/nusta-picuasi-voz-clara-andes-ecuatorianos-136488.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/mujeres-kichwas-tejen-gremio-143620.html>
Expreso 2023
<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/wayusa-upina-pueblo-amazonia-celebra-nuevo-aniversario-158095.html>
<https://www.expreso.ec/actualidad/habla-nuevamente-paro-nacional-151683.html>
<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/siete-nacionalidades-indigenas-celebran-aniversario-puyo-160236.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/conaie-le-calza-candidato-piensa-programa-gobierno-165872.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/desatencion-ahuyenta-votacion-compatriotas-164000.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/elecciones-ecuador-traductor-kichwa-sabatinas-estara-asamblea-171071.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/encapuchados-asesinan-eduardo-mendua-dirigente-conaie-151929.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/destacan-ruta-trigo-cantones-ona-nabon-165406.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/confederacion-indigena-llama-afianzar-organizacion-crisis-ecuador-182867.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/waoranis-divididos-futuro-yasuni-itt-164709.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/quisapincha-asentamiento-antiguo-ambato-festeja-aniversario-161635.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/comunidades-imbabura-festejan-inti-raymi-164727.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/baston-mando-indigena-simbolo-ancestral-armonia-161618.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/gabriella-moya-honor-propias-raices-150422.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/mafia-andina-grupo-traffic-cultura-rap-quichua-162612.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/cojitambo-celebra-fiesta-maiz-pleno-inti-raymi-163933.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/mundo/certifican-pingulleros-patrimonio-cultural-inmaterial-ecuador-179682.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/amor-extraer-plantas-medicinales-secreto-sanar-enfermedades-151274.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/moda-pueblo-puruha-grandes-ciudades-157337.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/pastaza-celebra-aniversario-musica-ferias-culturales-178290.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/seis-salas-museo-cuenca-recrean-costumbres-ecuador-179688.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/buscan-consensos-preservar-ilalo-179177.html>

<https://www.expreso.ec/fotogalerias/camara-comercio-quito-celebra-117-anos-historia-183779.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/zona-llanganates-sangay-diversas-reptiles-anfibios-mundo-166137.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/lagunas-comuna-indigena-loja-suena-convertirse-patrimonio-cultural-165394.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/fe-indigena-acto-persistencia-crecimiento-178104.html>

<https://www.expreso.ec/buenavida/awana-obra-artistica-pluricultural-pueblos-182161.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/antigua-comunidad-andina-alimenta-truchas-gigantes-170350.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/audiovisual-retrata-cultor-montuvio-181216.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/pierde-memoria-ancestral-casas-indigenas-tungurahua-158973.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/ahondar-habla-162547.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/llamingada-legado-indigena-alienta-defensa-humedales-153315.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/sueno-seguridad-eficiente-samborondon-179134.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/otto-sonnenholzner-droga-atencion-167957.html>

Expreso 2024

<https://www.expreso.ec/actualidad/lourdes-tiban-pedi-paguen-bonos-alguien-interesado-201787.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/mundo/molos-arte-indigena-distintivo-colorido-panama-llega-roma-215839.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/mundo/factor-etnico-imprescindible-desarrollar-medicamentos-seguros-eficaces-189511.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/despide-lourdes-tiban-esposo-raul-ilaquiche-murio-accidente-224538.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/indigenas-ecuador-amenazan-nuevo-paro-daniel-noboa-223866.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/movimiento-indigena-cotopaxi-llamo-primera-movilizacion-9-febrero-188696.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/economia/indigenas-amazonia-emprendimientos-209011.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/economia/redistribucion-agua-buscan-salida-conflicto-brocoleras-comunidad-223522.html>

<https://www.expreso.ec/quito/centros-municipales-salud-opcion-frente-desatencion-209583.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/politica/comunidades-naves-denuncian-ambiente-reversion-agua-207605.html>

<https://www.expreso.ec/provincias/mama-negra-legado-fe-cultura-latacunga-213467.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/economia/ecuador-pierde-brillo-pais-minero-201977.html>

<https://www.expreso.ec/buenavida/belen-paez-favor-amazonia-ecuatoriana-225266.html>

<https://www.expreso.ec/guayaquil/gremios-asociaciones-federarse-ventajas-beneficios-186004.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/aplicar-subsidio-vivienda-interes-social-ecuador-209916.html>

<https://www.expreso.ec/provincias/fiesta-sol-fortalece-tradiciones-kichwas-salcedo-204140.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/familia-ushca-quiere-honrar-memoria-museo-hogar-216838.html>

<https://www.expreso.ec/buenavida/semana-santa-2024-receta-sencilla-deliciosa-fanesca-193207.html>

<https://www.expreso.ec/provincias/medicina-ancestral-base-plantas-selva-203396.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/legado-cultural-shuar-presente-ferias-orellana-215155.html>

<https://www.expreso.ec/provincias/fiesta-mama-negra-204-anos-gesta-libertaria-219080.html>

<https://www.expreso.ec/provincias/pesebre-tejido-mano-obra-amor-fe-latacunga-225603.html>

<https://www.expreso.ec/provincias/mujeres-mostraran-conocimientos-ancestrales-festival-cuenca-218305.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/mundo/escuela-comparte-sabiduria-andina-formar-guias-espirituales-186255.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/mundo-indigena-vive-diversidad-cultural-carnaval-189401.html>

<https://www.expreso.ec/buenavida/limpieza-energetica-casa-ano-nuevo-226329.html>

<https://www.expreso.ec/ocio/cultura/tonga-manaba-protagonista-feria-dia-interculturalidad-216239.html>

<https://www.expreso.ec/provincias/conexion-espiritual-pueblo-panzaleo-historia-225264.html>

<https://www.expreso.ec/provincias/raices-pacifico-refugio-cultural-sur-esmeraldas-210455.html>

<https://www.expreso.ec/quito/lider-kichwa-inspira-jovenes-imbabura-204985.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/discapacidad-trae-reforma-ley-225197.html>

<https://www.expreso.ec/provincias/saberes-ancestrales-ceremonia-andina-marcaron-lel-kapac-raymi-225727.html>

<https://www.expreso.ec/provincias/tragedia-nariz-diablo-viaje-regreso-convierte-duelo-223967.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/indigenas-ecuador-amenazan-nuevo-paro-daniel-noboa-223866.html>

<https://www.expreso.ec/actualidad/leonidas-iza-reconoce-firma-parte-proceso-demanda-221830.html>

La Hora 2019

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Los-jueves-hay-yapa-en-La-Floresta-20190225-0040.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Las-mejores-huecas-se-reunen-en--La-Yapa-20190719-0169.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Con-minga-comunitaria-se-construye-una-vivienda-para-familia-celicana-20190823-0230.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Jovenes-universitarios-se-unen-en-una-minga-de-limpieza-de-la-ciudad-20191014-0193.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Una-minga-por-la-inclusion-20190413-0114.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Minga-de-todos-para-mitigar--el-impacto-invernal-20191222-0082.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Verdadera-guagua-una-realidad-no-tan-dulce-20191030-0119.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Guagua-Centros-aun-presentan-falencias-20191130-0135.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/El-chagra-tiene-su-museo-en-San-Isidro-de-Capelo-20190801-0150.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Los-chagras-dan-su-gran--paseo-manana-en-Mejia-20190719-0170.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Kulla-Raymi-el-inicio-del-ano-agricola-indigena-20190824-0101.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/El-pueblo-indigena-celebra-la-fieta-ancestral-del-Kapak-Raymi-20191220-0043.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/La-parroquia-lojana-San-Lucas-celebro-por-todo-lo-alto-el-Pawkar-Raymi-2019-20190326-0193.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Inti-Raymi-se-celebra-en-Banos-20190620-0094.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/El-cuy-detector-infalible-de-enfermedades-20190929-0038.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/El-Tupu-detras-de-la-reliquia-de-la-Pachamama-20190125-0003.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/La-Pachamama-acoge-a-los-muertos-en-Salasaca-20190210-0017.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Un-portal-hacia-la-historia-de-los-yumbos-20191021-0005.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Los-yumbos-se-encuentran-en-el-camino-de-los-culuncos-20190927-0127.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/La-danza-de-los-yumbos-blancos-20191124-0042.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Fiestas-que-los-indigenas-celebran-en-agradecimiento-a-la-naturaleza-20190523-0102.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/La-naturaleza-un-medidor-del-clima-20191005-0088.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/El-Runa-Taki-busca-rescatar-y-fortalecer-la-musica-kichwa-20190325-0021.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/La-mashwa-es-convertida-en-yogur-por-mujeres-indigenas-20190410-0035.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/De-colorados-a-tsachilas-20190703-0031.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Pachamama-20190211-0063.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Minga-social-20190409-0140.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Resultados-por-Dios-20190327-0141.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Constitucion-conservacion-y-Sumak-kawsay-20190801-0245.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Buen-conocer-20190828-0074.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Derecho--a-la-ciudad-20191128-0093.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/La-Mama-Negra-autenticidad-y-sincretismo-20191116-0078.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/De-entre-cinco-candidatas-se-elegira-a-la-Sisay-Pacha-Nusta-2019-en-Otavalo-20190405-0121.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Angel-tiene-madera-de-artista-20190324-0012.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Un-edén-llamado-Pahuma-20190825-0010.html>

La Hora 2021

<https://www.lahora.com.ec/losrios/Los-comerciantes--se-unen-en-minga-20210128-0051.html>

<https://www.lahora.com.ec/losrios/Mingas-de-limpieza-en-el-Mercado-20210122-0048.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Loja-se-suma-a-la-Minga-por-la-Educacion-20211119-0021.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Adios-a-los-200-Guagua-Centros-en-Quito-20210614-0032.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Los-Guagua-Centros-tendran-sistema-de-camaras-para-monitorear-a-los-ninos-20210629-0005.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/La-desnutricion-infantil-se-concentra-en-ninos-que-trabajan-20211105-0059.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Exposicion-sobre-el-Inti-Raymi-en-la-Casa-de-la-Cultura-20210629-0074.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/La-celebracion-del-Inti-Raymi-se-prohibio-en-Otavalo-20210618-0036.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/El-21-de-junio-es-una-fiesta-internacional-20210626-0036.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Festividades-kichwas-suspendidas-por-la-pandemia-20210104-0041.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Conaie-opera-en-la-acefalia-tres-candidatos-pujan-por-presidir-la-organizacion-20210504-0062.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Yaku-se-juega-sus-ultimas-cartas-20210223-0024.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Ruta-del-Sabor-reactiva--el-turismo-en-Atahualpa-20210819-0046.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Se-fortalece-proceso-productivo-para-exportacion-de-cuyes-faenados-20210117-0035.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Quito-programa-eventos-gratuitos-para-la-reactivacion-cultural-20210607-0044.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/La-desnutricion-infantil-se-concentra-en-ninos-que-trabajan-20211105-0059.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Las-fiestas-inician-poniendole-guapa-a-la-capital-20211120-0009.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Minga-de-vacunacion-para-migrantes-este-21-de-agosto-20210820-0081.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Minga-para-limpiar-el-Centro-Historico-de-Quito-20211023-0004.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Escoba-y-pala-para-embellecer-a-Quito-previo-a-sus-fiestas-20211121-0024.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Un-patrimonio-inmaterial-bordado-a-mano-20210517-0039.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Los-limites-de-la-justicia-indigena-son-difusos-en-el-pais-20210910-0057.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Afectados-por-inundaciones-hacen-minga-para-limpiar-sus-casas-20210616-0109.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Minga-nacional-de-vacunacion-en-todo-el-pais-el-20-y-21-de-noviembre-20211120-0011.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Yapa-en-las-vacunas-20210118-0014.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Lasso-no-va-de-minga-20210525-0037.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Minga-por-la-etica-20210926-0029.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Los-mashis-20210601-0085.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Audacia-insolita-20211027-0038.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Los-candidatos-II-20210202-0006.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Idioma-de-la-Pachamama-20211122-0011.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Que-cague-20211216-0032.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Saraguro-se-convirtio--en-pueblo-magico-del-Ecuador-20210322-0013.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/Ibarra-tiene-agenda-virtual-para-celebrar-el-Inti-Raymi-20210611-0021.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Musica-desde-el-balcon--un-aliciente-para-el-alma-20210805-0047.html>

La Hora 2022

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Feria-productiva-La-Yapita-de-Lligua-se-reactiva-20220909-0075.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/100-familias-se-benefician-con-la-Minga-Pro-Mejora-en-Gualel-20221107-0010.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Minga-de-limpieza-del-rio-Ambato-este-viernes-20220609-0082.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Fiestas-del-Inti-Raymi-suspendidas-por-las-paralizaciones-20220621-0036.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Pueblo-de-Saraguro-considerado-ancestral-tiene-autonomia-propia-20220615-0040.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Indigenas-de-Saraguro-llegaran-hoy-con-protestas-a-Loja-20220621-0046.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Las-mujeres-indigenas-representan-la-fortaleza-y-equilibrio-en-la-movilizacion-20220623-0053.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Kichwa-una-lengua--que-va-perdiendo-fuerza-20220318-0049.html>

<https://www.lahora.com.ec/esmeraldas/Altas-y-comida-para-recordar-a-los-Tsachilas-20221105-0024.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Ecuador-plantea-densa-para-los-indigenas-en-aislamiento-en-la-CorteIDH-20220825-0009.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Ecuador-no-logra-conciliacion-en-caso-de-muertes-de-indigenas-en-aislamiento-20220827-0001.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Encontrar-la-papa-guanlla--costumbre-que-desaparece-20220728-0111.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Como-Ecuador-busca-generar-ingresos-mientras-conserva-fuentes-de-agua-y-ecosistemas-20220831-0078.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Conozca-como-funcionaran-los-centros-de-desarrollo-infantil-municipales-20220825-0050.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Encontrar-la-papa-guanlla--costumbre-que-desaparece-20220728-0111.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Mateo-Calazacon-recibio-el-baston-de-mando-20220901-0001.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Organizan-la-segunda-edicion-de-la-Ruta-del-Miya-20220802-0028.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Prestamo-trastoca-transicion-de-la-gobernacion-Tsachila-20220906-0001.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/20-establecimientos-estaran-en-el-festival-de-la-colada-morada-y-guagua-de-oro-20221028-0057.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Festival-de-la-colada-morada-y-la-guagua-de-pan-en-Quero-20221029-0040.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Sabores-tradicionales-en-la-feria-de-la-colada-morada-de-Saraguro-20221031-0011.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Martes-de-folklore-en-Loja-20220711-0025.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Saraguro-presente-en-ENTUR-2022-20220912-0012.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/Tradiciones-ancestrales-para-rememorar-a-los-difuntos-20221030-0003.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Bien-por-el-gobierno-20220618-0011.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Runas-20220609-0028.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/El-buen-ciudadano-20220805-0026.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Ejemplo-legislativo-20220126-0015.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Halloween-adelantado-20221016-0011.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Mesas-tematicas-20220726-0069.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Division-en-Pachakutik-20220118-0050.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Rescatan-memoria-historica-de-Santo-Domingo-20220813-0001.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Festival-de-Danza-en-el-Complejo-Mushuc-Runa-20221104-0014.html>

<https://www.lahora.com.ec/esmeraldas/Navidad-y-pueblos-indigenas-20221224-0015.html>

La Hora 2023

<https://www.lahora.com.ec/loja/Minga-de-limpieza-del-Municipio-sin-acogida-ciudadania-pide-que-se-hagan-fines-de-semana-20230619-0034.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/Celebracion-del-Inti-Raymi-se-mantiene-viva-en-Imbabura-20230615-0008.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Unete-a-la-celebracion-del-Inti-Raymi-en-Ambato-20230620-0063.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Solsticio-de-Verano-Fiesta-del-Inti-Raymi-una-tradicion-ancestral-que-perdura-en-Saraguro-20230616-0012.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Salasaca-celebra-la-Chishi-Octava-y-el-Inti-Raymi-20230624-0006.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Vive-El-Raymi-2023-se-disfrutara-al-maximo-este-fin-de-semana-20230922-0052.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Saraguro-celebro-fiesta-del-Kulla-Raymi-20230926-0016.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/La-cultura-Tsachila-sigue-viva-20230703-0038.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Tsachilas-luchan-para-rescatar-su-cultura-20230918-0015.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/El-concurso-Guaguas-de-pan-se-realizara-el-sabado-en-Ambato-20231026-0028.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/La-Diablada-Pillarena-se-presentara-en-el-concurso-Guaguas-de-pan-20231027-0060.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Comunidad-Waorani-pide-bonos-de-5.000-y-afiliacion-al-IESS-para-todos-como-condicion-para-permitir-la-explotacion-de-campo-petrolero-20230113-0082.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Petroecuador-culpa-a-indigenas-de-caida-en-la-produccion-de-bloque-petrolero-20230211-0050.html>

<https://www.lahora.com.ec/archivo/Zamora-Chinchi-pe-vivira-el-Festival-de-la-Chonta-y-la-Culebra-en-su-VI-edicion-20230413-0020.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/En-Saraguro-se-realizo-el-rescate-e-intercambio-de-semillas-nativas-20230919-0014.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Fiesta-Kasama-ya-es-Patrimonio-Cultural-Inmaterial-20230410-0004.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Tsachilas-alistan-detalles-para-el-Kasama-20230404-0009.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/El-Poste-vive-la-fiesta-Kasama-20230330-0007.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Ceremonias-de-abundancia-y-positivismo-para-despedir-el-ano-20231227-0043.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Jovenes-impulsan-la-cultura-Tsachila-20231002-0010.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Nacionalidad-Tsachila-en-litigio-legal-por-cementerio-ancestral-20231011-0016.html>

<https://www.lahora.com.ec/esmeraldas/Cotacachi-engalanado-invita-a-visitarlo-20230617-0028.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Ambato-celebra-el-Kulla-Raymi-20230920-0077.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/Ninos-abren-la-temporada-de-Inti-Raymi-en-Ibarra-20230616-0079.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Viva-Quito-Fiesta-e-identidad-20231203-0006.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/La-casa-esta-enferma-20230323-0019.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Pachakutik-eligio-su-coordinador-20230502-0041.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Packakutik-en-caos-20230507-0014.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Habra-seguridad-juridica-20230821-0010.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Cumbre-Ambiental-Amazonica-20230620-0043.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Lo-simbolico-20230623-0033.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/Himno-Nacional-en-tsafiqui-y-chapala-20231004-0036.html>

<https://www.lahora.com.ec/esmeraldas/Hernan-Rodriguez-Castelo-El-guerrero-de-la-cultura-20230114-0022.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Inti-Raymi-se-celebro-con-oratoria-y-artes-plasticas-20230622-0026.html>

La Hora 2024

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Se-parte-de-la-fiesta-del-florecimiento-este-jueves-en-Salasaca-20240320-0057.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/El-Pawkar-Raymi-en-Otavalo-se-celebrara-con-altas-medidas-de-seguridad-y-sin-bebidas-alcoholicas-20240202-0002.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Pillaro-se-une-a-la-celebracion-del-Pawkar-Raymi-20240320-0063.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/El-Pawkar-Raymi-se-realizara-en-el-cerro-Punalica-20240317-0019.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Lojanos-seran-parte-de-la-ceremonia-del-Kulla-Raymi-Una-fiesta-ancestral-de-gratitud-a-la-tierra-20240920-0006.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Gobierno-Provincial-de-Tungurahua-organiza-foro-de-saberes-ancestrales-Kulla-Killa-Raymi-20240916-0072.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Conoce-la-historia-de-las-guaguas-de-pan-20241029-0026.html>

<https://www.lahora.com.ec/santodomingo/En-la-provincia-Tsachila-bajan-muertes-violentas-en-el-primer-quimestre-de-2024-20240603-0026.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/La-Nacionalidad-Waorani-del-Ecuador-se-pronuncia-sobre-el-Decreto-Ejecutivo-N-257-20240513-0007.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/La-fiesta-del-Pawkar-Raymi-se-ratifica-en-Imbabura-20240122-0014.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Comunidad-educativa-de-Saraguro-celebro-la-fiesta-del-Inty-Raymi-20240624-0007.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/Organizaron-una-minga-para-limpiar-la-via-a-Cuicocha-20240206-0073.html>

<https://www.lahora.com.ec/loja/Inti-Raymi-Celebracion-Ancestral-y-Cultural-en-los-Andes-20240620-0026.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/El-quichua-pierde-espacio-entre-los-jovenes-en-comunidades-de-Ambato-20240226-0035.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/Imbabura-vive-la-tradicion-milenaria-del-Inti-Raymi-20240610-0037.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/En-Ambato-resaltan-los-saberes-ancestrales-con-el-Kulla-Raymi-20240922-0018.html>

<https://www.lahora.com.ec/zamora/Turismo-cultural-que-revaloriza-la-identidad-Shuar-en-Zamora-Chinchipe-20241001-0014.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/A-pesar-de-la-prohibicion-en-Ambato-se-juega-carnaval-20240212-0005.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Jarabe-para-la-tos-una-droga-de--moda-entre-jovenes-ambatenos-20241030-0041.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Tungurahua-dos-dias-de-bazar-navideno-en-el-Gobierno-Provincial-20241130-0015.html>

<https://www.lahora.com.ec/esmeraldas/El-Manchenazo-20240824-0026.html>

<https://www.lahora.com.ec/esmeraldas/Sonrisas-y-anecdotas-ecuatorianas-20240713-0013.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Desfile-del-chagra-y-rodeo-andino-en-Quisapincha-20240615-0036.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/Otavalo-afina-detalles-para-el-Yamor-2024-20240820-0019.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Uravia-un-valle-amenazado-20240227-0033.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Bicos-jis-nais-bicos-jis-hansom-jis-somtin-incredibol-20240211-0003.html>

<https://www.lahora.com.ec/esmeraldas/Una-resena-de-los-libros-en-mi-vida-20240217-0010.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/La-serenata-quitena-20241206-0039.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistasnacionales/Nueva-luz-en-la-Biblioteca-Aurelio-Espinosa-Polit-20241027-0005.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Mi-sueno-es-ser-parte-de-un-contrato-colectivo-20240709-0024.html>

<https://www.lahora.com.ec/columnistaslocales/Del-Inti-Raymi-a-la-Fiesta-del-Cusungo-20240621-0020.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/Muyu-Raymi-una-feria-reconocida-a-escala-mundial-se-toma-Cotacachi-20240801-0002.html>

<https://www.lahora.com.ec/imbaburacarchi/El-Hatun-Puncha-se-toma-Cotacachi-20240624-0009.html>

<https://www.lahora.com.ec/tungurahua/Sucre-un-punto-de-arqueologia-y-cultura-en-Patate-20240623-0018.html>

Primicias 2019

La minga para el bosque de arupos será el sábado 17 de agosto

La solidaridad de los quiteños devuelve el brillo al Centro Histórico
Los quiteños se vuelcan al Centro Histórico en una minga de reconstrucción
La Conaie quiere imponer un 'nuevo modelo económico'
El Ejecutivo busca el diálogo ante bloqueos en las vías
Conaie rompe diálogo con el gobierno: anuncia paro y movilizaciones
En tres décadas todos los presidentes electos afrontaron levantamientos indígenas
La marcha de los indígenas recorrió el centro, pero quedó lejos de Carondelet
El dirigente indígena, Yaku Pérez, se reconcilia con el gobierno
Podrá Pachakutik capitalizar la fuerza demostrada en las calles por la Conaie
Moreno acepta restablecer subsidios y los indígenas ponen fin a las movilizaciones
Indígenas liberan a policías que permanecieron retenidos más de 11 horas, en Quito
Así suena 'El alma en los labios' en ocho lenguas indígenas ecuatorianas
Concentración indígena se instala en los exteriores de la Asamblea Nacional
Líderes indígenas reivindican su victoria en las calles y piden amnistía para los detenidos
(El
El gobierno tiene a 15 dirigentes de las protestas en la mira
Dirigentes del pueblo shuar arutam anuncian acciones contra empresas mineras
"¿Por qué no protege nuestra selva en Ecuador?" preguntan los huaorani al presidente
Moreno
"Río Piatúa no se negocia con whisky ni con dólares", reclaman indígenas en Quito
Indígenas realizan plantón y un juez que les negó recurso de protección es apresado
Hidroeléctrica Piatúa deberá empezar desde cero, tras sentencia e intento de soborno
Concesionaria analiza ir a la Corte Constitucional para reiniciar el proyecto hidroeléctrico
Piatúa
El CNE deberá pronunciarse sobre el pedido de consulta de los Yasunidos
Consulta popular de Yasunidos, negada nuevamente por el CNE
Corte Constitucional: la perforación petrolera en territorio huaorani continúa prohibida
Quién es quién en la Conaie, la organización que tiene en jaque al Gobierno

El capital electoral de Pachakutik es insuficiente ante las urnas
 Podrá Pachakutik capitalizar la fuerza demostrada en las calles por la Conaie
 Líderes indígenas reivindican su victoria en las calles y piden amnistía para los detenidos
 Presidente Moreno invita a los indígenas a un "diálogo directo"; la Conaie responde
 Concentración indígena se instala en los exteriores de la Asamblea Nacional
 La marcha de los indígenas recorrió el centro, pero quedó lejos de Carondelet
 La solidaridad es la otra cara de los enfrentamientos
 Con guaguas de pan embarazadas colectivo insiste en despenalizar aborto por violación
 Qué hacer durante el feriado en Cuenca
 ¿Cómo se prepara la tradicional colada morada en Ecuador?
 Qué hacer durante el feriado en Quito
 Los olvidados
 Propósitos de año nuevo
 "Las leyes del hombre"
 17 años
 Primicias 2020
 Conaie: Primero pasaremos la crisis sanitaria y luego saldremos a las calles
 Nacionalidad Waorani denuncia su primera muerte asociada a Covid-19
 CIDH alarmada por posible propagación de Covid-19 en la Amazonía
 El coronavirus amenaza a los secoya y a los huaorani en la Amazonía
 La nacionalidad Siekopai pide protección ante la pandemia
 Organización indígena gana el premio Ecuatorial 2020 de la ONU
 Pachakutik elige a Yaku Pérez como su único precandidato presidencial
 Pachakutik elige a la bióloga Virna Cedeño para completar binomio con Yaku Pérez
 Los jugadores de 2021: Pachakutik, el aliado en campaña pero no en el gobierno
 Seis fallecidos tras accidente de avioneta en Morona Santiago
<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/indigenas-ecuador-buscan-combatir-coronavirus-con-saberes-ancestrales/>

<https://www.primicias.ec/noticias/cultura/huahua-filme-ecuatoriano-reflexiona-identidad/>
<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/colegios-quito-plan-piloto-retorno-clases/>
1.118 denuncias por delitos contra la naturaleza desde 2014
Verdaderos taitas: en el país hay 100 hombres parteros
<https://www.primicias.ec/noticias/cultura/quito-tradiciones-dia-difuntos/>
El país de los hombres que no amaban a las mujeres
Quito, tradiciones desde Todos los Santos hasta el Aya Marçay
El champús, una receta que expresa la tradición de Tisaleo
<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/h1n1-nada-salio-como-planeamos/>
Philosofae Naturalis, Principia chuchae
Huairasinchi, el perro Arthur y un viaje a lo desconocido
<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/bahia-caraquez-magia-recuperacion-ciudad-playa/>
Guayaquil de mis amores y mis alegrías, tu dolor es mi dolor
<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/nuevo-dialecto-youtuber-mi-hijo/>
La colada, las guaguas y nuestros cadáveres políticos
El calendario ecuatoriano: "una vez al año no hace daño"
Saliendo del encierro: Quito, con otros ojos
Con ayahuasca sobre el Upano
El festejo de los 40 en plena novelería de las reuniones virtuales
Dos ñañitos fuera de la contienda electoral de 2021
El Carnaval que sobrevivió a la Conquista y se volvió tradición
El entusiasmo de chefs jóvenes impulsa un 'boom' en la cocina cuencana
Concurso: Quito busca a su nuevo 'Rey Arupo' 2020
Primicias 2021
Con mascarillas, chivas y un 'Manual de 40', se vienen Fiestas de Quito
Cuy cuencano causa sensación en Tik Tok, bailando como en el cine
ID y Pachakutik quieren ser un contrapeso en el Legislativo
Murió el 'Negro' Paz, empresario deportivo y exalcalde de Quito

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/monstruos-vampiros-fantasmas-stephen-king-aniversario/>

La huella de carbono de ver series en streaming es menor que conducir un auto

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/encebollado-chito-vera-nueva-york/>

<https://www.primicias.ec/noticias/lo-ultimo/sismo-sacude-provincia-chimborazo-durante-madrugada/>

<https://www.primicias.ec/noticias/jugada/yanasacha-warmis-grupo-mujeres-montanistas-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/politica/agenda-legislativa-cifras-rojo-siete-meses/>

<https://www.primicias.ec/noticias/economia/marcas-cerveza-artesanal-crecimiento-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/pavo-celebrando-accion-gracias-en-navidad/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/farra-avenida-shyris-coe-farra-quito/>

<https://www.primicias.ec/noticias/politica/presidente-lasso-baston-mando-medicina-ancestral/>

Así es como TikTok se abre espacio en el mundo indígena

El 'chulla' gol del 'Araña' Martínez que mandó a El Nacional a la Serie B

Acordes en clave de rock: los mejores 'riffs' interpretados por 'youtubers'

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/retiro-puro-deporte-cotopaxi/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/chimbacalle-patineta-quito-historia-deporte-extremo/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/superheroe-carapaz-inspiracion-ninos-ciclistas/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/dia-esperado-cayo-abismo-filosofia/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/bomboli-tiene-alma-conservacion-naturaleza/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/dia-madres-festejo-familiar-hijos/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/periodismo-matices-farandula-dolor-femicidio/>

Mi infancia en casa de la Atita

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/expedicion-nono-cabuyal-bicicleta-relatos/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/cierran-circuito-cumbaya-areas-publicas-sostenibles/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/debate-hijos-analisis-politicos-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/guachala-recuerdos-olores-travesuras-hijos/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/mantra-gaby-solah-nunca-digas-nunca-jamas/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/chimbacalle-patineta-quito-historia-deporte-extremo/>

Huele a colada morada: golosos, poetas y chefs 'postean' en redes

Runaicho, un manjar de Tisaleo que lleva harina de arveja y cuy

<https://www.primicias.ec/noticias/cultura/cartelera-virtual-ballet-nacional-ecuador/>

Primicias 2022

Montuvios e indígenas solo estudian siete años de educación básica

<https://www.primicias.ec/noticias/economia/guillermo-lasso-despilfarro-cfn-yachay-ecuador>

<https://www.primicias.ec/seguridad/john-reimberg-entrevista-capturas-fito-pipo-carcel-encuentro-115126/>

<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/estudiantes-costa-seran-reubicados-escuelas-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/ecuador-quito-ciudades-resilientes/>

<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/cotopaxi-volcanes-activos-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/trabajo-infantil-pobreza-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/politica/leonidas-iza-paro-sector-chasqui-ecuador>

<https://www.primicias.ec/noticias/politica/cotopaxi-epicentro-paro-nacional-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/politica/proteccion-hidrica-referendo-consulta/>

<https://www.primicias.ec/noticias/economia/dialogo-finaliza-bloqueo-campo-itt/>

<https://www.primicias.ec/noticias/economia/pueblo-shuar-rechazo-mineria-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/politica/corte-constitucional-consulta-popular-sevilla-don-bosco-canton/>

<https://www.primicias.ec/noticias/politica/division-interna-pachakutik-bandos-asamblea-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/politica/gobierno-invita-leonidas-iza-dialogo-este-miercoles-paro-nacional>

<https://www.primicias.ec/noticias/politica/asamblea-cumple-agenda-legislativa-retrasada/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/carretera-carchi-construyo-minga-diners/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/regresan-ecuador-chicherias-locales-tienen-mejor-chicha/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/delicioso-miske-ecuatoriano-mitad-mundo-agave/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/mapahuirra-hornado-y-oca-las-delicias-del-mercado-de-ambato/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/cuenca-tambien-cautiva-visitantes-sabores/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/maiz-gastronomia-cultura-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/sancocho-paraiso-ecuador-gastronomia-sopas/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/critica-arma-cargada-futuro-culinaria-ecuador>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/colada-morada-tradicional-tiktok/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/coladas-moradas-guaguas-para-celebrar-vida>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/neapia-selva-alta-cocina-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/joyas-cocina-humilde-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/quito-tragedia-candidatos-buitre-reaccionar-elecciones/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/columna-politicamente-incorrecta-afroecuatorianos/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/deportes-campamento-vacacional-aventura/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/mundial-futbol-estresada-matrimonio-hijos-padres/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/cantamos-himno-nacional-cima-libertad-ecuador-independencia/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/festejando-militares-bicentenario-hijos-patriotismo/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/los-whatsapp-de-las-familias/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/explorar-maternidad-haciendo-fundas-regalo-tutorial/>

Mamá Lola, la última salinera de Salinas de Guaranda

<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/indigenas-chimborazo-inmigracion-guayaquil-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/vainilla-ecuador-produccion-mujeres-valor/>
Primicias 2023

Las caras de 'viejos conocidos' aparecen entre los candidatos a asambleístas

<https://www.primicias.ec/noticias/sucesos/rescate-crater-volcan-guagua-pichincha/>

<https://www.primicias.ec/noticias/quito/mejor-guaguas-pan-colada-morada-quito/>

<https://www.primicias.ec/noticias/elecciones-presidenciales-2023/pachakutik-pugnas-lideres-division/>

<https://www.primicias.ec/noticias/elecciones-presidenciales-2023/asamblea-pachakutik-izquierda-democratica-resultados/>

<https://www.primicias.ec/noticias/elecciones-presidenciales-2023/pachakutik-centro-democratico-segunda-vuelta/>

<https://www.primicias.ec/noticias/seccionales-2023/correismo-pachakutik-partidos-alcaldias-resultados-ganadores/>

<https://www.primicias.ec/noticias/elecciones-presidenciales-2023/resultado-consulta-popular-yasuni-choco-andino/>

<https://www.primicias.ec/noticias/elecciones-presidenciales-2023/pregunta-consulta-popular-yasuni-petroleo/>

<https://www.primicias.ec/noticias/sucesos/rescate-excursionistas-rucu-pichincha/>

<https://www.primicias.ec/noticias/sucesos/rayo-rucu-pichincha-muerto-heridos/>
<https://www.primicias.ec/noticias/sucesos/volcan-cotopaxi-ceniza-quito-mejia/>
<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/toneladas-basura-debajo-puente-guayaquil/>
<https://www.primicias.ec/noticias/sucesos/capturado-presunto-asesino-ridersanchez/>
<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/creciente-rios-inundacion-comunidad-shuar-pastaza/>
Revista Gestión | primicias.ec | El oro ilegal fundó una economía paralela en el Parque Nacional Podocarpus
Minería ilegal crece voraz y amenazante en la Amazonía en Ecuador
<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/comerciantes-mercado-duran-incendio-perdida/>
<https://revistagestion.primicias.ec/analisis-sociedad/sani-isla-la-comuna-kichwa-que-encontro-alternativas-la-explotacion-petrolera/>
<https://revistagestion.primicias.ec/analisis-sociedad/palma-africana-y-balsa-detonan-deforestacion-en-la-amazonia-norte/>
<https://revistagestion.primicias.ec/analisis-sociedad/las-mujeres-pobres-indigenas-y-afro-soportan-la-violencia-de-la-mineria-ilegal/>
<https://revistagestion.primicias.ec/analisis-economia-y-finanzas/la-ruta-millonaria-y-peligrosa-que-no-termina-de-construirse-en/>
<https://revistagestion.primicias.ec/analisis-sociedad/los-cultivos-de-coca-aumentan-en-las-fronteras-de-colombia/>
<https://revistagestion.primicias.ec/analisis-sociedad/la-nacionalidad-siekopai-recupero-su-territorio-ancestral/>
https://www.primicias.ec/nota_comercial/hablemos-de/asi-se-vive/sabores-del-ecuador/colada-morada-guaguas-pan-festin-tradicion-historia-ecuador
<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/apatia-politica-fiebre-electoral-elecciones-hijos/>
<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/parque-espacio-publico-ciudades-ecuador/>
<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/clases-ecuador-examenes-ninos/>
<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/verano-ninos-estres-vacaciones/>

<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/yaku-perdedor-elecciones-votos/>
<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/paz-asesinato-fernando-villavicencio-ecuador/>
<https://www.primicias.ec/noticias/firmas/voto-indigena-leonidas-iza-pachakutik/>
<https://www.primicias.ec/noticias/entretenimiento/musica/humazapas-grupo-ecuatoriano-kichwa-grammy/>
<https://www.primicias.ec/noticias/entretenimiento/hakhu-amazon-fashion-week-new-york/>
<https://www.primicias.ec/noticias/cultura/historia-escudos-ecuador-significado/>
<https://www.primicias.ec/noticias/el-chat/transformers-quechua-peru-cine/>

Primicias 2024

<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/comuneros-cotopaxi-tungurahua-bolivar-camino-inca-sierra-central-costa/>
<https://www.primicias.ec/quito/minga-reforestacion-sectores-incendios-forestales-21octubre-81628/>
<https://www.primicias.ec/politica/pachakutik-centro-democratico-acuerdo-leonidas-iza-candidato-presidencial-77622/>
<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/sismo-quito-guagua-pichincha-instituto-geofisico/>
<https://www.primicias.ec/noticias/politica/yasunidos-conaie-gobierno-corte-constitucional-olon/>
<https://www.primicias.ec/noticias/politica/pachakutik-consulta-popular-daniel-noboa/>
<https://www.primicias.ec/sociedad/banos-minga-turismo-feriado-agosto-ecuador-75978/>
<https://www.primicias.ec/quito/minga-reforestacion-panecillo-incendios-forestales-voluntarios-83961/>
<https://www.primicias.ec/noticias/sucesos/rucu-pichincha-rescate-muerto-herido-excursion-bomberos/>
<https://www.primicias.ec/quito/heridos-rayo-volcan-rucu-pichincha-tormenta-electrica-lluvias-82491/>
<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/aloag-santo-domingo-cierre-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/sociedad/corte-constitucional-ampliar-via-aloag-santo-domingo-conflicto-empresas-prefectura-84576/>

<https://www.primicias.ec/economia/comunidades-indigenas-aguarico-accion-proteccion-cierre-itt-77902/>

<https://www.primicias.ec/noticias/sucesos/nuevo-accidente-aereo-amazonia-27abril2024/>

Witoca, café ecuatoriano de exportación, sembrado en chakras y degustado en Alemania

<https://www.primicias.ec/sociedad/juan-yerno-ultimo-hielero-chimborazo-quiere-crear-ruta-baltazar-81044/>

<https://www.primicias.ec/quito/sal-quitena-lenguaje-humor-fiestas-tradicion-84379/>

<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/comuneros-cotopaxi-tungurahua-bolivar-camino-inca-sierra-central-costa/>

<https://www.primicias.ec/entretenimiento/festival-cuy-ecuador-disfraces-carchi-tradiciones-75925/>

<https://www.primicias.ec/noticias/economia/exportacion-cuy-azuayo-estados-unidos/>

<https://www.primicias.ec/entretenimiento/gastronomia/helados-paila-hornado-fritada-y-cuy-ruta-sabor-sangolqui-77655/>

<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/migracion-estados-unidos-jovenes/>

<https://www.primicias.ec/sociedad/laguna-yambo-misterios-hermanos-restrepo-turismo-76606/>

<https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/carnaval-feriado-guaranda-ambato-guano-ecuador/>

<https://www.primicias.ec/noticias/entretenimiento/gastronomia/fanesca-ecuatoriana-semana-santa-granos-pescado/>

<https://www.primicias.ec/opinion/pablo-cuvi/eleccionespresidenciales2025-ecuador-cambio-climatico-apagones-agua-82024/>

<https://www.primicias.ec/opinion/pablo-cuvi/sopas-ecuador-taste-atlas-encebollado-fanesca-locro-83909/>

<https://www.primicias.ec/opinion/pablo-cuvi/chulla-copa-matando-81015/>

<https://www.primicias.ec/opinion/pablo-cuvi/playa-llamada-libro-leila-guerrero-dictadura-argentina-85988/>

<https://www.primicias.ec/opinion/valentina-febres-cordero/alaus-pueblo-espera-tren-chimborazo-77623/>

<https://www.primicias.ec/opinion/valentina-febres-cordero/numero-equivocado-dos-semanas-vida-don-pedro-78153/>

<https://www.primicias.ec/opinion/valentina-febres-cordero/circo-sol-messi-entradas-devolucion-estafa-84761/>

El 20 de marzo empieza la primavera para el hemisferio norte ¿Qué se celebra en Ecuador?

El Inti Raymi se celebra el 21 de junio: Conozca las actividades en las comunidades de Ecuador

<https://www.primicias.ec/entretenimiento/cine/chuzalongo-pelicula-ecuador-exito-taquilla-86062/>

ДОДАТКИ

Додаток А. Інвентар індигенізмів у публіцистичному корпусі (2019–2024)

№	Лексема	Мова-джерело	Абсолютна частотність	Коротка глоса (згачення)
1	raymi	Quechua	985	ритуальне свято
2	inti	Quechua	567	сонце
3	guagua	Quechua	366	дитина
4	minga	Quechua	298	колективна общинна праця
5	pachamama	Quechua	253	мати-земля, божество природи
6	cuy/cuyes	Quechua	215	морська свинка (куй)
7	karak / qhapaq / cápac	Quechua	160	шляхетний, могутній, величний (титул)
8	taita / tayta	Quechua	153	батько; шанобливе звертання
9	pacha	Quechua	98	час, простір, світ
10	chicha	Quechua	93	традиційний ферментований напій
11	cóndor	Quechua	77	андійський кондор (священний птах)
12	poncho	Quechua / Aymara	74	традиційний накидний одяг
13	ñusta	Quechua	66	принцеса

14	mote	Quechua	60	варені зерна кукурудзи
15	ayahuasca	Quechua	54	ритуальний напій, «ліана духів»
16	quinua / quinoa	Quechua	51	кіноа (псевдозлак)
17	yachak	Quechua	51	шаман, цілитель, знавець
18	cancha	Quechua	45	двір; спортивний майданчик
19	guayusa	Quechua	43	енергетичний чай з листя падуба
20	pucará	Quechua	43	фортеця; укріплення
21	warmi	Quechua	43	жінка
22	chagra	Quechua	42	андійський селянин, вершник
23	chakana	Quechua	40	андійський хрест (символ всесвіту)
24	chacra	Quechua	38	оброблене поле, земельна ділянка
25	chonta	Quechua	38	амазонська пальма та її деревина
26	morochu	Quechua	38	сорт твердої білої кукурудзи
27	ñan	Quechua	36	шлях, дорога
28	sumak / sumaq	Quechua	35	гарний, прекрасний
29	killu	Quechua	33	місяць

30	tambo	Quechua	32	заїжджий двір, склад на шляху
31	amaru	Quechua	31	змій (міфічна істота)
32	ishpingo	Quechua	30	амазонська кориця (пряність)
33	wasi	Quechua	29	дім
34	choclo	Quechua	27	кукурудза (качан; молода кукурудза)
35	pingullo	Quechua	27	флейта/сопілка (андійська)
36	kawsay	Quechua	26	життя, буття, спосіб життя
37	pambamesa	Quechua	26	спільний «стіл» на землі; колективна трапеза
38	sisa	Quechua	26	квітка
39	urco / urku	Quechua	26	гора; пагорб
40	zapallo	Quechua	26	гарбуз
41	arutam	Shuar	25	вища духовна сила (шуар)
42	chamba	Quechua	25	робота; підробіток (регіоналізм з кічва)
43	hatun	Quechua	24	великий, могутній
44	taki	Quechua	22	пісня; спів
45	quinde	Quechua	21	колібрі
46	mashua / mashwa	Quechua	20	машуа (їстівний коренеплід)
47	mushuk	Quechua	20	новий
48	runa	Quechua	19	людина

49	guano	Quechua	16	добри́во (послі́д птахі́в)
50	nina	Quechua	16	вогонь
51	locro	Quechua	14	традиційний густий суп
52	mishki / mishqui	Quechua	14	солодкий, смачний
53	auki / auqui	Quechua	13	титул/звертання «принц», «пан»; шляхетний
54	canguil	Quechua	13	попкорн (смажена кукурудза)
55	mullo	Quechua	13	священна мушля (spondylus)
56	allpa	Kichwa/Quechua	10	земля, ґрунт
57	api	Quechua	10	густий напій, каша
58	cocha	Quechua	10	озеро, лагуна
59	mashi	Quechua	9	товариш, друг
60	melloco	Quechua	9	меллоко/улююко (бульба)
61	puma	Quechua	9	пума
62	yapa	Quechua	9	додаток; «трошки зверху»
63	alli	Kichwa/Quechua	8	добрий, гарний
64	chakra	Quechua	8	поле, ділянка (варіант написання)
65	chulla	Quechua	8	єдиний, непарний; самотній
66	chunka	Quechua	8	десять
67	huasi	Quechua	8	дім, хата

68	kowori	Waorani	8	чужинець/«білий» (термін ваорані: cowodi)
69	quena	Quechua	8	андійська флейта кена
70	ayllu	Quechua	7	община, родинна громада
71	chuchaqui	Quechua	7	похмілля
72	pachamanca	Quechua	7	страва «земляна піч» (м'ясо/овочі)
73	sinchi	Quechua	7	сильний, хоробрий
74	tagua	Quechua	7	рослина тагуа (рослинна «слонова кістка»)
75	yaraví	Quechua	7	лірична пісня (жанр)
76	inka	Quechua	6	інка (правитель/інкський)
77	vicuña	Quechua	6	вікунья
78	wawa	Quechua	6	дитина
79	wayra	Quechua	6	вітер
80	challua	Quechua	5	риба
81	guambra	Quechua	5	підліток/молодь
82	guarango	Quechua	5	дерево гуаранго (алгарробо/Prosopis)
83	humita	Quechua	5	парена кукурудзяна перепічка
84	llapingacho	Quechua	5	картопляні коржики (страва)

85	malá	Tsáfiqui	5	термін з корінної мови (значення потребує уточнення)
86	raymikuna	Quechua	5	свята (множина)
87	shimi	Quechua	5	мова; рот
88	uchu	Quechua	5	гострий перець (чилі)
89	curaca	Quechua	4	вождь, голова громади
90	kuntur	Quechua	4	кондор
91	llakta	Quechua	4	поселення, батьківщина, народ
92	rumi	Quechua	4	камінь
93	uchucuta	Quechua	4	гострий соус з перцю (учу- кута)
94	yaya	Quechua	4	батько; предок
95	anent	Shuar	3	ритуальна пісня/замовляння (шуар)
96	cangahua	Quechua	3	твердий вулканічний ґрунт (кальц. шар)
97	chontacuro	Quechua	3	амазонська їстівна личинка (жук-пальмовик)
98	llulla	Quechua	3	брехливий; неправдивий
99	munay	Quechua	3	любов; хотіти/бажати
100	pamba	Quechua	3	рівнина (варіант)
101	tushuy	Quechua	3	танець; танцювати

102	waka	Quechua	3	священне місце (уака)
103	palla	Quechua	3	шляхетна жінка
104	alpaca	Quechua	2	альпака
105	chasquis	Quechua	2	гінці (множина)
106	chumpi	Quechua	2	тканий пояс
107	huasipungo	Quechua	2	наділ/садиба при маєтку; система «хуасіпунго»
108	kancha	Quechua	2	двір, огорожа
109	llaki	Quechua	2	смуток, біль
110	marka	Quechua	2	територія, край; громада/місто
111	pinku	Quechua	2	флейта (андійська)
112	puna	Quechua	2	високогірне плато (пуна)
113	suyay	Quechua	2	надія; чекання
114	tinkuy	Quechua	2	зустріч; поєднання
115	tunki	Quechua	2	андійський птах (скельний півень)
116	tzantza	Shuar	2	усічена (ритуальна) голова (шуар)
117	ujaj	Quechua	2	потребує перевірки (неясне значення)
118	wakcha	Quechua	2	бідний; сирота
119	whipala / wipala	Aymara/Quechua	2	віпала (андійський прапор)
120	yana	Quechua	2	чорний; темний
121	amawta	Quechua	1	мудрець, учитель

122	awa	Quechua	1	ткане полотно; ткач/ткацтво
123	aycha	Quechua	1	м'ясо
124	ayni	Quechua	1	взаємодопомога, реципрокність
125	chinchay	Quechua	1	північ / сузір'я (ягуар)
126	chirimoya	Quechua	1	фрукт черимоя
127	cushma	Quechua	1	традиційна туніка/сорочка (амазон.)
128	huacatay	Quechua	1	ароматична трава (чорна м'ята)
129	huasicama	Quechua	1	домоуправитель; «хазяїн дому/двора»
130	huayco	Quechua	1	селевий потік; зсув/яр
131	kanka	Quechua	1	запечений, смажений (на вогні)
132	kipu	Quechua	1	вузликове письмо інків
133	kullki	Quechua	1	срібло, гроші
134	mamakuna	Quechua	1	жінки-«матері»; жриці/обраниці (інк.)
135	nanay	Quechua	1	біль; «болить»
136	natem	Shuar	1	аяхуаска (назва в шуар)
137	pakta	Quechua	1	разом; також «домовленість/згода» (контекст.)

138	pukyu	Quechua	1	джерело води
139	punchu	Quechua	1	пончо (кічванське написання)
140	rupay	Quechua	1	спека, сонячне тепло
141	siku	Quechua	1	флейта Пана (андійська)
142	supay	Quechua	1	дух, демон
143	tarpuy	Quechua	1	посів, сівба
144	ukhu	Quechua	1	внутрішній світ / глибина
145	uwishin	Shuar	1	шаман/знахар (шуар)
146	wagra	Quechua	1	велика рогата худоба; корова
147	wata	Quechua	1	рік
148	wira	Quechua	1	жир; енергія, сила
149	yaku	Quechua	1	вода

Додаток Б. Інвентар топонімів у публіцистичному корпусі (2019–2024)

№	Топонім	Мова-джерело	Частотність	Значення (етимологія)
1	Tungurahua	кечуа / кічва	201	tungur ‘горло’ + aw(a) ‘вогонь/дим’ → ‘горло вогню’
2	Cotacachi	кічва	122	kuti ‘повернення’ + kachi ‘сіль’ → ‘повернена/відновлена сіль’

3	Esmeraldas	змішане	94	ісп. esmeralda ‘смарагд’; автохтонна форма не зафіксована
4	Cayambe	кічва	47	можл. kaaya ‘холод’ → ‘холодна гора’
5	Gualaquiza	кічва	21	wala ‘дикий/незайманий’ + kisa/kiza ‘міцевість’ → ‘незаймана міцевість’
6	Cajamarca	кечуа	17	kasha ‘тернистий’ + marka ‘поселення’ → ‘тернисте поселення’
7	Paraguay	гуарані	14	para ‘вода/море’ + gua ‘звідти’ → ‘вода, що приходить здалеку’
8	Tumaco	кічва	7	tuma ‘круглий/барабан’ + - ku ‘місце’ → ‘кругле місце’
9	Putumayo	ачвар + кечуа	6	putu ‘шум’ (ачвар) + mayu ‘ріка’ (кечуа) → ‘шумна ріка’ (змішане)
10	Babahoyo	кічва	5	baba ‘болото/какао’ + (трава); інша версія: ріки Baba + Hoyo
11	Daule	кічва	5	від dawli ‘вигнутий’ (про ріку) → ‘вигнута ріка’

12	Jirijara	кічва	5	назва пальми jiri-jara → ‘місце пальми’
13	Pichilingue	змішане	5	ісп. колоніальний термін; автохтонної етимології немає
14	Solanda	кічва	5	(адаптація ‘сонячне місце’), автохтонна форма неясна
15	Yahuarcocha	кечуа / кічва	5	yawar ‘кров’ + kocha ‘озеро’ → ‘криваве озеро’
16	Yunguilla	кічва	5	yunku ‘тепла долина’ + ісп. -illa зменш. → ‘маленька тепла долина’
17	Altiplano	змішане	5	ісп. alto ‘високий’ + plano ‘рівнина’
18	Ayacucho	кечуа	4	aya ‘мерець’ + kuchu ‘кут’ → ‘кут мертвих’
19	Engabao	кічва	4	enga/anga ‘затока, вигин’ + p’aw ‘відкрите місце’ → ‘відкрита затока’
20	Quitumbe	кічва	4	kitu ‘Кіто’ + -mbe локатив → ‘земля Кіту’
21	Sangolquí	кічва	4	sango ‘кукурудзяна маса’ + -ki ‘місце’ → ‘місце санго’

22	Jatunyacu	кечуа / кічва	4	hatun/jatun ‘великий’ + yacu ‘вода’ → ‘велика вода/ріка’
23	Chanduy	кічва	3	chan ‘пісок’ + duy/tui ‘місце’ → ‘піщане місце’
24	Montecristi	змішане	3	ісп. monte ‘гора’ + Cristo → колоніальна назва
25	Pangui	шууар	3	етнонім/лексема ‘ягуар’; → ‘земля ягуара’
26	Potosí	кечуа / кічва	3	p’utuqsi/p’otoqshi ‘гуркіт/вибух’ → ‘місце гуркоту’
27	Quinindé	кічва	3	kinin ‘мураха’ → ‘місце мурах’
28	Tundayme	шууар	3	від шууарського гідроніма Tuntay/Tuntaí → ‘гірська ріка’
29	Zumbahua	кічва	3	sumba ‘туман/пар’ + -wa локатив → ‘туманне місце’
30	Totoracocha	кічва / кечуа	3	tatora ‘очерет’ + kocha ‘озеро’ → ‘очеретяне озеро’
31	Huasipamba	кічва	3	wasí ‘будинок’ + pamba → ‘рівнина будинків’

32	Sumaypamba	кічва	3	sumak ‘прекрасний’ + pamba → ‘красива рівнина’
33	Tamboramba	кечуа / кічва	3	tamри ‘тамбо’ + pamba → ‘рівнина тамбо’
34	Pasayasu	кічва	3	ракау ‘ховатися’ + уаку ‘вода’ → ‘прихована вода’
35	Yakupata	кічва / кечуа	3	уаку ‘вода’ + pata ‘берег’ → ‘водяний берег’
36	Ayabasa	кечуа	2	ауа ‘дух/предок’ + рақ ‘той, що належить’ → ‘земля духів/предків’
37	Ayampe	кічва / жівароанське	2	неусталено; можл. ауа ‘дух’ + mрі ‘вода/ріка’
38	Carihuairazo	кечуа	2	кагі ‘чоловік’ + warasu ‘пасмо/гривка’ → ‘гора чоловічої гриви’
39	Catacocha	кічва	2	kata ‘схил’ + kocha ‘озеро’ → ‘озеро на схилі’
40	Challuabamba	кічва	2	ch’allu ‘мокий’ + pamba ‘рівнина’ → ‘мокра рівнина’
41	Chugchilán	кічва	2	chukchi ‘строкатий’ + -lan ‘місце’ → ‘строкате місце’

42	Condorcanqui	кечуа	2	kuntur ‘кондор’ + kanki ‘шийка/перемичка’ → ‘шийка кондора’
43	Dayuma	ваорані	2	автохтонне ім’я; без перекладу до кечуа
44	Gualea	кічва	2	wala ‘дикий, незайманий’ → ‘дика місцевість’
45	Guangaje	кічва	2	wankaу ‘виступ, камінь’ → ‘скелясте місце’
46	Guasmo	кічва	2	wasmi ‘сухе дерево’ → ‘місце сухих дерев’
47	Intag	кічва	2	від inti ‘сонце’ → ‘сонячна місцевість’
48	Machalilla	кічва	2	від етноніма Machalilla; можл. machaу ‘печера’ → ‘місце печер’
49	Machángara	кічва	2	machaу ‘печера’ + ankara ‘яр/низина’ → ‘яр із печерами’
50	Misahualli	кічва	2	традиц. тлумачення: ‘добре місце зустрічей’; варіанти існують
51	Muisne	кічва	2	muís ‘чорний’ + -ni локатив → ‘чорне місце’
52	Nambija	кічва	2	pambi ‘мокрый’ + -ja ‘місце’ → ‘мокре місце’

53	Pallatanga	кічва	2	pallay ‘збирати’ + -tanga ‘місцевість’ → ‘збиральна місцевість’
54	Palora	кічва	2	palura ‘струнка ріка’ → ‘витягнута ріка’
55	Pangua	кічва	2	ranku/panku ‘розлога долина’ → ‘широка долина’
56	Paschoa	кічва	2	pashu ‘худоба’ + chawa/chua ‘крутий схил’ → ‘схил тварин’
57	Penipe	кічва	2	p’eni ‘скеля’ + -pe ‘місце’ → ‘скелясте місце’
58	Portovelo	змішане	2	від ‘puerto veloz’ → Portovelo (ісп.)
59	Rioverde	змішане	2	ісп. río verde ‘зелена ріка’
60	Sigcho	кічва	2	від етноніма Sigchos; можл. sikchu ‘гірський перепіл’
61	Sumaco	кічва	2	sumak ‘красивий’ + (urku редук.) → ‘красива гора’
62	Tandapi	кічва	2	t’anta ‘хліб’ + -pi ‘місце’ → ‘місце хліба’
63	Titicaca	аймара / кечуа	2	titi ‘пума/кіш’ + qaqa ‘скеля’ → ‘скеля пуми’

64	Toachi	кічва	2	tuwa ‘південь’ + -chi локатив → ‘південна річка’
65	Toalombo	кічва	2	tua ‘південь’ + loma/lombo ‘долина’ → ‘південна долина’
66	Urcuquí	кічва	2	urku ‘гора’ + -kí локатив → ‘місцевість біля гори’
67	Yanuncay	кечуа / кічва	2	yana ‘чорний’ + (unkay) ‘вода’ → ‘чорна ріка’
68	Rukullakta	кічва	2	ruku ‘старий’ + llakta ‘поселення’ → ‘старе поселення’
69	Batancocha	кічва	2	batan ‘жорен’ + kocha ‘озеро’ → ‘озеро жорен’
70	Limoncocha	змішане	2	ісп. limón + kocha → ‘лимонне озеро’
71	Tuluncocha	кічва	2	tulu ‘кістка/порожній’ + kocha ‘озеро’ → ‘порожнисте озеро’
72	Verdecocha	змішане	2	ісп. verde + kocha → ‘зелене озеро’
73	Cañaribamba	кічва	2	Kañari (етнонім) + ramba/рампа ‘рівнина’ → ‘рівнина каньярів’

74	Rumipamba	кічва / кечуа	2	rumi ‘камінь’ + pamba → ‘кам’яна рівнина’
75	Killuyacu	кічва	2	killu ‘жовтий’ + yacu ‘вода’ → ‘жовта вода’
76	Rumiloma	кічва / кечуа	2	rumi ‘камінь’ + loma ‘пагорб’ → ‘кам’яний пагорб’
77	Cochapata	кічва / кечуа	2	kocha ‘озеро’ + pata ‘берег/тераса’ → ‘берег озера’
78	Yacucaras	кічва / кечуа	2	yacu ‘вода’ + carac ‘могутній’ → ‘могутня вода’
79	Vinuyako	кічва	2	winu/biñu ‘вино/бродіння’ + yacu ‘вода’ → ‘вино-вода, червона вода’
80	Alluriquín	кічва	1	alluri ‘мандрівник’ + -kin ‘місце’ → ‘місце мандрівників’
81	Antamina	кечуа	1	anta ‘мідь’ + mina ‘рудник’ → ‘мідний рудник’
82	Antisana	кечуа	1	anta ‘мідь’ + sana ‘гірський хребет’ → ‘мідний хребет’
83	Balra	іспанська	1	неіндігенна назва (британське прізвище)

84	Cachipiendo	кічва	1	kachi ‘сіль’ + p’undu ‘пагорб’ → ‘соляний пагорб’
85	Cajatambo	кечуа	1	kasha ‘тернистий’ + tampu ‘тамбо’ → ‘тернистий тамбо’
86	Cayambi	кічва	1	етнонім Kayambi → ‘земля кайямбі’
87	Cojimíes	манта-уанка / кічва	1	етнонім Cojímí + ісп. множина → ‘земля кохімі’
88	Cutuglahua	кічва	1	kutuk ‘купол/пагорб’ + llawa ‘м’який’ → ‘м’яка куполоподібна гора’
89	Diaguita	діагіта	1	етнонім ‘люди гір’
90	Fernandina	змішане	1	ісп. Fernando + -ina; автохтонної етимології немає
91	Huaca	кечуа / кічва	1	waka ‘священне місце, святилище’
92	Huaquillas	кечуа / кічва	1	wakilla ‘мале святилище’ + ісп. множина
93	Huáscar	кечуа	1	Waskar — ім’я; від waska ‘мотузка/пов’язка’
94	Imantag	кічва	1	íman ‘що?/який?’ + -tag ‘місце’ → ‘незвідане місце’ (традиц.)

95	Ingahurco	кічва	1	inga (інки) + urku ‘гора’ → ‘гора Інга/інків’
96	Ingauro	кічва	1	варіант ‘inga urku’ → ‘гора Інга’
97	Itchimbía	кічва	1	ichimbi/ichimbiya ‘крута височина’
98	Jatuntaqui	кічва	1	hatun ‘великий’ + taki/taqi ‘дорога’ → ‘велика дорога’
99	Jambelí	кічва	1	hampi ‘ліки’ + (вода/затока) → ‘лікувальна вода/затока’
100	Juanloma	змішане	1	ісп. Juan + кічва loma ‘пагорб’ → ‘пагорб Хуана’
101	Mulaló	кічва	1	mulla ‘квітка’ + lo ‘місце’ → ‘місце квітів’
102	Nanegal	кічва	1	nana ‘гіркий/важкий’ + -gal ‘місце’ → ‘важке місце’
103	Ollantaytambo	кечуа / кічва	1	Ollantay (ім’я) + tampu ‘тамбо’ → ‘тамбо Ольянтая’
104	Palanda	кічва	1	rallay ‘збирати (фрукти)’ → ‘місце збору плодів’

105	Papallacta	кічва	1	пара ‘картопля’ +llaqta ‘поселення’ → ‘поселення картоплі’
106	Perugachi	кічва	1	piru/peru ‘очерет’ + kachi ‘сіль’ → ‘солоний очерет’
107	Piscobamba	кечуа / кічва	1	risku ‘птах’ + ramra ‘рівнина’ → ‘рівнина птахів’
108	Posorja	кічва	1	rusu ‘сивуватий/білий’ + uru ‘місце’ → ‘світле місце’
109	Pulinguí	кічва	1	puli ‘бульбашка’ + -ngi ‘місце’ → ‘місце джерел/бульбашок’
110	Pululahua	кічва	1	pulu ‘туман/облако’ + la(h)ua ‘вода’ → ‘вода туману’
111	Pungalá	кічва	1	punga ‘ворота’ + -la ‘місце’ → ‘місце воріт/вхід’
112	Rumichaca	кічва / кечуа	1	rumi ‘камінь’ + chaca ‘міст’ → ‘кам’яний міст’
113	Salango	кічва	1	sala/sallay ‘солоний’ + -ngo локатив → ‘солоне місце’

114	Sigsig	кічва	1	siksik ‘вид дерева/чагарник’ → ‘місце сіксіг’
115	Tabacundo	кічва	1	tawa ‘чотири’ + kundu ‘купол/горб’ → ‘чотиригорба місцевість’
116	Tandayara	кічва	1	t’anta ‘хліб’ + уара ‘додаток’ → ‘додатковий хліб’
117	Turubamba	кічва	1	turu ‘мул/багнюка’ + ramba ‘рівнина’ → ‘мулка рівнина’
118	Ucacue	кічва	1	uka ‘той/інший’ + kuy/kue ‘яр’ → ‘інший яр’
119	Ucayali	кечуа	1	uka ‘той/інший’ + yalli ‘далі, поза’ → ‘ріка, що йде далі’
120	Urubamba	кечуа / кічва	1	ugu ‘світанок/день’ + ramra ‘рівнина’ → ‘рівнина світанку’
121	Uyumbicho	кічва	1	uyu ‘поле’ + michu/micho ‘кіт’ → ‘котяче поле’
122	Vilcanota	кечуа	1	willka ‘священний’ + (суф.) → ‘священне місце’
123	Yanacocha	кечуа / кічва	1	yana ‘чорний’ + kocha ‘озеро’ → ‘чорне озеро’

124	Yangana	кічва	1	yanga ‘покинутий’ + -na ‘місце’ → ‘покинуте місце’
125	Chillogallo	кічва	1	chillu ‘жовтий’ + kallu/gallo ‘горло/перевал’ → ‘жовтий прохід’
126	Achocalla	аймара	1	jach’u q’ala ‘тверда скеля’ → ‘каменисте місце’
127	Mulalillo	кічва	1	mulla ‘квітка’ + llillu ‘малий’ → ‘маленьке квітуче місце’
128	Pircas	кечуа / кічва	1	pirka ‘кам’яна стіна’ → ‘місце кам’яних стін’
129	Caráquez	кічва	1	етнонім Cara + ісп. суфікс → ‘земля кара’
130	Motupe	кечуа	1	mutu/mutuq ‘туманний’ + - pe ‘місце’ → ‘туманне місце’
131	Sonoyta	науатль	1	‘місце солі/солончак’
132	Yurimaguas	кечуа / кічва	1	yuri (рослина/етнонім) + makua (народ) → ‘земля юрі-макуа’
133	Chenalhó	мая (цоцил)	1	chen ‘криниця’ + (вода) → ‘місце криниць’
134	Yanaursu	кічва	1	yana ‘чорний’ + urku ‘гора’ → ‘чорна гора’

135	Andacocha	кечуа / кічва	1	anda ‘мідний/далекий’ + kocha ‘озеро’ → ‘мідне/далеке озеро’
136	Caimancocha	кічва	1	kaiman (через ісп.) + kocha → ‘озеро кайманів’ (змішане коріння)
137	Huaticocha	кічва	1	wati ‘ніч/вартувати’ + kocha ‘озеро’ → ‘нічне озеро’
138	Imbacocha	кічва	1	imba ‘темний’ + kocha ‘озеро’ → ‘темне озеро’
139	Mateococha	змішане	1	ісп. Mateo (ім’я) + kocha → ‘озеро Маттео’
140	Moretecocha	шууар/ачвар + кічва	1	morete (пальма; жівароан.) + kocha → ‘озеро морете’
141	Rañacocha	кічва / кечуа	1	raña ‘твань/мул’ + kocha ‘озеро’ → ‘мутне озеро’
142	Chilcapamba	кічва	1	ch’illka (росл.) + pamba → ‘рівнина чілки’
143	Gualapamba	кічва	1	wala ‘дикий’ + pamba → ‘дика рівнина’
144	Gulapamba	кічва	1	варіант gualapamba → ‘дика рівнина’
145	Mollepamba	кічва	1	molle (дерево) + pamba → ‘рівнина молле’

146	Potopamba	кічва	1	p'оту/poto 'гуркіт' + pamba → 'гуркотлива рівнина'
147	Tumipampa	кечуа / кічва	1	tumi 'ритуальний ніж' + pampa → 'рівнина тумі'
148	Tunaspamba	кічва	1	tuna 'опунція' + pamba → 'опунцієва рівнина'
149	Virgenpamba	змішане	1	ісп. virgen + pamba → 'рівнина Діви'
150	Yunguillapamba	кічва	1	yunku 'тепла долина' + illa 'мале' + pamba → 'мала рівнина в теплій долині'
151	Pilayacu	кічва	1	pila 'зерно/насіння' або p'ila 'гладкий' + yacu → 'ріка насіння' (традиц.)
152	Campanaurco	змішане	1	ісп. campana 'дзвін' + кічва urku 'гора' → 'гора-дзвін'
153	Tigreurco	змішане	1	ісп. tigre + кічва urku 'гора' → 'гора тигра/ягуара'
154	Cochaqui	кічва	1	kosha 'озеро' + -ki локатив → 'місце при озері'
155	Fierrouarco	змішане	1	ісп. fierro 'залізо' + кічва urku 'гора' → 'залізна гора'

156	Rumipungo	кічва / кечуа	1	rumi ‘камiнь’ + punku/pungo ‘двері/ворота’ → ‘кам’яні ворота’
157	Yukucapak	кічва / кечуа	1	yuku/yuko ‘схований’ + karak ‘великий/могутній’ → ‘могутньо-сховане місце’

Додаток В. Інвентар етнонімів, демонімів і мов у публіцистичному корпусі (2019–2024)

№	лексема	тип	частотність
1	tsáchila / tsachilas	етнонім	138
2	tagaeri / tagaeres / tagaeris	етнонім	37
3	wao / waos / woaoanis	етнонім	32
4	achuar / achuares / achuars	етнонім	30
5	secoya / secoyas / sekopai / sekopais / siekopai'i / siekopa'i	етнонім	23
6	cofán / cofánes / kofán / kofan	етнонім	21
7	siona / sionas	етнонім	14
8	sapara / zápara / záparas / záparo	етнонім / мова	10
9	mapuche	етнонім	8
10	aymara / aymaras	етнонім / мова	6
11	épera / éperas	етнонім	6

12	tsáfiki / tsafiqui / tsa"fiki	мова	4
13	bracamoros	етнонім	2
14	manteña	етнонім	2
15	quillasinga	етнонім	2
16	cayambis	демонім	2
17	rukullakta	демонім	2
18	atacameños	етнонім	1
19	guaraní	етнонім / мова	1
20	nahua	етнонім	1
21	quiché	етнонім / мова	1
22	taromenani	етнонім	1
23	diaguita	етнонім	1
24	cayambeño	демонім	1
25	cañarese	демонім	1
26	imbabureños	демонім	1
27	imbabureñas	демонім	1
28	napenses	демонім	1
29	puyanguense	демонім	1
30	tungurahenses	демонім	1
31	santodomingueños	демонім	1
32	gironenses	демонім	1
33	chillogallo	демонім (локальний)	1
34	achocalla	демонім	1
35	mulalillo	демонім	1
36	mulaló	демонім	1

37	pululahua	демонім	1
38	pircas	демонім	1
39	pastuso	демонім	1
40	caráquez	демонім	1
41	motupe	демонім	1
42	sonoyta	демонім	1
43	yurimaguas	демонім	1
44	chenalhó	демонім	1
45	yanaurcu	демонім	1

Додаток Г. Список опублікованих праць за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1) Сизько, М. Ф. (2022). Еквадорський варіант іспанської мови: майбутній час замість імперативу. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики, 41, 93–99. <https://doi.org/10.17721/2663-6530.2022.41.09>

2) Сизько, М. Ф. (2025). Автохтонний компонент еквадорської іспанської: контактна лінгвістика в дії. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики, 48, 223–241. Посилання на публікацію: https://www.researchgate.net/publication/396877293_THE_INDIGENOUS_COMPONENT_OF_ECUADORIAN_SPANISH_CONTACT_LINGUISTICS_IN_ACTION

3) Сизько, М. (2025). Особливості функціонування лінгвокультурних метафор Кічуа в еквадорському медіадискурсі (2019–2024 pp.). Вісник науки та освіти. Серія «Філологія», 10(40), 880–894. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-880-894](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-880-894)

4) Сизько, М. (2026). Корпусний аналіз уживання лексем кічуа в іспанськомовному медіадискурсі Еквадору (2019–2024) на базі CORPNA. Вісник

Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія, 28(2), 130–137. <https://doi.org/10.32589/2311-0821.2.2025.351785>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1) Сизько М. Ф. Варіативні особливості еквадорського варіанта іспанської мови. –17-а Міжнародна наукова конференція «Мова як світ світів. Граматика і поетика текстових структур», 9–10 листопада 2023 р.

2) Сизько М. Ф. Лексичні сліди мов кечуа і шуар у публіцистичному дискурсі Еквадору: між мовною запозиченістю та прагматичним маркуванням. – IX Всеукраїнські наукові читання за участю молодих учених «Філологія ХХІ століття: нові дослідження і перспективи», 10–11 квітня 2025 р.

3) Сизько М. Ф. Індигенізми як маркери національної автентичності та ідеологічного фреймінгу в еквадорському медіадискурсі (2019–2024). – Всеукраїнська наукова конференція «Сучасна філологія: лінгвістика, літературознавство, перекладознавство, фольклор», 13–14 листопада 2025 р.